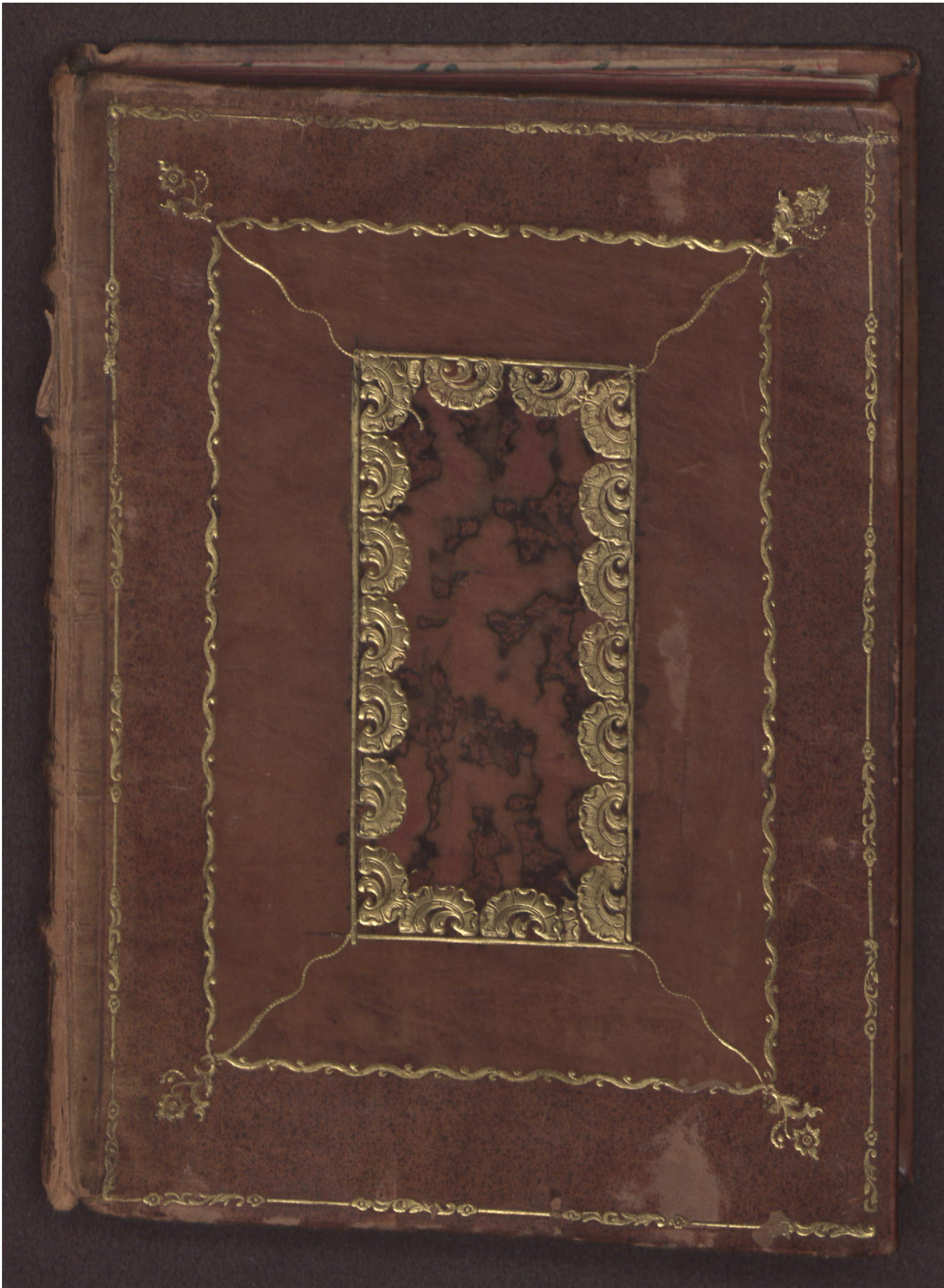
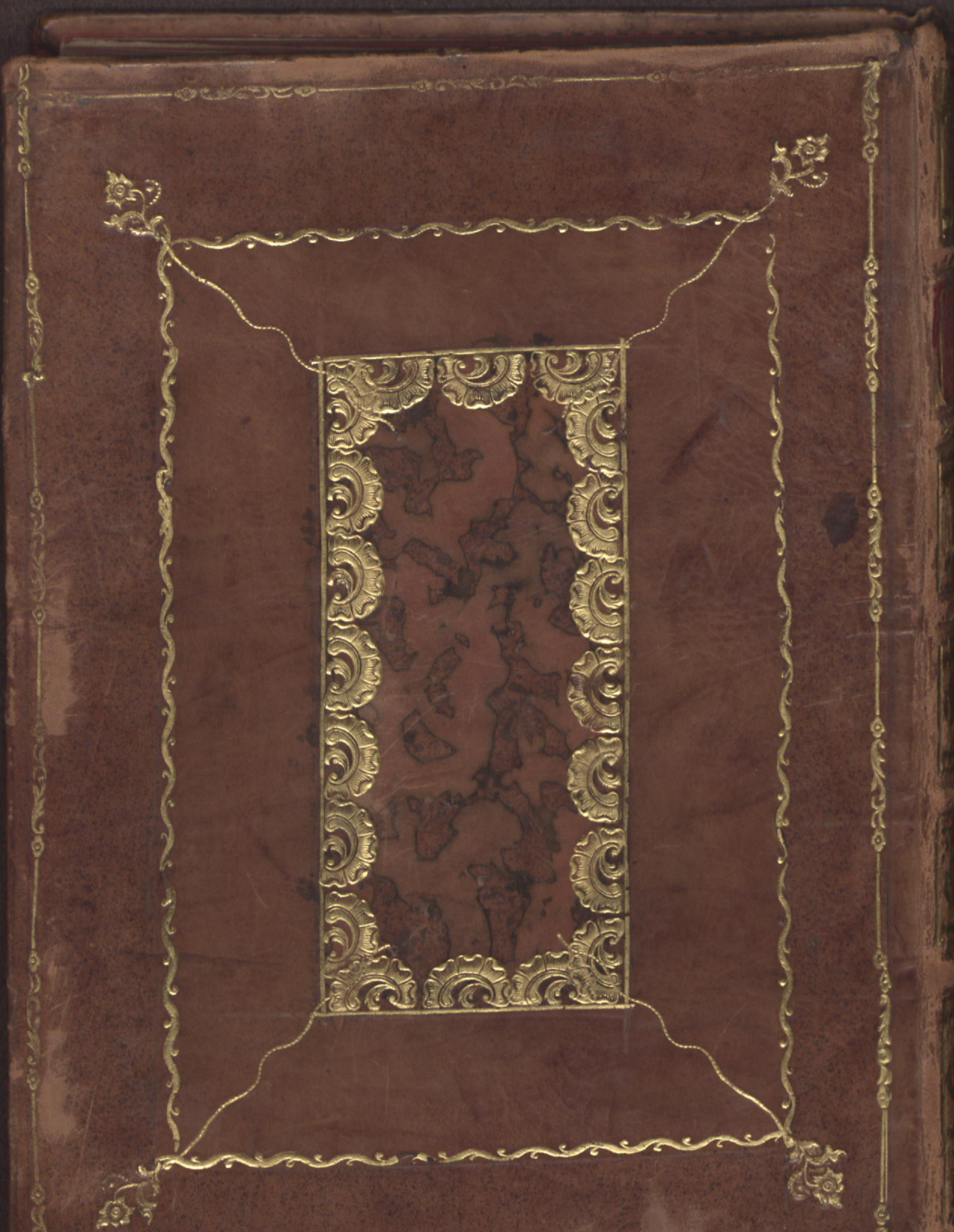

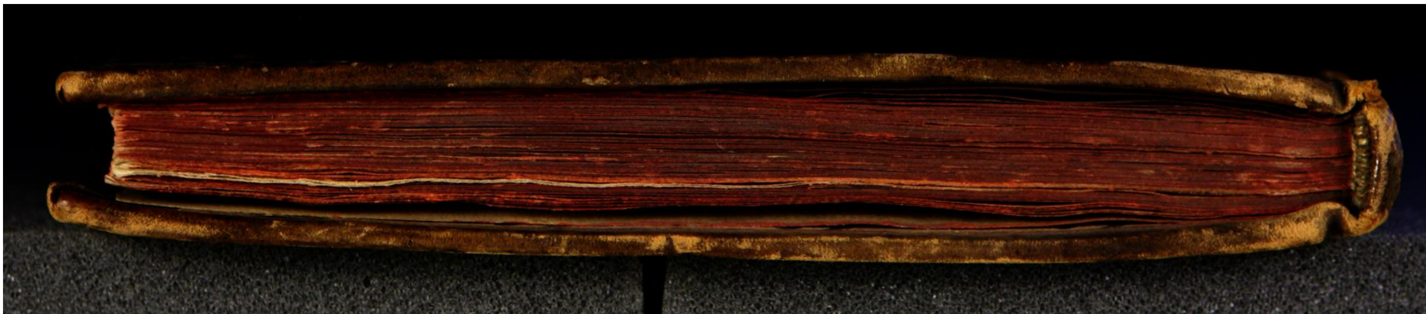
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

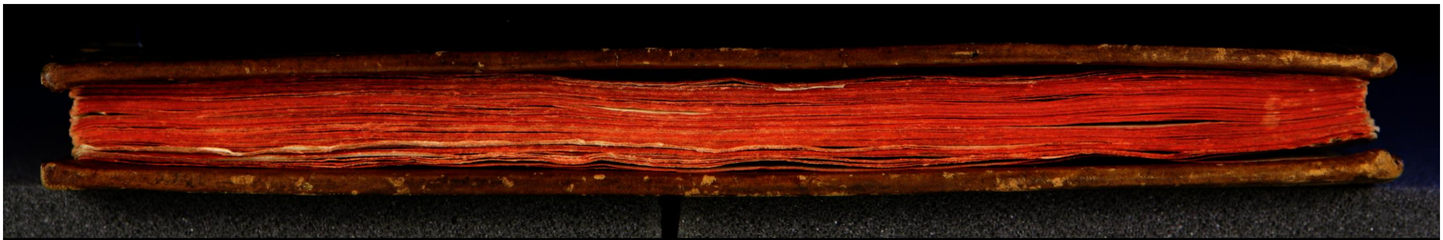
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

DA BOX

LN 244
ex. 1
M

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ILLVSTRISSIMI ETINVICTISSIMI PRINCIPIS, DOMINI CHRISTIERNI eius nominis ſecundi Danię, Suetię, Noruegię, Gothorum, Sclauorum, Vandalorumq; Regis, Ducis Sleſvvici, Holatię, Stormarię, Dythmerſię, Comitis in Oldenborg & Delmenhorſt, ad emiſſos contra ſe Lubicenſium articulos quibus ſuſcepti aduerſus eum belli ratione preſcribunt Cornelio Sceppero Nouiportuenſi illius Vicecancellario authore &c. Reſponſio.

Περὶ πλείονος ποιοῦ δόξαν καλὴν ἢ πλοῦτον μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν. Ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἡ δὲ ἀθάνατος· καὶ δόξῃ μὲν χρήματα κτητά, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὠνητή.

Magis fac vt famam honeſtam q̃ diuitias ingentes liberis relinquas. Hę enim mortales ſunt, Illa vero immortalis, & per famam diuitię Per diuitias vero fama emi non poteſt.

Lucę. VI.

Ve cum laudauerint uos omnes homines.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

BEATISSIMO

PATRI DOMINO CLEMENTI SEPTIMO.

Sacratiſſimo Cæſari D. Karolo. V. &c. atq; omnibus Regibus & Principibus totius Reipublicæ Chriſtianæ, tam ſpiritualibus quã ſecularibus, Dominis, fratribus, ſororiis, conſanguineis, confœderatis & amicis noſtris, Chriſtiernus dei gratia Daniæ, Suetiæ, Noruegiæ, Gothorum, Sclauorum Vandalorumq; Rex. Dux Sleſuici, Holſatiæ, Stormariæ, Dythmerſiæ, Comes in Oldenborg & Delmenhorſt obſequium, ſalutem & ſyncerum fauorem, & uiciſſitudinis rerum humanarum memoriam.

VETVSQVE RELA EST DANORVM Regum cum Lubicenſibus & confœderatis Sanctiſſime pater, Sacratiſſime Cæſar, Illuſtriſſimiq; Reges & Principes, quæ neq; iam primum incepta eſt, neq; hactenus, ut definiri poſſet, illorum inſolentia permiſit. Enimuero, tametſi primæ illis opes, per quas nunc regibus formidini ſunt, noſtris ex ditionibus ſuccreuerint, tantum abfuit tamen ſemper, ut parem gratiam retulerint, ut in nullam magis rem, quam in depopulationem earum, omnes uires & neruos intenderint. Atq; id ſane iam pridem effecerunt uiperarum emulatores, a quo paulatim ad maiora aſpirãtes, regum exigendorum ius ſibi aſſumpſerunt. Teſtatur idipſum Illuſtriſſimus Rex Erycus Pomeraniæ Dux. Teſtãtur idipſum calamitates noſtræ. Teſtatur & chariſſimæ coniugis, & inſontium liberorum exilium, in quos iure bellorum, egregii ſibi bellatores agẽdum duxere. Et principio quidem ubi innotuit omnibus aduentus in Germaniam noſter, non dubitamus, quin pleriq; omnes admirati ſint rerum iſtam hanc uiciſsitudinem. Et digna erat ſane quam admiratione proſequerentur, quando neq;

Vetus querela Danorũ regum cum Lubicenſibus.

Lubicenſium & confœderatorũ opes ex Dania prouenerunt.

Lubicenſes Erycũ olim Regem Danorum expulerunt.

ignota fuit potentia noſtra(ſi tamen ulla rebus in humanis eſt)neq; incognitæ uires, neq; abſconſa in rebus gerendis in nos olim fortunæ benignitas. Ceterum qua id occaſione accidiſſet, nemo erat omniū mortalium qui non cognoſcere deſyderaret. Et ſiluimus quidem nos, quippe qui abitrabamur pro nobis rei indignitatem loqui, donec ab his hoſtibus noſtris perſcriberetur, quibus nam de cauſis nos exegiſſent. Prodiere capita illa cauſarum, primumq; ad Illuſtriſſimam Margarytham amitam noſtrā delata ſunt, Deinde & ad Sereniſſimū Angliæ, Franciæq; Regem Henricū, fratrem & confœderatum noſtrū peruenere. Et accepta ſunt hincinde magna animorum ambiguitate, dum nemo non exiſtimaret citra rationem in exilium non ſeceſſiſſe nos, atq; ita interpretarētur euentū, quaſi citra ineſtimabiles occaſiones nō accidiſſet. Nempe & hoc fœlicitatis noſtræ fuit quod apud omnes homines multis nominibus male audiebamus, dum paſſim Tyranni, ſcelesti, ſacrilegi, paſſim impii, blaſphemi, & mille aliis uocibus ſceleratiſſimi, diceremur. Itaq; dū uideremus de noſtri exiſtimatione agi, paratos non ſemel coram Illuſtriſſima amita noſtra nos obtulimus ad reſpondendum, q̄ abitraremur in æquis & iuſtis cauſis non diu premeditandum eſſe, Sed interuenientibus aliis negociis non ſucceſſit. Porro non id agere uolebamus quod nunc exhibuimus, nempe Lubicenſium fraudes & iniuriam exponere, tantum ſimplicem quandam iuris noſtri exhibitionem facere in animo erat. Atq; hæc quidem ita geſta ſunt. Verum cum cernerent patientiā noſtram Lubicenſes, in ludibriū & contumeliam, ut ſepenumero fit, eandem conuertere. Et ut breuiter dicamus, tandem effecere, ut non ſolum noſtri, uerum etiā clariſſimi patris noſtri, Domini Ioannis Regis, & inſontium liberorum noſtrorum rationem habentes, ad quos magna iniuriæ pars attinet, ſtatuerimus tandem improborum hominum ferociam contundere, & clariſſimum patrem noſtrum, aduerſus hominum maledicta tueri, & liberis noſtris maximorum

Rex Chriſtiernus hactenus ſiluit.

Capita cōtrouerſię inter regem & Lubicenſes ad Illuſtriſſimā Margarytham, deinde ad inuictiſſimū Anglię regem peruenere.

Rex Chriſtiernus ab hominibus exiſtimatus ſceleſtiſſimus.

Rex Chriſtiernus ſemper paratus reſpōdere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Cur iam Rex Chriſtiernus tandē reſpondet.

morum regum & principum conſanguineis, meliorem noſtri memoriam relinquere, quando horum reſpectus facit, ut nonnunquā patientiæ aliquid remittendum ſit, ne forte paterna illis uicia demū obiici poſſint. Accedit quod a ueteribus traditum eſt, melius eſſe liberis bonam honeſtamq; famam, quā ingentes opes dimitere, q̄ per illam diuitiæ haberi, per has aūt honeſta emi fama non poſſit. Deniq; & Chriſtianum hominem decet honeſtam ſui memoriam relinquere, ne in reprehenſionem nimis proni ſuapte natura homines, interdū ea cauillentur, & iudicent, quæ longe ſecus ſe habere, ueritas apertior demōſtrare poſſit. Atq; adeo quotus quiſq; eſt mortalium qui non ipſum de nobis ſenſerit, quod de altero ne exiſtimemus Chriſtus iubet? Quot emiſſi aduerſum nos famoſi libelli? Quot cantiones de nobis effictæ, quæ non malorum ſeries, quæ non crudelitas, quæ non tyrannis nobis impacta? Et tamē an hæc ita ſint, Chriſtus iudicet non homines, quos plerūq; philautia, aut inuidia, aut inimicitia intranſuerſum agit. De nobis certe tatū abeſt, ut quid ſpecioſius dicamus, ut ultro etiam fateamur, occulto dei omnipotentis iudicio factū eſſe, quod tribus opulētiſſimis regnis, & aliis principatibus, exuti ſumus, ne quis forte nimiū propriis uiribus confidat, exiſtimetq; ex opum & potentiæ magnitudine, extra omnem ſe fortunæ aleam, extra omne dei iudicium poſitū eſſe. Cuius rei nos habunde magnum teſtimonium, prebere poſſumus, atq; utinam tam magnum, ut omnibus Regibus & Principibus profuturum, ſi conſyderent, quorſum hæc expellendorum regū initia, progredi poſſint. Quicquid id ipſum erat, Chriſti inſtitutione (qui obiecta ſibi crimina a ſe amolitus eſt cū, q; in nomine Beelzebul dæmonia eiicere diceretur, plane inficiatus eſt) edocti, ne omnia eo animo toleremus, ut nō aliquando noſtri curā habeamus, uoluimus & nos pari exemplo agere, & tot infanda in nos commēta, amoliri. Neq; uero cantiones euulgabimus, neq; famoſos libellos emittemus, quibus omnibus quanto quis impudentior eſt, tanto

Dei iuditio expulſus Rex Chriſtiernus ne qui nimiū opibus tribuant.

Rex Chriſtiernus nō agit famoſis libellis veluti Lu-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

bicenſes ſed iuris diſceptatione.

plus poteſt adiicere. Lubicenſium is mos eſt qui paſſim omnibus in locis, Theatris, foro, balneis, atq; adeo inter uſurias menſas, aliud nil uerſant q̃ noſtri ludibrium. Eam in rem pueri conducuntur, ea illis prima eruditio eſt regium nomen ſordidiſſimis inuentionibus cõſpurcare. Quin & premia aiunt conſtituta eſſe his, qui Chriſtiernum Regem noua & ſubtiliore calumnia poſſint aſpergere. Veritatis apud nos ratio erit, ut omnibus demum conſtare poſſit, utri magis ex officio Chriſtiani hominis fecerint, an illi, qui nos preter ius fasq;, tot regnis exegerunt, qui chariſſimam coniugẽ, Sacratiſſimi Cæſaris Karoli Quinti, Illuſtriſſimiq; Principis Ferdinandi ſororẽ, donatione propter nuptias ſpoliarunt, qui liberis noſtris, auitorum regnorum poſſeſſionem preripuerunt, neq; his contenti, nomen, famam, exiſtimationem, honorem, quibus nihil charius eſſe debet, adimere uoluerunt, & quantum in illis fuit, penitus ademerunt, tot ſparſis de nobis mẽdaciſſimis rumoribus motaq; apud oẽs homines inuidia, & auerſis a noſtri reſpectu quantum fuit potuit omniũ principum animis, An nos qui ne bellum faceremus, ſponte, quod ipſimet hoſtes fatẽtur, in exilium procul ab auitis ditionibus conceſſimus, aſſumpta chariſſima coniuge, aſſumptis innocẽtibus liberis, Qui tot in dignis modis laceſſiti, nunq̃ reſpondimus, tantum abeſt, ut libellis emiſſis ferociã illorum cõtuderimus, Qui in id diſcrimẽ inducti, nihil unq̃ fecimus, quo exiſtimationem noſtri tueremur. Neq; adhuc feciſſemus ſane, niſi paſſim id omnes principes, paſſim omnis ordo, ſexus, cõditio requireret. Nouimus enim quid faciendum Chriſtus iubeat, nempe ut his benefaciamus, qui nos oderunt, & benedicamus maledicentibus nobis, & oremus pro his qui calumpniantur nos, & percutienti in maxillam præbeamus & alteram. Sed euicere tandem illorũ preces, Quandoquidem pacientia eouſq; locum habet, donec audaciam hoſtibus ſuggerit, ubi uero iam paſſim in cõtemptum uenit, tum demum inueniendum conſilium eſt, quo quis uicem in hoſtes ſuam, ulciſca-

Perpendite hęc principes & Reges.

Chriſti præceptum quod Rex imitari uoluit.

Patiẽtia quouſq; locum habet.

ciſca.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ciſcatur,ne ob id habita dicatur, quod defuerint quæ illa-
tas in calumpnias reſponderi poſſent. At nobis tale quid
tantum abeſt ut non adeſſet, ut ultro ſemper in iudicium
aduerſarios noſtros prouocauerimus rebus noſtris integer-
rimis, & ſubditorum priuſq̃ aduerſum nos fides, uacillaret,
& ſubacto opulentiſſimo Suetiæ regno. Quodipſum Sacra
tiſſimus Cæſar Karolus Quintus, frater, ſororius, & Domi-
nus noſter chariſſimus, & Sacrum Cæſareum regimen, teſta
ri poteſt, quorum ille controuerſiæ audiendæ commiſſari-
os dedit. Hoc uero ſub pena bis mille librarum auri puri, ho
ſtibus interdixit, ne nobiſcum bellum gererent, ſed iure cau
ſam ſinerent determinari. Sed nullus apud eos iuri locus
fuit, qui acceptis his mandatis, ſubditorũ noſtrorũ animos
abalienarunt, & aperta ui, citra indictum bellum illata, om
nibus regnis ſpoliarunt. Neqꝫ tantum facinus feciſſe con-
tenti, paſſim omnibus in locis innocentiam noſtram lace-
rarunt, eoqꝫ impudentiæ genere effecerunt, ut omnibus abo
minabiles prope modum redditi ſimus, Cum uera eſſe qui-
libet crederet quæ in nos confinxerant, ꝙ ea cernerent a no
bis minime repelli. Et paſſi id ipſum ſumus hactenus, par-
tim, quod ſciremus Chriſtiani hominis eſſe æquo omnia
animo tolerare, partim quod ſatius duceremus, æqua in
cauſa male audire, q̃ citra iuſticiam & æquum commenda-
ri. Nunc demum, poſtq̃ uidimus nullum illos finem facere
ſed paſſim grauiora, & uirulentiora comminiſci, deſump
ta ex patientia noſtra fiducia, ſimul ut noſtri rationem ha-
beremus, neqꝫ tam noſtri, q̃ inſontium liberorum, & clariſ-
ſimi patris, cuius mortuos illi cineres impetunt, defenſio-
nem noſtram aduerſus traditos Lubicenſium articulos,
nobili & erudito Dño Cornelio Sceppero Nouiportuenſi
Vicecancellario noſtro, nobis ſyncere dilecto, commi-
ſimus noſtro nomine agendam, ut omnibus demum
conſtare poſſit, non perinde habitam ueritatis rationem
eſſe apud hoſtes noſtros, ſed multa aduerſus nos cõmenta
emitti. Proinde petimus a Sanctitate ueſtra, Sacra Cæſarea
maieſtate

Sacratiſſimus Cæſar Karolꝰ quintus teſtari poteſt regẽ ſemper ſtare iuri voluiſſe.

Cur tam diu tacuit Rex Chriſtiernus.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

maieſtate,Celſitudinibus Regiis,& dilectionibus ueſtris , ut utriuſq; partis rationem habeant,neu confeſtim iudicent omnino, Volumus enim quod ſemper expetiuimus,iure contendere. Neq; uero protinus exiſtiment , tales nos eſſe, quales illi depinxere. Peccatores ſumus,non diffitemur, at uero alia nomina non agnoſcimus. Et uidebitis tandem ex his,quibus aduerſum Illuſtriſſimum Holſatiæ Ducem patruum noſtrum,nomen & famam purgamus,itemq; ex ea, quæ ad Danorum ſeductores eſt reſponſione noſtra, ſecus rem ſe habere, q̃ arbitrabamini,Interim neq; de nobis magnifice loqui uolumus, & celſitudinibus ueſtris totius rei iudicium committimus , tantũ meminerint,id cauendũ eſſe, ne in iudicium nimis precipites ferãtur. Deus Optimus, Maximus , eaſdem cuſtodiat.

Rex vult adhuc corã omnibus Regibus & Principibus iuri ſtare.

ExBerlinio ad Spreuiam, Viceſimo die Menſis Februarii, Anno Domini . M. D. XX I I I I. Exilii noſtri Anno ſecundo &c.

P. CORNELIVS SCEPPERVS NOVIportuenſis Candido & Chriſtiano Lectori S.

IAm tandem habes Candide Lector partem tragediæ, Nam cum triplex hoſtium genus Illuſtriſſimo Regi Domino Chriſtierno &c. Principi & Domino meo,accidiſſet, uoluit idem ut & nos diſtincto genere reſponderemus, primum Lubicenſibus,deinde Illuſtriſſimo Holſatiæ Duci,demum & Danis aliquot,per quos coniuratio preter fidem

bis

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

bis preſtitam originem cepit. Itaq; ex quo Lubicenſes latine ſummam rerum aduerſum Illuſtriſſimum Regem complexi ſunt, uoluimus ne apice quidē immutato capita illa accuſationis, pro ut ab illis Illuſtriſſimæ D. Margarithæ primum, deinde & Inuictiſsimo Angliæ &c. Regi, demum & aliis promiſcue principibus tranſmiſsa ſunt, prefigere, ſubiuncta reſponſione. Quā, neq; tibi comēdare, neq; uenditare in animo habemus. Id ſolū adiungimus, mediis in erroribus ſcriptam eſſe, unde neq; dicendi genus conſiderare te decet, at ueritatis rationem ut habeas eniti. Siquidem quo minus accurate ſcripſerimus, noſtræ exiguitati imputandum eſt. Cæterum omnem ſermonis inopiam ueritas apertior reſarciet. Maluimus enim ueri q̃ eloquentes eſſe. Interea, dum hæc legis, meminiſſe debes, in bonos & Chriſtianos principes multa ſubinde a ſordidiſsimis nebulonibus confingi. Quæ omnia facile percipies. Breui duas alias partes uiſurus es diſsimili dicendi modo, quando & argumentum paulo diuerſius eſt, atq; aliud eſt cum principibus q̃ cum fœneratoribus agere. Verum in id emiſſas, ut Illuſtriſsimi Regis memoria tam indigne conſpurcata ad meliorem tandem lucem queat reſpirare. Quod non tam ex re illius q̃ oīm aliorū Regum & Principum eſſe arbitramur.

Vale ex Berlino ad Spreuiam, Menſis Februarii, die uiceſima, Anno. M. D, XXIIII.

SVMMARIVM
EORVM, QVAE PER LVBECENSEM Oratorem coram Illuſtriſſima Domina Margaretha &c. Et Imperatoriæ Maieſtatis conſilio in Mechlinia poſt hu/milem & debitam exhibitionem &c.

LVBICENSES.

CAESAREA EST ET SACRI Romani Imperii urbs Lubicenſis in ex/tremis imperii finibus ſita, maris, quod orientale ſeu Germanicum appellitãt, porta, per quam omnium commeatuũ aliarũqꝫ rerum ad omnem ferme uſum neceſſariarum ingens copia per totam pene Germaniam diſtribuitur, quæ in toto mercaturæ excurſu atqꝫ nauigatione, quibus ſe in ſacri Imperii di/tione teneat, & externam uim propulſet, neruum habet. Qui quidem mercaturæ & nauigationis uſus ad diuerſa mundi regna, prouincias & principatus in priuilegiorum immunitatũ & iurium, partim ob benemerita, partim ere & ſanguine impetratorum ratione, uſu & cardine funda/tus eſt, uel precipue etiam in regnis & principatibus Dano/rum Regi ſubiectis. Quæ etiã priuilegia ibidem ſucceſſiue ac nuper per fœlicis memoriæ Ioannem Danorũ Regem Illuſtris. Domini Chriſtierni patrem atqꝫ ipſum Dominũ Chriſtiernum poſt inſpectionem originalium roborata & confirmata ſunt.

ILLVSTRISSIMI PRINCIPIS, D. CHRIS/tierni Daniæ &c. Regis ad precedentem articulum Lubicenſium. Reſponſio.

QVamquam in hoc negotio non magni admodũ refert ingeminare quæ & qualis Lubeka ſit, quibus/

ue opi/

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ue opibus & neruis predita, & quibus initiis ad priuilegia, iura, immunitateſq; ſibi uiam fecerit, & an hoc ex portu toti Germaniæ rerum neceſſariarũ uſus proueniat, quando non hoc agitur, ut Lubeka iam primum commendetur, quæ alias, neq; Germaniæ ob auaritiam ignota eſt, neq; ſacræ Cæſariæ maieſtati ob rebellionẽ, illiuſq; mandatorũ contemptum incognita, quia tamen plurimum intereſt, quæ & quibus, & qualiter dicantur, uiſum eſt operæpreciũ Sereniſsimo Regi, tandem efficere, ut toti Germaniæ compertum eſſe poſsit, q̃ ſpecioſæ ſint hæ oſtentationes, quibus ſe ſacri imperii Romani Cæſareamq; urbẽ, tum Germaniæ commodiſsimũ portum, & id genus aliis multis nominibus iactare præſumit. Quod quidem ita petit Sereniſsimus Rex ab omnibus interpretatum eſſe, ut in omnium Germanorum commodum non ſuæ Serenitatis referri exiſtimetur.

Lubeka ob flagitia ſua ſatis ſuperq; cognita.

Lubeka Cæſarum contemptrix.

Neq; enim multũ Sereniſsimi regis intereſt, ſi toti Germaniæ commeatuum precium ſupra fas iuſtumq; adaugeant Lubicenſes, ſi raritatem annonæ paſsim inducant, ſi nullam mercatorum, aduenarum, hoſpitum rationem habeant, ſi omnia ſibi uendicent, omnia aliis inuideant, monopolia Cæſareis uetita legibus exerceant, quando hæc utcunq; Sereniſsimus rex, & ſi non probaret, attamen, qui non poſſet reformare, pati utcunq; cogeretur, modo ſuæ Serenitati ſuum ius permitterent, modo non popularium animos auerterent, fœdera confringerent, ſibi palã, & publice necem intentarent, famam nomenq; ſuum indignis modis apud omnes homines deferrent, nihil deum æquitatis iudicem, nihil principes, qui lõge aliter rem norunt, nihil homines reuerẽtes. Suo erga Germaniam hoc amori attribui petit, ut non tam ſuæ Serenitatis q̃ optimæ de omnibus meritæ nationis rationem habuiſſe uideatur, cui oſtendere in animo eſt, quem ſerpentem ſinu foueat, qui ubi longe lateq; ſuum uirus in ſuæ Serenitatis prouincias exercuerit, impetum in totius Germaniæ ſtatus conditioneſq;, in omnes principes ſit conuerſurus. Itaq; obteſta-

Germaniæ p̃cium annonæ adaugent Lubicenſes.

Lubicenſes aduenas mercatores & germanos contẽnunt.

Lubicẽſes monopolia exercent ſua in urbe.

Lubicẽſes fœdifragi.

Diffamatorii libelli a Lubicenſibus contra Regem.

Lubicenſes principibus inſidioſi.

Studium ſereniſſimi Regis erga Germaniam.

B ii tur

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

tur Regia maieſtas,ut hæc ab om̄ibus regibus principibusq̃ ab omnibus ciuitatibus & urbibus, ab om̄i ſtatu conditio- neq̃ hominum accipiantur in eam partem, in quā referre decet,quæ pro ueritate dicūtur,quæ pro regum principūq̃ omnium,pro ciuitatum & urbium, pro omnis ſtatus con- ditionisq̃ hominū ſumma utilitate & emolumento euul- gata ſunt. Nunq̃ enim ſeſe alias induci potuiſſe illius Sere- nitas aperte aſſeuerat,ut his tam ineptis articulis,tam falſis ſuggeſtionibus reſponderet, niſi citra totius Germaniæ pe- riculum,citra omnium regum & principum certiſsimū, ni caueant,futurum exitium ſilere non potuiſſet. Vnde & factum eſt, ut tardius reſponderit, paſſusq̃ ſit impune tot diffamatorios libellos, tot mendaciſsimos rumores de ſe ſpargi,nihil aliud interea meditatus,niſi pacientia uincere. Quam ubi deniq̃ cōtemptam uidet, neceſſarium duxerit, quod omni ſtatui hominum fauſtum & fœlix ſit, beſtiam, quæ toti Germaniæ,omnibus principibus excidium medi- tatur,tandem in lucem producere, atq̃ uelut in totius or- bis theatro oſtendere.

Quare inductus Sereniſſimus rex ut Lubicenſibus reſponderet.

Quantū periculū ex Lubekę ſucceſſu. Germanis imminet.

Cur Sereniſſimus rex tardius reſponderit diffamatoriis libellis.

Pacientia regis contempta,

Lubeka excidium principibus meditat.

Principio, Cæſaream & ſacri Rhomani Imperii urbem ſeſe uocat. At quo tandem uultu hoc coram Illuſtriſsima principe Margaritha, coram prudentiſsimis Cæſareæ ma- ieſtatis conſiliariis audet dicere? Nempe coram ea,cuius pa trem inuictiſsimum Sereniſsimumq̃ principem, Illuſtriſsi mum Rhomanorum Cæſarem Maximilianū cōtempſit, nihil dico mandata ab eius Cæſarea maieſtate pro Sereniſ- ſimo domino Chriſtierno Danorum rege, quibus a Sueto- rum commertio abſtinere iubebantur ſui ciues, donec Se- reniſsimo regi parerent exiſtimās, nihil uerita maieſtatem. Coram uero illius conſiliariis (Sacratiſsimum Cæſarem Ka rolum dicit) cuius edictum pro Sereniſsimo rege legitime publicatum intimatumq̃ contempſit,fefellit,auerſata eſt. Neq̃ auerſata modo ſed nunc palam publiceq̃ non man- datum ſolum,ſed ipſum Sacratiſsmum Cæſarem Karolū (cui ſe parere ait) uilipendit,irridet,& inſectatur,aperte in-

Lubeka ſe Cęſaream vrbē vocat cū Cæſares oēs contemnat,

Lubicenſes duo mandata ſacratiſſ. Cæſaris Maximiliani contempſerunt, quę ꝓ ſereniſſimo rege emiſſa fuerant.

Lubicenſes vnū mandatū Karoli Cæſaris contemſerūt quod ꝓ rege faciebat.

nuens,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

nuens, q̃ bene ſibi cum rege Francorum conueniat, apud quem oratores ſuos preterita eſtate aperte continuit in magnum Sacratiſsimi Ceſaris Illuſtriſsimæq; D. Margarithæ, & conſiliariorum præiudicium, in ſummum uero detrimentum totius ditionis Cæſareæ maieſtatis, cuius conſilia, intentionem, apparatum nō ſine ſummo rebellionis iudicio tacitæq; confœderationis eidem hoſti ſceleſtiſsime communicant. Quam ſi negare uelint, at ſaltem oratores ſuos apud eundem fuiſſe diſsimulare non poſſunt. Coniiciant alii quidnam effecerint, eo preſertim tempore, quo gliſcentibus bellis de rerum ſumma certatum ſit. Huc pertinere poſſunt, q̃ poſterius explicabũtur, quo modo fœdericũ alium item Karolum Cæſarem contempſerint, quos digna petentes ad Sereniſsimorum Daniæ regum utilitatem indignos duxere Lubicenſes, quibus animũ aduerterent, tantum abeſt, ut morem geſſerint. Quæ, cum talia ſint, atq; ipſi talia eſſe negare nō poſsint, quomodo adhuc ſuam urbem Cæſeream ſacriq; Rhomani Imperii eſſe aperte mentiri nō uerentur? Quaſi uero Illuſtriſsima Margaritha, Clariſsimiq; Cæſareæ maieſtatis conſiliarii urbem, quæ Maximilianum contempſit, Karolum aſpernata eſt, atq; indies ea meditatur, quæ Sacræ Cæſareæ maieſtati uel in totum officiunt, quæ fœdericum itemq; alium Karolum piæ memoriæ Cæſares contumeliis probroq; affecit, ſpretis illorum edictis & iuſsionibus, adhuc putent Cæſaream eſſe ſacriq; Rhomani Imperii. Aut non potius probe cognoſcant quorſum hæc uergant, quæ, in Sereniſsimum regem commiſere, quẽ certe & ſi non alio nomine, at ſaltem, quia Sacratiſsimo Cæſari Karalo cõfœderatus fuit, quia illius ſororius, quia ſanguine animoq; coniunctus uereri debuiſſent, ſi ſacratiſsimo Cæſari Rhomanoq; Imperio, cui ſemper Sereniſsimus rex amicus fuit, ipſi uero expilatores, ex profeſſo fauiſſent, cum preſertim pecierit Sereniſsimus rex coram omnibus Chriſtianis principibus iuri ſtare, ſuamq; cum illis cauſam committere.

Lubicẽſes cũ rege Francorũ cõfœderati Lubicẽſes ſecreta conſilia Cæſaris regi Francorũ euulgant.

Oratores Lubicenſiũ p̃terita eſtate cũ rege Francorũ deprehẽſi. Lubicẽſes Fridericũ Ceſarẽ item Karolũ Quartũ contempſere.

Lubicenſes ſi Cæſari fauiſſent aliquid ſororio ſuo ius peteti detuliſſent, neq; tam indigne regnis exuiſſent. Rex Danorũ iuri volebat coram omnibus Chriſtianis principib9 ſtare, priusq̃ regnis exueretur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

At uero,ut Cæſarea ea ſit Sacriq; Romani Imperii ciuitas,
doneturq; illi, quod impune Maximilianum Carolumq;
contempſerit,quando hoc ad Sereniſsimi regis cauſam pa
rum pertinet,His addatur,ſi ita lubet,ꝙ in extremis finibus
Imperii ſita maris aperti porta ſit,& multa alia , quæ ſubii-
ciuntur,uidendum erit Germaniæ principibus, totiq; Ger-

Lubeka qua-
lis porta ma-
ris germanici.
Impoſturę lu
becenſiũ quã-
tę.

maniæ,omnibusq; & ſingulis ſtatibus conditionibusq; ho-
minum,q̃ uera ſunt,quæ ſubiunguntur , eam eſſe, per quã
ingens copia omnium commeatuũ , aliarumq; rerum ad
omnem ferme uſum neceſſariarum per totam pene Ger-
maniam ſubuehitur . Ea uero res,quantis fraudibus & im-
poſturis plena ſit, utinam toti Germaniæ tam plane con-

Lubicẽſes ger
manorũ Da-
norumq; mer
catorum ſang
uine ſaginati.

ſtaret,atq; ueriſsimum eſt,ad omnes æque iacturam perue-
nire, cum ſoli Lubicenſes aduenarum Germanorum, Da-
norum ſanguine ſe exſatient, auctis Theoloneis , uectigali-
bus,nouis impoſitionibus adhibitis,inuentis nouis fraudũ
generibus, quibus Germanos , Danosq; mercatores miſere
premunt,non in mercatorum modo detrimentũ, ſed gra-
uem totius Germaniæ iacturam, & inecompenſabilem rui

Germanię ia-
ctura quanta
proueniat ex
Lubeka.

nam. In ea enim urbe,quam portam uocant totius maris
orientalis,quæ non exactiones,quæ noua commenta non
excogitãtur? Neq; enim mercatoribus, qui eo applicuerũt,

Quomodo
mercatores in
Lubeka op-
primuntur.

fas eſt & liberum merces ſuas alio euehere, ſed ubi primum
peruẽtum eſt ad egregiam illam orientalis maris portam,
coguntur miſeri aduenæ Germani,Dani,aliiq; merces ſuas,

Lubicenſes ꝓ
animi libidi-
ne preciũ de-
terminãt mer
cibꝰ extraneo
rum mercato-
rum.

quas magnis ſumptibus , magno cum labore eo peruexe-
runt,æquo an iniquo(nihil refert)præcio ciuibus proſtitue-
re. Neq; liberum eſt miſeris mercatoribus , aut pinguiorem
fortunam inſectari,aut alio cum mercibus concedere , ſed
ſtatim ad unius Lubekæ nutum uoluntatemq;, omnia mi-
ſeris relinquenda ſunt eo ſtatuto præcio, quod auari homi

Lubecenſium
nequitia.

nes ſibimet determinant. Duplici ſcelere nõ parũ infames,

Aduenę qua-
liter lubekæ
tractantur.

&quod aduenas præmũt,& quod auaritiæ ſuæ pro animo-
rum libidine conſulunt . Qua in re, quamq̃ plurima ſunt,
quæ merito non debeat ferre Germania, tamen id uel pri-

mum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

mum locum obtinere debet, quod aduena aduenæ bonorum ſuorum copiam facere prohibetur. Ita enim excogitarunt ſordidi homines, omnium ſtatuū expilatores, & principum ex profeſſo inimici, utile ſibi futurum eſſe, ſi ipſi primum merces omnes exiguo precio compararent ab aduenis, deinde aliis maximo uenderent, eo ſcilicet, quod inſatiatæ Charybdes ſuæ auaritiæ præſcribant. Vnde fit, ut decuplato, merces in Germania, quā lata eſt, ueneant, dū ipſi pro cupiditatibus ſuis omnia adaugent, nulla Germaniæ, nulla Daniæ aliarumq; prouinciarū habita ratione, & reſpectu. Quo factum eſt, ut aliquot annis piſces halecesq; in Germania iniquiſsimo precio uenierint, dum Lubecenſes confœderatiq; ſuis priuatis cupiditatibus inſeruientes reliquæ Germaniæ ex profeſſo graues & exiciabiles fuere, in ſummū omnium hominum detrimentum, tum pauperū preſertim, quibus iam fere nihil relictū eſt ab Lubicenſium auaritia, quo uitam ſuſtentent, liberosq; foueant. Quorum clamor, ſi quis forte ad aures principum peruenit, meminiſſe debet, ſe eam urbem, unde tota hæc contagio ortum habuit, longe aliter obſeruare debere, niſi & ipſi tandem ſimilia perpeti decreuerint, quando longius progreſſa eſt illius iniquitas, q̄ ut tuto magis ſuſtineri poſſit. Quid enim indignius, q̄ hæc uulgo recenſeri aduenam aduenæ non poſſe mercium ſuarum copiam facere? Aut quid magis tyrannicum, q̄ miſeros hoſpites ad indignum precium compellere? Quid deniq; exitioſius Germaniæ, q̄ Lubicenſibus liberum eſſe, quo ab auaritia ſua compelluntur, precio bona proſtituere? Et Germaniam diuitiis & opibus, principes uero auxiliis exhaurire? Tametſi ſpes eſſe poſſit melius futurū propediem, cum mercatores & aduenæ tam inſignis iniuriæ, quæ ſibi Lubekæ infertur, perteſi, procul in inferiorem Germaniam, ubi cum ratione debitaq; moderatione uerſantur, merces omnes ſuas contrahant, longe preferentes magni itineris iacturam facere, q̄ ſe ſuaq; predonibus illis & ſanguiſugis faciliore compēdio committere. Quorum exemplo

Lubekę extranei mercatores nō poſſunt extraneis ſuas merces vendere.

Decuplato p̄cio Lubicenſes Germanis merces ſuas vendunt.

Quod piſces & haleces tā care fuerūt aliquot annis in Germania. in cauſa fuere Lubecenſes.

Lubecenſes Germaniā depopulantur, Lubeka obſeruari debet a principibus Germanię.

Prouerbium apud Lubicēſes.

Exhauſta germania per Lubecenſes.

Quare mercatores Germani in inferiori Germania mercātur.

emplo & reliquos cautiores eſſe conueniat, & principes magis inuigilare his rebus, quæ in ſuam & ſuorum omnium commoditatem ſunt acceſſuræ.

De potentia Lubicenſiũ.

Porro, quod ad illius urbis potentiam ſpectat, quam ipſimet non dubitant aſſerere, non eſt, quod Sereniſſimus rex reſpondeat. Neq; enim in obſcuro eſt diuitem, opulentam, ſuperbam eſſe. Sed id quibus initiis? Quod ipſum, quando quidem maxime refert Germaniam cognoſcere, ut initiis beſtiæ deprom̃ptis, liquidum eſſe poſſit, quibus modis ad iſtam ſuam potentiam peruenerit, & neruum acquiſiuerit, quo ſe in Romani Imperii ditione teneat & externam uim propulſet, noluit id Sereniſsimus rex Germaniæ inuidere, ſed palam publiceq; oſtendere, ut rebus ſuis melius Germania conſulat, & principes diligentius obſeruent, quorſum iſtius beſtiæ conatus ſint euaſuri. Ad id uero partim priuata partim publica Germaniæ cauſa, Illuſtriſſimus rex permotus eſt, quandoquidẽ plurima ſibi adempta eſſe citra omne ius fasq; a Lubicenſibus coram omnium principum conſiliis, omnium ſtatuum conditionibus, grauiſſime conqueritur, ſubinde obteſtatus, ut ſuæ Serenitatis nulla ratio habeatur, niſi oſtenſurus ſit q̃ inique cum maioribus ſuæ Serenitatis primum, deinde ſecum egerint auari iſti, & ſordidi Germaniæ predones & ſanguiſugæ.

Quibus initiis in tantam potentiã ſuccreuerit Lubeka.

Germaniam oportet meliꝰ rebus ſuis cõſulere cauſa Lubicenſium.

Q̃ inique Lubicenſes cum regibus Danorum agere ſoliti ſunt.

Quamq̃ enim ea eſt urbs Lubeka, quæ in id potentiæ ſuccreuerit, ut omnibus regibus & principibus ſit formidoloſa, tamen Danorum regibus ſuæ Serenitatis predeceſſoribus ea in urbe ius fuiſſe apertiſsime proteſtatur, quo ſuæ Serenitatis predeceſſores, & ſe deniq; iniquiſsime ſpoliatum eſſe conqueritur. Quæ omnia, ut melius conſtare poſſint, altius quædam repetenda ſunt, ut rei ſeries per ſeſe magis queat illuceſcere.

Regum Danorum ius in Lubekam.

VVoldemarus enim clariſſimæ memoriæ quondam Danorum rex inter alia edificia & fundos & uicos pleno iure legitimeq; poſſedit arcem Lubekæ cum his, quæ ad eam pertinebant, quam hodienum Burgum uocant. Deinde & uicum

VVoldemarus Danorum rex.

Arcẽ quę Lubekę ter burge uocatur iu-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

uicum integrum intra menia,qui adhuc Regiæ Stratæ nũ-
cupationem ſortitur.Fueruntq; in legitima poſſeſsione il-
lorum omnium,ſucceſſores VVoldemari,hoc eſt, Danorũ
reges,ad ſexaginta fere annos . Quo tempore liberum illis
fuerat , & preſidia arci imponere,& ſeſe,ſi quãdo lubebat,in
eandem recipere,eo iure, quo in ſua legitimi poſſeſſores po
tiuntur .

Vicũ qui Lubekę Coninck Strate uocatur regum Danorum eſſe.

Deinde & tributum annuum pendere Danorum regi-
bus Lubicenſes ſoliti fuere . Idq; VVoldemaro clariſſimæ
memoriæ ſucceſſoribusq; Danorũ regibus diu contribuere.
Cuius,quum ſuperbos homines puderet,Fridericum Cæſa-
rem ingenti pecuniarum ſumma ad ſe trahere nitebantur,
utq; ſe tributo,quod Danorum regibus pendebant,liberare
dignaretur, impellere . Adeo etiam quæ iuſtiſſime pende-
bant,iniquiſſimi homines uolebant irrita eſſe.Sed non ſuc
ceſſit perinde ex animi ſententia.Quamquam enim gran-
dia fuerãt,quæ Illuſtriſſimo Friderico cõtribuerant,ſpemq;
adhuc illius maieſtati fecerant ampliorum munerum:mo
do iuſte an iniuſte, quid enim hoc ad Lubicenſes?ſibi tri-
butum remitteret,uoluit tamen clementiſsimus & pruden-
tiſsimus princeps iure negocium non pro illorum libidine
transigere,aperte iam tum oſtendens ſuam illis ſuperbiam,
& inſatiatam auaritiã . Itaq; diligentiſſime reuoluto iure,
quod in Lubecenſes reges Dani habuere,rimatusq; ſolertiſ-
ſime ea omnia , quibus putabat Lubicenſibus ſubueniri po-
ſſe(Quorſum enim non impellũt munera ?)atq; omnem,
quod dici ſolet,lapidem reuoluens,cum nihil inuenire po-
ſſet,cuius prætextu auderet ſuum Lubicẽſibus tributum re-
mittere, euictus iuris robore , quod regum Danorum erat,
ſatius duxit inpræſentia aliquanta munerum parte carere,
q̃ perennem infamiam corrupti muneribus iudicii ſibi aſ-
ciſcere. Hæc incunabula fuere tam potẽtis belluæ , hæc tam
magnarum opum initia . Iam tum meditata eſt ius omne
euertere,Cæſarem perpetua nominis infamia aſpergere , &
cuius ſeſe uocat urbẽ principis,illius clariſſimas res geſtas foe

Lubecẽſes regibus Danorum tributũ pendere ſoliti.

Lubecenſes Fridericũ Cæſarem muneribus corrũpere ut ipſis tributum quod Danię regibꝰ dabant,remitteret.

Fridericus Cęſar uiſo iure regum Danorũ noluit Lubecenſibus tributum,quod Danię regibꝰ debebant,dimittere.

Incunabula Lubekæ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Egregie meriti ſcz de Friderico Cæſare lubecenſes ſi illũ, ut falſo iudicarent potuiſſēt impellere

do auaritię criminæ penitus obducere. Bene ſcilicet de ſuo Cæſare meritura, ſi illum contra omne ius fasq;, contra omnium ordinum conſenſum falſi iudicii calculo contaminaret. Egregiam urbem Cæſaream, quæ de optimo Cæſare ita mereri ſtudebat? Et cuius maieſtatem reuereri debuiſſet, illum contra fas & æquum nitebatur impellere. Sed exigua hæc fuere, ſi cum his, quæ conſequuta ſunt, conferantur.

Inauditũ factum & grauiſſimum ſcelus Lubecenſiũ.

Quandoquidem, cum uiderent ſuperbi illi predones parũ ex animo conatus ſuos procedere, neq; ualere munerũ ſuorum apud Sacratiſsimum Cæſarem, perditam amplitudinem, ſed illum nominis ſui rationem habere maiorem, q̃ ut ab æquitate declinaret, conſilium iniere, quo non eſt auditum aliud aut ſceleſtum magis, aut magis abominandũ.

Inſidię Lubecenſium.

Quod cum exequi conarentur, oblata eſt rei peragendæ occaſio. Siquidem carnispriuii tempus (ut noſtri loquuntur, ut autem ueteres lupercaliorum) inſtabat, quod oportunũ rati facinori exequendo, numeroſam choream inſtruxere ſub palliis armatorum hominum, eamq; ad dictam arcem gaudii prætextu ducentes arcis præfectum incautum & cõpoſitæ fraudis neſcium intromiſſi, cum illius præſidio trucidarunt, ſcelus ſceleri accũmulantes.

Quomodo arcem regis q̃ Lubekæ erat occupauerint Lubecenſes.

Lubecenſes ꝑ fraudem occiderunt pręfectum arcis media pace cum om̃ibus cuſtodibus.

Primum, dum homines nunq̃ de ſe male meritos, ſed amicos & conciues miſere citra omnem rationem trucidarunt. Deinde, dum Daniæ reges de facto arce, uico, fundis, tributo, nullo intercedente bello, nulla animorum diſcordia ſpoliarunt, idq; in perpetuum, quando nunq; poſtea reſarcitum eſt commiſſum illud, quod merito omnes Chriſtianos principes in ultionem ſui deberet prouocare. Si enim ob unius mulieris necem quondã tota fere tribus BenIamin omnium Iudæorum conſenſu deleta eſt, quæſo quid dignum ſatis excogitari poſſit his prædonibus, qui nunquã de ſe male meritos nulla ratione, gaudii prætextu interemerunt? Et amicos reges ſuis rebus tam indigne exuerũt?

Magna iniq̃tas Lubecenſium.

Non auſus id fuerat iure Fridericus Cæſar, & id Lubicenſes ui perpetrarũt. Defendi non poterat, ſi iudicatum fuiſſet circa ſanguinem, quod

tanta

tanta cnm ſtrage hominum Chriſtianorū commiſſum, ip‐
ſi exiguum putant, quæſo quid hoc aliud eſt, q̄ deum im‐
primi peierare, deinde q̄ Cæſarem cōtemnere? Voluit pru‐
dentiſsimus Cæſar regibus Danorum ſuum ius eſſe, & Lu‐
bicenſes tanto Cæſare inferiores, ad quod iure admonebā‐
tur, ui auſi ſunt perfringere, unoq; tempore impias manus
innocuo ſanguine, ſinum ſpoliis, animum fœdo libidinis
crimine contaminare, nihil iuri gentium, nihil fidei Chri‐
ſtianæ, quæ ſua omnibus reddi iubet, nihil Cæſareæ ma‐
ieſtati, cuius ſe ſe ciuitatem uocant, nihil regio nomini de‐
ferentes. His rebus, quid mirum, ſi in eas opes coaluerint?
cumq; impune iura perfringere, aliena ſpoliare, innocuos
interimere, Cæſarem & deum contemnere, Lubecenſibus
permiſſum ſit, quid admirandum eſt, ſi in id potentiæ ſuc‐
creuerint? Aliis capitale eſt iuri contraueniſſe, abominan‐
dum, Cæſarem contempſiſſe, inexpiandum, cedem com‐
mittere, infame furto manus iniicere, quæ tamen omnia
gloriæ ſibi ſordidiſſimi latrones aſſcribunt. Hæc iudicent
Chriſtiani Principes, hæc iudicet omnis ordo, ſexus, natio,
an liberum ſit ita ſceleribus intabeſcere, ut non aliquando
pœna præſens ſubſequatur. Et iſta quidem priuata regis ca‐
lamitas eſt, Publica totius Germaniæ quod illi9 e uiſceribus
illæ opes exhauriuntur, quibus Lubeka regibus formidolo‐
ſa. Itaq; nō ſuo neruo exteram uim propulſant, neq; ſe ſub
Cæſaris ditione tenēt, ſed exhauſtis penitus Germaniæ me‐
dullis in reges principesq; deſeuiunt. Neq; in ſacratiſſimū
Cæſarem Carolum uerentur impium linguæ uenenum
diſtringere, & apertam interea uim meditari, nimirum, cū
illis opes ſuggerat Germania, quam tributis, exactionibus,
impoſturis tam miſere deglubant, adeo ut illis milites ſuffi
ciāt, pecunias ſubminiſtret, utq; uno uerbo cōcludatur, pro
Lubecenſibus aduerſus omnes reges & principes bellum ge
rat. Siquidem ſi cladem accepit Lubeka, ſi claſſem naufra‐
gio amiſit, ſi bello nauis in hoſtium poteſtatē uenit, ſi cap‐
tus ciuis, ſi direpta cymbula, ſi fortuito igne ædicula coſla‐

Inaudita ſcelera Lubecenſium contra reges Daniæ.

Vnde opes Lubecenſiū initium habuerūt

Publica Germaniæ calamitas a Lubecēſibus.

Linguæ uenenum in Karolum Cæſarem palam diſtringunt Lubecēſes.

Germania ꝓ lubeka aduerſus hoſtes bellum gerit qui a Lubecenſes Germaniā diuitiis exhauriunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Omnia detri-
menta quę lu
becenſes acci-
piunt, cogitur
Germania no
uis uectigali-
bus reſarcire.
Germanię pa
tientia quę nõ
conſyderat q̃-
tum opprimi
tur a Lubicen
ſibus & cõfœ
deratis.

grauit, protinus mercibus nouum uectigal imponitur, reſar
citur hoc genere, quod perditum eſt, reficitur claſſis, condu
citur miles, erigitur conflagrata ædicula, idq; Germaniæ
ſumptibus, cum ædiculæ unius aut cymbulæ iacturam to-
ta luat Germania. Ad hæc, diutinum in Danos bellum
hac impoſtura conficitur. Eiiciuntur principes, idq; nullius
magis q̃ Germaniæ iactura, quæ ad hæc tacita ſilet, patitur
exhauriri opes ſuas, ſuſtinet decuplari merces, augeri uecti-
gal, inueniri noua & inſolita cõmenta, eaq; omnia in ſang-
uiſugarum illorum compendium & utilitatem. Neq; finis
huic tam fraudulentæ inuentioni unq̃ futurus eſt, ni mo-
dum tandem adhibeant Germani principes, quo inſatiatã
illius belluæ cupiditatem cohibeant. Hæc, quia magnopere
interſunt totius Germaniæ, omniumq; regum & principũ,
noluit ignota eſſe Sereniſſimus D. Chriſtiernus Danorum
rex, pro ſuo erga Germaniam amore, cui omnia bona ſem-
per appræcatus eſt, polliceturq;, ſi remedium adhibere ue-
lint Germani principes, non defuturã ſuæ Serenitatis ope-
ram & conſilium, quando quo minus uires cõiungat, hoſti
um malicia effectum eſt.

Sereniſſimus
rex operã ſuã
& conſiliũ ger
manię pollice
tur, ſi ſe velit
in libertatem
aſſerere aduer
ſus mercato-
res illos.

Hoc Germaniæ totius magno detrimento ſibi priuile-
gia comparauerunt, hoc ad cedem, ad ſanguinem uſi ſunt,
quo non pauca ſibi nactos eſſe neq; ipſi ſilere poſſunt. Sed
eadem, qua potentiam, ratione. Neq; enim militari more
ſordidi mercatores unquam dignum uiris opus edidere,
ſed peſſimis circumuentionibus animos popularium a re-
gibus auerterunt, eoq; modo uiam ſibi per inſidias ad conſe
quenda, quæ uoluerunt, conſtruxere. Aut in regna rege de-
ſtituta impetum fecere, tam bello mali q̃ pace peſſimi.
Quandoquidem nullam pacis rationem unquam habue-
runt, ſed ſurſum deorſum, quo a libidine ducebantur, om-
nia permiſcuere. In pace bellum gerentes & bello pacem.
Illis execrandis opibus, quas ſibi ex Germaniæ ruinis pepe-
rere, ad Daniæ, Suetiæ, Noruegiæ excidium uſi ſunt, cumq;
iure ſtare Sereniſſimus D. Chriſtiernus Danorum rex cupe-
ret, inq;

Priuilegia ce-
de et ſanguine
Lubicenſium
acquiſita.

Q; egregiĳ bel
latores ſint lu
becenſes ſordi
di mercatores.

Fœdifragi lu
becenſes.
Execrandę o-
pes Lubecen-
ſium ex Ger-
manię ruinis.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ret,inq; id Cæſareum mandatum,deinde & deputatos haberet,bello præuenire maluerũt Illuſtriſſimum principem D. Fridericum Holſatiæ ducem Serenitatis ſuæ patruum in illum conuerterunt, populum ſacramento exuerunt, Sereniſſimi regis coniugem chariſſimam Sacratiſsimi Caroli Cæſaris ſororem cum paruulis liberis,ipſum deniq; regem nil aliud q̃ ius requirentem,extorrem egerunt,necem intentaturi,ſi potuiſſent, quando non contenti fuiſſent Sereniſſimũ regem regnis opulentiſſimis exuere,ſed,ut palam publiceq; proteſtati ſunt,indigne peremiſſent, niſi deus aliter longe negocium uoluiſſet confici. Deinde Illuſtriſſimam reginam,nobiliſſimam principem, Sacratiſſimiq; Cæſaris ſororem,Chriſtierno Friderici Holſatiæ ducis, quẽ in patruelem inſtigauerant, filio deſpondiſſent, gemino ſcelere perfidas manus contaminaturi, cum regem, cuius nomen auguſtum eſſe debet,non uererentur perimere & in ſacratiſsimi Cæſaris domini ſui,ut aiunt,ſororem ius uſurpaſſent,deniq; & ſceleſtis nuptiis nobiliſſimam principem non ueriti fuiſſent alligare citra omnem Sacratiſſimi Cæſaris conſenſum mariti interfectori charisſimam coniugem deſponſuri. Eſtiment hæc prudentiſſimi principes & uel tandem admirentur inauditam ſordidiſſimorum hominum audaciam,qui eas res aggredi non uerentur,quibus maximi reges potentiſſimiq; principes poſſent ſuccumbere. Quid uero indignius,q̃ plebeiæ ſortis homines idipſum contra nobilitatem machinari? Aut quid magis timendũ omĩbus principibus, q̃ ne idipſum,quod in Sereniſsimum regem auſi ſunt ſordidi mercatores,tandem in omnes promiſcue conuertant? præſertim cum illorum magnæ uires ſint, illæq; paſſim & in inferiore Germania,& in clariſſimo Anglię regno & alibi? Solet em̃ ita uulgi ſeuities efferri,ut cũ ſuæ ſortis hominibus ſemel proſpere uiderint ſucceſſiſſe,ſimilia audeant animorum aggredi contentione, & in ſuos principes paribus auſpiciis debacchari, ut non immerito a Demoſthene populus inter infeſtiſſimas belluas enumera-

Lubecẽſes patruũ Sereniſſimi regis ducẽ Holſatię in regem armarũt

Sceleratiſſimũ cõmentũ Lubecenſium.

Lubecẽſes regem Chriſtiernũ uoluerũt occidere.

Lubecẽſes domini Chriſtierni regis uxorẽ Cęſaris Karoli ſororẽ in animo habebant,occiſo rege,filio ducis Holſatiæ deſpondere.

Ingens audacia ſordidorũ hominum.

Periculũ toti nobilitati, ni caueant, imminet,idq; certiſſimum.

Potentia Lubecẽſium formidanda regibus.

Vulgi conſuetudo.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Principes germanię debere ſibi ꝓſpicere. Democratiāq̃ intendunt facere Lubecēſes.

Popularis ſtatus & Democratia uitanda principibus.

ratus uideri poſſit. Sed hæc ita interprætari principes petit Sereniſsimus Danorum rex, ut uel tandem ſuo exemplo diſcant rebus ſuis conſulere, & ſtrictū in eos omnes gladiū prudentia & fortitudine abigere, ne tandem abominanda illa democratia, ita paſſim omnia occupet ut principibus nihil reliqui eſſe poſſit. Quæ iam pridem ex uirulentiſsimis predonibus exorta, latius breui ſerpere conabitur ni reliqui principes communibus auſpiciis ocyus ſubueniant & ſuperbientē belluam tandem intra ſepta contineant, quæ occupatis tribus opulentiſsimis regnis non immerito omnibus formidoloſa eſſe poſſit. Et hæc de potentia & priuilegiis.

LVBECENSIVM ARTICVLVS Secundus.

At quoniam retroactis temporibus idem D. Ioannes Danorum rex per multiplicem iniuriam, eorundem priuilegiorum infractionē nauium præcioſarum rapinam Lubecenſibus, & ipſis fœderatis ad bellū cōtra ſe ſuſcipiendū supremā neceſſitatē impoſuit, adeo etiam ut terra mariq; aperto, & cruento marte concertatū fuerit, attamen domini dono ea fax, hi ardores belli, pacis beneficio extincti ſunt, depoſita arma, reuocata in ſtationem claſſis, miſſi ſtipendiarii, iuncta uetus amicitia, data ſpes altioris quietis & pacis, nec eadem illa pax uulgare nomen ſortita eſt, ſed utrimq; perpetua appellata, quam ſubſequuta eſt priuilegiorum prædictorum confirmatio. Quæ etiam pax & ſigillis regum Ioannis & Chriſtierni ac procerum regnorum munita & roborata, tenuitq; eadem mediocriter ſuperſtite dicto Ioanne rege, poſtq̃ ille rebus humanis ceſſiſſet atq; rege Chriſtierno, patri in regno ſuccedente, res nonnihil mutari cœperunt atq; meſtiores eſſe.

Illuſtriſsimi

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ILLVSTRISSIMI D. CHISTIERNI DAniæ &c. Regis ad ſupraſcriptum Lubicenſium articulum. Reſponſio &c.

SVperiore articulo, quoniam de confirmatione priuilegiorum Lubicenſium per clariſsimæ memoriæ D. Ioannem Danorum regem &c. Illuſtriſsimi D. Chriſtierni nunc Daniæ &c. regis patrem mentio facta eſt, neq; ad id reſponſum, quando hic articulus inſignem illius rei mentionem facit, operæprecium eſt ſuo ſingula ex ordine producere, ut omnibus conſtare poſſit, quantum bellua illa ſemper paci bellum prætulerit.

De confirmatione priuilegiorũ quorũ mentio facta eſt precedente articulo.

Lubecenſes ſemper bellũ paci prętulere

Principio igitur fatetur Illuſtriſsimus D. Chriſtiernus Danorum &c. rex confirmata fuiſſe Lubecenſium priuilegia per clariſsimæ memoriæ patrem ſuum D. Ioannem Danorum regem. Sed quibus conditionibus? Ingenioſa profecto bellua eſt, quæ ſua quidem egregie reſpicit, aliorum uero ne meminit quidem. Confirmata fuere priuilegia. Non negat Illuſtriſsimus rex. Sed ita fuere confirmata, ut Lubecenſes ſigillis, fide data, literis inſignibus præſtitis, ſeſe receperint Suetis Illuſtriſsimo Ioanni rebellibus nullum ſubſidiũ penitus ſubminiſtraturos, temperaturos a Suetorũ commertio, donec Illuſtriſſimo regi ſubderentur, nihil cum Suetis negocii habituros, donec Illuſtriſsimo regi parerent. Hac conditione Lubecenſibus ſua priuilegia confirmata ſunt Illuſtriſsimi Ioannis regis benignitate. Iſta illi aliter habere, negare, inficiariq; audebunt? At res comperta eſt, pignori ſunt illorum ſigilla, teſtantur ſolennes literæ Illuſtriſsimo regi præſtitæ, & res hæc tam omnibus nota eſt, ut fruſtra nunc inculcetur. Hæc fuit priuilegiorum confirmandorum baſis, hoc fundamentum nõ tunc ſolum obſeruatum fuit, ſed in omnibus tractatibus, fœderibus, conuentionibus, quæ poſtea cum Lubecenſibus habitæ ſunt, prout luce clarius oſtenſurus eſt Sereniſsimus Rex, neq; illi ſunt negaturi.

Conditiones quibus confirmauit Ioãnes rex, Lubecenſiũ priuilegia.

Lubecenſes ſigillis ſuis obligarunt ſe nullum Suetis cõmercium habituros.

Literę ſigillaq; Lubicenſium apud Sereniſſimũ regẽ.

Quæ

Quæ, cum talia ſint, nunc uidendum eſt, q̃ uera ſunt, quæ hic abticulus continet, q̃ retroactis temporibus per multiplicem iniuriam, ſecundum priuilegiorum infractionem, nauium præcioſarum rapinam Lubecenſibus & ipſis fœderatis ad bellum contra ſe ſuſcipiendum Ioannes rex ſupremam neceſſitatem impoſuit.

Lubecenſes hoc articulo ſemet cõuincũt.

Et certe hac in re apertiſſime ſemet conuincit illa inſolens bellua, oſtenditq; q̃ fuerit in bellum ſemper q̃ in pacem pronior, nimirum, quæ longe bello q̃ pace fœlicior eſt, & iure minus q̃ iniuria beata.

Lubecenſes p̃ter ſigilla ſua & literas datas a Suetis merces extulere.

Quo modo uero Ioannes rex ſupremam illis neceſſitatem bellandi impoſuit? Rapinas (ait) nauium præcioſarum fecit. At quur non idipſum faceret? Polliciti fuerant Lubecenſes nihil ſe cõmertii cum Suetis habituros, & ſtatim obliti omnium literarum præſtitarum, obliti conditionum, quibus priuilegia illis confirmata fuerant, non clandeſtinum modo cum Suetis contra fidem Ioanni regi præſtitam, commerciũ egere, ſed palam publiceq; naues ſuas Suetorũ bonis onerauere, Suetos aperte nauibus, ſubſidiis, conſilio, ope, in regem Ioannẽ inſtigauere.

Lubecẽſium naues q̃ captę fuere a Danis, plenę fuere mercibus Suetorũ unde iure belli potuere diripi.

Quæ cum facerẽt, cur non licuit Illuſtriſsimo Ioanni dolum uiribus repellere? & hoſtium ſuorum bona & merces in Lubecenſium nauibus repertas, in ſuæ Serenitatis uſum cõuertere? Quis hic principũ non putabit Illuſtriſsimo regi Ioanni cauſam fuiſſe, cur in Lubecenſium naues impetum faceret. Aut uter fœdus uiolauit uter iniuriam intulit, uter priuilegia infregit, uter belli cauſa fuit? An is ne qui prior occaſionem præſtitit, ꝙ fœdus uiolatum ſit, ꝙ effracta priuilegia? Atqui ſi prius cum Suetis commercium habuit Lubeka, ſi prius naues ſuas Suetorum bonis onerauit, ſi contra ius iurandum præſtitum in Sueciam nauigationem exercuit,

Iuſtiſſime rex Ioannes Lubecenſium naues Suetorum bonis onuſtas cepit.

quur non licuit Illuſtriſſimo Ioanni in fœderum perfractores, iuramentorum transgreſſores, merita ui quod legibus iureq; non poterat agere? Tũc enim uis locum habet, ubi iura ſpernuntur, ubi religio contemnitur, ubi ſacramentum uiolatur. Aut cur non potuit redactis, quæ Suetorum merces uehebant, in poteſtatem

nauibus,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

nauibus,ſuam Lubecenſibus perfidiam oſtendere,palamq́
euincere illos indignos eſſe confirmatis a ſe priuilegiis,qui
quo minus digni permanerent,primi effecerant? Ad id enĩ
natura agimur non ſtudio,ut periuris ex animo male ue-
limus,ad id facti ſumus non edocti, nati non aſſueti , eam
rem natura nobis indidit non nutritio, generoſitas ſuadet
non Tyrannis,ut minime mirum uideri poſſit, ſi Illuſtriſsi
mus Ioannes rex Lubecenſium naues,ſed non tam Lube-
cenſium q̃ Suetorum,in poteſtatem redegerit. Itaq́ non in
tulit Lubecenſibus iniuriam Ioannes rex , ſed ipſi ſibi exiti-
um ſtruxere. Non infregit Lubecenſium priuilegia , ſed ipſi
per transgreſsionem ſuis indignos ſe reddidere. Nauium
Lubecenſium rapinam non exercuit, ſed ipſi ſuas Suetorũ
bonis onuſtas hoſtibus obiecere . Quæ erat hic belligerendi
ſuprema & pluſq̃ Diomedea neceſſitas? Lubecenſes non in-
uaſit Illuſtriſsimus Ioannes rex,naues ſolum hoſtium ſuo-
rum bonis onuſtas meritis cauſis in poteſtatem redegit. Po
terat cõfeſtim in fœdifragos claſſem emittere,copias arma-
re,exercitũ longe lateq́ ſpargere, omnia permiſcere. Quie-
uit tamen tantiſper, donec qui iniuriam fecerant , priores
ad arma concurrerent,& quos oportuit fracti ſacramenti
remiſsionem petere, primi illi iniuriam iniuria accumula
rent,nimirum cum ita uitium ſtimulet,ut qui ſemel fron-
tem perfricuerint, a malo in malũ proni ſemper ferantur.
Primi igitur Lubecenſes,quod ipſimet aperte fatentur,bel-
lum terra mariq́ cruento marte præpararunt . Indignum
facinus,& quieuit tamẽ Ioannes rex, donec illũ magis qui-
eſcere hoſtium pertinacia non permiſit . Hic interea ſubii-
ciant ſinguli oculis confirmata priuilegia , conditiones im
poſitas ne cum Suetis commercium agerent Lubecenſes,
eaſq́ illorum conſenſu ad miſſas, aſſumptas,confirmatas
ſolennibus,ut moris eſt,emiſſis literis ? Parte altera naues
Lubekæ inſtructas , emiſſas in Suetiam , ſua proſtituentes,
Suetorum mercibus onuſtas redeuntes . Perpendant quid
interea Suetis animi adiectum eſt,ubi pro ſe Lubecenſes cõ-

Paciẽtia regis Ioannis.

Lubecenſes ſemper primi arma induerunt.

Periuriũ Lubecenſium.

D tra

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

tra regem ſtare uiderunt,quorum prius ſolennes literas au-
dierant aduerſus ſe emiſſas eſſe, ubi tam fidum auxilium
ſibi præſens adeſſe conſpexerunt. Quis non putabit interea
regia conſilia a Lubecéſibus euulgata eſſe,factam ſpem ſub-
mittendi auxilii,ſi a rege Suetia urgeretur. Nam qui deum
teſtem ſacramentorum fallere non dubitauerunt, quid eſt
tam ſceleratum,tam iniquum,quod nō audeant commit-
tere? Et iſta quidem tametſi atrocia ſint, tamen longe mi-
nora eſſe q̃ facta ſunt,quis non perpenſurus eſt, ubi confeſ-
tim ob unius aut alterius nauiculæ,quæ a magna illa claſſe,
quæ in Suetiam a Lubecenſibus ignaro rege mittebatur,aut
uento aut tempeſtate aut fato ſeceſſerat,non rapinam, ſed
iuſtiſsimam acquiſitionem tam ingens bellum ab hoſti-
bus conflatum audierit? Voluere igitur hoſtes bellum, non
illis ſuprema impoſita neceſſitas eſt. Vim primi intulere,
non illatam a ſe repulere. Nam hoc poſterius magna illis
cum laude licuiſſet, cum ita natura inditum ſit,ut illatam
iniuriam nemo non poſſit uindicare. Cruentiſsimi belli oc
caſionem primi fecere,cum naues mitterent, cum ſigilla,
teſtimonia,literas,deniq̧,quas illi confecerant,ſignauerũt,
emiſerunt, infringerẽt. Ipſi uim intulere cum imparatum
regem (Quid enim non imparatus eſſet cum nullius mali
conſcius eſſet, probeq̧ per ſe adhuc integras conditiones
eſſe cognoſceret?) terra mariq̧ aggreſſi ſunt, & nolentem
in bellum impulere. Quod tandem qua geſſerit ratione ip-
ſi uiderint,qui illius gerendi occaſionem præſtitere. Quod
ſi unq̃ prior aut Ioannes Rex aut Chriſtiernus pacis condi
tiones perfregerit,quur non idipſum aut Sacratiſsimo Cæ-
ſari prius,aut ſacræ Cæſareæ maieſtatis conſilio,aut aliqui-
bus Germaniæ principibus conqueſti ſunt? Cur non ſupre-
mam belli gerendi neceſſitatem impoſitam Lubecenſibus,
prius nouit Germania,q̃ belluarum more,ferro,igni,flam-
ma,cedibus, rapinis,deſeuientes in Sereniſsimi regis Dano
rum ditionem audiret? Itaq̧ cum ſemper prius bellum ui-
dit Germania,Lubecenſes gerere,q̃ audiret meditari,cui du
bium

Q: proni ſemper in bellum Lubecenſes.

Lubecenſes uoluiſſe bellũ ſemper.

Lubecẽſes Ioannem regem inuitũ ad bellum impulerunt.

Lubecenſes ſemper prius bellum diu cõtinuauerãt anteq̧ Germani ſcirent bellum illos meditari

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

bium erit ſemper prædonibus illis bellum magis cordi fui-
ſſe q̃ pacem? Hi ſunt qui Sereniſsimum regem iure ſecum
decerni petentem aperta ui inuaſere. Hi ſunt quos ſuperbia
& direptæ e Germanorum uiſceribus diuitiæ ſic in tranſuer
ſum egere, ut nunq̃ in pace fidi fuerint. Hi ſunt qui Cæſa-
reum interdictum (quem Bannum uocant) legitime pro-
mulgatum pro Sereniſsimo Ioanne rege contemnentes
cede, rapinis omnem Daniam inuoluere. Et quid ad hæc
reſpondetis Cæſarei Lubecenſes? Vos qui Cæſareum inter-
dictum contemnitis, qui illius iuſſionem abominamini,
qui arbitrum ſpernitis, adhuc audebitis urbem illam ueſtrā
Latrocinii ſpeluncam Cæſaream appellare? Quod ſi Cæſar
eo in uos interdicto aperte teſtatus eſt ueſtram rebellionē,
cur adhuc eo uos nomine uēditatis? Aut ſi Cæſarei eſtis, cur
non illius interdicto morem geſſiſtis? Cur non ab iniuria
abſtinuiſtis? Cur non arma depoſuiſtis? Aut cur magis tot
incendia, excitaſtis? Cur tantū innocui ſanguinis effudiſtis?
Cur Daniam tot ruinis inuoluiſtis? Nam cum ueſtro in-
ſtinctu præter Cæſareum mandatum, Sueti rebellaſſent,
Daniamq; in ſe prouocaſſent, quis negare poſſit, eorum ſce
lerum authoritatem nulli magis, q̃ uobis competere? Aut
ſi Cæſar legitime factum iudicarit, q̃ Ioannes rex Suetorū
mercium grauidis ueſtris nauibus potitus ſit, ſi id Germa-
niæ conſilium approbarit, cur hos iterum uulnus hic refri-
cuiſſe oportuit? Cur eum regem dicitis uobis ſupremam
belli neceſſitatem impoſuiſſe, quem Cæſar nihil præter
æquum egiſſe ſuo in uos, qui Suetis fauebatis, promulgato
interdicto aperte teſtatus eſt. Atqui ſi nihil præter æquum
egit, quæ erat hic uobis gerendi belli neceſſitas? Deniq; ſi
Cæſar iuſſit, ut bello abſtineretis, cur neceſſitatem uobis im
poſitam mentimini? Ita de Cæſare bene mereri ſoliti eſtis,
ut hic an rite an inique in uos bannū ſtrinxerit, in dubium
uertatis? Quid enim ſi rite perſtrinxit, non ueremini coram
Illuſtriſsima Margaritha, coram prudentiſſimis conſilia-
riis neceſſitatem uobis impoſitam dicere? Heccine eſt bene-

Lubecēſes ira repellunt.

Lubecenſes a direptis e germanorū uiſceribus diuitiis inflantur.

Lubecēſes Cæſareū bannū cōtempſerūt.

Lubecenſes quales Cæſarei.

Cæſar ſub pœna banni prohibuit, immo banno ſubiecit eos qui Suetis ſubſidium ferrēt, unde cū deprehēſi fuerint in Suetiā nauigare bannum incurrerunt. Ad hoc alluditur.

Ioānes rex nō impoſuit illis ſupremā neceſſitatem bellandi.

Lubecēſes Cæſari rebelles.

Impudentia Lubecenſiū.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

uolentia, qua Sacratiſſimi Cæſaris cineres proſequimini?
ut coram illius, cuius memoria apud uos ſacroſancta eſſe
debet, relicta filia, prudentiſſima clariſsimaq; principe non
expaueſcatis patrem, coram nepotis, conſiliariis auum tra-
ducere? & quaſi falſo in uos banni promulgati reum age-
re? Quod ſi uere iuſteq;, & promeritis interdictum uobis eſt,
quamdiu Suetis auxiliabamini aqua igneq;, cur Ioannem
tamquam per eum ſtetiſſet omnis belli occaſio, inſimula-
tis? Putatis defuturos, qui his ineptiis ueſtris reſpondeant?
Promite alias, ſi poteſtis, perfracti fœderis partes, quaq; in re
uobis non ſatisfecerit Illuſtriſsimus Ioannes, palam oſten-

Lubecēſes de optimis quibusq; principibus mentiuntur.

dite. Quid mortuo Leoni barbam euellitis? Ita ne promiſ-
cue uobis ſemper impune erit, de optimis principibus mē-
tiri? Nunc Maximilianum defertis, nunc Carolum Quintū
irridetis, nunc Ioannem poſt fata conficitis, Chriſtiernum

Lubecēſes q̄li animo in Carolū Quintū Cæſarem.

extinguitis, cum Margaritha iocamini, conſiliariis illudi-
tis & hæc in totius orbis conſpectu, quando neq; uos, quo in
Carolum animo ſitis, diſſimulare præ animi impotentia
poteſtis, & Maximilianum falſo euulgati interdicti inſimu
latis, & coram Illuſtriſsima Margaritha, plenū mendacio-
rum cornu profunditis. Veſtra fuit ea ſuperbia, ut ſemper

Lubecēſibns nihil cum pace commertii.

ad arma conuerteremini. Quid enim uobis cum pace com
mertii? quibus ex rapina, dolis, fraudib9, cede, inuaſionibus
omnis potentia, omnes opes ſuccreuere? Aut quando unq̄
non inuiti ad pacem animum applicuiſtis? Et poſt ea qui-
dem mala fatetur Sereniſſimus rex fœdus initum eſſe, ſed

Quomodo iuncta vetus amicitia.

iunctam ueterem amicitiam quis poterit credere? Quando
enim unquam ex animo Daniæ bene fauiſtis? At quando

Qualiter germaniam Lubecenſes exhauriunt.

unquam Germaniæ? Quod ſi nouis exactionibus & tribu-
tis, nouo depredandi genere, decuplandis mercibus, augen-
dis uectigalibus, plane oſtenditis quo erga Germaniam ani

Lubecenſes germanorum hoſtes & Danorum.

mo ſitis, quid admirandum eſt, ſi Daniam ex animo exe-
cramini? Qui enim exteros amabitis, qui fratres contemp-
nitis? Aut peregrinis fauſta apprecabimini, qui in ſocios
omnia nefanda exercetis? Sed iuncta ſit uetus amicitia,

Quo-

Quomodo uero illam conſtantes homines obſeruaſtis? Oſtendent ſane quæ conſequuntur, q̃ bene uobiſcum fœdera percutiuntur, quamq; diligenter citra dolum malum, morem illis geritis.

Quomodo amicitiam obſeruauerũt lubecenſes.

Anno enim domini M.D.VI. cum iam tederet belli, in regiam arcem Segenbergam conuentum eſt, præſentibus Francorum regis Ludouici, Scotiæq; Legatis, quo in loco ita cum Lubecenſibus eorumq; confœderatis, coniuncta initaq; pax eſt, cuius hoc in articulo meminere, ut omni penitus cum Suetis commertio abſtinerent, nullas ad Suetiã merces adueherent, nullas ex illis rurſus efferrent. Pepegere hæc pollicitiq; ſunt ſolennibus literis, adiecere ſeſe anniſuros, ut Sueti tunc rebelles Ioanni, Chriſtiernoq; regibus parerent. Idq; ſi fieri nequiret, at ſaltem nullum penitus cum Suetis commertium habituros, nec per ſuos haberi, quouis modo palam occulte citra omnem dolum malũ permiſſuros, donec Sueti ad debitam Ioanni Chriſtiernoq; regibus obedientiam reducerentur, illoq; demum modo priuilegia illis ſua confirmata ſunt.

De pace quæ facta fuit inter Sereniſſimũ D. Ioannem regẽ & Lubecẽſes, anno dñi M.D. VI.

Conditiones quibus pax facta fuit, quos poſtea Lubecenſes ſtatim ruperunt.

Deinde anno domini M.D. VII. alia in conuentione quæ in oppido arceq; regia Nycopyncko habita eſt, & celebrata pacto ſolenni polliciti ſunt Lubecenſes eorumq; cõfœderati, propriam ſe legationem in Suetiam expedituros ſcripturosq; regni conſiliariis, ut ſeſe Danorũ regibus ſubiiciant. Addidere pacto ualido & ſolenni, ſe ſuos a regno Suetiæ penitus abſtinere, ut priore anno polliciti fuerant, habereq; idipſum firmiter decretum, nihil ſeſe Suetis ſubuecturos, neq; ex Suetis euecturos, nec quouis modo ulla ue ratione munituros, donec ad debitam regis ſubiectionem redirent. Subiunxere maius quiddam, ſuarum nauium rectores aut alios ex ſuis portubus nauigantes, nullas penitus merces ex Suetia deuectas in quouis portu aſſumpturos. Quod ſi qui ſecus facerent, pœna præſens eſſet, quæ in mandatorum ſuorum contemptores ſtringi ſolet.

Pax cõfirmata in oppido Nycopynck.

Lubecẽſes polliciti ſunt literis & ſigillis ſuis multa & nihil obſeruauerunt.

Conditiones pacis cum lubecenſibus.

Quod ſi forte in ſuas urbes, portus, flumina, diſtrictus aut

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Promiſſiones Lubecenſium ſpecioſe.

Conditiones pacis cum Lubecenſibus.

Sueti, aut merces Suetiæ deuenirent, pacto promiſſoq; ſolenni polliciti ſunt, quantocyus tempeſtiua monitione, Suetos & Sueticas merces reſeruare, & in regis commodum detinere omnemq; operam præſtare, ut regi cõmode utiliterq; ſuccederet. Quæ omnia ut melius abſoluerētur, ocyus ſe Dantiſum, Rigam, Reualiam, atq; ad alias ſecum fœderatas urbes legationem miſſuros, effecturosq; & curaturos, ut ſecundum promiſſum præſcriptumq;, idipſum reliquæ urbes obſeruent, uſq; ad debitam Suetorum ſubactionem ab omni cum illis commertio temperaturæ.

Liberalitas Ioannis regis q̃ vſus eſt erga Lubecēſes vt melius pacem obſeruarent.

Ad quæ omnia, ubi ſolenne pactū præſtitiſſent, Illuſtriſſimus Ioannes rex, ut melius ſtabiliusq; illos in fide contineret, duas illorum naues, quarum alteri Henricus Roper, alteri Hanſo Heithman præfuerant, ex legitimis cauſis publicatas & fiſco regio addictas cum omnibus mercibus & rebus aliis magni admodum præcii, magnæq; eſtimationis Lubecenſibus liberaliter reddidit, longe minorem exiſtimās diuitiarum q̃ pacis iacturam eſſe.

Alia ꝓmiſſio Lubecenſiū. Aliæ conditiones pacis.

His omnibus, & hoc ſubiectum fuit, ꝙ ſi quādo Lubecenſes, aut eorum nautæ in regias naues inciderent, medio in mari ſponte ſua uela ſubmitterent complicarentq;, & literas commeatumq; ſuum regiarum nauium ducibus oſtenderent.

Deniq; cautum determinatūq; fuit, ut omnes aliæ controuerſiæ pēdentes indeciſæq; remanere deberent ſine iuris utriuſq; partium præiudicio.

Literas & ſigilla Lubecenſiū, quibus ſe obſtrinxere ad eas cōditiones apud regē eſſe.

Ioãnes rex nihil penitus effecit q̃d labefactare cõcordiam poſſe.

Hæc ea fuere, quæ pacem, cuius nunc Lubecenſes meminere, perfecerunt, quæ illis priuilegia confirmarunt. Et ſuſceptæ ſunt conditiones omnium urbium ſtagnalium conſenſu, aſſenſumq; eſt illis palam & ſponte, pactaq; legitime inita ſunt, & literæ deſuper confectæ, & illorum ſigillis communitæ, quas adhuc Sereniſsimus rex habet, ne ipſi forte rem luce meridiana clariorem in dubium uocare, ut ſæpenumero facere eos compertum eſt, annitātur. Tametſi enim uiuentæ piæ memoriæ Illuſtriſsimo Ioanne rege nihil ab eo

hil ab eo factum ſit, quod aliqua ex parte concordiam labefactare poſſet, tamen non uerentur interea ſubdoli homines clariſſimum principem ignominiæ nota aſpergere, crimenq; cuius illi rei ſunt, cum uere non poſſint, callide iniqueq; ingerere. Quorſum enim ſpectant hæc mediocriter tenuiſſe pacem ſuperſtite Ioannne rege? Si enim nihil habent auari homines, quod Illuſtriſsimo Ioanni poſſunt obiicere, cur mediocriter tenuiſſe, & non potius in totum referre oportuit? Obiiciant ſi quid habent aduerſus clariſſimum principem in quo uel uiſus ſit aliquid concordiæ detraxiſſe, cum interea belli obſeruatores fœderum, initæq; concordiæ frequenter in Suetiam nauigauerint, pulueres boardicos, machinas, arma intulerint, contra Illuſtriſsimū Daniæ regem armarint, conſilium rei gerendæ docuerint, uires ſubminiſtrauerint, animos auxerint, ad rebellionem exequēdam animarint, ſuis portubus, fluminibus, oppidis, Sueticas naues, merces, homines, non admiſerint modo, ſed & inuitarint. Idq; clanculum ſubinde, ſubinde apertiſſime, cum in grauem leſionem & acerbam iniuriam Sereniſſimi regis, eleuatis & extenſis uelis, per regnum Illuſtriſsimi regis, per mare, brachia, flumina, ſinus, portus, maieſtatis regiæ uectigales, nullo ſoluto Theloneo ſæpenumero nauigarint, cum nunquā ſtaturos ſeſe ſuis conditionibus aperta indignaq; uoce, frequēter magna cū ſuperbia iactare publice ueriti nō ſint, quibus cū non obaudirent, quid ſignaſſe oportuit, ſigilliſq; ſuis muniiſſe? Cūq; ſuā ipſi audaciam cōmendarint uiſiq; ſint ſibi plane audaces & animoſi ſordidi illi mercatores, ſi præter pacta cōditionesq; expanſis auderent uelis nauigare, & Sereniſſimum regem ſuis uectigalibus fraudare & Suetos in rebellandi perſeuerantiam indurare, & portubus ſuis ſuſcipere, neq; dubitarint, hæc etiam facta ſua promulgare, exq; his tam fortiter tam animoſe geſtis magnam ſibi gloriam comparare, quaſi impune audeant Lubecenſes Danorum regum uires contempnere, & non potius eos rationem fœderum habuiſſe oporteat, quæ

tametſi

Lubecenſiū perfidia.

Lubecēſes cōtra literas ſuas & ſigilla & fidem datā frequenter in Suetiam nauigarunt.

Lubecenſes omnes conditiones fregerunt.

Lubecenſes aperte fatentur ſe fregiſſe cōditiones putantq; id ſibi glorię aſſcribi debere quaſi animoſi ſint qui id audeāt.

Honeſtū ſibi putant Lubecenſes ſi fide fracta audeāt Danorū vires contemnere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

tametſi interdum impune ad tempus contempſiſſe eſt, de-
um tamé ultoré inueniũt. Aut ſpecioſius ſit aſinos Leoni-
na pelle aſſumpta inter equos aliquantiſper uerſari, q̃ poſte
ritati probe obſeruatorum fœderum gloriam perpetuam
relinquere, euitareq; fœdifragi, uiolaroris, prædonis, impo-
ſtoris, quadruplatorisq; nomen, cuius & liberos, & paren-
tes, & affines, in perpetuum pudere poſſit. At num hæc con
ſyderaſſe oportuit? & conſyderauit ſane Illuſtriſsimus Io-
annes, qui diu prætulit rerum ſuarum iacturam, bellorum
tumultibus maluitq; hoſtes cum ſui contemptu audacio-
res contemplari, q̃ ſuam illis audaciam merito bello infrin
gere. Videbat pius princeps in Suetiam nauigantes, uidebat
illorum opibus Suetiam inniti, audiebant publicanorum
querelas, qui ſe uectigalibus ſpoliatos indignis modis con-
querebantur. Audiebat ſuorum uoces, qui uirtutem Dani-
cam imbellibus mercatoribus & nulla re magis q̃ lingua &
inſidiis formidandis, opprobrio eſſe indignabantur. Per-
mouiſſent hæc innumeros alios, Ioannem ad bellum non
potuere inducere. Adeo illi pax etiam iniquior ſemper ma
gis cordi fuit q̃ ex glorioſo ſpecioſoq; bello egregium pre-
mium reportare.

Longe meli⁹ eſſe probi & fidelis nomen poſteritati reliquiſſe q̃ perfidi & temerarii.

Ioannis regis prudentia.

Lubecẽſes regem uectigalibus defraudarunt.

Ioannes rex q̃ fuerit pacis ſtudioſus.

Verum, quia ita a deo immortali decretum eſt, ut nun-
quam iniuſtum ita deliteſcat, ut non aliquando ſuis pro-
deat coloribus, poſt toties uiolatas pacis conditiones ope-
ræprecium fuit Sereniſſimo regi Chriſtierno prædones or-
bi oſtendere, & toties uiolatorum pactorum rationem exi-
gere. Proinde, ſi tum res meſtiores eſſe cœperunt, quid ad-
mirandum eſt? Stetiſſent conditionibus Lubecenſes, obſer-
uaſſent fœdera, a Suetis abſtinuiſſent, ab iniuria temperaſ-
ſent, & tam fuiſſent illis ſua permiſſa, ut res nunquam, ut
ipſi loquuntur, meſtiores effectæ eſſent. Sed quum hæc non
ita effecerint, nonne tandem oportuit ſuorum illos facto-
rum rationem reddere? Sed hæc in ſequentibus manifeſti-
us patebunt.

Quomõ res Lubecẽſium cępere meſtiores eſſe.

Lubecenſes

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

LVBECENSES.

DOminus enim Chriſtiernus & mentem & animũ adiecit inclitum illud & amplum Suetiæ regnũ, qui & armis (cum initio & gubernatori & populo Suetico, ſimulq; regni conſiliariis & proceribus de ſe minus lætum præbuiſſet ſpecimen, irritaſſetq; & concitaſſet in ſeſe illorum animos) ſubigendi. Vt autem ſecum perpendiſſet (uti res erat) omnes conatus ſuos retro abituros, atq; fruſtratos iri, ni Lubecenſes aliquantiſper ſolitam in Suetiam nauigationem & commertia ſuſpenderent, mittit ſolennem legationem oratum Lubecenſes tali nauigatione & commertio ad certum, tunc optatum tempus abſtinerẽt, polliceturq;, ſi hoc impetret, gratiam multiplicem, fauorem perpetuum.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERni Regis ad ſupradictũ Lubecenſium Articulum Reſponſio.

CVm eo fœdere ſeſe obligarint Lubecenſes quod in arce regia Segeberga ictum fuit confirmatũq; Nykopinci nihil ſeſe commertii cum Suetis habituros, inq; eam rem literas ſigillaq; ſua attribuerint, neq; ipſi tamen ſilere poſſunt a ſe fractum eſſe, quid enim aliud uolunt hæc uerba, ni Lubecenſes aliquantiſper ſolitam in Suetiam nauigationem & commertia ſuſpenderent? Non ſuſpenderant igitur prius, quum id ſeſe facturos literis ſigillisq; & ſolennibus pactis confirmaſſent. O egregios pacis & fœderum obſeruatores, qui ſuum ipſi uicium diſſimulare non poſſunt. Quomodo audent igitur hæc coram Illuſtriſſima Margaritha, prudentiſſimisq; Cæſareæ maieſtatis conſiliariis diſſerere? An exiſtimant autem fraudes ſuas omnibus tandem non apertas iri? Qua id fronte audent dicere non abſtinuiſſe a Suetorum commertio Lubecenſes? Aut

Lubecẽſes ſuperiori articulo fatentur aperte fœdus a ſe fractũ eſſe.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Bonitas regis cum tunc ad il los ſolennem legationē mit teret quando oportueratiuſ ſiſſe potius ꝗ͂ petiiſſe.

ubi pudor eſt ubi Sereniſſimum regem ſolennem legatio-
nem ad ſe miſiſſe teſtantur? Quid enim oportuit legatio-
nem tranſmittere ſi fœderi, ſi pactis, ſi cōditionibus, ſi ſigil
lis ſtetiſſent? Nonne hic Sereniſſimi regis benignitatē pla-
ne oſtendunt, qui magnam gratiam illis pollicitus eſt, ſi
quod ex fœdere debuere facere, nunc demum efficerent?
Poterat per fœdera, per ſolennes literas, per ſigilla, Lubecen
ſes compellere, ne Suetis hoſtibus tantiſper, donec ſibi ſubii-
cerentur auxilium ferrent, commertia exercerent, nauiga-
tionem aſſumerent, & maluit pius princeps ſolenni lega-
tione agere, ut illos demum admoneret, quid illorum in-
tereſſet efficere. Et potuiſtis ne citra ruborem pati Lubecen-
ſes admoneri uos de obſeruandis conditionibus, quas ipſi
uobis præſcripſeratis? Quis tum animus uobis adfuit, cum
uideritis clementem principem ſolenniter a uobis petere,
ut a commertio Suetico abſtineretis, quod facturos uos eſſe
prioribus fœderibus pollicebamini, & ad id gratia & fauore
inuitare, quod uos, ſi uiri eſſe uelletis, ultro facere oportui-
ſſet, ſi uero admonebamini, nonne minime obſeruaſſe pri
us ueſtro ſermone teſtificatis? Sed ſequitur.

Citra ruborē quomodo po ſſunt admone ri de obſeruā- dis conditioni bus Lubecen ſes.

LVBECENSES.

ET quāuis durum fuerit ſuæ regiæ dignitati in hoc
morem gerere cum bona pars manutentionis ur-
bis Lubecenſis ex Suetico commercio dependeat,
nec minus formidabile, eam a Suetis abſtinentiam nō exi-
guam cladem reipublicæ Lubecanæ allaturam, accedebat
quod ad hoc ciues uix flecti aut induci poſſent.
Peruicit tamen Senatus authoritas, pacis & tranquillitatis
amor, uicinitatis ratio, promiſſus fauor & gratia, ita ut
ſuæ regiæ dignitati non tamen ſine graui iactura gratifica-
tum, & in regnum Suetiæ uel nauigari uel negociari per exi
guum tempus deſitum eſt.

Illuſtris

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſupradictum Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

DVrum fuit Lubecenſibus prius impoſitas ſibi pacis conditiones obſeruare. Cur igitur acceptarũt? Ciues uix flecti aut induci potuerunt, cur igitur literis ſuis, ſigilliſq; prius facturos ſeſe receperũt? Quæ eſt iſta ueſtra ſtabilitas, uiri Lubecenſes? At non exiguam cladem allaturum erat reipublicæ Lubecanæ, ſi idipſum præſciuerant, cur ſigillis ſuis literiſq; datis conditiones acceptauere, dum Segebergæ fœdus inierunt? Peruicit ſenatus authoritas. Quæ eſt hæc? Aut cur ea opus fuit? Nempe inter bonos proboſq; homines, & qui pacem literis ſigilliſq; teſtati fuerant non oportebat ſenatus authoritate uti, ut quod prius acceptauerant, exequerentur. Ita ne didiciſtis fœdus contrahere Lubecenſes, ut pro arbitrio reſcindatis? Promiſſus fauor & ratio uicinitatis. Specioſa hæc, quæ uero erat uicinitatis ratio, dum ſceleſtum illum ueſtrũ conatum exequeremini? dum contra fidem & literas ad Suetos expanſis uelis nauigaretis, ſuum regi uectigal fraude mala ſubduceretis? iactaretis nunquam obſeruaturos, quæ prius fide iuramentoq; munieratis? Regiæ dignitati non tamen ſine graui iactura gratificatum eſt. Quæ eſt hæc gratificandi ratio? citra fidei ueſtræ periculũ aliter non poteratis, & tamen gratiá feciſſe uideri uultis. Quæ eſt autem hæc grauis iactura? Latrocinii, depredationis, expilationis, fidei, quam Suetis cõtra Illuſtriſsimum regem dederant egregii ſequeſtri, quos oportebat, ſi fidem ſuam integram eſſe uellent toto conatu anniti, ut Sereniſſimo regi Suetia obſequeretur. Hæc grauis iactura erat, poterant forte non tam impune deum fidei teſtem fallere. Terrebantur regio apparatu, ne ſi inter nauigandum deprehenſi eſſent, dignas fracti fœderis pœnas luerent. Alioqui non deſtitiſſent canes illi ad priſtinũ uomitum reuerti & toties læſa ſacramenta nouo rurſus per

Iniquitas Lubecenſiũ qui non poterant eas conditiones obſeruare quas ſibimet preſcripſerãt.

Fœdus ad Segebergã arcẽ.

Non fuerat opus Senatus authoritate ſi boni ciues eſſent Lubecenſes.

Quę uicinitatis ratio Lubecenſibus cum contra fidem datam Danos ſpoliarunt.

Quę iactura Lubecenſium cuius meminere.

Lubecenſes ſemper ad uomitum reuertuntur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Lubecenſes poſtq̃ promiſerant ſolenniter bis ſeſe tẽperaturos a Suecorum commertio & tertio iterũ polliciti eſſent ſolẽniter fidem tamen fregerũt & deprehenſi ſunt a Danis

iurio dedecorare. Tametſi neq; penitus deſtitere. Teſtificantur hoc illorum naues commeatu, puluere, machinisq; onuſtæ, quæ cum Danos fallere putarent, deum ſacramenti promiſſioniſq; iudicem fallere non potuerunt. Cuius benignitas oſtendere uolens omnibus hominibus firma eſſe debere ſacramenta, quæ in pacis utilitatem præſtita ſunt, ita diſpenſauit, ut quæ in Suetiam plena uelificatione contendebant in Danorum claſſem impingerent, a quibus digna ſuſceptæ nauigationis præmia retulere. Quid hoc uno conatu uideri poterat, aut inofficioſius, aut deteſtabilius, aut ſordidum magis? Leges, fides, iura, prohibebant ne in Suetiam nauigationem exercerent. Prohibebant optimo regi rurſus præſtitum ſacramentum. Et tamen nunquam ſibi temperare potuerunt, quo minus, fidem, ius, ſacramentum contemnerent, & iuſtiſsimam Illuſtriſſimi regis petitionem, cui ſeſe omnes iterata fide ſubmiſerant, confeſtim abominarentur. Quid ergo periuris iſtis latronibus ſatis dignum inferri poteſt? Quos non gratia permouet, fides conſtringit, præces digniſſimæ impellunt? & tamen ita hác tragœdiam agunt, ut magna grauiaq; detrimenta ſibi paſſi uideantur, ſi non tam impune latrocinari potuere. Sed ad alia.

Magna iniquitas.

Quales Lubecenſes.

LVBECENSES.

FActum tamen eſſe (repetita proteſtatione) doceri poteſt, ſuam regiam dignitatem, iſtam Lubecenſiũ modeſtiam, uel habuiſſe contemptui, aut in obliuioné reieciſſe, cum medio tempore, & citra initium regni ſui, Lubecenſes, & eorum confœderatos in prædictis eorum priuilegiis, iuribus, pactis, concordatis, antiquis conſuetudinibus & uſu, ſupra modum, citra rationem, iuris ordinem, & iuſtá cauſam, grauauit, perturbauit & inquietauit, nec eo contentus, mercatores ipſorum nouis & intollerabilibus grauaminibus & exactionibus grauiter affecit.

Illuſt.

ILLVSTRISSMI D. CHRISTIERNI
Daniæ Regis ad ſupradictum
Articulum Reſponſio.

HAec eſt Lubecenſium modeſtia, quam a Sereniſſimo Rege contemptam eſſe tam ingenioſe inducunt. Quod ſi modeſtia eſt fidem uiolare, literis ſigillatis contrauenire, pacta reſcindere, conuentionibus aduerſari, deum hominesq; fallere, bis ſolenni proteſtatione firmata infringere, ac non potius fraus, dolus malus, periurium, atq; nunquam delenda infamia, appelletur ita ſane, dum modo intelligant Germaniæ principes, q̃ egregium & ſpecioſum modeſtiæ nomen ſibi attribuant Lubecenſes. At qua in re tam inſignem Lubecenſium modeſtiam, uel habuiſſe contemptui, aut in obliuionem reieciſſe uideri poteſt? An quia, ut ipſi aiunt, in prædictis eorum priuilegiis, iuribus, pactis, concordatis, antiquis conſuetudinibus, & uſu grauauit, & mercatores grauiter affecit? Specioſa ſane ſunt hæc. At ſi, & uos quoq; idipſum efficitis Lubecenſes, dabiturne hoc uobis a Germaniæ principibus in excidium? ſi longe maiora indies contra Germaniam machinamini, q̃ hic falſiſſime Sereniſſimo regi attribuitis, ideo ne ſtatim igne, ferroq; debacchatur in uos Germania? Omni culpa carere decet eum, qui in alterum paratus eſt dicere. Et uos qui impudentis mẽdacii, uenenum in Sereniſſimum regem diſtringitis, nihil timetis, aut deum æqui boniq; iudicem, aut principes prudentiſſimos, aut ipſam ueritatem offendere? Itaq; non uertemus in dubium, an uectigalia auxerit Sereniſſimus Chriſtiernus, an ſupra ſolitum aliquid acceperit. Neq; rem latere deſyderamus, quemadmodum auaritiam ueſtrã uos fuco obducitis. Clara ſunt, Vectigal auctum eſt, aliquid ſolito eſt adiunctum. Quid hoc ad cauſam? Nam factum nõ diſſimulamus, at iuris hoc in iudicio queſtio eſſe debet. Quid enim, ſi iure auctum uectigal eſt? Imo quid, ſi uolentibus Lubecenſibus, qui in Dania negociabantur? Quod ſi

Qualis modeſtia Lubecenſium.

Quid per modeſtiã Lubecenſium hic intelligendũ eſt

Rex non contempſit Lubecẽſium (qualis q̃lis illa fuit) modeſtiam.

Lubecenſes eſſe qui grauant mercatores non Sereniſſimũ regẽ. Lubecẽſes debere ſemet intueri priuſq̃ regẽ arguãt.

Fatetur Sereniſſimus Rex vectigalia aucta eſſe, ſed ad bienniũ ſolũ idq; cogente grauiſſima neceſſitate.

Iure auctum eſſe vectigal.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Volẽtibus Lubecẽſibus qui in Dania negociabantur vectigal auctum fuit.

Declaratur neceſſitas Illuſtriſſimi regis.

Lubecẽſes q̃re Suetiam a regibus Danorũ ſemper ſtuduerũt abalienare,& abalienarunt.

Prima cauſa.

Secunda cauſa

Tertia & maxima cauſa.

Lubecẽſes ſciebãt,ſi rex Danorum Suetia potiretur,non poſſe mercatores ſuos magis Germaniã decipere.

Om̃ia fuiſſent viliora in germania ſi quãdo rex Danorum Suetiam poſſediſſet libere.

Reges Danorũ ſemper uoluere ęquo p̃cio ſuorũ merces venire.

tam magnum ius habet neceſſitas,ut illi nemo poſſit refragari,traditumq; ſit non immerito a ueteribus, deos quoq; ſepenumero neceſſitati ſuccumbere,quis putare poſſit, indignum aliquid a Sereniſſimo rege commiſſum eſſe, quẽ neceſſitas eo redegerat,ut ſuorum opera uti ad tempus cogeretur? Quid uero hoc ad Lubecenſes? Auitum illi regnum fuit Suetia,quod Lubecenſium fraudibus,dolis, & conſpiratione,rebellionem animum induxerat, Legitimũ regem cõtempſerat,omnia iura abominabatur. Porro,ut tam nefandum ſcelus aggrederentur Lubecenſes, primum effecerat uetus illa & innata cum Danorum regibus contentio, quibus tam opulenti regni acceſsionem ſordidi homines inuidebãt. Deinde futurũ uidebãt,ut ſi libere Danorũ regibus pareret Suetia,ſibi non magis liceret id regnum opibus exhaurire,& ſuas inde merces euehere illis, quibus pridem ſemper id fecerant,rationibus, hoc eſt, animorum libidine & auaritia. Deniq; hoc ipſum longe fortius ſtimulabat peruicaces animos, non tam libere magis impoſitum iri Germaniæ, a ſuis confœderatarumq; urbium mercatoribus, quando eas merces,quæ e Suetia deferuntur,ſoliti ſint, pro animi inſatiata auaritia,citra omne ius & æquum, enormi præcio,reliquæ Germaniæ comunicare, id ſupraq̃ decuplũ ſæpenumero excedẽtes. Incendebant hæc cupidos diſſenſionum,& quibus nihil minus q̃ pax cordi fuit. Et iam extremum prope periculum ſibi ſomniabant adfuturum, cum certo ſcirent, omnia longe uiliora futura in Germania, ſi ſuus Danorum regibus conatus procederet, ut qui ſemper in id ſtuduerunt, ſuorum merces æquo in Germania præcio uenire. Cum Lubecenſes confœderatiq;,nunquã non,precium precio ſuperaddant, ut quibus hac ex impoſtura omnes opes creuerunt,quibus iam ipſis regibus formidabiles eſſe non immerito uidentur. Quid facerent? urgebat hinc fœderum toties initorum ratio, literarum ſignatarum memoria,pacti ſolennis aſtipulatio, Deus fœderum iudex,honeſti æquiq; reuerentia. Sed uicit rationem iniuſtitia,

ſtitia, memoriam lucri cupiditas, aſtipulationem ſolita
frontis perfrictio, Deum, fortius pecuniæ numen, honeſtũ
auaritia, æquum ſuperbia animiq; innata elatio. Inde tam
frequens cum Suetis commercium, inde conſilia diſtribu-
ta, facta ſpes uirium ſi ſuos reges cõtemnerent. Itaq; in cau-
ſa fuere Lubecenſes, quod ea pertinacia Sueti reſtiterint, ꝙ
Sereniſſimi regis ærarium exhauſerint, ꝙ Daniæ mercato-
ribusq; Lubecenſibus coactus ſit nouum, quamq̃ exiguum,
uectigal imponere. Ad quod quidem, tametſi certis rationi
bus Chriſtiernus rex impellebatur, noluit tamen citra om-
nium partium conſenſum tale quiddam moliri. Verum
conuocatis regni ſtatibus, ſolenni proteſtatione, ſuæ Sereni
tatis neceſſitatem expoſuit, hac in parte ſibi ſuccurrerent,
nunquam beneficii non recordaturum, ſinerent exiguum
quid adiici, ut magnæ rei incrementum accederet. Exiguũ
quid eſſe biennio (Namq; non diutius imperatum eſt) uecti
galia modice augeri. Tum ſe remiſſurum omnia, neq; tale
quid magis attentaturum. Accepta conditio eſt. Itumq; in
eam animis & pedibus, non a regni conſiliariis modo &
omni hominũ conditione, ſed ab illis etiam mercatoribus
Lubecenſium confœderatarumq; urbium, qui tum in Da-
nia degebant & mercabantur. Atq; ultro ſponteq; accepta
eſt, cum nihil niſi æquum iuſtumq; imperabatur, Nunc illi-
us auctionis nomen quantas tragœdias excitat? Lubecen-
ſium fœnus cum indies magno cum Germaniæ detrimen-
to citra neceſſitatem exerceatur, commemoratũ non eſt a
rege, poſtq̃ neceſſitate urgente, ad exiguum temporis indu-
cta eſt augmentatio crebro uſurpatur, fingiturq; tam ingen
tium bellorum cauſa eſſe, & commemoratam, quam om-
nes norunt, Lubecenſium modeſtiam infregiſſe. Quis nunc
non mirabitur tam ingenioſas propoſitiones? Aut potius,
quis non execrabitur, tam impudentia mendacia Lubecen
ſes conſenſerunt. Cur ergo hic refricatis? Dani ultro admi-
ſere, Quid ergo contra regem eſt? Atqui ut non conſenſiſ-
ſent Lubecenſes, futurum ne erat, ut iuſte cogendi iudica-
rentur?

Lubecẽſes in cauſa fuere ꝙ ea pertinacia Sueti reſtite-rint.

Quo ordine Chriſtiernus rex uectigal auxit.

Cõſenſus regni adfuit in augendo vectigali.

Cõſenſus mercatorũ adfuit in augendo uectigali.

Fœnus Lubecenſiũ ex germania.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Comunis Daniæ lex antiquiſſima et optima quod hoſpites inquilinorũ loco haberi debent in Dania tum in omnibus aliis tũ etiam in tributis.

Lubecenſium in humanitas in exteros.

rentur? An neſcitis uero comunem hanc Daniæ legem eſſe, quæ eadem & ad uos pertinet extraneos mercatores, qui Daniam inuiſunt inquilinorum loco habendos eſſe? iiſdemꝗ exactionibus, quibus Dani ſubduntur ſubiectos eſſe? Impia hæc eſt? An non potius digna, cuius apud omnes gentes memoria perennis ſupereſſe poſſit? Quid uero magis humanum hoſpitibus exhiberi poteſt, q̃ ut eadem ſit illorũ, quæ inquilinorum eſt ratio? Sed obliti ſumus aliam apud uos legem eſſe. Quare de hac re magis differendũ minime uidetur, ne frontem pudore contrahatis, ſi memineritis, quo apud uos loco Germani Daniꝗ mercatores aduenæ habeantur. Vnum Sereniſſimo regi dabitis, legibus uos impelli potuiſſe, ſi non ultro officio præueniſſetis. Illius ergo cur uos nunc ſubit penitentia? Cumꝗ poſſitis ſatis amplam gratiam ultro præſtiti, quod imperabatur uectigalis, ad quod alias iure cogi potuiſſetis, referre, cur nunc modeſtiæ ueſtræ per id uim illatam eſſe conquerimini?

Lubecenſibꝰ nihil magis imperatũ q̃ incolis regni.

Lubecenſium de rege mala merita.

Hic dicite, Plus ne uobis imperatum eſt q̃ incolis? plus ne Lubecẽſes confœderatiꝗ debere q̃ Dani? Quid ergo ſortem ueſtrã, quæ eadem Danorum eſt, conquerimini? Vos qui Suetiam armaſtis, qui rebellionem incitaſtis, qui regium erarium exhauſiſtis, non poteſtis tantum regiæ neceſſitati ſponte largiri, quantum legibus iureꝗ cogimini? Quanto id pulchrius eſt, q̃ eam quam incurritis labem uobiſcum Sereniſſimo regi comunem eſſe?

Germaniã nouiter indies inuentis uectigalibus premũt Lubecenſes.

Vos omnem Germaniam, citra omne ius, æquũ, fas, inſolitis uectigalibus premitis, hiſꝗ neꝗ biennio elapſo inuentis (præter q̃ quod noua indies grauioraꝗ comminiſcimini) neꝗ deſituris unquam ni principes prouideant, neꝗ urgenti neceſſitate, niſi forte animi ueſtri libidinem, qua regis expellitis neceſſitatem interpretamini & abominandum putatis, ſi Sereniſſimus Rex pro auita ditione ſubiicienda,

Suetia rebellis pontifici Romano quãdo a rege ſubiecta fuit.

quæ ueſtro inſtinctu, neꝗ deum, neꝗ homines, neꝗ Cæſarem, neꝗ pontificem reuerebatur, iure, legibusꝗ mediantibus, conſentiente tota prouincia, extrema in neceſſitate, exiguum quiddam uectigalibus adiecerit, idꝗ

ad ſolum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ad ſolum biennium? Vos qui media pace, nauem inſtructā militibus ſpecie quidem in Angliam, re autem uera in Daniam predatum emittitis, pacem non putatis labefacere. Sereniſſimum autem regem exigua tributi biennalis adiectione, ſecundum iura & leges emiſſa, modeſtiam ueſtrā contemptui habuiſſe confeſtim arbitramini? Vos qui Holſatiam inaudita tributi penſione premitis, & continue exſugitis, nullo legum iuriſq; prætextu (Vnde enim hæc uobis adeſſent?) neq; biennio, ſed inperpetuum, regiam prouinciam, & cum qua uobis ne tantillum quidem iuris eſt, armis belloq; dignum cenſetis, ſi iure uobis uectigalia adaugeantur? Quæ eſt iſta indignitas? liberum erit uobis media in pace bellum gerere, Suetis auxilium apertum ferre, citra ius faſq; tributa exigere, Et regi probroſum erit, ſumma in neceſſitate, inuitantibus legibus, uolentibus & ciuibus & aduenis, in optimum negocium gerendum, uectigalibus aliquantulum adieciſſe? Quomodo uero modeſtia ueſtra cōtempta eſt, cum toties obtulerit Sereniſſimus rex, ſeſe omnia in priſtinum ſtatum reducturum, modo iudicio ſtaretis non armis? Negatis hæc? Quomodo ergo hic citra rationem aucta eſſe uectigalia mentimini? Quid ita? Nam in prædictis ueſtris priuilegiis, iuribus, pactis, cōcordatis, antiquis conſuetudinibus & uſu uos minime ſupra modum grauauit, cum exiguum non graue quiddam imperarit, idq; non ſupra modum, ſed ad biennium. Neq; citra iuris ordinem perturbauit, cum Danorum leges extraneos eadem qua inquilinos ratione uiuere uelint, iiſdemq; tributis ſubiici, deinde & ueſtri mercatores conſenſerint, neq; citra iuſtam cauſam inquietauit, cum Suetiam, quæ & deo & hominibus Lubecenſium opera rebellabat, in Rhomanæ eccleſiæ ius uendicare, tum in auitam poſſeſſionem reſtituere uolebat. Neq; mercatores ueſtros, grauaminibus nouis, & intollerabilibus, & exactionibus grauiter affecit, cum nihil, niſi communi regni conſenſu, interuenientibusq; conſiliariis effectum ſit, & ueſtri id mercatores admiſerint, nunquā

Lubecēſes Holſatiam regiā pronunciā inauditis oneribus deprimūt

Magna indignitas ſi omnia Lubecēſibus licent & nihil regi liceat.

Illuſtriſſi. rex om̄ia volebat in priſtinū ſtatū reſtituere ſi Lubecēſes iudiciō nō armis ſtare uoluiſſēt

Vectigal ſolū auctū fuit ad biennium.

Danica lex optima.

Omnia quæ in articulo p̄cedēti ſunt hic confringūtur.

Om̄ia quę ad uectigalia ſpectant communi regni conſēſu facta eſſe

alias paſſuri, niſi pro tempore & occaſionibus, & negociis, q̄ Sereniſſimo regi interceſſerant, æquiſſimam poſtulationem exiſtimaſſent. Quamobrem ſi neceſſitas urſerit, leges permiſerint, Cōſiliarii regni decreuerint, mercatores ſponte obtulerint, rex deniq; omnia ſe ad priſtinum ordinem redacturum, modo iudicio ſtarent non armis, ſepenumero receperit, parte alia, Lubecenſes in rebellionē Suetos induxerint, Germaniam inauditis preſſerint, & adhuc premant uectigalibus, Holſatiam regiam prouinciam indigniſſimo tributi genere onerent, nemini mirum uideri debet, ſi Illuſtriſſimus rex, ad exiguum temporis ſpacium, uectigalibus aliquid adiecerit, cum neceſſitati neminem reſiſtere poſſe, compertius eſt, q̃ ut repetatur. Quod ſi bene ex animo uoluiſſent Lubecenſes Danorum regi, quod fœderibus cautū erat, debuiſſe illos regem ultro ad auiti regni uindicandam poſſeſſionem, ultro ad uectigalium auctionem inſtigaſſe, manifeſtum eſt, aut Siculos, ipſumq; Syracuſanum Hieronem imitari, qui Romanis, quibus ex fœdere ſocii erant, ſecundo punico bello, & pecuniam, & auxilia in perpetuam rei memoriam, cum & ipſi premerētur grauiter, ſubmiſere. Illa enim tum demum uera eſt amicitia, quam non tempus immutat, nō auertit neceſſitas, non interimit occaſio. Quam ſi perinde atq; boni fidiq; ſocii Lubecenſes obſeruaſſent, potuerat honeſto nomine eorum memoria poſteritati cōmendata eſſe, quæ nunc alia nulla erit, quam q̄ periurorum, & fœdifragorum, & ſuperbientium, & auarorum hominum eſſe conſueuit.

> Lubecenſes ſi modo fidi regis amici fuiſſent debuiſſe longe maiora admittere exemplo Hieronis et Siculorū Hieron Syracuſanus.
>
> Siculorum cū Romanis amicitia.
>
> Quæ uera amicitia.
>
> Qualis fama Lubecenſium apud poſteros futura eſt.

LVBECENSES.

ET quamuis ſua Celſitudo per Lubecenſem oratorē, quem ob hoc, ad ſuam celſitudinem ablegarunt, inſtantiſſime, nec minus humiliter requiſita fuerat, ut ab his grauaminibus deſiſteret, ſineretq; Lubecenſes eorū priuilegiis frui & gaudere, ipſe rex quandam obligationem a Lube-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

a Lubecenſium oratore extorquere conatus eſt,ut Lubecenſes,Suetiæ regnũ,ui & armis cooppugnarẽt, atq; ad obedientiã ſuæ Serenitatis compellerent,aut ſaltem adhuc certo tunc expreſſo tempore,ut ſupra abſtinerent. Sed non erat penes oratorem, dominos ſuos in eo articulo obligandi mandatum aut facultas,ita quod tunc infecto negocio, & ſolum hoc dominis ſuis renunciaturus,domum abierit.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

CVm Danici iuris ratione, quod æque ad Lubecenſes pertinet, iam pridem oſtenſum ſit, nihil indignum mercatoribus imperatum eſſe, mirum uideri poſſit, cur eam in rem Legato opus fuit. Neq; enim grauamina erant,quæ iuſtiſſime pendebantur, & quæ ex neceſſitate,quæ deniq; ad tempus impoſita erant,proinde neq; admoneri debebat,ut ab illis deſiſteret Illuſtriſsimus Chriſtiernus. Quod ſi tam uobis curæ fuit,ut deſiſteret,quur prius,ut inciperet,effeciſtis? niſi enim uos feciſſetis, uectigal auctum non fuiſſet: & niſi per iurio in rebellionem Suetos incitaſſetis,maneret adhuc intentatũ,quod ut infringeretur,oratorem miſiſtis. Non pudet uos ad id infringendum mittere, cuius imponendi neceſſitatem,uos ipſi ueſtris ſceleribus induxiſtis? Quid opus erat,inſtantiſſime, nec minus humiliter,Sereniſſimi regis Celſitudinem requirere,ut ab his grauaminibus deſiſteret,a quibus,ut nõ deſiſtere poſſet, re ipſa efficiebatis? Precibus ſocii,cum Illuſtriſſimo rege egiſtis, ut grauamina deponeret, & interea Suetorum uires, acceſſione ueſtra locupletaſtis. Petiiſtis,ut a grauaminibus deſiſteret,& contra fœdus initum, contra ueſtras literas, Suetos maiore inuidia accendiſtis. Receperatis curaturos,ut Suetiã deuincerent Dani,& nunc, ut non poſſint non ipſi uinci, ſtudetis efficere. Quomodo eñ ſine neruo bellum geritur?

Grauamina nõ fuiſſe quæ impoſita ſunt uectigalibus.

Lubecẽſes niſi effeciſſent Illuſtriſſi. rex tributum non auxiſſet.

Q̃ iniqui ſocii Lubecẽſes.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

At ille,a quo melius ſumi debet,q̃ ab his,qui ut bellum eſſet effecerát? Fidi ſocii, qui cum omnia polliciti eſſent Nyco-

Nycopynck-enſe fœdus.

pynckenſi fœdere,nunc, quod iuſte debent, non uerentur, ut infringatur anniti. Sed ueſtris priuilegiis frui uultis, & gaudere, cur ergo non efficitis,ut digni cenſeamini,qui iuſte fruamini & gaudeatis. Peierare uultis, omnes literas infringitis,nihil apud uos integrum eſt, & adhuc priuilegiis frui & gaudere deſyderatis, quæ nunquam non ipſi infrin-

Lubecēſibus ea conditione fuerant confirmata priuilegia vt a Suetis abſtinerent,

gitis. Quod ſi(niſi iuraſſetis a Suetorum commertio temperaturos) priuilegia ueſtra non eſſent, nunc, cum aperte fidem frangitis,ut uobis tamen integra ſint,qua fronte audetis requirere? Neq; tamen per Sereniſſimi regis, nimis magnam in uos propenſitatem,priuilegia ueſtra diminuta ſunt.Quid enim ſi modicum uectigal adiectum eſt,ideo ne ſtatim contra priuilegiorum ueſtrorum rationem commiſſum eſt? At ſi quid commiſſum eſt,legibus & iure patrio commiſſum eſt,uos oſtendite periurium legibus & iure patrio ueſtro cõmitti poſſe. Neceſſitate, cui nemo repugnare

Lubecēſes primi ſemper fœdera fregerũt & tamen nũquã etiã poſtquã fregiſſent rex aliquid citra ius intentauit.

poſſit,commiſſum eſt, uos euincite citra neceſſitatẽ pacta ueſtra, & ſolennia fœdera a uobis primum antiquari potuiſſe. Priuſquã uectigal auctum fuit, uos frequenter fœdus fregeratis,pactum reſcideratis, & tamen uobis, neq; antea aliquid,uel minimum illatum eſt,& poſt tot commiſſa periuria,nihil citra ius & legem intentatum. Negatis? at oſtendite factum. Aliud contenditis? At iudicio ſtate nõ armis.

Cur non ſtant iudicio Lubecenſes.

Quid iudicem formidatis? Priuilegia ueſtra uobis antiquata ſunt? Cæſarem habetis, Principes habetis, prudentiſſimi homines præſto ſunt,qui cauſam decernant, tantum pro-

Non auſi fuere in iudicium uenire Lubecenſes priuſq; ſereniſſimum regem tribus regnis exuiſſent.

ponite. At quare non prius auſi eſtis in iudicium uenire, q̃ Sereniſſimum regem omnibus regnis exueratis? At in eo tunc etiam,quantum poſſitis, iſti ueſtri articuli, tam ueri, tam ingenioſi,ſatis poſſunt oſtendere. Agite tandem dignum opus,& ueſtro nomine, & ueſtra expectatione, neu committite,ut ad poſteros hæc labes perueniat. Quid actũ eſt ueſtra legatione? Ipſe rex quandam obligationem. A

Ridiculũ fuit

quo:a

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

quoſ a Lubecenſium oratore extorquere conatus eſt. Bel-
lum factum. Erat in legati manibus quam daret? Minime
erat. Hic mihi ueniam dabitis Lubecenſes. Serio loquimini
an ioco agitis? ſed ſerium eſſe arbitramur, quod coram tam
Illuſtribus principibus retuliſtis. Quomodo uero, Sereniſſi-
mus rex oratorem ueſtrum cogere uellet ad obligationem
dandam, quã citra ueſtrum conſenſum ueſtras literas, ue-
ſtra ſigilla, plane ſciebat dari non poſſe? Quaſi non ſciuerit
Illuſtriſſimus princeps, in Legati poteſtate non eſſe ſua mu-
nia tranſgredi, ad quæ tamen tranſgredienda, coactum
fere fuiſſe impudenter mentimini. Ad quæ porro cogeret?
ad obligationem. Sed ea nulla erat futura, niſi uos daretis,
nõ implumis ille ueſter orator. Quid enĩ illi iuris in ueſtrã
rempublicam, niſi quantum uos illi negocium facitis? Ex-
torquere nitebatur ab eo, quod in manibus illi non erat,
quid ergo hoc aliud eſt, q̃ dementis aut pueri officium?
Quæſo, quis ab aſino gemmas, aut aurum conetur extor-
quere, aut aquam a pumice? Et putatis adhuc futurum eſſe,
ut aliquis huic rei fidem adhibeat? Quis porro id uobis re-
tulit? Orator ueſter. At is mentitus eſt. Quibus porro relatũ
eſt? Vobis? Atqui tam prudentes cum ſitis, mirum eſt, ꝙ fidẽ
relationi habueritis ea in re quã ſciebatis, non niſi incaſſum,
fruſtraq́ꝫ queri poſſe. Qui porro in articulum retulerunt?
Vos ne? Vbi hic prudentia? & non ueretur adhuc, ueredicus
ille ueſter orator, prudentiſſimorum hominum iudicio,
tam ſpecioſa hæc ſubmittere? Aut non dubitatis, in perpe-
tuum improperium tale aliquid comminiſci? Hic dicite.
Si conceſſiſſet obligationem orator ueſter, ratam ne fuera-
tis habituri? Quod ſi quæ uosipſi ſolenniter efficitis, ſcele-
rate non ueremini infringere, quomodo, quæ ab aliis darẽ-
tur, citra omnem ueſtrum conſenſum, ſpes eſt, a uobis ob-
ſeruata iri? Quod ſi plane ſciebat Illuſtriſſimus rex, nequaq̃
id uos conceſſuros, quod ab oratore ueſtro fingitis illum
extorquere conatum eſſe, quomodo tale quid a nullius po-
teſtatis homine poſtularet? At quid extorquere conatus eſt?

Sereniſſimum regem extorquere conatũ fuiſſe quod ut daret orator ĩ poteſtate non habebat.

Impudẽtia lubecenſiũ & ridiculũ mendaciũ de rege.

Implumis orator mandatum non poterat excedere.

Mirum eſt q̃d Lubecẽſes tã ſtulte relationi fidẽ habuerint.

Mirum ꝙ mẽdacium apertum in articulum retulerint Lubecenſes,

Falſũ eſſe q̃d conatus ſit Il-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Iuſtriſſ rex obligationẽ quãdam extorquere.

Obligationem quandam a Lubecenſium oratore,ut Lube-
cenſes Suetiæ regnum,ui & armis cooppugnarent, atq; ad
obedientiam ſuæ Serenitatis compellerent. Porro, quid
hac obligatione opus fuit? Iam tum in Suetia fere debella-
tum erat. Multis minoribus preliis deuicti fuerãt. Iam ſe-
mel collatis ſignis, aperto marte, totis uiribus pugnatum

Bellum Sueticum.

Suetia fere deuicta priuſq̃ Lubecenſium oratori Daniã ad regem ueniret.

erat. Ad ſexaginta hominum milia (ut comunis hominũ
fert eſtimatio) fuſa profligataq; erãt. Ipſe Steno rebellionis
princeps,tanti exercitus dux,boarda ictus interierat. Mag-
na pars hominum ceſi,multi igne ambuſti, multos aqua-
rum uis hauſerat. Ducem Suetia deſyderabat. Ceciderat no
bilitas. Et hæc Illuſtriſſimi regis fœlicitate acta erant,prius
q̃ Lubecenſium orator, uel in Daniam ueniſſet. Quod ſi
belli initio,Lubecenſium operam,ut ſecum Suetiam coop

Mendaciũ Lubecenſium.

pugnarent,nunq̃ deſyderauit, ſi florentiſſimis adhuc Sue-
torum rebus,ad ſui ſubſidium non inuitauit, quis creditu-
rus eſt,iam fere bello uictis, rebus excíſis & deploratis, ceſa
nobilitate,mortuo duce, ut ſecum Suetiam cooppugnarẽt
Lubecenſes,obligationem ab eo,qui nõ habebat, extorque-

Quid expetiit Illuſtriſſimus rex a Lubecenſiũ oratore.

re conatum? Non id a uobis expetiit clementiſſimus Prin-
ceps,fruſtra enim idipſum expoſceret, cum ſat uirium habe
ret,ut Suetico bello finem imponeret. Verum cum uideret,
ea fœlicitate omnia tranſigi,non immerito fortunæ uolu-
bilitatem conſyderauit. Suetiam ſuam eſſe uidebat,ſed le-
ui momento fortunam mutari prudenter conſyderauit.

Illuſtriſſimi regis prudentia.

Cum uero primum ſit prudentis officium, futuris proſpi-
cere,& is demum prudens cenſeatur,qui præſentibus bonis
nõ nimium attribuit, ſtatuit Sereníſsimus rex,ita præſenti
fortuna uti, ut in futurum ſibi melius conſuleretur. Qua-
propter Lubecenſium oratori in mandatis dedit, ut domi-
nis ſuis idipſum ſuæ Serenitatis nomine referret. Orare regẽ
ut ſi quando poſt hoc bellũ Suetia rurſus cõtra ſe arma ca-

Oblatio Sereniſſimi regis quã Lubecẽſibus faciebat ſi annuerent.

peſſeret,pollicerentur Lubecenſes,illam nouam rebellionẽ
ſeſe cum Sereniſsimo rege ulturos. Quod ſi id ipſum uel-
lent polliceri, non ſolum uetera Lubecenſium priuilegia
confirma-

confirmaret,ſed ultro maiora adiiceret. Petitio erat non in tentata uis. Veſtro Lubecenſes arbitrio ſubiectum fuit, non autem uioletia extortum. Ad uos referre debuit ueſter orator, non ex regis uoluntate obligationem, quam non habuit, concedere. Porro,quid hic indignum fuit? Suetia ſubiecta erat, Nullus rebellionis timor,ceſa nobilitate,occupatis munitionibus,mortuo duce. Neq; uerisimile erat, iterū rebellaturam,quæ tantarum uirium iacturam fecerat, neq; uideri poterat,citra ueſtrum adminiculum, in ſpem nouarum rerum erigi poſſe, quæ ſuo malo iam didicerat, quid eſſet regibus inobedientem eſſe. Itaq; uoluit uos a Suetorū, ſi caſus requireret, amicitia diſtrahere. Cur id non faceret? Vobis liberum relinquebat annuere. Sibi liberum fuerat, uel ſaltem precibus a uobis id requirere, cum & priuilegiorum confirmationem & auctionem adhuc adiiceret ſi obtemperaretis. Quid hic indignum fuit? Aut ſaltem adhuc certo tunc expreſſo tempore,ut ſupra,abſtinerent. Quid id non facerent, cum ex fœdere obligarentur? Quod eſt tam indignum reſponſum Sereniſsimi regis,in quod uel umbra iniquitatis poſſit inueniri?

Sereniſſimus rex Lubecenſes neq; uoluit neq; potuit cogere ad illud concedendum ſolum aūt inuitabat liberū illis faciēs vel negare vel cōcedere.

LVBECENSES.

AT quoniam Lubecenſes nulla ratione,nullo iure, aut etiam citra honoris rationem, decere potuit, amicos aut ui, aut armis laceſſere, ne tamen rex ſuis optatis fruſtraretur,denuo pacis & tranquilitatis gratia ſimul ſuæ celſitudini obſequendi, in longiorem pacientiā, & commercio, & nauigatione abſtinentiam aſſenſum eſt, non tamen abſq; graui eorum iactura.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIerni ad præcedentem Articulū Reſponſio.

LVbecenſes nulla ratione,nullo iure, aut etiam citra honoris

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Regis promiſſio Lubecenſibus facta.

honoris rationem decere potuit, amicos aut ui, aut armis laceſſere, Sed neq; hoc a uobis requiſitum fuit, neq; enim tunc inuitabamini ad ſuppetias, ſed ſolum, ſi forte iterum rebellionem meditarentur. Neq; id citra ueſtrum, aut extremum commodum, aut ſummam utilitatem requirebatur ſed priuilegiorum confirmatio offerebatur, offerebantur noua adhuc quæ adiicerentur. Tantum id uelletis polliceri quod eo tempore, neq; iniquum erat, neq; contra Suetorū amicitiam. Quando amicitia uirtuti coniuncta eſſe debet, neq; illic amicitia eſt, ubi in uitiis alterum defenditis.

Nihil iniquū a Lubecenſibus regem petiiſſe.

Qualis debet eſſe amicitia.

Accedit, ꝙ anno domini. M.D.XII. cum Malmogiæ conuentum eſſet, inter Suetos & Lubecenſes & Illuſtriſſimum Ioannem regem, polliciti ſunt Lubecenſes, ſi Sueti conditionibus non ſtarent, adiuturos ſeſe Ioannem regem, ope, uiribus, conſilio, fauore, aduerſus eoſdem. Cōditionum autem una erat, ſi Chriſtiernum ſibi regem non aſſumant. At quomodo non potuit citra ueſtri honoris rationem, cū Nycopynckenſi fœdere omnē lapidem euoluturos, ut in Serenisſimi regis imperium Suetia redigeretur, polliciti eſtis? At amici erant. Cur ergo aduerſus eos amicos conditiones accepiſtis? fuit ne hæc ſtabilis amicitia? Quod ſi uobis in animo erat, amicos ui, aut armis nō laceſſere, cur ſollenni pacto iuraſtis omnes Suetos, quotquot caſu in ueſtræ ditionis portus, flumina, oppida, peruenirent, Serenisſimo regi tradere? Quantum porro hoc a ui abfuit? & nunc quod ſolenniter pacti eſtis iterum in dubium uocatis? Ne tamen rex ſuis optatis fruſtraretur, Quibus? regni Suetici poſſeſſione? Atqui iam totum ſubactum fere erat, & potentior erat Illuſtriſsimi regis terra mariq; exercitus, q̄ ut tuto commeatus in Suetiam inferretis. Denuo pacis & tranquillitatis gratia. Quid oportuit hāc Cramben repetiiſſe? Segebergæ polliciti eratis, Nycopyncki pacti, urgente regio oratore Lubekæ ſolenniter promiſeratis, cur ergo non obſeruaretis? Simul ſuæ celſitudini obſequendi. Magnum obſequium id demum quarto polliceri, quod ter diuerſis temporibus, ſolennibus

Suetis amici ſi fuere Lubecēſes cur contra eos conditiones accepere.

Solennis pacti Lubecenſium tenor.

Potentia regis in cauſa fuit ne iterū auderent Lubecenſes in Suetiā nauigare.

Magnum obſequiū quarto iurare quod ter peierarūt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

lennibus literis, omnium ſigillis, promiſeratis, quamquam neq; hoc, neq; tria alia obſeruarint, ut luce clarius oſtendetur. In langiorem patientiam. Atqui donec Suetia tota Illuſtriſſimo regi pareret, temperaturos uos ab omni cõmertio Suetorum pacti eratis. Nunc cum totum nondum in illius poteſtatem ceſſiſſet, quæ erat hic longior pacientia? niſi forte pacientiam appellatis, ꝙ non tam aperte auderetis Suetis commeatum, uires, machinas, pulueres ſubminiſtrare, quod prius ſemper nulla fidei, nulla pactorum, habita ratione ſoliti eratis. Commertio & nauigatione abſtinẽtiam. Sed ita fieri debuit ex fœdere, tametſi longe ſecus effecerint, non tamen abſq; graui eorum iactura & damno. Neq; eñ impune Latrocinari audebãt, uidebant regiã claſſem potentiorẽ, q̃ cui pyraticis myoparonibus imponerẽt. Obſeruabãtur dilgẽtius Suetici portus, deniq; uix unus fuit, qui non regio preſidio teneretur. Fidem non poterant Lubecenſes frangere, pactum non poterant tam aperte reſcindere, Suetos iam debellatos non ualebant, tam ſubito in regem armare, Timor naues & arma ſubminiſtrare uetabat. O grauem & intollerabilem Lubecenſium iacturam.

Magnũ obſequium quarto iurare q̃d ter peierarunt.

Quid Lubecenſiũ ſit pacientia.

Fœderis contemtum.

Qualis fuit lubecenſium tã inſignis iactura.

LVBECENSES.

DVm hæc regi renunciaturus Lubecenſis orator Daniam repetit, inter itinerandum, graui & inſperato nuncio offenditur, regem ſcilicet a predictis nouis exactionibus, & grauibus impoſitionibus, non modo non deſtitiſſe, uerum mercatoribus grauiora impoſuiſſe, nec eo ſaciatus, duas onerarias naues, cum precioſiſſimis mercibus, quarum una ex Reualia, altera Riga Liflandiæ, domum repetentes, tranquilla inter utroſq; ſtante pace, citra aliquam diffidationem ui in mari capi, & Haffniam deportari iuſſiſſe.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſupradictum Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Fœdus redin tegratum anno dñi. M. D. XII. Malmogie.

C Vm anno Domini M. D. XII. in oppido Malmogienſi conuentum eſſet, inter piæ memoriæ Ioannem regem, & Suecones tunc ſuæ Serenitati rebelles, & Lubecẽſes aliasq́ ciuitates VVandalicas, eorumq́ ſupradictos adherentes, pactiq́ fuiſſent, preſentibus Lubecenſibus, Sueti, ſeſe intra octauum Kalendas Iulias unum ex

Lubecenſium pollicitatiões bone ſi obſeruarent.

tribus amplexuros. Aut enim priſtinum regem Ioannem in regnum aſſumpturos, aut D. Chriſtiernum ſibi eligerét, aut ſummam tredecim milium Markarum Holmenſium in oppidũ Colmariam tributi loco quotannis penderent. Præfati Lubecenſes, inter alia polliciti ſunt, ſponte & ultro,

Contrauenĩũt pollicitationibus ſuis Lubecenſes.

ſi Sueones premiſſa non obſeruarent ſe dicto Ioanni regi, conſilio, auxilio, ope, uiribus, fauore, contra Suetos pro eo regno recuperando, fideliter adfuturos, omneq́ ſubſidiũ allaturos. At modo, cum non id ab his flagitat Illuſtriſsimus D. Chriſtiernus, ſolum autem petit, ut ſi caſus ingrueret, qui citra eorum conatum aduenire non poſſet, ſecum bellum ſuſciperent, egregium oratorem ſuum mittunt, qui regi tam celebre reſponſum renunciaturus Daniam repeteret, nequaq̃ ſcilicet decorum eſſe, Lubecenſes contra ami-

Magna inconſtatia Lubecẽſium.

cos arma ſuſcipere, itemq́ qui non uerebantur cum Ioanne rege de uiribus communicandis paciſci, iam inexpiabile putant, ſi cum Illuſtriſsimo Chriſtierno priuilegiorum ſpe, in euentum dubium fœdus feriant. Ibat igitur orator, cum

Cur graui & inſperato nũcio Lubecenſiũ orator offenſus eſt.

graui & inſperato nuncio offenditur. Ita enim perfidiæ cõſcia mens fuit, ut inter itinerandum nihil aliud meditaretur, quam qua ratione Lubecenſium naues, quas clanculũ ſciebat pro Sueticis mercibus emiſſas eſſe, e Danorũ cuſtodia dilaberentur. Graue itaq́ fuit, & inſperatum, cum au-

Conſcius ſcelerum animus nũquam quieſcit.

diret ex illis duas interceptas eſſe. Probe nouerat eñ, quod ex mercibus, quibus onuſtæ erant, facile conſtaret, Lubecenſes preter tot fœdera, cum Suetis negociari. Proinde futurum eſſe ut omnibus Lubecenſium technæ compertæ eſſent. Quod grauiter affecit hominem ſuæ reipublicæ amãtem, & taciti conſenſus conſcium quo emiſſæ pro Sueticis

mercibus

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

mercibus naues erant. Timebat itaq; ne a Sereniſsimo rege fracti fœderis in ius uocaretur,ubi illi de ſua republica ratio reddenda eſſet, quam ſciebat citra mendacium defendi non poſſe. Hoc illi graue fuit,hoc inſperatum, qui dolum putabat longe fœlicius ſucceſſurũ. Alioqui cur graue nuncium, cur inſperatum fuiſſet? Quando dubium non erat,ſi nihil iuris in eas naues habuiſſet Sereniſſimus rex, nullo negocio Lubecenſibus, quorum ſubſidium aduerſus Suetos, ut ipſi aiunt,efflagitauerat,redditurum fuiſſe. Quid enim nauium rapina illos in ſe prouocaret, quos communibus armis uolebat ſecum Suetiam oppugnare? Fuit igitur graue & inſperatum. Quia conſcius animus nequitiarum, nunq̃ non grauiſsime offenditur,ubi in uanum ceſſiſſe conatus ſuos intuetur. Rurſus qui ſemper fraudem ſibi fœliciter ſucceſsiſſe cognoſcit, non poteſt non illi inſperatum eſſe, ſiquando ſecus adueniſſe compertum habet. Parit enim conſueta fœlicitas fiduciam,quæ ubi ſemel offenditur,non poteſt non graue, non poteſt non inſperatum eſſe. Graue igitur & inſperatum nuncium fuit. Nunciabat em̃ duas onerarias naues precioſiſſimis mercibus onuſtas, quarum altera ex Riga,altera Reualia Liuoniæ portubus, domum repetebant interceptas eſſe, & Hafniam deductas. Nam quod inculcãt,regem a predictis nouis exactionibus & grauibus impoſitionibus non modo non deſtitiſſe, uerũ mercatoribus grauiora impoſuiſſe,nihil graue fuit aut inſperatum. Nouiſſe enim poterant,in tam arduo ſubigendæ Suetiæ negocio, pecunia opus eſſe quæ a regno deſumi debuit. Itaq; non plus auctum fuit mercatoribus ſuum uectigal, q̃ ciuibus, cum quibus eodem iure ſe haberi ex priuilegiis ſatis cognouere. Adhuc grauiora fuerant impoſita. Quid mirũ? Iterum conſenſerant ciues, admiſerant conſiliarii, regnum annuerat, cur ergo non idem facerent Lubecenſes, quos decet cum inquilinis omionomos eſſe? Quod ſi nolebant Lubecenſes grauioribus uectigalibus ſuos premi, cur non illis om̃e cũ Dania cõmerciũ interdicebant? Abſtinuiſſent a

Si nihil iuris i eas naues habuiſſet rex facile redditurũ fuiſſe ſi uerũ eſt quod Lubecenſes dixerant velle regem ut ſecum Suetiam cooppugnarent.

Nunciũ graue

Cur nõ graue fuit audire uectigalia imminuta non eſſe.

Cur grauiora uectigalia adhuc fuerant ĩpoſita.

Lubecenſes eiuſdem legis et omionomi cũ inquilinis in Dania.

Chriſtianos principes frequenter urgēte neceſſitate uectigalia augere.

Lubecēſes in Germaniā in quam illis nihil iuris eſt ſingulis diebus uectigalia augere.

Danico commercio, & uectigalia illis aucta non fuiſſent. Quoties non idem faciunt urgente neceſſitate Chriſtianiſſimi principes? Aut quoties nō idem Lubecenſes efficiunt? Sed hi quidem eo minore iure, quod in Germaniam nihil illis competat, Regem autem quis neget ſuis cum iure imperare poſſe? Iam inceptum fuerat, immo fere abſolutum, graue bellum, in re longe iuſtiſsima, & in quam anno domini M. D. XII. conſilium, auxilium, uires promiſerant, nunc quum eadem cum inquilinis ſorte uiuunt Lubecenſes, qui in Dania mercantur, nunquid graue putandum eſt aut inſperatum? Quod ſi em̄ graue Lubecenſibus ſit, eadem cum inquilinis pendere, faceſſant ſane procul, & merces alio pertrahant, neue Sereniſſimum regem ſemper ſtudeant uoce præire. Quid em̄ iuris habent in Daniam? Naues igitur deprehenſæ ſunt. Cur em̄ non deprehenderētur quæ Sueticis mercibus onuſtæ erant? Plenæ erant cupro, ferro conciſo, pellibus omnis generis, quæ merces non alia ex parte q̄ Suetia deferri, & ipſi ſatis norunt. Atq; ut omnibus conſtare poſſit, q̄ mala fraude ſemper cum Sereniſsimo rege fœdus inierint Labecenſes, deducendum eſt, qua ratione Sueticarum mercium poſſeſsionem acceperint. Neq; enim ex Suetia uenere naues illæ, ſed cum in Liuoniam perrexiſſent parata ibi omnia uiderunt. Aderant Sueticæ merces, parati erant animi ad commutandum, Namq; hoc dolo factum fuit, ut cum uiderent Lubecenſes Cæſaris Maximiliani mandato interdici ſibi cum Suetis commercium, deinde Danorum uires timerent, clanculum Suetis perſuaſere per literas, ut merces ſuas Rigam Reualiamq; aduherent. Iſthic enim Lubecenſium naues adfuturas, merceſq; accepturas, quas e media Suetia non auderent egerere. Iſta fuit tam prudentium hominum ingenii uis, ut putarent Cæſareum edictum, quod ab om̄i Suetorum commercio abſtinere iubebat, Rigi Reualiæq; contemni poſſe, licereq; ſibi illis in portubus impune negociari, & Sueticas merces ad ſe magno numero pertrahere fœliciter interpretati, manda-

Lubecenſes ſi non uelint pari ſorte cum inquilinis uiuere faceſſant ꝑcul e Dania.

cur naues deprehenſi.

Naues plenæ erant Sueticis bonis quare capi debuere ex fœdere.

Lubecenſes Suetis perſuadere vt Rigā & Reualiam merces ſuas ueherent.

Lubecenſium aſtutia.

Cæſareū edictum fuit vt Lubecēſes ab om̄i commertio Suetorū tēperarent quod ipſi contempſere.

to ſe

to ſe Cæſareo perfungi,ſi a Suetia abſtinuiſſent,cum Cæſar de mercibus,ne dum regno,loquutus eſſet. O egregios obſeruatores Cæſaris. Interceptæ ſunt igitur naues. Non negamus. Deductæ ſunt Hafniam, & hoc fatemur. Ex Liuonia tamen uenere. uerum eſt. Lubecenſium erant. Aſſentimus. Ita enim actum eſt quemadmodum exponimus. Lubecenſium dolus apertus eſt,fraus prodita, periuriũ euulgatũ, rei ſeries innotuit,immo potius claruit fortunæ obſequio perfidia. Nihil hic dicimus,quantum omnipotens deus conſequutus ſit,cum ſupplicii metu, maiore reuerẽtiæ ſceleratis impoſtoribus futurus eſt. Nihil quod Dania,quæ initorum fœderũ rationẽ uolebat haberi maiorẽ,nihil quod Germania,q̃ cognoſcere potuit,a quali hominũ genere exhauriat', Nihil id ſane proſit Sereniſſimo regi,quẽ eo fato natũ eſſe conſtat,ut indigniſſimorũ hominũ uocibus ſubiiciatur. Si naues iure nõ potuit,inter utranq; partẽ contracto,in poteſtatẽ redigere,Hafniamq; deducere, nihil habemus quod defendamus. Cedimus,Herbam Lubecenſibus porrigimus, fatemur iuſtiſſime cum Sereniſſimo rege actum eſſe quod illum regnis exegerint, ſin hoc Nycopynckenſi fœdere ſolenni pacto promiſerant Lubecenſes ſeſe ſuosq; mercatores, & nauium magiſtros, & alios quoſuis nulla penitus bona, ex dicto Suetiæ regno, delata, in quouis portu inſumpturos, non poſſunt Germaniæ principes aliiq; ad quorum cognitionem hæc obiecta Lubecenſium peruentura ſunt, hoc factum improbum iudicare, quod Suetorũ merc bus onuſtæ naues in portum pertractæ ſunt Sereniſſimi regis auſpiciis. Quod ſi adiunctum fuit,eos qui ſecus facerent cõtrauenirentq;,ſuo id periculo facturos, & animaduerſuram in eos Lubecenſem rempublicam,perinde atq; in mandatorum ſuorum transgreſſores,cur non potuere in iudiciũ a Sereniſſimi regis militibus pertrahi,ut euincerentur contra omne fœdus,omnemq; iuris obſeruationem , a Suetorum commerciis nondũ abſtinuiſſe. Deinde ſi Rigæ Reualiæq; iuſſum erat, ut nullæ Suetorum merces reciperentur,uti

G iii ſeſe

Lubecenſium dolus apertus

germania cognoſcere poteſt a quali hominũ genere exhauriatur.

Sereniſſimi regis fatum.

Rex iure naues Hafniam iuſſit pertrahi

Probatur ex Nycopynckẽſi fœdere.

Pena determinata in tranſgreſſores quã tamẽ minime obſeruauerũt Lubecenſes, hoc eñ. ſi feciſſent nihil iam opus fuiſſet determinãda cõtrouerſia.

Alia probatio iuris confecti in fœdere Nycopynckenſi.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ſeſe facturos Lubecenſes receperant, nonne hic duplex per-
iurium eſt, & dum Riga Reualiaq; Sueticas merces ſuis por-
tubus recipit, & dum Lubecenſes receptas ſuis nauibus pa-
lam ad ſe euehunt? cur ergo non poterat Illuſtriſsimus rex
hanc orbi fraudem euulgare? Deniq; ſi cautum fuit omnes
Suetorum merces quouis loco deprehenſas, Lubecenſes in
regis uſum conuerſuros, & regi tradituros, cur hic eam tra-
gœdiam excitant, quum iure eas merces, etiam ex illorum
literis, Illuſtriſsimus rex poſſet pro animi ſentẽtia, quoquo
lubitum eſſet, pertrahere? Aut quur idipſum in illius Sere-
nitate criminantur, quod ſe facturos ipſi etiam polliciti
fuerant? Atqui omnia hæc ita acta, geſta, comprobata eſſe,
eo quem dicimus tenore, literæ Lubecenſium, ſigilla, ſyn-
graphæ aſtipulationesq;, & pacta ſolennia euincunt, adſunt
diplomata, preſto ſunt ſyngraphæ, & urbium ueſtrarum in-
ſignia ſigilla, & prefectorum nomina ſubſcripta ſunt, quid
diſſimulatis? Quãdo lubet ſi audetis requirite, Sed uos con-
ſcientia deterret ueſtra, quæ non permittit iudicio ſtare,
non permittit tranquillitate negocium tranſigere. Arma,
iniuriam, perfidiam reſpicitis. At bene habet, quandoquidẽ
in procinctu eſt, ut toti orbi fraus ueſtra cõperta eſſe poſſit.

Tertia probatio ex fœdere. Cõuentũ fuit ꝙ Lubecẽſes quouis loco repertas Suetorum merces in vſum regis cõuerterent.

Omnia hęc ex ſigillis & literis Lubecenſium deducta eſſe.

Cõſcientia lubecenſium nõ permittit illos iuri ſtare.

Lubecẽſes arma reſpiciunt ſed illorũ fraus ſtatim cognita erit toti orbi.

Sat oſtenſum eſt igitur, rectiſsimo iure diripi naues po-
tuiſſe, quæ tamẽ citra omnem iniuriam, ſolum in portum
Hafnienſem pertractæ ſunt, iniqueq; facere Lubecenſes, qui
Sereniſſimo regi, ea ex re, mouere ſtudent inuidiam, quaſi
aliquid contra ſuſceptum fœdus effecerit. Reliquum eſt, ut
oſtendamus Sueticas merces fuiſſe, quæ in nauibus conti-
nebantur, quando hoc in dubium uocare forte quidam uo
lunt, quod tamen adeo manifeſtum eſſe poſſit, ut mirum
ſit, a prudentibus uiris tale quid, ſi forte in dubium uoce-
tur, excogitari. Enimuero Sueticas merces fuiſſe, luce clari-
us compertum eſt, cum Cuprum, ferrum comminutum,
Pelles diuerſi generis, nauium onus eſſe perſpectum eſt, neq;
enim aliundæ hæ merces efferuntur. Accedit ad hæc, ꝙ cum
Sereniſſimus rex fide a nautis illatum accepta, uoluerit pa-
lam

Probãtur bona quę in nauib9 fuere Suetica fuiſſe.

Sereniſſ. Rex cum fidem accepiſſet a nautis Lubecenſium ꝙ ſtarent iuri & non fugerent humaniter illis tra[illegible]

Iam oſtendere,quam inique ſecum agant Lubecēſes, remq̃ publico iudicio committere, cum iam cum nautis acceptarum nauium,non ageret,ut cum hoſtibus mos eſt, & his qui fidem publicam aperte infringunt, ſed ſineret libere quocunq̃ uellent euagari,fide accepta,ante uoluntatem regis non abituros, Perfidi & ſcelerati homines, & nimium memores auitæ perfidiæ, nocte cum iam nihil mali crederentur facturi,ſed iudicio ſtaturi,ut ſi iure uincerent demitterentur,ſublatis anchoris,preter fidem datam ſceleſtiſsime aufugerunt,nulla fidei datæ reuerentia, nullo æqui iuriſq̃ reſpectu,adeo non facile quod a parentibus inbibitur uitiū, demitti poteſt. Iam uero,quid manifeſtius eſſe poſſit, quā plena omnia fuiſſe Sueticarum mercium? Cur enim iudicium reformidarent? cur fidem iterum datam frangerent? Cur regis modeſtia abuterentur? Cur inquiſitionem detractarent? cur eſtimationem abominarentur? Quamquam, ut diximus, merces facile euincebant fidem toties datam fractam eſſe, neq̃ enim alia ex parte deuenire poterant. Quid ergo hæc pro Lubecenſibus faciunt, tranquilla ſtante pace,captas eſſe? Nam tranquilla pax cum fuit, cur preter conditiones pacis egere? Cur cum Suetis commercium traxere? Cur illorum bonis preter fidem datam naues ſuas onerauere? Citra uero diffidationē quur nō fieret,cum Lubecenſes citra diffidationem fœdus ruperint, pacta omnia reſciderint? Neq̃ enim illic diffidatione opus fuit, ubi ipſo opere hoſtes oſtenderunt, bellum ſe non pacem moliri. Prioreſq̃ omne uis,omne fas,literas,ſigilla, pacta infringerent. Quod ſi diffidationem requirant, quur ante diffidationem bella ceperunt? Cur ante diffidationem nauigationem exercuerunt? Cur hoſtilia ante diffidationem perpetrarunt? Aut quæ maior diffidatio eſſe potuit,quā reipſa bellum ſibi curæ eſſe oſtendere? Idq̃ iam ſine mora tacite latenterq̃ gerere? Deniq̃, ſi ex pactis liberum erat Sereniſſimo regi citra bellum, Sueticas merces in poteſtatem redigere, Idq̃ etiam ſe facturos Lubecenſes receperāt, quid opus eſt nego-

Lubecenſes ꝓter fidem datā noctu cū nauibus fugerūt non auſi iure ſtare.

Lubecenſium naturalis perfidia.

Vitium quod naturale ē nō facile dimitti poſſe.

Nihil pro Lubecenſibus facere quod ſtāte pace captæ ſint quū lubecenſes ſatis oſtenderint non eſſe pacem.

Nihil facere quod citra diffidationem.

Lubecēſes reipſa diffidauerant regē priuſq̃ id regi cōpertum eſſet.

Probatur ꝙ citra bellū rex naues poterat in poteſtatem redigere idq̃ ex fœdere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

eſt negocium hoc longiore mora tranſigere? Quid opus erat diffidatione, ubi citra bellum nauibus, quæ Sueticas merces ſubuehebant, potiri poterat? Vbi liberum illi fecerant in deprehenſos animaduertere? quæ cum talia ſint, manifeſtum eſt, nihil preter ius, æquum, fas, tentatum eſſe, quantum ad auctionem uectigalium ſpectat, quæ non magis mercatoribus aucta ſunt quam ciuibus, neq; graue fuiſſe, quod facundus orator ea uerborum copia ingeminat, duas naues precioſiſſimis mercibus ornatas a regiis militibus perductas Hafniam eſſe, cum illæ Sueticis mercibus onuſtæ fuerint, unde ex pactis cum Lubecenſibus anno domini M.D. VII. initis Nycopyncki, capi, diripi, pertrahi potuere, quãq; nihil illis uirium intentatum eſt, sed uocati nautæ in iudicium ſint, ut iure cum illis, non ui ageretur. Quod illi fide prius data non ueriti perfringere expanſis uelis, & regem, & fidem & ius, fruſtrati ſint, non auſi iudicio ſeſe ſubmittere, in quo ſuccumbẽdum eſſe conſcius fracti fœderis, cõmiſſiq; periurii, & pactorum uiolatorum animus, certo certius dictitabat. Ex quo omnibus conſtare poſſit, quam nulla cauſa occaſioneq; Sereniſsimo regi mouere inuidiam conentur, ſed id innatum eſt malis hominibus, ut cum rem nequeant carpere, in umbram magna petulãtia inuehantur, quemadmodum de Momo Venereq; ueteres fabulati ſunt, cum corpus nequeant, ſandalium conentur reprehendere. Sed nunc ad alia.

Ex pactis & cõuentionib9 regis cauſam ſtare.

Lubecenſes ideo iuri ſe non commiſerunt quod ſcirẽt in eo ſibi ſuccumbendum eſſe.

Nulla cauſa occaſioneq; contra Sereniſſimũ regem Lubecẽſes debacchari.

Petulantia lubecenſium.

Vmbram carpunt dum corpus nequeũt.

LVBECENSES.

LVbecenſis orator declarat Lubecenſes denuo conquieturos, nec in Suetiam nauigaturos, orat deſiſtatur a grauaminibus, reſtituantur naues cum bonis & mercibus, deſiſteretur ab impoſitionibus & grauaminibus, reſtituatur quicquid a mercatoribus per huiuſmodi exactiones contra priuilegia extortum, de quo etiam ſuæ regiæ celſitudini deſignatio ſcripto ad magnam ſummam

pecunia,

pecuniarum pertingente facta. Sinatur quoquo uerſum preterquam in Suetiam nauigari. Item uti & frui priuilegiis iuxta earum formam.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſuppradictum Articulũ Lubecenſium Reſponſio.

QVomodo uero deſiſteretur, bello nondum finito? Vincere debebat Illuſtriſſimus rex aut uinci, pecunia ergo opus fuit, quam cum inquilini ſponte traderent, quid opus erat diuina humanaq; promiſcue inuoluere? Reſtituantur naues cum bonis, quo id uultu requirere audebatis? ut uobis reſtituerentur, quæ ueſtra non erant? Deſiſteretur ab impoſitionibus & grauaminibus. Quomodo & hoc requiritis, quum probe cognoſcatis in cauſa fuiſſe ueſtram perfidiam, quur impoſita ſint? Reſtituatur quicquid a mercatoribus per huiuſmodi exactiones, contra priuilegia extortum fuit. Quid contra priuilegia extortum fuit? Priuilegia regni id habent, ut eodem loco cum inquilinis habeantur extranei. Cur ergo reſtitui uobis debet quod inquilini ſibi reſtitui non queſiuerunt? Aut quur cõtra priuilegia ueſtra extortum fuit, quod priuilegia regni uos dare uoluerunt, ſi inquilini ſimul concederent? Quod ſi plus contribuiſſetis q̃ Dani incolæ, tum demum contra priuilegia actum fuiſſet quippiam, modo cum eadem ratione fueritis, quid eſt quod audetis conqueri? De quo etiam ſuæ regiæ celſitudini deſignatio facta eſt, ſcripto ad magnam pecuniarum ſummam pertingente. Aut cur hac deſignatione opus fuit? Priuilegiis ueſtris ſtare uultis, & nunc regni priuilegia trãſgredimini. Neq; em̃ priuilegia ueſtra iubent, ut minus contribuatis, q̃ inquilini, utq; ſilentibus inquilinis uos ſoli tragœdiã excitetis. Quid ergo deſignatione opus fuit? Sinatur quoquo uerſũ preter quam in Suetiam nauigari. Hoc liberum uobis fuit modo

Non poterat Illuſtriſſimus rex bello non dum finito deſiſtere.

Impudentia Lubecenſium

Contra priuilegia nihil fuiſſe extortum.

Priuilegia regni Danię.

Si plus contribuiſſent Lubecenſes q̃ incolæ regni, tunc cauſam habuiſſent conquerendi.

Fruſtra factã fuiſſe deſignationem.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Liberum fuit ſemper Lubecenſibus nauigare quoquo uellent, modo ſtarent conditionibus.

pactis ſtaretis, hoc eſt, modo alibi Sueticas merces non imponeretis ueſtris nauibus, & cláculum Lubecam deferretis, ſiquidem ita receperatis uos non facturos Nycopynckenſi fœdere. Neq; uero hoc petiiſſe oportuit, cum non impedierint ueſtram nauigationem Dani, niſi ſiquando uos primi pacta tráſgreſſi eratis. Tunc enim æquum fuit, ut transgreſſionis rationem redderetis. Quod ſi pecuniam mercatoribus Illuſtriſsimus rex uoluiſſet remittere, ſibi liberum non fuiſſet, quum regni priuilegia iubeant cum inquilinis extraneos eadem ſorte uiuere, quibus neq; ipſe rex ſi uellet contrauenire poſſet. Neq; uero priuilegia ueſtra, id facere poſſunt ea in ditione, quod geminis patriæq; priuilegia uetant, & aperte prohibent, quanto minus tale aliquid exigere, quod contra omne ius fasq;, contra regni regiſq; utilitatem, uel in totum facere poſſet.

Etiã ſi Illuſtriſſimus rex uoluiſſet mercatoribus pecuniam remittere non potuiſſet propter priuilegia regnique id ſuetabant.

LVBECENSES.

Iam humilis inſtans & demiſſa petitio nequicquam apud ſuam ſerenitatem uel authoritatis uel loci habere potuit, ſed cum non haberet quid cum ratione reſponderet conatur Lubecenſibus eas conditiones preſcribere, quas ipſe nouerat citra eorum perpetuam & irremediabilem iacturam, honorẽ, iuramenta & fidem Cæſareæ maieſtati preſtitam & ſacro imperio non acceptandas, ita q́ ſimilibus illuſionibus indeſinenter uexati non ab ratione ad arma & res repetundas reſpicere coacti fuere.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

Humilis petitio Lubecenſium.
Qualis fuit illa humilis petitio Lubecenſium.

Cvr tam humilis petitio locum haberet nondum finito bello, cuius Lubecenſes cauſam dederant? At quare humilis fuit? Quod ſi humilis eſt, quæ iniquã
rem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

rem poſtulat,quæ contra regni priuilegia poſtulat, quæ ea
deniq; requirit,quæ ut dentur in Sereniſſimi regis poteſtate
non ſint,uocetur & hæc humilis, dum modo conſtet q̃ im,
poſſibilẽ rem impetrare uoluerunt. Quid porro aliud age
batis Lubecenſes,q̃ ut Sereniſſimum regem regnis, opibus,
ditione exueretis? Quid em̃ tumultuum plebs excitaſſet,ſi
talem rationem ueſtri ſenſiſſet haberi? Et ſane indignum
fuiſſet, ſi uos qui omnes omnium opes depredamini, qui
alienis laboribus uiuitis,qui metitis, quod non ſeminaſtis
non potuiſſetis tantum contribuere, quantum qui mini,
mæ fortunæ ſunt homines. Porro quid defuit Sereniſſimo
regi quod cum ratione non poſſet reſpondere? Namq; ac,
ceptas naues conſtabat Sueticis mercibus onuſtas fuiſſe.
Vectigalia diminui non paciebatur neceſſitas. De ſignatio
nẽ ueſtram regni priuilegia non ferebant, nauigare in Sue
tiam ex fœdere non licuit. In aliam quamuis partem ſem,
per liberum fuit. Quid ulterius reſponſum requiritis? Hæc
uobis dicta ſunt, & reſponſum uobis tamen datum eſſe ne,
gatis? Sed conatus eſt rex Lubecenſibus eas conditiones pre
ſcribere,quas ipſe nouerat citra omnem eorum perpetuam
& irremediabilem iacturam honorem,iuramenta, & fidem
Cæſareæ maieſtati preſtitam non acceptandas. Mentimi,
ni & impudenter mentimini Lubecẽſes,nihil tale conatus
eſt Illuſtriſsimus rex,ueſtrum id commentum eſt, Alioqui
cur non exprimitis? Dicite,ſcribite,proponite,iudicio ſtate,
non recuſamus a uobis audire,quæ contra Cæſaream maie,
ſtatem facta eſſe, & dicta ſtolide citraq; omnem rationem
mentimini. Cur non exprimitis? Cur tot ambages nectitis?
Cur non confeſtim memoriæ traditis, ſi quæ dicta factaue,
quæ contra Cæſaream maieſtatem efficerent? Nunquam
enim contra eandem Sereniſſimus rex aliquid attentauit,
neq; Lubecenſes ut id attentarent perſuaſit. Id ſolum tot
poſtulatis,reſpondit uelle ſeſe,ut Lubecenſes pactis,fœdere,
cõditionibus ſtarent,neu noui aliquid aduerſum ſe machi,
narentur. Idipſum ſi contra Cæſaream maieſtatem faciat,

Impoſſibilem rem impetrare uoluerũt Lubecenſes.

Lubecenſes illa humili petitione nihil aliud agebant q̃ ut regẽ in populi inuidiã deducerent.

Lubecenſes omnium opes depredantur.

Mendaciũ impudẽs fuit q̃d Lubecẽſes ſcribunt regi defuiſſe quod cũ ratione reſpõderet.

Reſponſio ad omnia.

De conditionibus preſcriptis.

Mendaciũ Lubecenſium.

Sereniſſimus rex nihil contra Cęſarẽ maieſtatem Lubecẽſibus uoluit preſcribere.

Si quid voluit preſcribant ꝓponant exprimant ſtent iudicio.

Contra Cęſaream maieſtatem nihil ſereniſſimũ regem attẽtaſſe.

Reſponſũ regis ad poſtulata Lubecẽſiũ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Mirũ cur his illuſionib9 neceſſitatẽ bellandi ſibi impoſitã fingant Lubecenſes.

De repetitione rerum.

Reſponſio ad repetitionem.

Inſanus amor bellãdi Lubecenſibus inſitus.

Cum in iudicium uocantur Lubecẽſes tũ ad arma reſpiciunt.

Lubecẽſes cũ perfidia nihil ſe ꝓficere ſentiebãt ad uim apertam deflectere nitebantur.

Q̃ iuſte bellũ gerant qui tam facile incitantur ad bellandum.

prudens Lector diligenter conſyderet. Magis uero mirum, quur his illuſionibus non ab ratione ad arma, & res repetẽdas inſtigati ſint. Quid em̃ erat hic bello dignũ? An quod conditionibus & fœdere ſtare cogebantur? Atqui ſi ea belli occaſio eſt, reliqui exiſtiment. Quas aut res repeterent? Naues, uectigalia, ſed illæ Sueticis erant mercibus onuſtæ, & in iudicio ſtabant, hæc niſi finito bello diminui nõ poterant. Inſanus amor belli hos homines, ita in tranſuerſum egit, ut neq; ipſe diſſimulare poſſint ſuam perfidiam. Bellũ uolebant, ubi nulla occaſio preſtabatur. Ad arma conſpexerunt cum in iudicium uocarentur. Res repetere deſyderabant, quas probe ſuas non eſſe ſciebant, imo uerius quas perfidiæ ſuæ iudicia cognoſcebãt. Itaq; uelut in belluis fieri ſolet ignobilioris animi, ut tum demum ſeſe ad uires conuertant, ubi inſidias uanas fuiſſe conſpiciunt, Ita Lubecenſes ubi omnia inſidiis, dolo, fraudibus tentata, irrita conſpexerunt, arma iam tum & apertum bellum ſomniabant, nullaq; id ratione, q̃ ꝗ minus ex animi ſententia reſpõdiſſet perfidia. Cuius ignominiam, ut aliquo inſigni facinore delerẽt, decorum ſibi putauere, ſi arma aſſumerent & uiribus id demũ tranſigerent, quod fraude perfidiaq; nequirent, qua in re eſtimare conueniat q̃ iuſte bellum gerant, qui tam facile ad id gerendum incitantur.

LVBECE NSES.

QVod ubi percepiſſet Rex, iterum ad amicabilem tractatum, tanquam ad ueterem ſyluam, ita Lubecenſes perpetuo illuſurus deflectitur. Annuũt Lubecenſes tanquam pacis & tranquilitatis auidi, Interuenit rerum tractandarum & componendarum arbiter Illuſtris princeps & Dominus D. Fridericus Heres Noruegiæ, Dux Sleſuicenſis, Holſatiæ, Stormariæ &c. Igitur poſt multam diſceptationem cum regiis oratoribus, qui eius rei gratia in Segebergã oppidulum, haud longe a Lubeca diſſitum miſſi

a rege

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

a rege deceſſerant,tranſigitur, ibi concluditur, rediguntur concordata & placita in formam literarum ſigillantur per predictum principem,hinc inde oratores, & poſtremo per Illuſtriſsimam Dominam reginam rege extra regnum, & circa Suetiam herente. Reſtituuntur quidē naues,at bona pars bonorum, quæ per claſſiarios regis diſtracta erant minime. Nec ab exactionibus ceſſatum, nec quicquam quod mediantibus talibus extortum fuit, reſarcitum, nec per regem iuxta earum literarum dictamen, & formam quamuis domum rediſſet, in ulteriorem tractatum conſenſum. Sed per contriuiatas & uafras dilationes Lubecenſibus illuſum cum ita eos in ſuſpenſo tenuiſſet, nec minus interim grauaſſet, ut ſcilicet Sigiſbrettæ anus cuiuſdā ueneficæ uerba iſtud uulgariter ſonantia Konnen ghi nicht ſtontlig for ſegelen,men ſal id doch niet honden &c. uera faceret. Taceo quantis probris contumeliis & maledictis eadem ter obſeſſa anus ſæpius etiam præſente conniuente rege Lubecenſes affecerit, cum tamen Lubecenſes in eos, qui in regem etiam hoſtem maledici forent,celerius animaduerterent.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ Regis ad ſupradictum Lubecenſiū Articulum Reſponſio.

ET hoc iudicium eſſe poſſit, q̄ fuerit ſemper in pacē Sereniſſimus rex pronus, q̄q; nihil pretermiſerit, quod ad eam conſeruandam neceſſarium duxerit, quo exemplo plane illos admonere poſſit, quid Ghriſtianos homines deceat. Deflexit enim ad amicabilem tractatum,uelut ad ueterem ſyluam ita perpetuo Lubecenſes illuſurus. Sed dicite utrum preſtantius eſt ad amicabilem tractatum cōfugere,q̄ tantum innocui ſanguinis profundere? q̄ ferro,flamma,cedibus,omnia deuaſtare? q̄ liberos in conſpectu parentum trucidare? Virginibus in matrum ſinu pudicitiam eripere? Omnia diuina humanaq; profanare?

Chriſtianos homines decet ad amicam pacē non ad bellum ferri.

Infanda quæ in bellis committuntur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Stulte Lube-
cenſes amica-
bilem tracta-
tum ,ueterem
ſyluā vocare.
Vtinam Lu.
becenſibus ea
vetus ſylua eſ
ſet.
Honorificum
eſſe ad pacis
ſyluā profuge
re,idq; deū iu-
ſſiſſe.
Nihil a Chri-
ſtiano magis
alienū eſſe de
bere q̄ bellū.
Noua ſylua
Lubecenſiū.

Et uos Chriſtiani homines amicabilem tractatum ueterem
ſyluam uocatis. Atq; utinam uetus ea ſylua uobis eſſet, &
non potius eorum ſcelerum perpetrandorū neceſſitatem
faceritis principibus. Tum demum enim probe ageretis, &
ut Chriſtianos homines decet, quibus pacem ſemper Chri-
ſtus indixit. Honorificum id uobis eſſet longeq; preſtaret
in talem ueterem ſyluam confugere, q̄ perpetuis bellorum
tumultibus pro animi libidine implicari. Quid enim debet
a Chriſtiano homine magis alienum eſſe quam bellum?
Sed cur uetus ſylua eſt? Niſi forte ꝙ uos nouam ſemper per-
iurii perfidiæq; conficitis, Illuſtriſsimus autem rex fœdera
ſemper rata firmaq; habeat (Alioqui cur illum non aliquan
do fregiſſe coram principibus teſtamini) ideo ueterem pu-
tatis appellandam eſſe. Et placet ſane ueſtra confeſſio, qua
in amicabilem tractatum, ut uos loquimini, Sereniſſimum
regem ſolitum eſſe confugere teſtamini. Accipimus omen
uetus ſylua ſit, uobis nouam ſcelerum perfidiæq; committi
mus. In ea degite, donec reuelabimini filii iniquitatis, qui
innocentum ſanguinem profunditis, populum ſacramēto

Illuſio q̄ erat
quā eo nomi-
ne Lubecēſes
uocant ſupra-
dicto articulo.

exuitis, auaritiæ modum nullum imponitis. Sed quomo-
do perpetuo Lubecenſes illuſurus erat? Putatis illuſionem
eſſe facti rationem reddere? fœdera a uobis requirere? ut
pacto ſtetis adhortari? ut iudicium obſeruetis admonere?
Rurſus nolle pro ueſtro arbitrio, quæ populi conſenſu ac-
cepta ſunt obſeruare, ut ea infringantur legationem non
admittere. Demum quæ iuſtiſsime in iudicium pertracta,
cum iudicio uelle reſtituere, facti rationem exigere, merciū
cenſuram fieri curare, & reliqua omnia quæ citra decorum
omitti non poterant. At bene habet. Annuunt Lubecenſes,
qui prius arma induerant. Nunc paci aures adhibent, qui
ad res repetendas paulo ante animati erant, Pacis & tran-

Perſeuerantiā
in Lubecenſi-
bus nullā eſſe

quillitatis auidi ſunt, qui dicto prius, nulla occaſione per-
moti, nullis cauſis inſtincti, tantis animis bellum parabāt.
Iſta eſt iſtorum perſeuerantia. Nunc arma efflagitant, nūc
pacem totis animis apprecantur, tam facile iterum pacem
detrecta-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

detrectaturi, q̃ prius arma remiſerunt. Iſta eſt Lubecenſium
ſtabilitas, Ex armis pacem, ex pace arma uno momento
requirere. Rediguntur itaq; concordata, ſigillantur & bene
ſigillari poterant. Neq; enim id uobis curæ eſt. Rediguntur
in formam literarum, quoties & hoc factum fuit prius?
quoties idipſum non obſeruaſtis? Per Illuſtriſsimam regi-
nam. Tandem pudeat uos Lubecenſes tanto nobiliſsimo-
rum principum conuentu, ipſa etiam Sacratiſsimi Cæſaris
domini ueſtri, ut dicitis, ſorore ſigillante, confirmata non
obſeruare. Quid poterat autem magis preſtare Sereniſsi-
mus rex? Aut qua ratione procliuum auũ in pacem magis
oſtenderet, q̃ dimiſſa pacis arbitra Illuſtriſsima regina, &
chariſsimo patruo, qui controuerſias dirimerent? Reſtituũ-
tur autem naues. Quomodo autem reſtituuntur, quæ in re-
gis manibus non erant? Iam fide data ſe non abituros in-
tempeſta nocte, deum nautæ fefellerant, cumq; bis iuraſ-
ſent inuito rege non abituros, regis humanitate abuſi in
ſua conceſſerant. Cur hoc non dicitis? Reſtitutas dicitis, ſed
fidem fregiſſe diſſimulatis, inſalutato rege abiiſſe diſsimu-
latis, citra ſacramenta abiiſſe diſsimulatis. Cum enim a
rege ſupplices uela ſua, quæ ſibi prius adempta fuerant, ut
ea ſibi liberum eſſet maiora cura conſeruare, expetiiſſent
preſtito inſigni iuramento non prius abituros, q̃ conuen-
tum in cauſa eſſet, adhibuiſſetq; fidem pollicitationibus
(immemor Lubecẽſes eſſe) Illuſtriſsimus rex, Chriſtiani ho
mines ea prima nocte, qua ſolenniter iurauerant in altum
euecti ſunt, & cum mercibus ſuis abiere. Egregium ſane &
perq̃ memorandum factum, & dignum quod his articulis
inſeratur. Sed mirum non eſt id auſos nautas & mercatores
cuius exemplum ſæpenumero in ſenatu ſuo uiderant, neq;
id attentaſſe priuatis in rebus, quod in publicis toties factũ
meminerant. Ignoſcendum eſt naturæ, ignoſcendum eſt
conſuetudini, ignoſcendum eſt exemplo. Senatus id facit,
quur ergo mercatori uni aut alteri capitale eſſet? Reſpubli-
ca id facit datis literis, cur ergo ciuis unus ſolum iuramen-
tum

Sigillãtur fru-
ſtra cõcordata.

Illuſtriſsima
regina in ab-
ſentia regis cõ
firmat pacta.

Nauiũ deceſ-
ſio citra fidem
datam.

Que in cõmo
dum ſuũ vi-
dẽtur uergere
dicunt Lube-
cenſes ſed reli
qua ſilent.
Lubecẽſes fœ
difragi uela ſu
a pecierãt ne
deſtruerentur
& his conceſ-
ſis eadem no-
cte fugerunt.

Ignoſcendũ lu
becenſibus eſ
ſe q fugerint,
quãdo hoc na
turale uicium
illis eſt.
Cũ ſenatus lu
becẽſis fidem
ſemp frangat
nil mirũ eſſe ſi
id nautę faciãt

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

tum preſtitũ non infringat reſpublica Lubecenſis ſolennia pacta fruſtratur, cur ergo nõ idem faciat in re minore, ciuis unus Lubecenſis? Litere, pacta, ſigilla, concordata, apud Senatum Lubecenſem locum non habent, cur ergo fidem nõ frãgeret pauperculus ciuis tanto republica minor, quanto magis ad ſe, priuatum commodum uidet acceſſurum, ſi aufugiat. Turpe eſt ſupra naturam uelle ſapere, inuidioſum inter tot malos bonum eſſe. Licet Lubecenſi ſenatui fidem frangere, licet & idem remigi aut caculæ, Quid ſi uero publico conſilio aufugerint & iuri ſtare recuſauerint nautæ? Quid tunc commeruerint? quid ſceleſti erunt? quid periuri? qui dominis ſuis obtemperarint, qui ſenatus ſui mandata exequuti ſint? qui reipublicæ ſuæ præceptis morem geſſerint? Neq; enim mihi fidem facere poſſunt priuato id conſilio attentaſſe, cuius facti labem promiſcue ſciebant ad totam rempublicam ſuam peruenturam.

Publico ſenatus Lubecenſis conſilio ꝓbantur nautæ fidem datam fregiſſe.

Argumenta.

Satis eſt quidem in illo tam nefario actu docere magnam cauſam fuiſſe Lubecenſibus, quare nautas ad frangendã fidẽ hortati ſint. Magnam ea in re ſpem uictoriæ, multum iniquitati ſuæ detractum iri putaſſe. Itaq; illud ualet, ſi fides frangenda eſt, honoris aut lucri gratia frangenda eſt, aliis omnibus in rebus æquitatem, fidemq; ſerua, & quamq̃ fidi homines nulla occaſione ad id impelluntur, infidi tamen ſæpe parua.

Argumenta rei.

Atqui reuocatis nauibus Lubecenſes hoc aſſequebantur, ut priuatis lucris inſeruirent, & non modo id facerent, ſed ut ex more Germaniæ imponerent, quam grauiter ferebant tam diu uectigalium ſuorum expertem eſſe. Deinde male habebat illam inſignem rempublicam, quod omnibus compertum foret q̃ inique cum Danorum regibus agere ſoliti eſſent ſui ciues, quã frequenter fidem infringerẽt, Nam preterq̃ quod iniquum illis uiſum fuerat iuris determinationem preſtolari? quo nunquam ſoliti fuerant uerſari, hoc etiam addebat animum, quod regis impar cauſa futura erat, cum ſibi liberum eſſet mercium precium, quæ in nauibus erant extollere, & quaſdam etiam ſermone adiicere. Qua ex re moturi

Quare inducti fuerint Lubecenſes ut fidẽ frangerẽt.

erant

erant inuidiam regi apud ignaros fraudis homines, qui ex una parte totam cauſam exiſtimant, quod adeo non fefellit illos, ut in hoc etiam articulo mercium bonam partem per claſſiarios regios diſtractam inculcent. Poſtremo grauiter ferebant id ab omnibus inculcari, qui Haffniam aduenerant. Lubecenſes fidem fregere, Lubecenſes ſigilla ſua fruſtrati ſunt, Lubecenſes nullis fœderibus deuinciri poſſunt. En naues captiuas Sueticis mercibus onuſtas, cum ſolenni pacto, datis literis totius reipublicæ confœderatarumq; urbium, iurati eſſent ab omni Sueticarum mercium cōmercio temperaturos. Et quem non permouiſſent illæ aculeatæ uoces? Deniq; ita natura receptum eſt, ut qui fidem frangere ſoliti ſunt, etiam ſi cupiant, affectum non poſſint reprimere, & ſi uelint, non poſſint frangere indurati cordis corroboratam iam uetuſtate perfidiam? Alioqui cur in periuros & transfugas iure uſi non ſunt? Populus Rhomanus cum iam memorabilem illam cladē ad Cannas accepiſſet, ſpectatæ uirtutis militem, qui iurauerat ſe in Caſtra Hannibali rediturum, functum iuramento quia tamen per dolū functus fuit, captiuum ad Hannibalem remiſerunt inſigni documento oſtendentes, minimam etiam leſæ fidei aut ſiniſtre exequutæ fugiendam eſſe, Et Lubecenſes duos naues mercibus plenas, in quas probe ſciebant, quanta humanitate uſus eſſet Illuſtriſsimus Chriſtiernus, cum iam cauſam iure determinari rex uellet, ad ſe contra fidem & iuramentum bis preſtitum uenientes, non modo non remiſerunt, uerum etiam non uerentur apertam ex his regi inuidiam cōmouere. Et merces per regios claſſiarios diſtractas mentiri. Atqui ſi diſtractæ ſunt, quur non ſinebant iure cauſam decidi? Si enim iniuria captas eſſe determinatum fuiſſet, ſingularum mercium ratio claſſiariis regiis reddenda erat. Immo ipſe rex & damna, & iniuriam, & moram pecunia rependiſſet. Quod ſi noctu preter fidem datam non ueriti ſunt aufugere, nonne apertam cauteritatæ conſcientiæ teſtimonium exhibent? Nonne aperte fatentur iure ſe

Fugiētibus nauibus liberū fuerat Lubecenſibus multa de illarum precio comminiſci & quedā etiam abſtracta dicere, cū non poſſet iure cauſa probari.

Argumenta alia.

Si noluiſſet Senatus Lubecēſis vt ſui fidē frangerent debuiſſet in fœdifragos nautas animaduertere.

Q̃ merces p̄ regios claſſiarios diſtractæ non ſint.

Ex Lubecēſiū ꝑiurio infrin-
gi illorū cau-
ſam.

uictos iri, qui iuris determinationem turpi fuga preuene-
runt? Cumq; iure poſſent mercibus omnibus ſuis, ſi uince-
rent, potiri, quas nunc comminiſcuntur per claſſiarios di-
ſtractas fuiſſe, nonne palam docent cauſæ ſuæ nunquam ſa
tis uituperandam iniquitatem? Neq; uero fatetur rex mer-
ces per ſuos claſſiarios diſtractas eſſe, quando quo minus
queſtionem decreuerit ferendam, ueſtro Lubecenſes periu-
rio effectum eſt. Liberum eſt uobis ea comminiſci. Reddite
naues, iubete iudicio ut ſtent, permittite iudicio cauſam de-
terminari. Si in ea ſuperiores fueritis queſtio de bonis, quæ
diſtracta eſſe mentimini, tum demū feretur. Nulla uobis ia
ctura illata erit. Sed ſi hoc nō poteſtis efficere, ſi merces diſ-

Inuitātur Lu
becenſes ut iu
re cauſam trā-
ſigant non dif
famatoriis li-
bellis.

tractæ ſunt per ueſtros remiges, cur hic non ueremini Illuſ-
triſſimi regis bonitatem calumniari? Silete tandem uiru-
lētæ aſpides, & ſi quid cum Illuſtriſsimo rege uobis ſit, quod
obiectum uelitis, iure id efficite. Quid opus mendatio eſt?
uel quod eſt impudentiæ iſtius ueſtræ premium? Merces per
claſsiarios diſtractas dicitis, & quo minus id probari poſſet,
turpi periurio effeciſtis. Ab exactionibus ceſſatum non eſſe
inculcatis, cum probe neq; tum rege adhuc in Suetia, ut

Iniquum eſſe
reddi quod ꝑ
uectigalia at-
tributum eſt.
Nullus prin-
cipū id unq̃
fecit indignū ē
ergo Chriſtier
num cogi.

uos ipſi fatemini herente, cognoſcatis citra regni amiſsio-
nem ab illis ceſſari non poſſe. Reſarciri uultis, quod medi-
antibus talibus fuit extortum, & id nullus unquam inqui-
linorum reſarciri ſibi poſtulauit. Heteronomi cum incolis
Danis eſſe uultis, quod leges uetant, ius patrium prohibet?
Querite igitur aliam tum uobis Daniam in ea negociemi-
ni. Cur uobis reſarciendum erat, quod iuſtiſsime fuit impo
ſitum? Exemplum dicite. Quis unquam principū, qui pro
neceſſitate uobis auxit uectigal, neq; tamen uobis magis, q̃
ſuis auxit, quod ex eo extortū fuit, uobis tū demū reſtituit?

Attēde lector
quid Lubecē-
ſes ex hoc mo
liti ſunt ꝙ re-
tribui uectiga
lia uolebant.

Auctum eſt & ab aliis. Vrget enim ſubinde neceſsitas, quæ
non augeri non permittit. At quis demum unquam uobis
reſarciuit? Dicite unum aliquem ſi poteſtis. Quod ſi id uo-
bis impoſsibile eſt, cur tantis animis in hunc regē debaccha
mini? Cur ea ex occaſione bellū auſpicamini? Nullus unq̃

princi-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

principum,& tamen ob id bellum ceptum non eſt. Et in hunc quia pro animi ueſtri libidine confeſtim non obtemperat iuſsionibus ueſtris tam honeſtis, principes primum omnes conuertere uultis, qui egre laturi eſſent, id a Chriſtierno primum fieri, quod poſtea in ſe omnes redundaret. Tum populum incitatis, qui legibus ſuis nihil pateretur, ob ueſtram commodum derogari. Quod ſi qua in uobis ſcintilla prudentiæ eſt, nonne conſyderare poteſtis, quantorum malorum occaſionem preſtitiſſetis? Si enim uobis reſtitutum fuiſſet, quod equale cum populo contribuiſtis in neceſſitatem, dubitatis & alios promiſcue omnium regum principumq; ſubiectos, id idem a ſuis dominis pro animi inſolentia petituros fuiſſe, ſi quando dementis cerebri furiis agitarentur. Irretentibile enim populus malum eſt, ut Greci aiunt, qui ubi inceperit progredi, ſiſti non poteſt coerceri non poteſt, uinciri nō patitur inſolentia. Hoc opus agebatis Lubecenſes, ut omniū ſubditorum animos a principibus alienaretis, ut monocratiam ſubuerteretis, ut exoſam toties Democratiam introduceretis. Parabatis ergo excidium nobilitati, libertatem in qua nihil non malorum eſt, plebeculæ, Regibus, principibus indubitatam ruinam, & hæc omnia tam aperte parabatis, ut nemo non uideret, id unum uos agere, ne principes ſint, ne maneat nobilitas ne quis honor uirtuti ſit, qui cum nobilitate extinguitur, econtra, ut eſſet plebecula, ut maneret ignauia, ut honor ſordibus eſſet, qui ignauiam conſequitur, preeſſent mercatores, regerent fœnerarii, preſiderēt publicani, dominarentur quadruplatores. In ſumma quanto quid eſſet magis a uirtute alienum, tanto maiorem ad imperium uiam inueniret. Exempla preſto ſunt. Vix cētum quinquaginta anni ſunt, cum e Flandris initium malorum ortum eſt, diminui uoluere uectigalia, quod quia non impetrarunt arma induerunt, confeſtim totam Galliam & Franciam labes inuaſit. Cæſa nobilitas eſt, ſtupratæ in conſpectu parentum uirgines, Matronæ uidentibus uiris ignominiam corpore ex-

que mala ſubſecuta eſſent ſi reddidiſſet ex uectigalib9 aſſumpta.

Lubecēſes nobilitati ex hoc facto exitium parabant.

Argumenta.

Probatio ex exemplis ex tali facto q̄d nūc parabant inducere Lubecenſes nobilitatē olim in maximo periculo fuiſſe.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Francicus tu-
multus quem
ipſi Iacquarũ
bellonacenſiũ
uocant ex tali
initio.

Anglicus tu-
multus a ple-
be ſub Richar
do Edcardi
VValli filio
exſimili initio

ceperunt. Viri uerubus affixi ſunt, Matronæ ut ſuorum cor
poribus ueſcerentur inductæ, Proceſſit iniquitas e campa-
nis, Bellonacis, Lingonibus, Leucis, Rhemis, Cathalannis,
(Regiones Francorum ſunt) tota nobilitas extirpata in-
auditis tormentis eſt. Vix ſedari ceperant, cum in Anglia
ducenta uirorũ milia inſurrexere, Richardum regem Lun-
dini obſedere, Regni conſiliarios trucidauere, nobilitatem
ad cedem flagitauere, & occiderunt ſane nullo ære eſtimã-
dos uiros idq; nulla alia occaſione q̃ ꝙ nobiles eſſent, & ple-
beias ſordes execrarentur. Actum erat uero de tota nobili-
tate, ni deus aliam illis mentem indidiſſet, fortunaq; magis
q̃ potẽtia adfulſiſſet. Iſti ſunt progreſſus e minimis initiis.
Serpit enim late uenenum, ubi ſemel diffuſum eſt. Et Chri-
ſtiernus rex quia occaſionem dare nolebat, ut id plebecula
Lubecẽſium exemplo attentaret, tribus opulentiſsimis reg

Attendite hęc
diligẽter Re-
ges & princi-
pes, res enim
ueſtra nũc eti-
am agitur.

nis exutus eſt. Auditis hæc principes? Chriſtiernus rex iuſte
acceptum e uectigalibus emolumentum noluit iniuſte Lu
becẽſibus remittere, & ob id nunc extorris agitur. Videtis?
Exulat nunc qui pro ueſtra omnium ſalute ſuum corpus
obiecit, qui niſi feciſſet id, iampridem, quod nũc, niſi cauea
tis, certiſſime inſtat, horrendum dictu completum eſſet.
Hæc exempla tãdem diſcite. Profugus eſt Chriſtiernus, qui
ne uos profugi eſſetis effecit. Extorris eſt, qui uobis documẽ
tum prebuit ne extorres agamini precauendi. Mors illi in-
tentata eſt, qui ſua uita premunire uos poteſt ne in excidiũ
labamini. Et hæc Lubecenſes attentarunt. Legitis? Nec quic
q̃ mediantibus talibus extortum reſarcitum. Hæc uerba
ſunt. Reſarciri uolebant, Reddi uolebant, Aperta ſunt om-
nia. Negare non poſſunt, Gladium attribuunt, quo ſeſe iu-
gulent. Niſi forte quod id a Sereniſſimo rege impetrare ne-

Voluntas Lu
becenſiũ quã-
torum malo-
rũ cauſa fuiſ-
ſet nunc quia
adimplere nõ
poterant Illuſ
triſſimũ regẽ
expulere.

queunt, minus ducendum ſit puniendũ eſſe, perinde quaſi
exitus rerum, & non potius intentio & animus legibus uin-
dicentur. Minus graue fuit regibus principibusq;, quod per-
fectum non ſit, nihilominus certe tamen puniendum. Ex
communi utilitate fuit, quod non actum ſit, quod non per
petrarint

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

petrarint quod inceperant, nihilominus tamen in eam in-
tentionem a principibus fuit animaduertendum. Noluit
rex, & profligatus eſt. Recuſauit & in exilium actus eſt, Quid
maius potuit intentari? Quid grauius infligi? Fatentur re-
gem in id noluiſſe animum adiicere. Nec per regem inqui-
unt iuxta earum literarum dictamen & formam, quamuis
domum rediſſet conſenſum. Verum eſt, conſenſum non
eſt, ut uobis ea remitterentur, quæ citra omnium principũ
detrimentum remitti non poterant. Conſenſum non eſt,
ut ueſtro exemplo in principes promiſcue plebs inſurgeret.
Hoc ſi iniquum eſt, cur ſapientiſsimi principes non execrã-
tur? Sin uero honorificum eſt, & egregii principis munus,
ſuo periculo ne alteri iniuria fiat propugnare, uidere uos
conuenit Lubecenſes q̃ indignam rem commiſiſtis, cuius
tandem pudere uos debet & penitere. Quomodo uero per
continuas & uafras dilationes Lubecenſibus illuſum eſt?
Quæ ſunt iſte uafræ dilationes? Dicite, Arma parabatis, Ob
uiandum erat. Tractatum requirebatis, & illius copia uo-
bis facta eſt, naues deſyderabatis aut arma preſto erant. Ne-
q; enim iure uolebatis decerni cauſam ueſtram, ſed & illæ
uobis reſtitutæ ſunt. Quomodo ergo uobis illuſum eſſe
mentimini? Aut quomodo in ſuſpenſo retenti eſtis?
Naues habuiſtis, nihil uobis ademptũ fuit. Quid flagitaba
tis? Sed tributa remittenda erant. Atqui nondum tempus
aduenerat, & ut iuri ſtaretis petebatur. Quod ſi facere uolui
ſſetis omnia cõfeſtim uobis remiſſa eſſent. Neſcitis quoties
inculcata ſunt hæc uobis? At uera fuere uerba anus ueneficæ
Quid ad regem? Quid ad uos? ſed prudentes eſtis, qui a ue-
nefica argumentum deſumitis, Vetula inquiunt dicebat.
Omnia ſignate, neq; enim curæ erit ſeruare. Euge factum.
Obſeruatæ conditiones non ſunt. Cur id non oſtenditis,
Cur ſine probatione tale aliquid aſſeritis? Niſi forte ter ob-
ſeſſæ uetulæ temere emiſſam uocẽ pro teſtimonio ducitis
aſſummendam, & non uidetis interea q̃ uobiſmet contra-
uenitis dum cauſam ueſtram augere uolentes, ter obſeſſam

Attendite & hoc diligenter reges & principes.

Vafrę dilationes quales eo nomine Lubecenſes appellant.

Verba anus ueneficę ſtulte aſſumi in teſtimonium.

Lubecenſium imprudentia.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

& ueneficam aſſumitis in teſtem . Certe ut mulieris uetulæ teſtimonium non acceptarit prudens , ita omnium minime illius aſſumpſerit, quæ ter obſeſſa ſit & uenefica . Quid enim ſpiritus mendacii niſi mendacium proferet? Aut quo modo uerum proferet , qui in infinitum ab eo diſtans ueri umbram nunquam attigit? Sed quod ad probra, ad contu melias ſpectat, quibus a ter obſeſſa illa uenefica affectos ſeſe indignis modis conqueruntur , nihil ad regem facit. Etenim ſi illa uenefica fuit, ſi ter obſeſſa, an putandum eſt Sereniſſimum regem in manibus habuiſſe , quo demonibus ſilentium imperaret.

Regis iuſſu nũq̃ affecti fuere contumeliis Lubecenſes.

Neq; enim regis iuſſu contumeliis Lubecenſes affecti ſunt. Quid enim contumeliis opus eſt? Illi enim tum demum contumeliis agunt, qui ſuis uiribus parum poſſunt . Itaq; in prouerbium receptum eſt latrantes canes rarius mordere. Feminarum ſunt hæc nugamenta.

Infanda q̃ in regem a Lubecenſibus dicũtur & indies confingũtur.

Cæterũ in eos qui in regem etiam hoſtẽ maledici ſunt, quã egregie animaduerteritis, & præſentia docent, & præterita luce clarius poſſunt demonſtrare . Quid uero hoc ad cauſam? Audiuntur illæ peſtiferæ uoces nullo non die a uobis, quibus Carolum Quintum florentiſsimum Cæſarem traducitis, quibus omnes reges & principes inſimulatis .

Neq; Lubecẽſes Karolo V. Cæſari parcere quo minus infinita coniiciant.

Quid ad nos? Conuicia non terrent. Prodeunt libelli ueſtri diffamatorii & hæc conuicia non ſunt? Suetos hortati eſtis , ut ſceleratas illas machinationes aduerſus regem uno agmine emitterent, & conuiciorum nomen nõ promereri putatis? Patruum aduerſus regem incitaſtis , & hic non plus q̃ conuicia eſſe arbitramini, ſed conuiciari neſcitis, omnia aperto bello agitis. Probris nõ agit conciuis ueſter Conrardus Konyng.

Conrardus Konyng ciuis lubecenſis dictu horrenda in regem cõfingit.

Neq; enim didicit conuitiis certare , ſed fraudibus Veteranus quadruplator. Et uos in hunc animaduertitis? Tametſi liberum uobis eſſet conuiciari , modo rem iudicio non armis tranſigeretis, ſed id non didiciſtis a patribus.

LVBECENSES.

Cum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

CVm itaq; Lubecenſibus multis argumentis compertum eſſet regem ipſum ob collata in eum beneficia & condonatam patientiam magis atq; magis irritari. Nec ipſos concordatis & tractatis gaudere poſſe, ſed ſuam regiam celſitudinem ita in Lubecenſes, ut nullus pacis aut gratiæ locus ſui regiminis temporibus ſperandus exacerbatam, adegit eos ſuprema neceſſitas, de uiis defenſionum cum amicis agere, quamuis ſua regi[a] celſitudo, iterū atq; iterum pollicita fuerit, dummodo ſibi in abſtinentia a regno Suetiæ & commertio mos gereretur, quod egregie a Lubecenſibus factum, futurum ſe ipſis, ita benignum & comem, ut in trecentis annis gratioſiorē minime habuiſſent uicinum regem &c. At quomodo acta & res uerbis commēſurata predicta & ſubſequentia demonſtrabunt.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ Regis ad ſupradictum Lubecenſiū Articulum Reſponſio.

Beneficia Lubecenſiū erga Sereniſsimū regem collata qualia ſemper fuere.

QVæ erant iſta argumenta? An quod fœderibus uos ſtare uolebant, an quod uectigal diminuere adhuc non poterat? Neq; enim alia argumenta ſunt, quibꝰ irritatum eſſe poſſitis comminiſci. Porro quæ erāt ueſtra in regem collata beneficia? An quod fœdera non obſeruaſtis? quod Suetis citra tot ſolēnia pacta opibus, uiribus, conſilio adfuiſtis? Quod illorum animos in rebellionem incitaſtis, Quod commercium apertum cum illis contraxiſtis? Nihil enim aliud a uobis nactus eſt. Abſtinere debebatis non abſtinuiſtis, ſuæ Serenitati adeſſe uos decebat, & nihil minus actum eſt. Quam uero pacientiam condonaſtis? quod ſi de ueſtra pacientia loquimini, nihil dicitis. Nunquam enim nō ad arma reſpexiſtis. Confeſtim ubi duæ illæ oneratæ naues in Daniam deductæ erant inuitaretq; uos rex, ut ſtaretis aliorum ſententiis, arma minitabamini. Et aperte bellum ſomniabatis, unde iam tum offa

Qualis eſt Lubecenſiū condonata patientia.

uobis

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Omnia q̄ poſtulare potuetuerunt Lubecēſes nacti ſūt ut bello abſtinerēt & nō fecerunt.

uobis preparanda fuit, quæ in os coniiceretur, facta uobis ſpes eſt omium rerum, Naues ueſtræ ꝙ fidem fregerint impune uobis ceſſit. Itaqꝫ quomodo fuit ulla ueſtra pacientia ueſtra, ſed uobis regia in contemptum uenit, qui paſſus ſit impune tot ſceleribus uos contaminari.

Lubecēſes pecierunt locum indici in quo de pace tractarēt & in eūdem noluerūt aduenire cum a rege celeberrima legatio e miſſa eſſet.

Petiiſtis ut locus indiceretur, in quo de comunibus rebus negocium ageretur tractarenturqꝫ omnia, quæ ad utriuſqꝫ partis controuerſiam faciebant. Indictus eſt & non comparuiſtis, cum non compareretis iterum fidem datam fruſtrati, quater mille paſſus ab urbe ueſtra diſtabat, & non aduenistis. Miſſi ſunt a Serenisſimo rege Epiſcopi duo totidem equites, totidem doctores. Digna legatio cui ueſtri copiam faceretis, & recuſatum eſt. Nota ueſtra obſtinatione Illuſtriſsimus Ioachimus Marchio Brandeburgenſis Elector Imperii, & Albertus Megapolenſis Dux, & Ratzeburgēſis preſul, primū quidem Flensborgum deinde Lubecam aduenere, quibus cum conditiones dediſſetis a rege acceptæ ſunt.

Iterū dedere Lubecēſes cōditiones quæ cum acceptarētur a rege ipſi bellū interea ītulere.

Cumqꝫ iam utrimqꝫ firmiſsima pax crederetut ad futura interea uos diem e die trahebatis & magnam claſſem comparabatis, & media in pace cum uos ipſi conditiones preſcripſiſſetis, quas regem acceptaſſe conſtabat in Burondiam inſulam traieciſtis omnia ferro & igni deuaſtaſtis, Arcē Bornholmū preſidio ceſo expugnaſtis, deieciſtis, demoliti eſtis, & hæc omnia cum pax exiſtimaretur certiſsime ſubſequutura neqꝫ prius graſſante bello, neqꝫ tum indicto, neqꝫ adhuc ea perfidia contenti, Hafniam inuaſuros minitabamini.

Burondia Inſula pacis tempore a Lubecēſibus uaſtata & Bornolinus exciſa.

Hæc pacientia ueſtra eſt? Magnum fuit uobis cōditionum preſcribendarū ius permittere, maius omnes admittere, maximum cum ueſtra iniquiſsima cauſa eſſet, ad pacem perennen inclinari. E contra graue in uobis perfidiæ crimen, indictum conuentioni locum aſpernari, tot proceres fruſtrari, maximorum principum authoritatem ludibrio habere, ſed hæc uobis obliti ſumus innata eſſe.

Illuſtriſſimū Ioachimum Marchionem Brandeburgēſem & Abertū Megapolēſem qui de pace agebāt Lubecenſes feſellere.

Parte alia qua ratione citra indictum bellum uim ueſtram quam Burondiæ intuliſtis, creditis defendi poſſe? Vos in rege iuſticiam deſyderabitis ꝙ duas na-

ues Sue-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ues Sueticis mercibus onuſtas, & in quas diripiendas pacis
uobiſcum initæ conditiones conſenſerant, citra diffidatio
nem in poteſtatem redegiſſet, cum ibi diffidatione opus
non eſſet. Et modo cum conditiones a uobis præſcriptæ a
Sereniſsimo rege acceptatæ ſunt, certiſsimaq; fides ſit per-
petuorum fœderum confecta, putatis decorum eſſe, ꝙ inſu
lam non ignobilem depopulati eſtis? quod arcem expug-
naſtis? quod obſidionem eſtis interminati? Qua id uobis ra
tione licuit? Iſta eſt ſane pacientia Lubecenſium, ꝙ dum a
clariſsimis principibus, Cæſareæ maieſtatis iuſſu, de pace cō
uenitur, nullo præuio bello, citra diffidationem nobilem
inſulam exſcinditis & atroci uoce ad arma conclamantes
regiæ urbi oppugnationem minitamini, cede, incendio,
rapinis, omnia defedatis. Nihil Cæſaris, nihil principum
authoritatē ueremini, & adhuc dicitis tractatis uos, aut cō-
cordatis gaudere non poſſe? Porro quæ ſunt tractata, qui-
bus non gaudetis? Enumerate aut unum ſi poteſtis, neu ma
gis citra rationem tam impudenter conqueramini. Sed
cuius rationis & id eſt, quod ſubiungitur ſuam Regiam cel-
ſitudinem ita in Lubecenſes animatam eſſe, ut nullus pacis
aut gratiæ locus ſui regiminis temporibus ſperandus eſſet?
Quomodo enim gratiæ aut pacis locum non ſperaretis ab
eo principe, quē ſciebatis ueſtras conditiones per Illuſtriſsi-
mum Electorem Imperii Marchionem Ioachimum & Al-
bertum Magnopolenſem allatas ultro acceptaſſe? Non pu
det uos mendacii? Vos uoce preieratis, quid Sereniſsimum
regem uelletis facere, & is pro innata clementia acceptauit.
Iam uobis parebat cum armatam claſſem in Buroniam
transmiſeratis. Negatis hæc? At teſtificabitur Illuſtriſsimus
princeps Ioachimus Brandeburgenſis Marchio ſacri Impe-
rii Elector. Teſtificabitur Albertus nobiliſsimus Magnopo-
lenſis dux. Teſtificabitur demum Reuerendiſsimus pater
Henricus Ratzeburgenſis Epiſcopus Cæſareæ maieſtatis
Commiſarius. Quod maius teſtimonium requiritis? Accep
tæ conditiones erant, quæ ut non etiam acciperentur nulla

Hęc omnia ci
tra idictū bel
lum & diffida
tionem illata
a Lubecenſi-
bus fuere.

Lubecēſes cū
preſcripſiſſent
cōditiones qu
as Illuſtriſs.
rex acceptabat
adhuc aiūt nul
lum pacis aut
gratię locū fu
iſſe regis tēpo
ribus ſperan-
dum.

Cęſareū regi-
mē in Nurim
berga iuſſerat
Lubecenſib9
ne bellū cū re
ge Chriſtier-
no gererēt do
nec iure cauſa
determinare-
tur & parere
noluerunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

uobis preter unicam libidinem fuit bellãdi occaſio. Ius re-
quirebatur & uos adeſſe dedignati eſtis. Sacræ Cæſareæ ma-
ieſtatis regimen ſub pena perditionis bis mille librarum pu
ri auri uobis inhibuerat, ne bellum cum rege gereretis, ſed
iuri ſtaretis & obedire noluiſtis tam egregii Cæſaris obſerua
tores eſtis, & neceſſitatem uobis impoſitam bellandi ad-
huc non dubitatis aſſerere. Nullus ergo pacis aut gratiæ
locus ſperãdus erat ſui regiminis temporibus, quia uos ſuæ
Serenitati nullum pacis locum feciſtis. Vos illum regnis
opulentiſsimis exuiſtis, uos in illum patruum chariſsimũ
armaſtis, nequando pacem a uobis deſyderare aut exſpecta
re poſſet. Nam deſyderauit ſemper, ſed uos auerſati eſtis.
Ex his inferant Germaniæ principes, quæ ſuprema neceſſi-
tas eos ut de uiis defenſionum cum amicis agerẽt, coegerit,
cum neq; ipſi diſsimulare audent regem magna illis polli-
citum fuiſſe, ſi a Suetorum commercio abſtinerent. Quod
preter hæc om̃ia nõ uerẽtur egregie a ſeſe obſeruatũ dicere.
ſed utinam tam uere dicerent atq; impudenter. Tunc enim
futurum erat, ut Suetia toties non rebellaſſet, ut uectigalia
aucta non fuiſſent, ut hoſtibus nulla adfuiſſet Sereniſsimũ
regem criminandi occaſio. Satis ſuperq; multa id declarãt.
Tum precipue conſuetæ illæ nauigationes Nicolai Todi,
Conrardi Koning, Gaſparis Vnimanus, quorum primus
Suetico bello cum aliquot militibus & nauibus profectus in
Suetiam, magno hoſtibus uſui fuit, cum ſubinde & milites
& naues & pulueres ſubueheret, & ſtrennue adhortaretur, ut
conceptam rebellionem eo fortius continuarent, quo de
Lubecenſium ſubſidio minus eſſet ambigendum. Alter cre
bra nauigatione uſus ſemper id effecit, ut erga Sereniſsimũ
regem, nullam fœderum, nullam pactorum rationem ha-
berẽt. Tertius hoc nauigandi genere tam notus eſt, ut in fa-
bulam etiam uenerit, quando ſæpenumero a regiis duci-
bus medio in mari interceptus penas luiſſet, niſi maluiſſet
Illuſtriſsimus princeps ſuam Lubecenſibus perfidiam emiſ-
ſo eo propalare, & fidem facere, neq; ſuæ Serenitati ignotũ
eſſe

Niſi Lubecẽ-
ſes feciſſent ne
q; bello neq;
auctione uect
igaliũ regi o-
pus fuiſſet.

Conſuetę na-
uigationes in
Suetiã exerce-
ri preter Cęſa
reũ bannũ &
toties inita
fœdera a tri-
bus ciuib9 cũ
multis nauib9
q̃ hic enume-
rantur.

Gaſper Vni-
manus ciuis
Lubecẽſis fre
quenter naui-
gans in Suetiã
preter condi-
tiones & fœ-
dera captus fu
it a Danis.

eſſe quo fraudum genere erga ſeſe uteretur. Quid memoremus inſigne illud facinus, quod mediis in induciis Suetico bello peregere? Conuentum erat in pacis conditiones, ſpes erat omnia optime ceſſura, cum ſubito preter fœdera nauim unam prægrandem & admodum munitam commeatibus machinis bellicis, pulueribus, tormẽtariis & rebus aliis uſui belli neceſſariis onerarunt & in Suetiam auxilio rebellibus tranſmiſere palamq; perſuaſere, ut ſeſe fortiter aduerſus Danos tuerentur. Futurũ enim eſſe, ut quamquá fœdere prohiberentur cum Suetis Lubecenſes negociari, clanculum tamen nihil non Suetis ſubminiſtraturos. Permouerunt ea uerba Suetorum animos, quo factum eſt, ut finitis induciis bellum q̃ pacẽ amplexari maluerint. Quid & illud quod ipſius reipublicæ Lubecanæ primores frequenter familiares ſuos nonnunquam etiam filios & nepotes nauibus in eorũ portubus aperte inſtructis in mare emiſere, ut pyraticam exercerent, & regis ſubditos depredarentur, qui in eoſdem portus unde exierant, redeuntes predas & ſpolia inter ſe partiti ſint, Burgimagiſtris & ſenatu ſcientibus & aſſentientibus & impunitati dantibus, & quod longe deterius eſt, partem ſpoliorum in uſus ſuos ſeu erarium publicũ referentibus? Quæ cum talia ſint atq; ipſi talia aperte fateri cogantur cum adhuc ſuperſint, predones illi, qui ſæpius in Suetiam contra fœdus nauigaſſe deprehẽſi ſunt, & uerſentur Lubecæ impune ciuiumq; numero habeantur, nonne apertiſsimum eſſe poſſit, ſubdole, mendaciter, & citra omnem ueritatem talia eos comminiſci, ut egregie obſeruatũ fœdus & facta omnia ex animi Sereniſsimi regis ſentencia inculcent? Sed hæc in ſequẽtibus adhuc longe compertiora futura ſunt, non quemadmodum illi putant caſura.

Lubecẽſiũ factũ bello Suetico cõtra omnia fœdera data & inita.

Aliud factũ Lubecenſium

Q; inſignis ſit ſenatus Lubecenſis qui filios ſuos & familiares in pyreticã mittũt nullo indicto bello.

Predones illi qui toties fœdera fregerũt impune Lubecæ verſant & optimorũ ciuium nũero habentur.

LVBECENSES.

SVa regia dignitas in regno Angliæ multa diligentia per interpoſitas perſonas etiam ſuos, ut Lubecenſes

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

& alios mercatores in ſuis libertatibus & priuilegiis turbarentur, ut indignationem regiæ maieſtatis contra ipſos prouocaret multis uiis inſtetit. Item in regno Ruſſiæ & ampla Nogardia cum principe agere conatus eſt noſtros dominibus ſuis & libertatibus ſpoliaret & deturbaret. Foccharos & alios, qui ſuis monopoliis regna & populos deuaſtant, & ut ipſi didẽtur depauperant, ibi collocaret. Deniq; ſumma diligentia adniſus eſt, Lubecẽſes in nihilum aut ſuam poteſtatem redigere omni commertio in omnibus mundi partibus exuere, quod utiq; ſicuti grauiſſimum ita ſupra q̃ intollerabile.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

Lubecenſium in hoc articulo citra rationem apertum mendaciũ ex q̊ reliqua omnia metiri cõueniat, id aũt nimis peruiũ eſt q̃ vt fuco poſſit obduci.

HOc demum eſt Lubecenſium fatum, ut quum reliqui homines, qui cum aliis iniuriarum agũt, ita ſoleant temperare ſermonem, ut maxime caueant, ne quid tam inconditum proferant, quod in ipſorum caput poſſit incidere. Lubecenſes nedũ eo a uitio pedẽ non retrahunt, ut ultro in apertiſsimam inſaniam prolapſi mẽdacium longe euidentiſsimũ non uereantur aſſcribere, ſed eo uoluit illos deus deuenire, ut ex hoc loco, qui longe apertiſsimus eſt, reliqui homines coniecturam faciant, q̃ uere, q̃ pie, q̃ Chriſtiane, q̃ deniq; citra omnem fallaciam cum Illuſtriſsimo Chriſtierno tranſegerint. Qua in re, tametſi plurima ſunt, quæ nunq̃ ferenda eſſent, cum preſertim deceat homines Chriſtianos ab omni iniuria temperare tamen id merito primum locum uendicare poſſit, quod ea ex re ſuam cauſam putant longe futuram iuſtiſsimam. Neq; em̃ ſi uos ex Europa exigere in animo habuit Lubecenſes iniuſtum bellum futurum eſt, quo illum tribus opulentiſsimis regnis exuiſtis, neq; immerita defenſio, qua uos ſalutẽ ueſtram, aduerſus oppugnatorem tutati eſtis. Deniq; & nos

Aperti mẽdacii cõuictis nõ deberi fidem in aliis omnibus adhiberi.

Si uerum eſſet quod Lubecẽſes hoc articulo proponunt ſatis eſſe cauſę ad ſua tutãda.

frustra

fruſtra cauſam omnem ueſtram contudimus, ſi uerum ſit Illuſtriſsimum regem in id elaboraſſe, ut omnibus e regnis uos exigeret, cum ea una cauſa ſufficere poſſet, ad reliqua omnia, quæ regi intentaſtis, quod ueſtrum excidium procurauerit. Huic ſuccumbent periuria, ex hac pyraticæ ueſtræ inuidia eleuabitur cum omnia hæc aduerſus eum, qui uos extirpare nitebatur, coacti ſitis aſſumere. Ita enim natura receptum eſt, ut uis intentata repelli poſſit dolo an uirtute, nihil enim hoc ad hoſtem. Quod ſi hæc oſtendere poſſunt Lubecéſes uera eſſe, nihil magis requirimus, uincimur, cedimus, ſin minus & nos oſtendere poſſumus, apertiſsimum mendacium eſſe, quod commenti ſunt, & contrariũ aperte euincere petimus, ut oẽs reges & principes, omnis ſtatus, ſexus, conditio ex hoc reliquorum, & ſequẽtium ueritatem æſtiment. Itaq; ſi ut Lubecenſes mercatores expellerentur ex Anglia, conatus eſt, per interpoſitas perſonas eniti Sereniſsimus rex, cur non diplomata proferunt, cur non literis ſuæ Serenitatis id euincunt, cur iudicium rei nõ producunt? At quid contra illos uoluit, Regiæ maieſtatis Angliæ indignationem concitare? Per quos? Per interpoſitas perſonas. Illuſtriſsimus ergo Anglorum rex id nouit. Quinimo Cõſiliarii regni id norunt, Verum. Cancellarius nouit. Et hoc ita. Neq; enim alias concitare poteſt Regiæ maieſtatis Angliæ aduerſus Lubecenſes indignationem, niſi primũ illi norint a quibus indignatio procedere debet. Atqui ſi Illuſtriſsimus Angliæ rex negat unquã tale aliquid a ſe poſtulatum. Quid? Si conſiliarii negant, quid? Si Cancellarius inficiatur. Quid? Tacetis hic? Et bene tacetis. Diploma num poteſtis proferre, quo nos demum tale quiddam attentaſſe poſſitis euincere? Et hoc minime, cur ergo citra rationem mentimini? Audite uero hoc noſtrum impoſtores, Cretenſes omnium ſtatuum expilatores. Et tandem ueſtro malo diſcite uirulentiæ ueſtræ modum imponere.

Apertiſſimũ mendacium.

Illuſtriſſimus Angliæ Franciæq; rex Henricus negat a ſe tale qd unquã poſtulatum eſſe, quale Lubecẽſes in hoc articulo comminiſcunt, idẽ Conſiliarii regni negant.

DIPLOMA RE-VERENDISSIMI IN CHRISTO PATRIS

& Domini D. Thomæ Preſbiteri, Cardinalis, Archiepiſcopi Legati de Latere Angliæ primatis & Cancellarii, quo aperte teſtatur Illuſtriſsimum D. Chriſtiernum nihil unquam tale a Rege Angliæ expetiiſſe, quale illum per interpoſitas perſonas conatum eſſe in eodem Angliæ regno, Lubecenſes ſupradicto articulo ſcripſerunt ad rei noticiam.

THOMAS MISERATIONE DIVINA Sanctæ Ceciliæ ſacroſanctæ Rhomanæ Eccleſiæ preſbiter Cardinalis Eboracenſis, Apoſtolicæ ſedis Legatus Angliæ primas & Cancellarius, necnon felicis recordationis Domini Leonis illius nominis dudum Papæ decimi, ac Sanctiſsimi in Chriſto patris & Domini noſtri D. Hadriani diuina prouidentia huius nominis Papæ ſexti, moderni dictæq; ſedis ad Sereniſſimū & potentiſsimum principem & D. noſtrum Henricum octauum dei gratia Angliæ & Franciæ regem fidei defenſorem, & dñm Hiberniæ uniuerſumq; eius Angliæ regnum, ac omnes & ſingulas ipſius regni prouincias, ciuitates, terras, atq; loca illi ſubiecta, & alia illi adiacentia, etiam de Latere Legatus, uniuerſis & ſingulis has literas noſtras uiſuris, lecturis, uel audituris, ſalutem in Domino & fidem indubiam præſentibus adhibere. CVM NVPER (ut accepimus) Lubecenſis orator coram Illuſtriſsima Domina Margaretha Archiduciſſa Burgundiæ Duciſſa Sabandiæ &c. & Cæſareæ maieſtatis conſilio in Mechlinia inter nonnullos alios articulos contra Sereniſſimum principem Chriſtiernum Daciæ Noruegiæ &c. regem propoſitos hunc inter cæteros articulum obiecerit, uidelicet ꝙ rex ipſe Daciæ, per interpoſitas perſonas, etiam ſuos in Regno Angliæ, ut Lubecenſes & alii mercatores in ſuis libertatibus & priuilegiis turbarentur. Atqui ut indignationem præfati Illuſtriſsimi & potentiſsimi principis & D.

noſtri

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

noſtri Angliæ & Franciæ regis &c. contra ipſos prouocaret multis uiis inſtetit, fuerimusq; pro parte dicti Sereniſsimi Daciæ regis inſtanter requiſiti, quatenus ſuper huiuſmodi articulo, an res ita uel ſecus ſe habuerit per literas noſtras patentes ueritatem atteſtaremur. NOS IGITVR THOMAS CARDINALIS & Legatus de Latere antedictus conſyderantes opus eſſe meritorium & deo gratum ueritati teſtimonium perhibere, quodq; uterq; reus ſit & qui ueritatem occultat, & qui mendacium dicit, quando quidem ille prodeſſe non uult, & iſte nocere deſyderat. AD uniuerſitatis ueſtræ noticiam deducimus & deduci uolumus per præſentes. Nos tam toto eo tẽpore quo prefatus Sereniſſimus rex Daciæ in regno Angliæ moram fecit, q̃ in quibuſcunq; conferentiis & aperturis per aliquos eius nomine ante hac inter ipſum regem uel alias perſonas eius nomine, & dictum Sereniſsimũ Angliæ & Franciæ regem &c. eiuſue coſiliarios habitis ſemper præſentes ibidem extitiſſe ac omnibus tractatibus, conſiliis & conuentionibus, quæ inter prenominatos Angliæ & Franciæ & Daciæ reges, eorumq; conſiliarios habitæ fuerũt perſonaliter ſemper interfuiſſe, adeo q̄ nulla huiuſmodi inſtantia contra Lubecenſes ipſos aut mercatores alios, eorumue priuilegia ullo pacto fieri potuit, quin ad noſtram noticiam deueniſſet. QVAM OBREM firmiter aſſerimus & atteſtamur, nihil tale contra dictos Lubecenſes aut alios mercatores ſiue eorum priuilegia per ipſum Sereniſsimum Daciæ regem neq; per ſuos aut alias quaſcumq; interpoſitas perſonas penes prefatum Illuſtriſsimum Dominum noſtrum Angliæ & Franciæ regem ipſiuſue conſiliarios unquam actum procuratum ſiue petitum fuiſſe uel quouis modo attemptatum. IN QVORVM quidem premiſſorum fidem & teſtimonium has literas noſtras deſuper teſtimoniales fieri ſigilliq; noſtri iuſſimus & fecimus appenſione communiri. DATVM in Manerio noſtro de Hamptoñ Courte primo die Menſis Septembris, Anno dñi. M.D.XXIII.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Hoc noſtrum eſt, quo uos impudenter mentitos eſſe
Sapientiſsimus uir euincit. Qua nunc fronte audetis in iu-
dicium uenire? Nempe illa quo tot impudentia mendacia
commenti eſtis, qua reges & principes perſtringitis, qua to-
ti orbi imponitis. Sed num ueremini Illuſtriſsimæ princi-
pi Margarithæ & prudentiſſimis conſiliariis tantum nuga
rum proponere? Quo autem uultu putatis Illuſtriſſimum
principem potentiſſimum Angliæ regem hoc ultimum,
cum offeretur legiſſe? Tametſi enim ſciret Illuſtriſsimus &
prudentiſsimus princeps, & reliqua quæ preceſſerant mini-
me, ita ſeſe habere quemadmodum illi emiſerant tamen ad
hanc apertam impudentiam frontem contraxit, & in mã-
datis confeſtim dedit, ut ueritas teſtificaretur. Quid uero pu
tandum eſt aliud illum meditatum fuiſſe, q̃ iam toti orbi
euulgatam iri illorum perfidiam? Sciebat Illuſtriſsimus
princeps clariſsimæ ditioni ſuæ longe grauiſsima per
Lubecenſes detrimenta infligi, dum decuplato pre-
cio impoſtores illi merces ſuas proſtituunt. Sciebat
quanta malorum lerna oboriretur eo ex conuictu, ſi il-
lum diuturnum eſſe dii immortales ſanxiſſent. Quid face-
ret tamen? Multa illi impedimẽta ſunt. Francico bello op
primitur. Scoti uim minantur. Niſi enim hæc adueniſſent
ſatis teſtari potuit, quantum ueriſſimis Lubecenſium arti-
culis deferret. Quicquid id eſt, quis unquam uobis fidem ob
ligaturus eſt Lubecenſes, qui uobis fidem adhiberi tam aper
tis confictis mendaciis non permittitis? Quod ſi uno ex lap
ſu ingens, nedum ſuſpitio uerum & certitudo eſt in reliquis
omnibus eadem ratione peccari, quis eſt, qui unquam credi
turus eſt uera eſſe, quæ in Sereniſsimum regem impingitis?
Nonne putabatis tandem ad Illuſtriſsimum Angliæ regem
huius negocii ſeriem peruenturam? Qui ſi demum aduer-
ſus uos teſtificaretur magnam uobis fidem in reliquis eſ-
ſet adempturus? Sed putaſſe idipſum euincit, ꝙ prius ad il-
lius Serenitatem articulos emiſeratis, q̃ in iudicium uenire
uos unquam Danus rex exiſtimaret. Itaq; ſi data opera

Detrimẽta in gentia quę lubecenſes potẽtiſſimo Anglię regno inferunt.

Illuſtriſſimus Anglię rex niſi bello opprimeretur facile oſtenſurus eſſet quantũ falſis Lubecẽſiũ articulis tribueret.

mentiti

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

mentiti eſtis, certum eſt, & in aliis id uos ſæpenumero face-
re, ꝙ qui ſemel pudorem abiecit, in omne uitiorum genus
promiſcue ſoleat irruere. Sin uero ita exiſtimauiſtis, & con
iecturis addentibus opinioni, & ueſtris ſceleribus conſcien-
tiam ſtimulantibus (Probe nouiſtis enim q̃ bene meriti
eſtis ab omnibus eadem perpeti, quæ uobis Ruſſi ab aliquot
annis inflixere) certe aperte fidem facitis, quædam uos ex
coniecturis & uana opinione, interdum pro ueris aſſerere.
Quod tamen qua fronte audetis in iudicium ſerium addu
cere? An ne ſatis eſſe debuit, ꝙ Sereniſſimum Daniæ regem
tot regnis ſpoliaſtis, idq; per ludicrum, dum pacis pretextu
ſubditorum animos in illius Serenitatē ex acerbaretis, niſi
& nunc quoq; per ludicrum pro ueris articulis falſiſſimorū
aſſumptione, famam illi & nomē omne detrahatis? Porro
quod idem attentauerit apud Ruthenos amplamq; No-
gardiam, quomodo poteſtis oſtendere? Niſi forte quemad-
modum omnia oſtenditis, & Anglicum conatum euiciſtis
uerum eſſe. Quod ſi quas literas regias intercepiſtis, quibus
uos expelli a Ruthenorum imperatore poſtulauit, exponi-
te, depromite, in iudiciū uenite. Non reformidamus. Aut ſi
q̃ interpoſitæ perſonæ (ut uos loquimini) a regia Serenitate
mādatum acceperint, idipſum cum eo Cæſare tranſigendi,
ueſtro fauore prodeant, & aperte teſtētur tale quid in man-
datis a Sereniſsimo rege ſeſe nactos eſſe. Quod ſi neq; id po
teſtis, at ſaltem literas illius Cæſaris, aut Conſiliariorū oſtē-
dite, quibus teſtificent Sereniſſimum D. Chriſtiernum tale
quid a ſe extorquere conatum. Sin neq; regias literas habe-
tis, quibus id poſtulat, neq; interpoſitæ perſonæ ad manū
ſunt, neq; deniq; Ruthenorum literis probare poteſtis tale
quid unquā a Sereniſsimo rege attemptatum eſſe, tandem
deſiſtite peſtifero linguæ ueneno, tam impudenter debac-
chari. Hic non dicimus q̃ bene deniq; egiſſet, ſi idipſum co-
natus eſſet aliquando. Ita enim auaritia ueſtra uos apud
omnes inuiſos reddit, ut ueſtræ ſeruituti nullus non cupi-
at finem tandem imponere. Teſtes ſunt, quos modo com-

Si data opera mentiunt Lubecenſes iudicium eſt frequēter idipſū illos facere, ſin vero ex inconſyderatione et coniecturis, iudicium eſt nō omnia ueritati illorū dicta inniti.

Non poſſe illos probare ꝙ tale quid conatus ſit Illuſtriſſimus rex apud Ruthenos amplāq; Nogardiam quale ipſi cōminiſcuntur.

Inuitātur Lubecenſes in iudicium ſed uenire formidāt

Si idipſum conatus eſſet Sereniſſim9 rex bonū opus fuiſſe facturū ꝙ lubecēſes meriti ſint ab omnibus expelli.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

memoraſtis Rutheni, apud quos dum nullum auaritiæ modum imponitis, pro meritis turpiter ceſi & ſpoliati eſtis. Sed iſta nihil ad Sereniſſimum regem, cuius eam tempore cladem non accepiſtis. Cæterũ quod ad Foccharos ſpectat, illi ſuã defenſioné agant. Tantũ id Sereniſsimus rex, hoc in negocio cognouit, quæ Focharis competere putatis ea omnium optime in uos torqueri poſſe, quando & uos omnia regna depauperatis, ut ſoli ditemini. Neq; depauperatis modo, ſed etiam exſcinditis. Cæterum ſi tale quid Fochari anniſi ſunt, uos uideritis, quandoquidem nihil hoc ad Sereniſſimum regem, cuius Serenitas ad nihil magis ſemper contendit, q̃ ut uos amicos haberet, non foccharos introduceret, ſed id ueſtra perfidia fieri non permiſit. Quæ cum talia ſint, oſtenderimuſq; Reuerendiſsimi Cardinalis diplomate mendacium eſſe, quod de Lubecenſibus ex regno Angliæ abigendis commenti ſunt, neq; minus ridiculũ quod de Ruſſis amplaq; Nogardia, qui fieri poteſt, ut uerũ ſit, quod poſtremo a Lubecenſibus ſubiicitur, conatum ſcilicet regem, Lubecenſes aut in nihilum, aut ſuam poteſtatem redigere, omniq; commercio in omnibus mundi partibus exuere? Nam prius quidem ſatis conſtat impudens mendacium eſſe. Alterum autem, qui fieri poteſt, ut attentauerit, quum nunquam non primi Lubecenſes ad arma concurrerint? Pacem deſyderauit, & data non eſt, Iudicio ſtare uoluit, & in hoc minus conſenſum, Ad Cæſarem ad principes ꝓuocauit, & interea tot regna illi adempta ſunt. Deniq; in ſumma ibidem effecere in regem Lubecenſes, quod illius Serenitatem aduerſum ſe attentaſſe commenti ſunt. Sed id eo minore ratione, quo nihil aduerſus illos Sereniſsimus rex commertus eſt. Illi autem nunquã deſtiterint illius Serenitatem indigniſsimis quibuſq; modis impetere.

Lubecenſes om̃ia regna depauperant ut ſoli ditent̃ q̃d ipſi Focharis obiiciunt cum hi non ſoli ſint ſed id ſit cum Lubecenſibꝰ comune.

Rex cum iudicio ſtare uellet tot regnis exutus eſt.

LVBECENSES.

CVm deniq;, neq; ullus modus grauaminum aut exactionum

actionum & ſimilium machinationum eſſet, recurrirur ad Imperatoriam maieſtatem, hortatur Cæſar, miſertus calamitatis ſuorum ſuam regiam dignitatem deſiſtat a ſimilibus, & ab exactionibus ſinat nauigare, & negociari, quoquo uerſum Lubecenſes, uti & gaudere libere ſuis priuilegiis, Reſtituat ablata &c. Sed ſurdo, ut aiunt, fabulam, cum neq; preces, neq; imperatoriæ admonitiones ullum apud ſuam Serenitatem locum meriti ſunt. Sed non ſemel repetitum ſuam dignitatē regiam Cæſari ſuperioritatem non fateri.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ Regis ad ſupradictum Lubecenſiū Articulum Reſponſio.

AT quis modus exactionum aut grauaminum eſſe poſſet, cum Lubecenſes regem iuri ſtare uolentem noluerunt in iudicium admittere? Nempe cum ſæpenumero Sereniſsimus rex obtuliſſet omnia ſeſe remiſſurum, modo iudicio ſecum contenderent, Noluerunt illi idem parere, qui nunc non remiſſas eſſe exactiones grauiſſime conqueruntur. Iuri ſtetiſſent, a Suetico commercio abſtinuiſſent, & facile omnia illis integra premiſſa fuiſſent. Deinde quum demum Menſe Septembri, Suetiæ regnū ſubigerentur, ſitq; is uetus in Dania mos Auguſto Menſe tributum perſoluendi ante kalendas Maias Lubecenſes ſequentis anni Suetiæ regnum in nouam rebellionem incitauere, quemadmodum facturos ſeſe publica uoce Lubecæ promiſerant, ubi ſubditi Suetiæ regni in regis poteſtatem, nuncium accepere. Tunc enim ſcelerata illa uox audita eſt, Sueticum regnum ne annum quidem integrum in regis fide permanſurum eſſe. Cum uero illi non dubitarint, quid cogitarint aperire, poterit aliquis adhuc, ſi fecerint dubitare? Cumq; tempus, quod illi prefixerant tale eſſet, quis dubitare poſſit, iam tum certiſſimæ illius rei indicia, penes illos fuiſſe? Sed neq; idipſum illi negaturi ſunt. Proinde cum

Lubecēſes regem iuri ſtare uolentē in iudicium noluerunt admittere.

Quomō factum ſit ꝙ diminutū uectigal non ſit impoſito fere belli Suetici fine.

Lubecenſes publica voce ſe receperant Suetiæ regnū in rebellionē adducturos ante annū q̊ expugnatum fuerat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Totius regni cōſiliarii conſenſerāt in uectigal pro parte adaugendū cogente neceſſitate quę regi interceſſerat.

tam ſubito in rebellionem Suetia redierit, idqꝫ Lubecenſiū conamine, fieri non potuit, ut non uectigalium auctio, nōdum finito tempore, cōtinuaretur, cum ut diximus, in eam rem Regni totius conſiliarii conſenſerint, admiſerintqꝫ omnes promiſcue ſtatus & conditiones hominum.

Sacratiſſimus Cęſar karolus Quint⁹ poſt q̄ Illuſtriſs. regi mādatū dediſſet quo iubebantur Lubecenſes a Suetis abſtinere cōmiſſariū dedit audiendæ controuerſię. Mandatū q̊d Lubecenſes ſe aiunt a Cęſare impetraſſe nihil facere aduerſus Sereniſſimū regē cū uoluerit Lubecenſes iuri ſtare.

Quantum autem ad Cæſarem ſpectat, a quo ita id impetraſſe ſeſe aiunt, reſpondet Illuſtriſsimus Chriſtiernus tale Cæſaris mandatum fuiſſe, ut citra priuilegiorum & concordatorum & pactorum prius initorum cum Lubecenſibus preiudicium, fieret. Alioqui neqꝫ unquam idipſum conceſſiſſet, cum paulo prius ſolennibus literis, omne Suetorum commerciū Lubecenſibus interdixiſſet Illuſtriſſimus Cæſar Karolus, quod nequaq̄ feciſſet, niſi & Sereniſſimo regi ſuum ius inuiolatum manere uoluiſſet & Lubecenſibus, ut pactis fœderibus ſtarent, aperte iuſſiſſet. Quando neqꝫ poteſt mitiſſimum illius ingenium aliquid, quod iuſticiæ repugnare poſſit conſtituere. Neqꝫ firmiſſima illius conſtātia, quod paulo ante decreuiſſet, tam ſubito citra rationem diſſoluere. Alioqui ſi uoluiſſet Lubecenſes impune & libere ut ipſi loquuntur, quoquo uellent nauigare, quare ſtatim prius Sacratiſſimus Cæſar ſolennes literas Illuſtriſsimo regi tradiderat, quibus ab omni cū Suetis cōmercio abſtinere iubebantur? Sub Menſem Auguſtum poſteriores iſtæ Sereniſſimo regi, dum apud Sacratiſſimum Cæſarem uerſaretur, traditæ ſunt, & ſub Decembrem iſtæ ultimæ, quibus nunc Lubecenſes ſibi permiſſum eſſe, quoquo uellent nauigare, iactitant ab illis impetratæ ſunt, Quo tempore intermedio quod nam potuit tam ingens meritum Lubecenſium eſſe, erga Sacratiſsimum Cæſarem Karolum, ut protinus ad primam petitionem hoſtium, quas prius literas ſua manu decorauerat, ſigillo munierat, conſenſu maximo firmarat, nunc protinus irritas eſſe uellet? Sed cogitauit prudentiſsimus princeps, neqꝫ ſui muneris eſſe, q ſeſe ſuæ Cæſareæ maieſtatis ſubditos ſcripſerant permittere, ut iniuria afficerentur, neqꝫ ſuæ iuſtitiæ, ſinere ut pactorū prius initorū infracta

fides

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

fides permaneret. Itaq; mediam uiam elegit, ut & Sereniſsimo regi decerneret mandatum, quo Lubecenſes ex fœderibus prius innitis, adhuc a Suetorum commercio temperare iubebantur, & Lubecenſibus paulo poſt alterũ, (ut ipſi quidem omnia ſolent in ſuas partes uendicare) diuerſum, ut uero res habet protinus idem concederet. Neq; enim aliud eſt iubere, ut a Suetorum commercio Lubecenſes abſtinerent, q̃ ut pactis ſtarent, quæ pridem cum Illuſtriſsimo rege ferierant, neq; aliud eſt permittere, ut quoquo uellent, nauigarent libere, q̃ ſemper obſeruatis his, in quæ pridem conuenerant, plane mandare. Quandoquidem indecorum eſſet citra ullum aut Lubecenſium meritum, aut Illuſtriſsimi regis delictũ, ut protinus & literas ſuas, & fœdera, aſtipulationes, iuramenta deniq; ſolennia quibus omnibus ſeſe Lubecenſes deuinxerant, ut a Suetorum commertiis temperarent, Illuſtriſsimus Inuictiſsimuſq; & prudentiſsimus Cæſar mandaret infringi. Idq; tametſi Lubecenſes non uerentur aſſerere, nunquam tamen Illuſtriſsimus Chriſtiernus in animum inducturus eſt, qui probe cognouit Sacratiſsimum Cæſarem, quod ſemel determinauit, nullo negocio unquam tam facile reuocaturum. Vt inde non immerito conſtare poſſit, & ablata per uectigalia eadem ratione reſtitui iuſſiſſe, nihil interea priſcis aut patriæ conditionibus uolens detrahere. Sed ſi is patriæ mos eſſet, aut nulla conditio eſſet, quæ in fœderibus prius initis concluſa aſſumptaq; eſſet, tum demum dignaretur Illuſtriſsimus Daniæ rex idipſum efficere. Alioqui quis unquam perſuaſurus eſt ſibi Sacratiſsimum Cæſarem uoluiſſe omnium prinpum indignationem in Sereniſsimum regem concitare? Neq; enim latebat illius ſacrã Cæſaream maieſtaté, quantorũ malorũ cauſa eſſet, futura ſi Sereniſsimus Daniæ rex, primus, per iuſtiſsime impoſita uectigalia exactioné factã Lubecenſibus extraneis remitteret, neq; remittere ſolum, ſed ablata reſtitueret, quando nullus unquam principum, quod belli neceſſarii tempore, neceſſitate cogente, exactum

Media uia quam Sacratiſſimus Cęſar karolus V. elegit in Lubecenſium mandato.

Illuſtriſſimũ Cęſarem Karolũ non credit rex citra ullũ ſuũ delictũ uelle reſcindere quod ſemel determinarat quia eo facto omniũ principũ animos in regem Cęſar permouiſſet.

Argumẽta q; bus manifeſtum fieri poteſt.

 eſſet,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Cęſarem Karolū nihil unquam tale uoluiſſe quale ipſi conantur impudenter euincere.

eſſet, ſolitus ſit, extraneis rependere. Immo nec ipſe Sacratiſſimus Cæſar, qui profecto neq; iuſticiæ ſuæ crederet eſſe, quod in ſua neceſſitate non facit, id alii, patriæ legibus adhuc uetantibus preſcribere, neq; modeſtiæ ſuæ, quas leges ſemper obſeruaſſet eas alteri, ut infringeret mandare, neq; demum cuius illi per literas poteſtatem fecerat negocii, id citra rationem, prudentiæ ſuæ exiſtimaret infringere. In ſumma ſi ablata, hoc eſt, per uectigalia aſſumpta iuſtiſſime, deſyderaret Sacratiſſimus Cæſar Lubecenſibus reſtitui, nōne protinus leges Danicæ perirent, q̄ cum inquilinis (quod ſupra ingeminauimus) omionomos hoſpites eſſe uolunt? Nonne regni conſiliariis omnem prudentiam detraheret, qui cōmuni cōſenſu ſanxere, ut auctio per totam regni Danorum ditionem locum haberet? Nonne & ſordidiſſimis mercatoribus anſam daret & gladium, quo illi auderent a ſua Cæſarea maieſtate ſubinde aucta, neceſſitate cogente, ſubinde remiſſa uectigalia ad rationem & computum pertrahere? & ſibi reddi eam ſummam, quam exceſſiſſent petere, cum Sacram illius Cæſaream maieſtatem conuincere poſſent ſereniſſimo Danorū regi, ut ꝑ uectigalia neceſſitate cogēte aſſumpta, reſtituerēt, aperte cōmēdaſſet. Nōne & ſibi & omnibus regibus principibuſq; male conſuleret, in quos popularium indignationem uellet prouocare? Quis uero crediturus eſt tam illius Sacram Cæ. Ma. a conſiliis auerſam fuiſſe, ut id ipſum preciperet, cuius precepti uis in ſuum tandem caput eſſet redundatura? Quo fit, ut impudens mendacium ſit, Sereniſſimum regem Cæſareæ maieſtati non obtemperaſſe, quum aperte oſtenſum ſit in precedentibus, nihil illum aliud conatum eſſe, q̄ ut per ſe confirmatis conditionibus Lubecenſes ſtarent, neq; aliud efficere uoluiſſe, quod in principum reliquorum preiudicium poſſet irrumpere. Quod & Cæſar etiam uoluit, & ex communi omniū principum utilitate fuit. Quorum omniū maxime interfuit id effici, ne malo exemplo ſubinde plebecula ad repetenda ea induceretur, q̄ iuſtiſſime & legibus & populi conſenſu,

Impudens Lubecenſiū mendacium.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ſenſu, & conſilio exacta ſunt. Cur porro ſuperioritatis hic mentionem iniiciunt? Aut quid hoc ad cauſam ſpectat, quod Sacratiſſimũ Cæſarem Dani reges hactenus, ſuperiorem non habuere? Neqꝫ enim minus Rhomano Imperio fidi Dani fuere, quorum ingenium tale hactenus fuit, ut liberi amici eſſent, ſi cogerentur protinus in amicitia cõtineri non poſſent. Sic Rhomani Cæſares olim Voldemarum, Kanutum, Erycum, recentiores uero Chriſtophorum, Chriſtiernumqꝫ huius D. Chriſtierni auum, longe fidiſſimos habuere, quorum illis uirtus maximo uſui fuit & compendio.

De ſuperioritate Cæſaris ad reges Danorum.

Neqꝫ uero debet Illuſtriſſimus Chriſtiernus ab auita patriæ, & regni libertate citra rationẽ tam facile deceſſiſſe, cum neqꝫ id Cæſar expecierit, qui optime compertũ habuit aliquando plus poſſe amicam libertatem, q̃ ſuperbam & inuitam ſeruitutem. Itaqꝫ non parum plus amicitiæ, reges Dani Rhomano Imperio addidere, cum Sacratiſſimo Cæſari, ut iuſtiſſime iudicanti obtemperarunt, q̃ Lubecenſes qui ſeſe ea ſeruitute uenditant cum Karolum Quartum, federicum, Maximilianum, & hunc deniqꝫ mitiſſimum & prudentiſſimum Karolum Quintum Cæſarem toties cõtempſerint, ut oſtenſis ſupradictorum Cæſarum ſolennibus diplomatis, quæ Lubecenſes obſeruare dedignati ſunt, paratus eſt Sereniſſimus rex euincere. Eant nunc & amicitiam ſuã paſſim ptoſtituant.

Lubecẽſes eſſe qui neqꝫ Cæſari ſuperioritatem fatẽtur neqꝫ amicitiã iudicium eſſe huius rei confœderationẽ cum Francorum rege.

Eſt uero quandoqꝫ longe ſpecioſius exterum, amicum habere, q̃ intraneum & ſuperbum hoſtem. Iſqꝫ in amicitia longe precellit, qui cum facto opus eſt, adeſt q̃ qui uana iactatione turgidus, reipſa cum poſtulat uanus inuenitur. Quid igitur? Non faſſus eſt Cæſari ſuperioritatem Sereniſſimus rex? Faſſus ſed & amicitiam. Vos aũt Lubecenſes, quum regi Franco confœderati ſitis, tum demũ perpẽdite, q̃ ueſtra ſit amicitia, q̃ ueſtra ſit q̃ Cæſari fatemini ſuperioritatem. At regnum Daniæ Cæſari ſuperioritatẽ non tribuit. Quid hoc ad Cæſarem? Quid hoc ad uos? Et fatetur tamẽ Holſatiæ Ducatus Cæſari ſuperioritatem, unde & illam faſſus eſt Illuſtriſſimus D. Chriſtiernus, tantum

Longe ſpecioſius amicũ extraneũ habere q̃ internũ hoſtem & minus fauentem.

abeſt

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Ducatus Holſatię Cęſari ſuperioritatē fatetur ſed regnū Denię hactenus non fatetur Imperio ſuperioritatē ſed amicitiā.

abeſt, ut dignum ſit, quod hic ingeminant Lubecenſes, cuius ſemel mentio fiat Sereniſſimum regem Cæſari ſuperioritatem non fateri. Porro niſi illum amicum uoluiſſet Maximilianus, niſi & Carolus deniq;, cur ille nepotem is fratrem Chriſtiernum eſſe uoluiſſet? Indigna hæc ſunt, eoq; magis indigna q̄ ab illis ipſis obiiciuntur, qui toties omnes Cæſares contempſere, qui nobiliſſimorum maximorumq; principum mandata, ne flocci quidem facere dignati ſunt, Quæ res ut a nullo homine unquam ferenda eſt, ita omniū minime ab his principibus, qui probe cognouerunt quantum ſemper Cæſareæ maieſtati Sereniſſimus rex attribuerit.

LVBECENSES.

IMperatoria maieſtas pro audienda hinc inde cauſa dedit commiſarium Reuerendum patrem Dominum Henricum Epiſcopum Ratzeburgenſem, coram quo & per Lubecenſes cauſa eorum dicta eſt. Rex ipſe, ut Lubecenſes longius in ſuſpenſo teneret, mittit ſacerdotem, qui nihil preter quandam doloſam & aſtutam iuris exhibitionem faceret, ita ut tempus, quod tum Lubecenſibus ad rem petendas longe erat accommodum preterflueret, nec ceſſauit interim rex, ui & iniuria cum medio tractatu coram dicto commiſſario duas Lubecenſium naues, unam ex Noruegia redeuntem aliam uerſus Amſterladamam uelificantem, ui capi & cum quinq; aliis nauibus Schutté uocatis, ſale onuſtis, iuxta uelle abduci fecit. Si hoc licuit ſuæ regiæ dignitati, aut ſi Imperatoriam commiſſionem reuerenter habuerit, ueſtro iudicio relinquitur & omnium recte ſencientium.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

HIc demum articulus oſtenſurus eſt q̄ uere, q̄q; citra omnem

omnem fucum Lubecenſes Sereniſſimo regi mãdatorum, Cæſareæ maieſtatis contemptum obiiciunt, quando hoc diſſimulare non poſſunt, nimia ſeſe bellandi cupidine diſtentos fuiſſe. Itaq; ut ad cauſam ueniamus, Imperatoria maieſtas pro audienda, hinc inde cauſa dedit commiſſariũ Reuerendiſsimũ preſulem Ratzeburgẽſem. Cur autem cõmiſſarium dediſſet, ut cauſam utriuſq; partis diſcuteret, ſi uoluiſſet citra omnem exceptionem, ut rex omnia Lubecẽſibus permitteret? Quid enim commiſſario opus fuit, ſi cauſa Lubecenſium iam prius iudicata erat? Si regi abſolute iuſſum, ut Lubecenſes ſineret quoquo uellent nauigare, ut ſineret uti & gaudere ſuis priuilegiis, ut ablata reſtitueret? Neq; enim ſi abſolute ita fieri uoluiſſet Cæſar, atq; illi interpretantur, opus erat commiſſarium ad cauſam utriuſq; partis cognoſcendam tranſmittere. Itaq; aperte declarauit Cæſar de cauſa inquerendum eſſe. Quid uero eſſet inquirẽdum? An grauaminum & exactionum modus eſſet? At cõſtat nondum fuiſſe. An ſineret libere negociari Lubecenſes quoquo uellent? At patet noluiſſe regem, ut in Suetiam nauigarent, & iſthic negociarentur. An ſineret uti & gaudere Lubecenſes eorum priuilegiis? At apertum eſt ea commiſſa eſſe, quæ ipſi putant contra priuilegia ſua commiſſa eſſe. Vidit ergo prudentiſsimus Cæſar in confeſſione rei commiſſæ & facti, iuris defenſionem adhuc ſuſcipi poſſe. Quod niſi uidiſſet poſſe regem iure facere, quod ipſe Sereniſsimus rex fatebatur a ſe factum eſſe, neq; queri unquam iuſſiſſet, neq; commiſſarium Reuerendum preſulem Ratzeburgenſem ordinaſſet, ut utriuſq; partis cauſam diſcuteret. Mihi uero non modo nihil grauius contra regem ſtatuiſſe uidetur Illuſtriſsimus Cæſar, ſed etiam hoc mandato omnibus principibus preſcripſiſſe, quid illos de Sereniſsimi regis cauſa iudicare conueniat. Nam qui rei diſquirẽdæ cauſæq; diſponendæ commiſſarium dedit, is ius facti inquirendum non factum antiquandum putauit. Miſſus eſt igitur Reuerendus preſul Ratzeburgenſis, ut utriuſq; partis cauſam diſcuteret,

Sacratiſſimus cęſar ex eo q̃d cõmiſſariũ dedit iuri audiendo facile declarauit ꝙ deduci iudicio rẽ non aũt ſtatim antiquari uolebat.

De cauſa īquirendũ eſſe Cęſar mandauit cum cõmiſſarium dediſſet.

In facto, iuris defenſionẽ ſuſcipi poſſe.

Reuerend⁹ Epiſcop⁹ Ratzeburgẽſis miſſus, ut cauſam cognoſceret q̃ Lubecenſib⁹ cũ rege interceſſerat.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

cuteret,hoc eſt,an iure an iniuria Lubecenſibus ſuum uecti-
gal auctum eſſet,an iure an iniuria Lubecenſes tam frequen
ter Danorum regibus bellum inferrent, An merita ratione
in Suetiam poſſent nauigare Lubecenſes, hoc eſt, an ne id
facerent fortioribus uinculis,nempe conuentionibus & ſo-
lennibus pactis & ſigillis prohiberētur. An digni erant,qui-
bus liceret ſuis priuilegiis uti. Iſta erāt quæ commiſſario in
mandatis data ſunt. Dixere ergo Lubecenſes cauſam ſuam

Lubecēſiū impudentia qui iuris vtriuſq; Doctorē & p̄poſitū primū Metropolitanę Eccleſię & regium conſiliarium uocāt ſacerdotem.

ſed rex ut magis eos inſuſpenſo teneret mittit ſacerdotem
quendam. Queſo hic uos Lubecenſes, Clariſsimum iuris
utriuſq; doctorem indignum putatis, qui ad uos mittatur.
Regium conſiliarium inferiorem eſſe creditis, q̃ qui debeat
ad tabernas ueſtras tranſmitti? Metropolitanæ Eccleſiæ
prepoſitum uiliorem arbitramini, q̃ qui contra uos merea-
tur Illuſtriſsimi regis partes agere? Quem igitur ad uos ora
torem mitteret,ſi I.V.Doctorem eundemq; regium conſi-
liarium,& Metropolitanæ eccleſiæ Lundenſis propoſitum
recuſatis? Sed obliuiſcimur impoſtorem aliquem ad uos
tranſmittendum fuiſſe,ut ſimilibus labris lactucæ obtinge
rent.Cum tali enim hominum genere longe mauultis uo-
bis negocium eſſe, q̃ cum doctis & bonis uiris, quando ita
receptum eſt,ut pares cum paribus facile congregentur.
Iſtum ergo uos ſacerdotem uocatis, & hoc addentes contu-
meliæ, ꝙ ne nomen quidem exprimitis, aut dignitatis
gradum,qui in regiis oratoribus diſquiritur, cupitiſq; ea ex
re Sereniſsimo regi inuidiam conflare, ꝙ ad pacem mini-
me uideatur inclinatus, qui in eam tam abiectum, ut uos
creditis oratorem trāſmiſerit.Sed dicite per deum immor-
talem,ſi ad uos ſolennem legationem tranſmiſſet ,fueratis

Lubecēſes nō mirū eſt utriuſq; iuris doctorem contēpſiſſe qui duos Epiſcopos duos equites duoſq; doctores ad ſe a rege miſſos contempſere.

ne pacis conditionibus a Ratzeburgenſi proponendis ſta-
turi?Quod ſi talem contemnitis,quid eſt, ꝙ opus fuit, & in
hac re maiorem tranſmittere? At contempſiſſe uos , quod
maius ſignum eſſe poteſt,q̃ quod nō diu ab ea cauſæ dictio-
ne duos Epiſcopos totidem equites auratos , totidem Do-
ctores cum mandato maxime ſufficienti premiſit , quos in

Holſatiæ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Holſatiæ cœnobio Reynfeldt, cum iam illic diem uos in-
dixiſſetis aduenientes alloquio, ne ſemel quidem dignati
eſtis. Cum tamen & ueſtro & utriuſqꝫ partis conſenſu recep
tum eſſet, iſthic negocia tractata iri. Quid ergo demẽtiam
ueſtram ipſimet inculcatis? Exſpectauerunt illi uos ad dies
quattuordecim, neqꝫ ueniſtis tamen. Quid ergo uobiſcum
tractari poſſit? Deinde poſtq̃ in oppidum Flensborgum re-
ceperatis Illuſtriſsimis principibus D. Ioachimo brande-
burgenſi Electori &c. & Alberto Megapolenſi Duci, & Hen-
rico, Cæſareæ maieſtatis cõmiſſario eidemqꝫ preſuli Ratze-
burgenſi uenturos oratores ueſtros, qui cum ſupradictis
principibus ex Cæſareo mandato, de cauſa regia conueni-
rent, cum non ueriti eſtis tantos principes, iſthic aduentum
ueſtrum preſtolantes fruſtrari, cui mirum erit, ſi ſacerdoté,
ut uos loquimini, contemnitis? Quod ſi tertio cum obſtina
tionem ueſtram uiderent Illuſtriſsimi principes, & perfidi-
am admirarentur, propius acceſſerint uenerintqꝫ, quis die-
culæ itinere in Ryndesburgum, quod ſupra undecim paſſu-
um milia ab urbe ueſtra non diſtat, atqꝫ iſthic Sereniſsimus
rex adfuerit miſeritqꝫ commeatum, & ſaluum conductum
ſufficientiſsimum, ne qua uobis tumultuandi cauſa eſſet,
non tamen unquam accedere dignati eſtis, cui fidem facere
poteſtis, Cæſareo uos mádato obtemperaſſe? Ipſi fatemini
datum arbitrum eſſe cauſæ Reuerendum preſulem Ratze-
burgenſem, & tamen ut cauſam audiret, ut negocium iudi-
caret, non aduenistis. Quæ eſt ergo ueſtra iſta obediétia? Sed
rex erat, timebamus ne quid grauius in nos ſtatueret. Et be-
ne habet. Timet enim ſemper conſcia perfidiæ conſciétia,
& ſibi ipſa graue uulnus infligit. Sed nonne per commea-
tum ſecuri reddebamini? Quod ſi cõmeatum ſuum infre-
giſſet Sereniſsimus rex, nonne hic aperta fuiſſet uobis occa-
ſio oblata bellãdi? An ne uero preſtabat totius ciuitatis per-
fidiam paucorũ iniuria redemiſſe, q̃ perfidiam perfidiæ ac
cumulare, Si em̃ quod uos falſo exiſtimatis oratores ueſtros
comprehendiſſet Illuſtriſsimus rex, tunc omnium litera-

Alia conuentio a Lubecẽſibus indicta ad quã illi non venerũt cum tamẽ polliciti eſſẽt iſthic adeſſe.

Tertia conuẽtio ad quã Lubecenſes venire recuſauerũt

Fatentur datũ arbitrũ cauſæ epiſcopũ Ratzeburgẽſem & tamẽ ut cauſam ab eo iudicari uellent nunquã adfuere.

Inſignis Lubecenſium obedientia.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

rum a uobis preſtitarum ius regi antiquatum fuiſſet. Tunc omnes conuentiones omnia fœdera, quibus obligabamini diſſoluta. Tunc demum pulchra fuiſſet Seniſsimum regem exigendi occaſio, fuiſſetisq; ingens cauſæ ueſtræ argumentum mutuati, tanquã iuſte ſemper cum eo rege egiſſetis, qui preter ius gentium commeatum infregiſſet. Sed alia uos deterrebant. Sciebatis enim indignum eſſe coram eo cauſam ueſtram agere, qui oſtenſurus eſſet, citra longiorem moram, q̃ iniuſte cum clariſsimo parente ſuo, & ſecum egiſſetis, quam citra omnem fidem datam Suetis frequenter ſubſidium intuleratis, quam frequenter pyraticam exercueratis. Niſi forte adhuc aliud fuit, quod animũ ſtimulabat. Neq; enim dubium eſſe poſſit, quin hi, qui Cæſarem cõtempſere, qui tot principes fruſtrati ſunt, qui pacis conditiones, quas ipſimet preſcripſerant, abominati ſunt, magnum aliquod monſtrum aluerint, quod tandem erupit. Et ſane uerum eſt, quando iam infamem illam proditionem peperere, qua Illuſtriſsimum principem fœdericum Holſatiæ &c. Ducem Sereniſſimi regis, chariſſimum & optimum patruum, quem loco patris ſemper coluit, & adhuc tot indignis modis non ab eo, cuius integritatem maiorem nouit, ſed ex iſtorum Lubecenſium, ſceleratiſſima perfidia affectus colit & ueneratur, aduerſus ſuam regiam dignitatem inſtigarũt. Qua populi primores, Epiſcopos, Equites, nobileſq; uiros, ſed proh dolor ignaros quorſum a callidiſſimis mercatoribus impellerentur, regio ſacramento exuerunt. Qua ipſam plebem quæ ſemper cum rectoribus principibuſq; mutatur ſeduxerint, ut alium ſibi regem alios gubernatores aſciſceret, Qua amicos & familiares priuatiſſimos in regis caput emercarentur, qua Illuſtriſſimam Sereniſſimi regis coniugem Elyſabet eandemq; Sacratiſſimi Cæſaris Caroli Illuſtriſſimiq; principis Ferdinandi ſororem Chriſtierno Holſatiæ Ducis filio, conſanguinei regis capitali hoſti deſponſarent. Qua Francorum regem trium opulentiſſimorum regnorum poſſeſſione donarent (Nam & hic tra

ctata

Que erant q̃ Lubecẽſes deterrebant quo minus auderent in iudiciũ venire.

Magnũ monſtrũ aluere lubecẽſes quod tãdem erupit hinc factũ eſt ut nõ auderẽt iudicio ſtare. Tũc em̃ infamem illam ꝓditionem qua plebem & patruũ a rege auerterũt, meditati fuere, q̊d ſi adueniſſent nõ potuiſſent perinde id abſoluere.

Lubecenſes iã tum cũ Francorũ rege confœderati fuere & illorum cauſa factum eſt ꝙ Francorum rex alpes non tranſcenderit.

ſtata ſunt ueriſſimo interuentu). Qua Cæſaris Sacratiſsimi ditionem abiicerent, ſeq; Franco regi ſubderent. Quod oratores illorum anno .1523. cum Francorum rege eo tempore egerunt, quo ille expeditionem parabat in Inſubriam. Tunc em̃ cũ probe cognoſcerent optime cõuenire Illuſtriſſimo Angliæ regi cum Sereniſsimo D. Chriſtierno, dubitarentq; ne qua uis ſibi intentaretur, ſtatuere & illi quoq; auxilia mutuari, fuereq; in cauſa, ut Francorum rex (quod multi putant) alpes non tranſcenderet, ſed pararet ſuppetias, quas Lubecenſibus confœderatiſq;, ſi qua neceſſitas illis ab Illuſtriſſimo Chriſtierno rege imminuiſſet, tranſmitteret. Iſta ſunt quæ quominus ad tot conuentiones indictas conuenerint, in cauſa fuere. Quãdo etiam Sereniſsimus rex abiens conſiliarios ſuos manere iuſſit, coram quibus conuentio abſolueretur, quam ſe preſente non admittebant. Sed fruſtra & hoc fuit intentatum. Siquidem ſi adueniſſent, cum tam ſpecioſa offerentur, non dubium erat, quin citra omnem moram coacti fuiſſent pacis conditiones amplexari, preſertim cum reniti non potuiſſent, niſi prorſus nullam pacis ſibi curã eſſe teſtari uoluiſſent. Quas ſi accepiſſent, iam protinus tacita illa conſpiratio Sereniſſimũ D. Chriſtiernum abigendi, dimota fuiſſet. Cuius rei & hoc apertiſsimum indicium eſt, ꝙ cum demum per principes Lubecam aduenientes cogerentur pacis conditiones, Chriſtierno regi preſcribere. Dum hæ a predictis Brandeburgenſi Marchio, Magnopolenſiq; ducibus ad Sereniſſimum regem delatæ ab eodem acciperentur armatam claſſem in Burondiam tranſmiſere, Scaniam (quæ apud ueteres Scandinania eſt) ſex horis defendente Lundenſi preſule oppugnarint. Sialandiæ uim interminati ſint, uolentes ſcilicet hoc maleficio Sereniſſimum regem aduerſus ſe prouocare, quem ſciebant ſuis imparem uiribus futurum concluſa iam procerum, principumq;, Epiſcoporum, & populi, aduerſus eundem cõſpiratione. Hunc ergo ſacerdotem uocant, ſacro ordini illata graui contumelia, Tum illius uirtutibus & modeſtia

Rex Francorũ inde pmanere coactus ẽ (vt multi putant) ne alpes tranſcenderet quod audiret Illuſtriſſimũ regem Chriſtiernũ bellũ in Lubecẽſes meditari quibus auxilia voluiſſet ſubmittere ſi qua illis uis ingruiſſet.

Principes demũ Lubecam aduenientes nihil effecere q̊d ad pacem pertineret, nã Lubecenſes cum preſcripſiſſent conditiones regi bellũ tamẽ intulere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Aſtutā exhibitionē Lubecenſes vocant eam quę iuris eſt & iure firmatur.

qualis fuit ea iuris exhibitio quā regius orator exhibuit aduerſus Lubecenſes & q̄ in ea continebantur.

Lubecenſes ſi uelint ī ius uocare illā iuris exhibitionem quā ipſi doloſam uocant facile illis aſſenſum iri.

IRONICE.

Lubecēſiū impudens mendaciū cum ſe impeditos mēciūtur quo minus bellū gererent.

indigna. Sed hæc alii iudicent. Porro quæ erat illa aſtuta & doloſa iuris exhibitio? Si enim iuris exhibitio fuit, cur illam aſtutam & doloſam uocatis? Quaſi citra dolum & aſtū nequeat ius ſuo ordine progredi, aut hic demum ſit aſtus & dolus, ubi ius eſt, & non potius iuri deſit locus, ubi dolus & aſtus preueniunt. Quæ eſt hic prudentia? Quod ſi aſtuta iuris & doloſa ſit exhibitio, ubi ornatiſſime, & ſumma cum ueritate aduerſus Lubecenſes cauſa dicitur, iſtam ſane fatemur doloſam & aſtutam iuris exhibitionem eſſe. Eſt enim talis, quæ euincere facillime poteſt, quot indignis modis Lubecenſes cum Sereniſsimo rege negocium tranſigerint, quod indignis modis ſuas ſunt frequentius conuentiones fruſtrati, & ſolennes literas fefellerint. Quæ ad omniū principum conſilia tranſmitti digna eſt. Quam deniq; ſi uelint Lubecenſes in examinationē uocare, libera illis copia futura eſt. Iſta eſt doloſa & aſtuta iuris exhibitio. Iſta eſt ſacerdotis commiſſio, quam ſi uidere denuo uultis, agite in iudicium uenite, & liberum erit de omnibus rationem reddere. Sed non tam aſtuta erat & doloſa, quia iuſta fuit, q̄ ꝗ Lubecenſibus tempus, quod aptiſſimum fuit ad res repetendas preripuerit. O malam commiſſionem, o ſceleratam iuris exhibitionem. Tu Lubecenſes ne res repeterent effeciſti. Tu ne in Burondiam traiicerent impedimēto fuiſti. Tu ne Scaniam oppugnarent in cauſa fuiſti, Tu ne Bornholmum demolirentur impediiſti. Tu ne in Sialandiam uim intentarent obſtitiſti. Iniqua ſane & nimisq̄ iniqua. Et hic quid dicitis Lubecenſes? Negatis in Burondiam a uobis claſſem miſſam eſſe? Negatis Scaniæ uim intentatam? Negatis Bornholmum arcem funditus erutam eſſe? Et tamen commiſſionem dicitis impediiſſe quo minus res repeteretis. Quæ uero repetendæ erant? Naues? At potiti eratis. Vectigalia? ſed diminui non poterant. Priuilegia? Sed ipſi uos infregeratis. Pyraticam exercueratis & Danos aggreſſi Suetos uos eſſe mentiebamini, Multos illorum carceribus, plures aquis conſumpſiſtis, & adhuc putatis aliquid repetendum fuiſſe?

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

fuiſſe? Sed duas naues alteram ex Noruegia, alterã Hamb,
ſterdamum nauigantes, Dani comprehẽderant. Quid hoc
non facerent? Hoſtilia perpetrarant, Sueticis mercibus gra,
uidæ erant, Cæſaream commiſſionem cõtempſeratis prius,
Danos depopulati eratis, quid non liceat uim ui repellere?
Demum & quinque Scuten uocatas. Quid ni? Sub Suetia
interceptæ erant. Negare non poteſtis, Et prius tot fœdera
ueſtra permiſerant, liberam eſſe citra pacis iacturam, ſi qui
talia attentarent intercipi. Cur hoc non licuit? aut cur Cæ,
ſaream maieſtatem ea ex ratione Illuſtriſsimus rex contẽp,
ſit? Vos cõtempſeratis, Rex iudicio ſtare uolebat, uos recuſa
ueratis. Id Cæſar mandauerat, & uos abominati eſtis? Prin,
cipes dederat qui controuerſiam componerent, uos ad lo,
cum, quem ipſi indixeratis non adfuiſtis. Cæſareum regi,
men ſub pena amiſſionis bis mille librarum auri puri mã,
dauerat ne bellũ gereretis, & hoc preceptum auerſati eſtis.
Iudicent alii uter Cæſareum mandatum contempſerit an
Sereniſſimus rex, qui cauſam ſuam a Cæſarea maieſtate de,
putatis ſubiecit, an illi magis qui & Cæſareos commiſſarios
& indictum locum, diem, tempus, tot principes fruſtrati
ſunt. Qui cum pacem facere ex Cæſareo mandato iuberen,
tur, ad arma, inſidias, perfidiam, reſpexere, cum iuri ſtare
deberent tot regna a regis ſacramento abalienauere, & hi
dignos ſeſe putant, qui Cæſarei uocentur, audentq; eo ſe no
mine uenditare, quaſi ſoli ſint Cæſareorum mandatorum
obſeruatores. ſed quoniã in precedentibus copioſe deduxi,
mus hæc omnia, nolumus denuo hanc cranbem repetere,
unum hoc adiungentes, ſi Cæſareo mandato hi deniq; obe,
diunt, qui ius & fœdera fruſtrantur, qui Cæſareæ maieſtatis
hoſtibus adherent, qui tot principes fallunt, qui populum
iuramentis exuunt, qui ad nunquã audita, aut uiſa reges
cogunt, qui plebem aduerſus nobilitatem inducunt, qui
Sacratiſſimum Cæſarem Carolum tot indignis uocibus la
ceſſunt, qui Germaniam exhauriunt, populum depredan,
tur, omnia diuina & humana profanant, Lubecenſes eos

eſſe,

Lubecenſes ſe fingebant Suetos eſſe & hoc genere pyraticam in Danos exercuere ſed poſtea a Danis comprehẽſi cogniti ſunt non Sueti, ſed Lubecẽſes eſſe.

Et Cæſarẽ & Cæſareũ regimen Lubecẽſes auerſati fuere.

Si Cęſareo mãdato obediunt qui cęſaris hoſtibus adherẽt & Cęſaris p̃cepta abominantur Lubecenſes optime Cęſari obedire regem aũt minime.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

eſſe,qui maxime Cæſarei ſunt,& ante omnes Cæſaribus obediunt. Regem autem hoc genus exoſum Cæſari hoſtiliſſimum ex profeſſo eſſe, ſemperq; futurum. Sin minus tum demum omnes exiſtiment, cui magis Cæſarea amicitia deſeruiat.

LVBECENSES.

REbus ita ſeſe habentibus, cum rex pene totũ Suetiæ regnum in ſuam ditionem recepiſſet,tamen adhuc circa urbem inexpugnabilem Stockholm quam obſidione terra & mari cinctam habebat, hereret & commeatuũ defectus & penuria in eius exercitu ſimul fames eſſe & premere cepiſſet, uidens ni commeatus adueheretur,cogi ſeſe eam obſidioné cũ ignominia ſoluere ſimulq; pertimens ex regno depelli, mittit iterum ad Lubecenſes legatos inter quos Anthonius de Mets(ac ſi eos multis benefactis obligaſſet) oratum ueh ãt commeatum in exercitum ſuum,pollicetur iterum maria & montes. At boni Lubecenſes adhuc pacis ſtudioſi & creduli obliuiſcuntur iniuriarum, mittunt commeatum ſperantes in uerba regis, tanq̃ oraculum,quum rex ipſi ſæpius repetiiſſe diceretur, ſi a deo daretur ſibi,ut rerum Sueticarum potiretur, nunquã ſeſe poſtea Chriſtianis hominibus bellum illaturum &c. Et ea commeatuum aduectione factum eſt,ut Stockholmii ſeſe regi permiſerint, alioqui,ut ſupra oſtéſum eſt, fuiſſet ſibi cum ignominia obſidio ſoluenda. At quomodo rex ipſe cum Stockholmiis poſt factam deditioné,& cum aliis eiuſdem regni habitatoribus egerit,Sueci ipſi uiderint, & rex ipſe.Nec quicq̃ Lubecenſes culpandi ſunt,ꝙ Sueci ob regis ſeueritudinem ab eo defecere.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

Enumerata

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Enumerata ſunt illa ingentia dāna, quæ rex Danus Lubecenſibus intulit, quomodo naues depredatus ſit, fœdera contempſerit, modeſtiam Lubecenſium neglexerit, & totam deniq; malorum lernam in Lubecenſes infuderit. Nunc econtra ſubſequitur ingens beneficiorū a Lubecenſibus Sereniſſimo regi traditorum commemoratio, quæ certe tanta fuere, ut iure debuerit Illuſtriſsimus rex Danus Lubecenſibus aureos montes, & maria quæ promiſerat elargiri. Quid ita? Nam cum illum obſidentem inexpugnabilem urbem Stockholmum fames inuaſiſſet, &c. iterum ad Lubecenſes legatos mittit, pollicitus maria & montes ſi commeatum ſubueherent. Quid uero impetrarunt a Lubecenſibus legati regii? Boni Lubecenſes (qui ſemper tales fuere) adhuc pacis ſtudioſi (quam uidebant uiuente iam rege tuto infringi non poſſe) & creduli (tales eñ natura ſunt impoſtores) obliuiſcuntur iniuriarum (& hoc nunc ſat oſtendunt) Mittunt commeatum (nauiculam ſcz unam aut ad ſummum alterā, quæ ſi tuto potuiſſet hoſtibus coniungi, ad regem non ueniſſet) O ingens beneficium Parturiunt montes ad hæc tam reſonantia uerba, Et quis non putabit, qui hæc legerit, Elephātum aliquem proditurum? Et tamen muſculus naſcitur. Commeatam intulerūt qui niſi aduectus fuiſſet regi cum ignomina obſidio ſoluēda. Scilicet uero hoc putatis perſuaſum eſſe hominibus, ut tantus exercitus ex una aut altera ueſtra nauicula, quæ cōmeatum aduexit, non ſecus q̄ ex ſolis menſa nutritus ſit, tanto tempore? Aut tanti momenti putatis eſſe, nauiculā unam aut alteram inuitis uobis a uento ad regios depelli, ut ſtatim niſi illa aduiniſſet obſidio linquenda eſſet, req; infecta, & cum ignominia diſcedendum? Hic ex neceſſitate gratiam requiritis, ex periurio honorem uenamini. Neq; enim uerisimile eſt amico animo ad regios eam nauiculā a uobis miſſam eſſe, qui eo tempore, quo in Suetia bellatum eſt, frequēter Suetorum nomine pyraticam contra Danos exercueratis, & predam, & ſpolia uendideratis, publico in

IRONIA.

Ingētia beneficia Lubecenſiū qualia ſint erga regem.

Lubecēſes aiunt ſe miſiſſe commeatū ſine q̊ regi obſidio fuiſſet ſoluenda cum tamē ſupra duas nauiculas non miſerint eaſq; inuite et preter animū e quibus vix ducenti homines dies octo potuiſſent alī cum regi tantus exercit⁹ ad adeſſet in caſtris & tanto tempore.

Nauiculę a lubecēſibus miſſę, debebant ſi potuiſſent Suetis cōiungi, ſed vi ventorū. et quia regia claſſis maior erat q̄ ut tuto poſſent fallere ad regē peruenere.

Callidũ conſilium Lubecẽſium quo ſubſidiarias nauiculas duas miſerunt q̃ ad regios delatę ſunt.

foro in quo & animam uenditis, & pecuniam pro parte in id erarium ueſtrum intuleratis, in quod Germaniæ uiſcera conicitis. Qui Danos captiuos ne uos proderent, in mare conieceratis, & indigna confœderatos morte trucidaueratis. Fuit ergo miſſa hæc a Lubecenſibus nauicula , callido & innato ĩpoſtoribus cõſilio, ut ſi forte libere, citraq̃ periculũ ad Suetos perueniret, tametſi commeatu , qui exiguus fuit, illos adiuuare non admodum poſſet, adhortaretur tamen, ut forti animo aduerſus regem ſe tuerentur. Futurum enim eſſe, ut nunq̃ Lubecenſes a ſuppetiis ferendis deſiſterent. Indicium huius rei eſſe , quod in mari Lubecenſes Suetorum nomine pyraticã exerceant. Danos in quos incidunt, aqua & ferro perdant , ne reueletur facinus , neue cognoſcantur Lubecenſes eſſe. Sin uero aut caſus , aut tempeſtas illam ad Regios pelleret, pro ſolita & innata impudentia dicerent a Lubecenſibus nautæ, ſeſe ad regem miſſos eſſe, ut commeatum laborantibus ſubueherent. Eoq̃ ex facto gratiam mererentur, qui perfidiam quam animo occulerant adimplere non poſſent. Deniq̃ ut Hyrundinem in fabulis eſt aduerſus accipitrem & felem duplicata ſe natura tutam eſſe , ſic Lubecenſes, ſi in regios inciderent, amicos dicerent, ſin uero in Suetos, non difficile eſſet leonem ex unguibus dinoſci. Sed ſucceſſit preter animum, quemadmodum & alia quedam eo tempore. Nam tunc a Danis intercepti ſunt aliquot Pyratici Lubecenſium Mioparones, qui ſeſe Suetorũ nomine uenditauerant, unde facta fides eſt perfidiæ, & miſera illa nauicula, in Danos quũ iam terra & mari obſeſſam, Stockholmum non poſſet ingredi, impacta eſt, & quem Suetis inuehere commeatum non potuit, eiuſdem regiis inuitam copiam facere coacta eſt. Hoc eſt beneficium, quod in regios contulere Lubecenſes, unde maria & aureos montes a rege ſibi deberi exiſtimant. Neq̃ enim alium intulere poſtq̃ a regia legatione requiſiti fuerant. Quod ſi etiam mille naues intuliſſent, nunquid illis gratia ulla debebatur? Oſtenſum eſt enim ex Malmogienſi fœdere obligatos Lubecẽſes fuiſſe, ut

Fabula de hyrundine q̃ ſubinde murẽ ſubinde auẽ ſe ſimulabat Lubecenſibus optime cõpetit.

Pyratici aliq̃t Lubecenſium myoparones ſe Suetos eſſe dicentiũ intercipiũtur noſciq̃ alienis plumis ornata cornicula.

Maria & mõtes ſibi deberi putant Lubecenſes ob tam egregia beneficia, o egregios beneficos & liberales homines.

ſſe,ut

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ſſe,ut regem non commeatu ſolum,ſed etiam uiribus,ope, ra,conſilio,donec Suetia ſubigeretur,adiuuarent. Quæ igi, tur maria ,aut quos montes aureos Lubecenſibus pro tot beneficiis Sereniſſimus rex elargietur? Niſi forte oratori ſi, nus aliquis,aut collis aureus debeatur , qui ciuium ſuorum cauſam tam ſplendidis uocibus decorauit , & ex illorũ offi, cio uoluerit tantam regi notam ingratitudinis inurere,Sed prodiit tandem furtiua cornicula,& q̃ prius ſpecioſa erat & auibus reliquis miraculo,tam nunc deformis erit,& omni, bus deriſui & opprobrio. Magnum ſane erat ſi per Lubecẽ, ſes Illuſtriſſimus rex Suetia potitus fuiſſet , nunc uero cum ſolam nauiculam unam , aut alteram ad ſummum tranſ, miſerint , arbitrio omnium ſubiicitur , an tanti momenti ea fuerint,ut inde exhiberi debeant maria & aurei montes Lubecenſibus. Porro oratorem Lubecanum , qui hæc in ar, ticulos reiecit,non diffitemur,& aureas quoq; ualles , & flu, mina,nedum maria & montes, promeritum eſſe. Cæterũ quoniam & hoc multum putant cauſæ ſuæ adiecturum, quod Illuſtriſſimus rex promiſerat , ſi Sueticarum rerum potiretur,futurum eſſe, ut nũquam Chriſtianis hominibus bellum inferret,uidendum eſt,an id hactenus idem Illuſtri, ſſimus rex non obſeruauerit. Quod ſi ex eo tempore nulli hominum bellum intulerit , necdum autem a uobis illatũ repulerit,nonne ut Chriſtianum principem decet , iuris iu, randi tenax hactenus fuit? Vos toties prouocaueratis,to, ties fœdus fregeratis,tot damna intuleratis , & tamen nun, quam niſi uos iam regnum inuaſeratis arma aſſumpſit. Vos toties Suetis ſubſidium miſeratis, & tamen bellum nõ intulit. Vos anno domini M.D.XXI. apud Bergas Norue, giæ oppidum, furcam in regis ignominiam deieceratis , & manu ualida & inſolente, curiam regiam eiuſdem oppidi euerteratis,depredato regio theſauro , & multis ciuium tur, piter interfectis , tranquilla ſtante pace , ꝙ tamen neq; per ſereniſſimum regem fracta ob tam ignominioſum facinus fuit. Vos querentibus regiis oratoribus, cur ueſtri in Danos

Lubecẽſis orator qui hæc tã ſpecioſa cõmẽtus eſt dignꝰ ſinu aliquo aut colle aureo ob ſua erga ciues benemerita.

Illuſtriſſimũ regem optime obſeruaſſe ꝓmiſſum q̃ diceret ſe nũquã chriſtianis hominibus bellum illaturũ ſi Suetia potiretur.

Lubecenſes q̃ regi ignominiam intulerũt et tamẽ ad bellũ ꝑmotus non eſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Alia ignominia quã Lubecenſes intulerunt Illuſtriſsimo regi ob q̃ ad bellũ inductus non eſt.

pyraticam exercerent, reſpondiſtis in manibus ueſtris non eſſe filiorum & familiarium ueſtrorum audaciam cohibere, & hæc tam inſolens uox mitiſſimum regem ad bellum non protraxit. Deniq; cum iam Chariſſimum patruum, Illuſtriſſimum Holſatiæ ducem, ab eodem auertiſſetis, ne bellum gereret, nulla urgente neceſſitate, quod uosmet fatemini, in exilium procul ab auitis ditionibus conceſſit.

Alia ad huc. Reſponſio ad id quod aiunt quid cum Suetis egerit rex illos bene dicturos &c.

Quid hoc uno facto potuit aut magis Chriſtianum eſſe, aut tali principe dignius? & non ueremini adhuc tantam illi, ſed iniuſtam inuidiam inurere? Quid uero ad uos, quomodo cum Stockholmenſibus & Suetis egerit? Nam illius Seueritudinem, quam dicitis in cauſa fuiſſe, ut Sueti denuo deficerent iuſtam iudicauit Rhomanus pontifex, miſſo legato D. Iohanne de potentia qui legitima inquiſitione facta, ut ex ipſius, qui penes nos eſt, proceſſu patet, nihil preter iuſtitiam factum eſſe iudicauit. Et uos quod Rhomanus pontifex Leo Papa decimus iuſte factum iudicauit, ſeuerius hoc eſt, iniuſtius factum arbitramini? Sed huius rei tum demum amplior mentio futura eſt in Sereniſſimi regis aduerſus Suetos excuſationem. In qua luce clarius oſtenſurus eſt, uos in culpa fuiſſe quẽadmodum ſcelerata illa ueſtra uox fuit, regem nunquam anno uno Suetiæ regnum poſſeſſurum, quod & alias diximus. Illic enim oſtendetur, q̃ impudenter dicatis culpandos uos non eſſe, quod Sueti a Sereniſſimo rege defecerint, cum primam illi rei originem miſſo in Suetiam preter fidem datam Guſtano Eryckzon huius rebellionis principe feceritis. Guſtanus enim hic nobilis Suetus, cum a rege datus eſſet in cuſtodiam, nobili uiro Eryco Eryczon, cum ab eodem Eryco, non ut captiuus, ſed ut filius teneretur, data fide ſe non abiturum, priuſq̃ regi placeret, preter fidem datam fugit Lubecam. Et quamq̃ prioribus fœderibus cautum erat, ſi qui forte Sueti Lubecam aduenirent, eos ſtatim ad regem mittendos eſſe, tamen hunc tantum abfuit, ut remitterent Lubecenſes, ut cum adueniſſet Erycus predictus cui datus fuerat Guſtanus in cuſtodiã,

Leo Papa X. iudicauit Illuſtriſſimũ regẽ inmunem eſſe ab excõmunicatione & recte adminiſtraſſe iuſticiam.

Scelerata uox lubecenſium.

Lubecẽſes Guſtanũ Eryczon Suetũ regis captiuũ qui p̃ter fidem datã fugerat vrbe ſua preter fœderare receperũt & cum a rege repoſceret̃ magnis muneribꝰ datis in Suetiam ad rebellionem concitanda miſerũt quã etiam cõcitauit.

& captiuũ

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

& captiuum ex fœdere repoſceret, & illum fractæ fidei in ius uocaret. Lubecenſes preter omnes celebres conuentiones, Guſtanum cum naui armata, amplis muneribus donatū, in Suetiam ut rebellionē excitaret emiſerunt, qui omnes res inturbauit ipſumq́ regnum a rege totum auertit. Sed hæc alias.

LVBECENSES.

SEd poſſunt Lubecenſes iuſte conqueri, ꝙ quicquid irarum ipſe rex & odii toto pectore in Lubecanos conceperat, atq́ nonnihil preſſerat, hoc totū dedita Stockholm & regno profudit. Prohibuit enim omnibus ſuis & regnorum ſuorum ſubditis, ſub grauiſſimis penis (etiam uitæ) ne quicq̃ Lubecenſibus, & ipſis fœderatis ciuitatibus aduherent. Item nulla penitus cum ipſis haberent commercia, neq́ etiam ſoluerent debita, pacis tempore quouis modo contracta, & ut omnium mercioniorum & negociationis uiam precluderet, nouam conatus eſt in Hafnia erigere Stapulam. Suſtulit ipſis ciuitatibus eorum priuilegia & in ſumma omnibus conatibus hoc egit, ut Lubecenſes penitus deſtrueret, aut in ſeruitutem redigeret, & ab imperio alienaret. Si nunc ipſe rex omnium beneficiorū potuit obliuiſci, unus ſaltem meminiſſe debuit, ꝙ Illuſtriſſimam reginam eius matrem, quæ in Stockholmo arce capta tenebatur, cum iam & ſummus pontifex Imperatoria maieſtate omnes Electores, & principes Imperii, uel perſuaſionibus uel etiam minis pro eius liberatione fruſtra laboraſſent, miſſa ſolenni in regnum legatione liberarunt, & cum multo honore in Daniam reportarunt. Si ob hoc tanta in ſeſe cum ratione contraxerunt odia, uidet ueſtra Celſitudo.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

Lubecẽſes factum ſubiciũt cauſam nunq̃ ſubiiciunt.

Quare Sereniſſimꝰ rex ut ſui a Lubecẽſiũ cõmercio abſtinerẽt ad tempus iuſſit.

ET merito ſane conqueri poſſunt miſeri Lubecenſes, ꝙ tam indigne tractati fuerint. Porro quid eſt, quod illis indignum impoſitum eſt? An ꝙ prohibitum fuit, ne Sereniſſimi regis ſubditi Lubecẽſibus quicq̃ aduehe-rent. Sed hoc qua nam ratione factum fuit? factum ſubiici-unt, cauſam non ſubiiciunt. Verum eſt enim Sereniſſimũ regem, poſtq̃ Suetico regno potitus eſt, iuſſiſſe, ut tantiſper ſui a Lubecenſium commercio deſiſterent, donec ſciret quo in ſe animo Lubecenſes eſſent, planeq; compertum habe-ret, pacem an bellum mallent. Volebat enim prudentiſsi-mus rex egregie omnia diſponere, probeq; cognoſcere, quid ſibi de Lubecẽſibus ſperandum eſſet. Itaq; ad tempus iuſſit ſuos a commerciis abſtinere, tantiſper, donec certior effice-retur, an Lubecenſes, quas toties infregerant conditiones fœ derum, renouare uellent, atq; illis iam ſtare, quod prius nũ-quã fecerant. Hæc ratio fuit, non ut ipſi mentiuntur ꝙ illis male uellet, unde neq; conquerendi cauſam habent. Erant enim hæc a rege iuſſa in eam rationem, ut ſi Lubecenſes pa cem amplexarentur, & renouarent, tum omnia fierent eo ordine quo prius, hoc eſt, iterum negociarentur inter ſe, & merces ut prius ſubueherẽt. Sin uero bellum illis cordi eſſet, nonne æquum erat hæc omnia, ne hoſtibus uſui eſſent, in-terdicere? Eadem ratio fuit cur & debita retenta ſint, & pro-hibita ſolutio eorundem.

Quare retenta ſolutio debitorum.

Volebat enim certus eſſe Illuſtriſ ſimus rex, utrum acceptare mallent, pacem quam ipſe ſem per deſyderauit, an bellum magis, quod hoſtibus ſem-per cordi fuit,

quare rex ſtapulam in Hafnia erexerit ad communẽ regni utilitatẽ enim fieri id uoluit.

Cæterum nouam Stapulam in Hafnia, cur non liceat regi erigere? Voluit enim & regnis quoq; ſuis cõ-ſulere. Videbat quãtũ iacturæ incurrerent Dani, qui ſemper cogebantur extra regnum negociari. Proinde uolebat ad ineſtimabilem regni commoditatem, ſuis quoq; ſubditis monumentum ſuæ Serenitatis relinquere, & regni Danici metropolim mercatura inſignem reddere. Et cur hoc non liceat? Audiſtis ne uos aliquando Lubecenſes, Tunicam pal lio propiorem eſſe? Vos amici eratis, ſed Danos incolas

oportuit

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

oportuit magis amicos eſſe, eorumq́ maiorem habere ra-
tionem q̃ ueſtri. Cui porro nocuit, ſi in regni ſui & ſubdito-
rum omnium utilitatem mercatores in ſua metropoli no-
uis priuilegiis datis preparauit ad regni commoditatem.
Non hoc in ueſtrum damnum fuit Lubecenſes, ſed regni
utilitatem, cui magis q̃ uobis conſulere debuit. Neq́ uero
uos unquam id ne fieret fœderibus cauiſtis, cur ergo non
potuit quod regno ſuo utile & commodum eſſet, introdu-
cere? Videbat in Anglia celebres mercatura Lundonias, in
Gallia Rothomagum, Lugdinũ, Lutetiam, In Belgis, Bru
gas, Antuerpiam, & plures alias. In Germania tot preclaras
urbes, Francofordiam, Lypſiam, tum demum & ueſtra Luſ-
tra, in quibus totam Germaniam conſumitis. Econtra in
tribus ſuis opulentiſſimis regnis, Dania, Suetia, Noruegia,
nullum emporium cum predictis conferendum conſyde-
rauit. Vnde efficere uoluit, ut & ad regna ſua mercatores cõ
fluerẽt, quemadmodum ad reliquas orbis partes, neue tam
omnium commerciorum inops eſſet Dania, ut non etiam
emporium haberet, quod oſtentare poſſet. Quæ leges, quæ
iura, hoc ipſum nõ permittũt? Aut cur non liceat regi reg-
nis ſuis conſulere? Nonne ſatius eſt auxiſſe regnum q̃ depre
ſſiſſe? Quid ergo ad Lubecenſes, quod rex ſuis in regnis co-
natur introducere? Quomodo uero hoc ex modo, ciuitati
bus ſua ſublata ſunt priuilegia? An illis cautum fuit ne libe-
rũ eſſet regi, quod pro regni utilitate erat inducere? Mini-
me. Cur ergo non poſſit? Quod ſi quæ priuilegia ſublata
eſſent, nonne iure fieri id potuit? At iure potuiſſe omnia uo
bis priuilegia antiquari, uidete an nos non recte poſſimus
oſtendere. Si enim uos ipſi priuilegia ueſtra primi fregiſſe
poſſitis oſtendi, quid tum eſtis dicturi? Agite, audite. Cau-
tum eſt priuilegiis ueſtris expreſſe, quod ſi forte contra re-
gem inſultus hoſtiles, & bellicos motus fieri contingeret, uel
a regni incolis, uel ab exteris, mercatores ueſtros, & alios ar-
tificia manualia exercentes, ut priuilegiis digni reddami-
ni teneri & obligari ſub amiſſionis illorum pena, ad huiuſ-
modi

Reuocate hæc in animũ Dani. Ampliare uolebat Daniam Chriſtiernus, & expulſus eſt.

Illuſtriſſimus rex cũ in omnibus prouinciis uideret emporia uolebat unũ aliquod in ſuis regnis eſſe.

Men ſeruaſſe decuit, ut eſſẽt qui me perderent.

Ciuitatib9 nõ fuiſſe ablata priuilegia quãtum rex ſciat. Quinimo ſi id factũ fuiſſet iure potuiſſe fieri.

Cautũ in priuilegiis Lubecenſium.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

modi inſultus propulſandos, & hoſtes pellendos omnes
uires impendere regi, & ſuis aſſiſtere ac auxilium ferre. Ne-

Oſtenduntur Lubecẽſes ſua priuilegia fregiſſe & ſua pacta tranſgreſſi unde iure illis oĩa antiquari potuiſſẽt ſi uoluiſſet Illuſtriſſimus rex Chriſtiernus, q̊d tñ factum nõ eſt ab eodem quod ſciat, Turpe factũ Lubecenſiũ.

gatis? At parata ſunt diplomata, Preſto ſunt ſigilla ueſtra,
In manibus ſunt, quibus id poſſumus euincere. Sed & penes
uos ſunt, unde negare non poteſtis. Nunc uero dicite. Ob-
ſeruata ne hæc a uobis ſunt? Certe niſi oſtenderimus longe
apertiſsime nihil minus obſeruatum eſſe, pereant quecunq;
prius digeſſimus. Tempus requiritis? Anno domini M. D.
II. Quid? Cum Canutus Allonis Eques Noruegus facta cũ
certis Sueonibus contra regem perfida coniuratione, & cõ-
tracto ex propriis militibus & Sueonibus exercitu, in curiá
regalem ciuitatis Bergenſis irruiſſet, ac illam omnibus iuri-
bus fiſcalibus per quattuor proximos annos collectis & re-
bus aliis una cum naui regia ſpoliaſſent, illato damno mul
ta markarum milia excedente, ac domus & edificia ditio-
nis regiæ dictæ curiæ circumiacentia, rapinis & incẽdiis de-
uaſtaſſent, & tandem ciues alii regis ſubditi parricidas & pre

Kanutus Allonis rebelliũ in Noruegia prĩceps.

dones iſtos uiriliter inſecuti & aggreſſi, haud dubie de eis cõ
miſſi parricidii ſupplicium ſumpſiſſent, Quid tum egere
mercatores Lubecenſes? nonne confeſtim armata manu
regiis ſubſidio uenere, ut ex priuilegiis tenebantur? aut hoſ-
tes pepulere, & inſequuti ſunt? Minime. Quid ergo? Confeſ-
tim mercatores Lubecenſes, & aliarum adherentium Lube-
cenſibus urbium, contracta cohorte ſeſe perfidis illis, & per-
iuris, & predonibus, conuinxerunt, & armata manu contra
Illuſtriſſimi regis ſubditos auxilium tulerunt. In ſumma,
ipſi in cauſa fuere, ne a ciuibus de predonibus illis uindicta
ſumeretur, ne bona regia, quæ diripuerant Sereniſſimo regi
iterum reſtituerentur. Quid hoc facinore potuit eſſe ſcele-
ratum magis. Priuilegia fregiſſent, ſi quieti manſiſſent, ſi

Aliud ſceleratum factũ Lubecenſium.

ciuibus auxilium non tuliſſent, Nunc cum tumultum exci-
tauerint, in ciues impetum conuerterint, bona regia diri-
puerint(Nã ꝑ ipſos ſtetit quod reſtituta nõ ſint) quomodo
liberum illis priuilegiorum ius manere poteſt? Quid quod
ſæpenumero non modo non propulſatis regiis hoſtibus &
iniuriis,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

iniuriis,priuilegia tranſgreſſi ſunt, & uiolarunt, ſed & regiã maieſtatem ledentes ſepenumero ipſimet contra Ioãnem & Chriſtiernum reges,eorumq; conſiliarios regni prefectos & officiales,tumultuoſe inſurrexere,ui & armata manu iuſticiam miniſtrari, & iniquos malorum conatus coartari, prohibentes & impedientes. Atq; inter alia innumera Ioannem Epiſcopum Bergenſem ter ciuitate ſua Bergenſi uiolenter expulerunt. Accedit ad hæc quod prius dictum eſt, quam eadem in urbe anno domini M. D. X X I. ſeuiciem citra omnem occaſionem exercuere, Adiungitur & illud, quod ante aliquot annos Epiſcopum Bergenſem regium conſiliarium,poſt multa nefanda,pontificia infula ac ueſtitu ornatum, & uenerabile Euchariſtiæ ſacramentum manu tenentem, ſacroſancto ſaluatoris corpore in rerram cõiecto & peſſundato,& ambabus reſecatis manibus,atrociſſime trucidarint. Hoc ipſum tam egregium factum, ſi priuilegiorum immunitatumq; ius nõ excedit, quæſo quomodo infringi poterint priuilegia? Si liberum eſt per priuilegia regium conſiliarium trucidare,ſi pontificiæ leges citra occaſionem & cauſam Epiſcopum interimere permittunt, deniq; ſi Chriſtianæ pietatis eſt corpus, quod pro nobis oblatum eſt,in terram coniicere & peſſundare,ſua ſint Lubecenſibus permiſſa priuilegia. Sin uero proprio gladio iugulantur,tum demum nihil magis inculcent priuilegia ſibi antiquata fuiſſe. Quid memoremus Segebergenſe fœdus, Nycopynckenſe,Malmogienſe, Lubecenſe, & alia innumera quæ perfidi hoſtes ſepenumero infregiſſe,citra ullum negocium euinci poſſunt, Quam rem etiam oſtendimus, & adhuc inſequentibus copioſius digeremus. Quod ſi ergo ſublata fuiſſent ſua priuilegia,quid eſt quod cum ratione conqueri poſſent? Neq; tamen nouit Sereniſſimus rex, quod illis adempta ſint,tantum abeſt ut tale quid exiſtimet factũ eſſe,quod iure fieri poteſt aut Lubecenſibus unquam uoluit ruinam illatam eſſe,aut in ſeruitutem redegi. Quando hoc ſemp egit,ut pax firma perſiſteret, & bellorũ tumultus ſedarentur,

Aliud adhuc ſceleratius.

Lubecenſes Epiſcopũ Bergenſem ter ſede ſua expulerunt.

Lubecẽſes alium Epiſcopũ Bergẽſem põtificia infula decoratũ & ſacrũ corpus Chriſti in manu tenentem corpore dñi in terram proiecto & peſſundato reſciſſis manibus crudeliter interfecerunt. o Chriſtianũ factum.

Mendaciũ eſſe quod Lubecẽſes aiunt regem conatum eſſe Lubecenſes in ſeruitutẽ redigere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

rentur. At hoc toties dictum eſt, ut ſuperuacuum ſit, iterum repetiiſſe. Aut uos ſi poteſtis aliud euincere, agite, in iudicium uenite. Quomodo uero in ſeruitutem uos redigere uellet, qui ut uos redigeret nunquam attentauit? Niſi forte dũ ille domi hoſtem operitur, Lubeka ultro & ſponte ſedentẽ ſit receptura. Hoc ueſtrum propoſitum fuit, quod & nunc ad finem perduxiſtis. Exuiſtis enim optime de uobis meritum regem opulentiſsimis regnis, effeciſtiſq; ut in miſerum exilium ſponte ſecederet, quis hoc uel puer non intelligat ironice a uobis dictum eſſe? itaq; ſumi debere ut uos conati ſitis regem in ſeruitutem redigere, & penitus deſtruere, quod nunc feciſtis, tum demum uos ab imperio Romano alienare? Quod fœdera quæ uobis cum Francorũ rege ſunt, facile poſſunt euincere. Somniatis enim ueſtram illam libertatem, & popularem ſtatum, ſi quid grauius nobilitati accidat, meditamini. Mentimini enim & impudenter (ſed pro more) mẽtimini ſordidi ſanguiſugæ, ſi regem tale quid conatum eſſe aſſeritis. Deducite, Probate, In iudicium uenite, Quod ſi idipſum euincere poteſtis, cedimus uobis trium regnorum ius. Lubecenſes reges ſunto. Aliud nil requiritis. Sin minus, tum demum iudicent principes, quid de horum hominum inſania ſtatuendum ſit, qui nobiliſſimos reges in mutuum odium conantur incendere, id unũ facientes, ut diſperſos diſpalatoſq;, ſingulos melius q̃ omnes, extinguant, nobilitatiq; finem (quod dii caueant) certiſſimum imponant. Itaq; uelut in fabulis eſt, lupos cum uiderent ſe non poſſe ouibus, quæ cum canibus amicitiam contraxerant, uim inferre, id unum effeciſſe, ut canes ab illis abalienarent, & tum demum utroſq; facile proſtrauiſſe. Ita nunc Lubecenſes ſacram Cæſaream maieſtatem in regem prouocant, & hunc quidem proſtrauere. In illum uero inito cum Francis fœdere iam conſpirauere. Quod ſi cui mirũ uideatur illos tale quid audere in Cæſarem comminiſci, tam potentem principem, is primo conſyderet ingentes Lubecenſium & confœderatarum urbium opes eſſe, ſuperbam &

Lubecẽſes ſẽper regem inuaſerunt, Rex aũt illos nunq̃ immo ut bellũ fugeret maluit in exiliũ abire.

Lubecẽſes in iudiciũ vocat rex ut probẽt id quod nunc mentiũtur, q̃ ſi id poſſint cedit illis omne ius.

Lubecẽſes conãtur animos regum a mutuo fœdere dirimere ut melius demũ q̃ant diſcordes in predã aſſumere & delere ut nũc in ſereniſſimo rege effecerũt & in Cæſare facere conantur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

bam & aptam ſeditionibus multitudinem, magnas uires, ſunt enim urbes confœderatæ maxime ſeptuaginta quatuor, nulla in illis quæ non poſſit magno tempore quod uis bellum illatum repellere. Tum ita cõiuratæ, ut quiſquis ſit princips qui uni bellum inferat, iure an iniuria, is confeſtim cum omnibus illis bellum certo eſſe ſibi credat. Iſta popularium conſpiratio aduerſus nobilitatem tumultum meditata eſt. Deinde temerariam & inſatiatam plebẽ eſſe, cui opes miſera Germania ſubminiſtret, cum decuplato precio merces ſuas Germanis iniiciant. Quo fit ut nullum neq; regem neq; principẽ uereantur, Fœdericum, Maximilianum ludibrio habuere. Contra Carolum fœdus cum Franco iniere, hinc auditæ ſunt illæ peſtilẽtes uoces Menſe Februario VViſmariæ (una ex confœderatis eſt) Cæſarem Carolum non uelle Chriſtierno regi ſubſidium ferre, Tum ut uellet, non poſſe. Demum ut poſſet, non audere ſecum bellum aſſumere, ne forte idipſum patiatur quod extorris Chriſtiernus. Habere enim ſeſe Macheram domi, qua facile urbinam repellerent. Hæc paſſim iactata ſunt, quo tempore Illuſtriſsimi Alberti Megapolẽſis nuptiæ celebratæ ſunt, Adiunctum, Cæſarem Carolum puerum eſſe, Cum Chriſtierno autem ſi bene Lubecenſes & confœderati agere uelint, conceſſuros rus unum, apud Noruegos quod cum uxore & liberis coleret, ut inde uitam ſuſtẽtare poſſit. Id genus multa uulgo iactata ſunt, Editi & ſparſi libelli. Illuſtriſſimæ reginæ idipſum quod ex donatione per nuptias obuenerat, ui ablatum. Scz uero id Chriſtianũ eſt, regem potentiſſimũ ad ruſculum colendum adigere? & Illuſtriſſimam reginam Sacratiſſimi Cæſaris, Illuſtriſſimiq; Ferdinandi ſororem, mitiſſimam & optimã principem, in ruſticas ſordes coniicere? & liberos tot maximorum principum nepotes, & conſanguineos, inſontes ad extremam illam pauperiem redigere? Quibus id auribus audies Inuictiſſime Cæſar Carole? Quibus id Illuſtriſſime princeps Ferdinande? Quibus uos omnes reges & principes? Niſi forte quia non id effecere, pu

Conſyderent principes opes Lubecẽſiũ & non iudicaturiſ ſunt mirũ eſſe ſi ſibi cauere debeant.

Germania lubecenſibus opes ſugerit ſed proh dolor ignara.

Peſtilẽtiſſime uoces Lubecẽſium & cõfœderatorum de Cęſare Carolo & rege Chriſtierno.

Execrabilis intentio Lubecenſiũ qui iactat ſeſe regi & reginę & liberis daturos rus in Noruegia ut uictum ſibi poſſint cõparare & liberis ſuis Cęſaris et Ferdinãdi nepotibus generoſiſſimis pueris.

tatis minus deteſtandum eſſe. Quaſi uero non etiam uo-
luntas iudicanda ſit. Minus malum eſt ꝙ facere non potue-
rint, & puniendum certe nihil minus. Deniq; ſi cui regum
potentia maior uideatur, q̃ ut eam poſſint labefactare Lu-
becenſes, is conſyderet Illuſtriſſimum regem Chriſtiernum
trium opulētiſſimorum regnorum legitimum regem fui-
ſſe, & in tribus pro more coronatum, ſed & Ducatus extra
regnum habuiſſe non impotentes, quibus tamē oībus ex
iſtorum Lubecenſium animo ſpoliatus eſt. Effecere id exi-
guo tempore, ut minime mirum uideri poſſit, maiora ad-
huc auſuros qui tam proſpere ſucceſſiſſe oīa ſibi contemp-
lantur. Et grandiora aggreſſuros, fauentibus nunc fatis, qui
prius tam magnis citra certitudinem ſe immiſcuere. Sed
hæc alii conſyderent.

Chriſtierni regis quondam potentia.

De Illuſtriſſimi regis mr̃e quā Lubecenſes a ſe liberatam eſſe dum ſtockholmi captiua tenereť aſſerunt.

Cæterum, ꝙ Illuſtriſſimam matrem Lubecenſes in Da-
niam reportarint, non poteſt non maximam gratiam ha-
bere Illuſtriſſimus rex. Verum promeritus eſt idipſum co-
pioſe erga eos Illuſtriſſimus Ioannes piæ memoriæ, & ipſe
deniq; Chriſtiernus auctis Lubecenſium priuilegiis, Quod
ipſi negare non poſſunt. Cum tamen in cauſa fuiſſent Lu-
becenſes, ꝙ eadem in hoſtium poteſtatem perueniſſet. Io-
annes ſiquidem e Suetia abiens reginam uxorem Stock-
holmi dimiſerat, Interea Lubecenſes ſuis ſolitis ſuggeſtio-
nibus Suetos in rebellionem pepulere. Capta eſt Stockhol-
mi regina a Suetis, fruſtra ſummus pontifex, fruſtra Cæſar,
fruſtra omnes principes laborauere. Solis Lubecenſibus li-
cuit reginam e captiuitate eximere, nimirum qui originē
captiuitatis fecerant, in manibus habuere illam iterum re-
ſcindere. Quid nunc de Lubecenſium potentia dicendum
eſt? Quod ſummus pontifex non potuit id Lubecenſes effe-
cere. Cæſarem Sueti contempſere, Lubecanos non cōtemp-
ſere. Principum authoritatem abominati ſunt, Lubecenſiū
legationem uenerati ſunt. Conſyderate principes ſordidis
mercatoribus plus authoritatis q̃ uobis eſſe, & conſyderate
tandem quorſum hæc ſunt euaſura. Non contraxiſtis autē
odium

Lubecēſes in cauſa fuerecur regina in captiuitatē deduceretur adhortati enim erāt vt Sueti rebellarent.

odium ea ex re Lubecenſes, ſed priuilegiorum auctionem & ab Ioanne & a Chriſtierno. Nimis iactatis, unum quod contuliſtis beneficium. Neq; inficiatur Illuſtriſsimus rex gratiam ea ex re uobis debitam fuiſſe, ſed non ſubiicitis quid ea ex liberatione ſitis conſequuti. Veſtrum officium iactatis repenſionem non aſſcribitis. Ita enim ſemper ſoliti eſtis cauſam ſcribere, ut dimiſſa ea parte qua uobis poſſit reſponderi, alteram euulgetis, in id unum laborantes, ut Sereniſsimo regi immeritam apud ignaros rerum animos inuidiā confletis. Sed & his finem tandem deus conceſſurus eſt.

Lubecēſes oſtendere plus ſeſe poſſe quā pontificē Cæſarem reges & lectores.

LVBECENSES.

EX iſtis & aliis infinitis preſſuris & intollerabilibus grauaminibus, ad necem & perpetuam miſeriam reſpicientibus, nec ex alia cauſæ preſumptione uel libidine, ad defenſionem & arma, quod dolenter refero, uentum eſt, nec potuit modus quiſpiam inueniri, quo tam crudelibus & immaniſſimis conatibus iretur obuiam, coegit Lubecenſes ſacramentorum imperatoriæ celſitudini, & ſacro Imperio preſtitorum memoria. Erant Lubecēſes omni ope & auxilio imperii deſtituti, Inuictiſſimus Cæſar fuit in Hiſpaniis, Sacri Imperii regimini ſatis fuit, & eſt in hodiernum diem quomodo Turcha a finibus Chriſtianorum arceri poſſet, & inteſtina Germanorum principum bella & odia componi negocii. Itaq; non pro ſe ſolo, ſed pro toto Imperio arma ſumpſerunt, uitam fortunamq; omnem in non paruum diſcrimen ponentes ne a Sacro Imperio tam inſignes urbes alienarentur, & dominium regum ſubire cogerentur, pro quo & Inuictiſſimus Cæſar, & om̄es Germani principes ipſis merito gracias habere debuit, & debeāt. Tātū em̄ Cæſareæ maieſtati & toti Imperio de Lubeca in imperii iuribus manu tenenda intereſt, q̄tū de quauis alia ciuitate, q̄tūcunq; maiore & ditiore, quando quod abſit hæc Danico imperio parere cogeretur, omnes uicini principes non

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Cæſari non imperio, ſed Danis obſequi & parere compelle-
rentur, quod ſicuti hoc rex Daniæ auidiſſime ſitit, ita eſt Lu
becenſibus optima ſpes Inuictiſſimum Cæſarem hoc maxi
me nolle, nec ſpes eadem Lubecenſes deſeret, ueſtram Celſi-
tudinem ut imperatoris filiam, & imperatoriæ maieſtatis,
& imperii ſubditorum gratioſiſſimam dominam, ueſtras
illuſtres celſitudines iſta attente & ex animo expenſuras, ſe-
ſe in Lubecanos, aut ab affinibus, aut a ſanguine nequicq̃
moueri paſſuros.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſuppradictum Articulũ Lubecenſium Reſponſio.

Nullã exigen- di Sereniſſimi regis occaſio- nem fuiſſe q̃ innatam libi- dinem.

PReſſurarum ratio pridem reddita eſt, intollerabilia
grauamina non fuiſſe oſtendimus, quod ad necem
& perpetuam miſeriam non reſpexerint, ſed id intu
lerint Sereniſſimo regi Lubecenſes, clarum eſt. Nec alia ex
cauſa, preſumptione, uel libidine. Nulla ergo uobis fuit exi
gendi Sereniſſimum regem cauſa Lubecenſes, cum nulla
preſſura fuerit, grauamina ex populi Danici conſenſu, ex
legum Danicarum conſtitutione inducta fuerint, cui neq;
Lubecenſes repugnabant, neq; repugnare iure poſſunt. Nul
la miſeria uel mors intentata fuit, cum nunq̃ rex Danus bel

Lubecẽſes nõ defenſionẽ ſed oppugnatio- nẽ ſemper in- tulere.

lum inceperit, ſed ipſi ſemper in Daniam impetum conuer
terint, regemq; non ad aliena inuadenda, ſed ſua ſi poſſet
tutanda inpulerint. Nullam ergo aliam illis cauſam fuiſſe,
q̃ libidinem uel hoc euincit, ꝙ fœderis conditiones cum de
diſſent, arma aſſumpſere. Ad defenſionem anniſi nõ ſunt.
Teſtis eſt Burondia, teſtis Scania, teſtis Sialandia. Deniq; iu-
dicant hæc tẽpora ꝙ nõ ad defenſionẽ, ſed ad depredationẽ
& oppugnationẽ. Tũ defendiſſent, ſi cũ infeſto rex exercitũ

Ad om̃ia quę proponũt Lu becenſes re- ſponſio.

Lubecam obſediſſet, aut in illorum agros impetum conuer
tiſſet. Nunc cum totum regnum expugnauere, quæ eſt iſta
defenſio? Ad arma non ut ipſi aiunt (quod dolenter refert
orator)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

oratores ex neceſſitate uenere, ſed libidine ut prius euicimus modum nullum inuenire poterant, quo potentiam ſuam declararent, niſi regem expellerent. Nulli conatus preterq̄ Lubecenſium fuere crudeles & immaniſſimi. Nam media in pace bellum toties geſſere, Pyraticam exercuere tot fœdera, tot pacta, tot conuentiones fregere, pre impotenti ira omnia demoliti ſunt, Bornholmum arcem euertere, Burondiam uaſtauere, Bergenſem Epiſcopum exegere, Alteram trucidauere, & hæc omnia cum pacem eſſe ſibi cum Danis ipſimet fatentur. Talia ſi poſſint in Sereniſſimum regem retorqueant. Neq; coacti ſunt memoria ſacramentorum imperio preſtitorum, Quæ enim eſt illa memoria? Imperiũ iuſſit a bello abſtineri indicta pæna, Cæſar aperte comiſſarium rei & cauſæ audiendæ dederat, non bellum mandauerat inferri. Porro quæ ſunt ſacramenta imperio preſtita? Contempſiſtis enim tot Cæſares tot eorum mandata abominati eſtis, quid uero ſacri Rhomani auxilium a uobis ab fuiſſe conquerimini? Cauſam audiendam mãdauerat imperium non rem bello exequendam. Inuictiſſimus Cæſar erat in Hiſpaniis. Quid ad uos? Niſi forte quod malitis illũ in manibus confœderati uobis regis Franci eſſe. Sacri Imperii ſatis fuit negocii conſulere, quid de Turcha agendum eſſet. Mentimini, quem enim dimiſit idem regimen circa adminiſtratã iuſtitiam? Neq; enim tam id curæ fuit, quod uos dicitis, q̄ Germaniæ recte adminiſtrata iuſtitia conſulere. Miſerat Illuſtriſſimus rex Nurimbergam oratores ſuos, qui iure agerent, Lubecenſes autẽ ad toties deſyderata arma conuerſi, dum res in iudicio pendet, cum Cæſareũ id illis regimen interdixiſſet, Illuſtriſſimum regem omnibus regnis ſpoliauere. Itaq; non pro ſe ſoli, ſed pro toto Imperio bellum aſſumpſiſtis. Sed quid commiſit in imperium Sereniſſimus rex? Iudicio ſtabat & hoc imperii. Principes iudices uoluit, & hos imperii. Deniq; ſe totum imperio ſubmiſit. Vnde ergo audetis pro imperio a uobis bellum geſtum eſſe dicere? Porro quis ut pro imperio bellaretis iuſſit? Bellaſtis

Si poſſint Lubecenſes in Sereniſſimũ regẽ talia retorquere retorqueant.

Lubecẽſes Cęſarẽ quẽ ſemper contempſere conquerũtur in Hiſpaniis fuiſſe quia illi mallent in manibus Frãcorũ illũ eſſe.

Sereniſſimus rex nihil in imperiũ unq̄ cõmiſit ſed Lubecẽſes ſemꝑ repugnarunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Quomodo Lubecenſes ꝑ imperio dimicarunt non augẽdo ſed deſtruẽdo.

Imperiũ non bellat pro libidine vt Lubecenſes ſed iuſte nõ citra rationem.

Lubecẽſes icto cum Francis fœdere ab imperio uolũt abalienari.

Illuſtriſſimus rex principes nõ deſyderat habere inimicos ſed amicos non quemadmodũ Lubecenſes.

Impudens mẽdaciũ Lubecẽſium quod de principib⁹ cõminiſcuntur.

laſtis autem uere quidem pro imperio, ſed pro exuendo eo, non autem augendo. Alioqui cur imperii arbitrio ſubiugata a uobis regna non credidiſtis? Cur ignoto principi, & qui ſemper Franco regi confœderatus fuit, citra Cæſaris aut imperii aſſenſum, Daniæ regnum tradidiſtis? Scilicet non ueremini pro libidine ueſtra geſtum bellum, pro imperio geſtum dicere? Non bellat enim pro libidine imperium, ſed æquum cuiq; ius diſpenſat, neq; tam perfidorum hominũ propugnatione eget, ſed cuncta iuſticia moderatur, Vitam fortunamq; omnem non paruo in diſcrimine ponentes. Cur ergo citra negocium arma induiſtis? Ne ab imperio tam inſignes urbes alienarentur. Atqui hoc agitis icto cum Francis fœdere, quod nũquam auſus eſſet Sereniſſimus rex ueſtris uiribus ſemper impar, ſed iuſticia ſuperior. Sed & illo genere prauiſſimi quiq; & ſceleratiſſimi ſuperiores ſunt. Vos ab imperio diſceditis cum commiſſarios ab imperio delegatos contemnitis, Principes fruſtramini, clariſſimorũ hominum preſtolationem fallitis, cum fœdera, pacta, conuẽtiones, literas, ſigilla, ſyngraphas, deum deniq; pactorum teſtem execramini. Pro his ſi imperium & Cæſar uobis graciam debeant, principum arbitrium eſto. Nam quod de Lubeka manu tenẽda imperii & Cæſaris maxime interſit edocent ea quæ in imperium machinantur, quæ in Cæſarem decreuere cum Francis, quæ in omnium principum apertam perniciem ſtatuere. Neq; uero ut Danis pareret unquã laboratum eſt, neq; uicinos principes inimicos habere deſyderat Illuſtriſſimus rex, ſed omni illos officio deuincit, Cum Lubecẽſes ſua illa tyrannide apud omnes promiſcue ſibi inuidiam conflant. Teſtantur hoc principes Germani, cum quibus ſæpenumero, citra omnem rationem inique geſſiſtis. Neq; uero ut Germani principes Danis ſubiugarentur unquam elaboratum eſt, tantum abeſt, ut id Daniæ rex uehementer ſiciat. Contentus fuit ſuis, & uos ne ſua ſibi integra eſſent, effeciſtis. Quinimo potentiores ſunt Germani q̃ ut tale quid ſibi timere debeant, quãq̃ non paulo ſpecioſius eſſet

ſius eſſet

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ſius eſſet regibus q̃ mercatoribus parere. Imperatoris autem
filiam Illuſtriſſimá principem Margarytham quo animo
audetis in partes trahere? Neſcitis enim quantum illa pa-
tri, quantum nepoti debet? aut non putatis illius adhuc lu
dibrium ueſtrum menti inherere? Aut creditis neſcire illá
ꝙ uos Maximilianum patrem, Carolumq; nepotem palã
& aperte aſpernamini? Eſtimatis uero cum Illuſtriſſimi re-
gis calamitatem intuetur non ingemiſcere, optimam prin
cipem? & dolere, tantum uicium mercatoribus ſupereſſe, ut
regibus exitium palam intentent? Et ingemiſcit ſane ut cre
bris literis ſignificat, Neq; acceſſura eſt ueſtris fraudib9 quas
& illa plane nouit in totius Germaniæ exitium uergere.
Quid uero adhuc faceret? Non dum ueſtris fraudibus finis
aduenit, qui ubi demum adfuerit, tum in mentem reducite
durum eſſe cum lapide magnete contendere. Neq; autem
tantum gratiæ falſo huic ueſtro epilogo ineſſe poteſt, ut ho
mines in partes traducatis. Nouiſtis enim ueritatem ubi e-
merſerit, ſemper uictricem eſſe. Malum autem quod primũ
ſeſe prodidit, tum demum aperte cognoſci. Illuſtriſſimum
regem primum tribus maximis regnis ſpoliaueratis, dein-
de & libris diffamatoriis laceraſtis, priuſquam ille tot indig
na a uobis paſſus unq̃ uoluerit reſpondere. Maluit enim
male apud omnes homines audire æqua in cauſa, q̃ in ini-
qua ab om̃ibus extolli. Proinde quorſum hæc uergant, uos
tandem conſyderare decet Lubecenſes. Non ſemper agit
ultionem ſcelerum cõfeſtim deus, ſed tarditatem, ſupplicii
grauitate compenſat. Inducite in animum quoties deſtru-
ctæ ſint hoc pertinaciæ generæ nobiliſſimæ urbes, Quarum
uos ut gloriá uideri uultis æquare, ita calamitatem uereri
debetis ne communem incurratis.

Quomõ au-
deant Lube-
cenſes Marga
rythã in par-
tes trahere cũ
probe ſciant il
lam prudenci-
orem eſſe q̃ q̃
citra rationem
impelli poſſit

Lubecẽſes tã-
dem cauere de
cet ne in ſe re-
dundet ſcele-
rum ſentina.

Magnę urbes
deſtructę qua
rũ gloriã ut lu
becenſes uide
ri uolũt ęquaſ
ſe, ita timendũ
ne calamitatũ
participes de-
mum ſint.

LVBECENSES.

ET quamuis poſt inceptum bellum Illuſtriſſimi D.
Marchio Brandeburgenſis Princeps Elector, & D.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Albertus dux Magnopolenſis ſe rebus componendis ingeſ‑ſerint atq; utrimq; conuentũ ſit, non potuit tamen, ut tum res erat, inceptum bellum dimitti, cum in fide faciunda tota difficultas rei hereret, attamen potuiſſet D. Elector, & ipſi regi & Lubecenſibus in hoc negocio aliter opitulatus fuiſſe, & ne utrimq; in has tetras conditiones incidiſſent, precauiſſe. Sed ualeant iſta &c.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c, Regis ad ſupradictum Lubecenſium articulum Reſponſio.

Reſponſio ad omnia a Lubecenſibus poſita.

TAles pacis amatores ſunt Lubecenſes, ut cum ab Illuſtriſſimis principibus ad pacem requirerentur inceptũ citra diffidationem bellum, non potuerint dimittere. Fatentur idipſum, & tamen ab imperio gratiam ſibi deberi putant q amiciſſimum imperio regem, omni ditione ſpoliarint. Venere hi principes Lubecam, præſcriptæ ſunt conditiones, Intermedio tempore dum eas Illuſtriſſimus rex acceptaret, in Burondiam inſulam traiecere, Bornholmum demoliti ſunt, Scaniã uexauere, Hafniæ interminati ſunt. Conuentum eſt igitur utrimq;, rex pacem uolebat, uos bellum inceptum non poteratis dimittere. Non ergo ueſtras urbes in ſeruitutem redigere in animo habuit Illuſtriſſimus princeps, qui in pacem componendam hos principes euocarat. Cur ergo precedenti articulo tale quid anniſum illũ fuiſſe efficere mentimini. Et merito ſane nõ potuit, ut tum res erat bellum dimitti, quando ita res erat q omniũ animos a Sereniſſimo rege auerterant, & populum ut ſacramẽtum exueret induxerant, fatentur ergo ut tum res erat bellum non potuiſſe dimitti. At quare non potuit? rex uolebat dimitti, Cur ergo uos ſi pacis auidi eſtis non dimiſiſtis? Sed non permiſit innata pertinacia, Hortabatur rex Francus ut fortiter inceptum adimpleret, ne forte Illuſtriſsimo Cæſari ſubſidio claſſem rex Danus tranſmitteret, quod fu‑

Lubecẽſes apte fatentur a ſe bellũ non potuiſſe dimitti cum tamẽ nõ ueriti ſint Sereniſſimo regi aſſcribere tãq eis defẽſionis cauſam attribuiſſent.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

turum ſciebat ſi in Suetia res trāquillæ fuiſſent, & uos non bellum intuliſſetis Lubecenſes. Sed & uolebatis oſtendere neruum & uires uobis eſſe, quibus non ſolum tutari uos, ſed & aggredi opulentiſsimos reges auderetis. Deniq; uolebatis eo in rege, ut in Caribus audaciam & fortunam ueſtram experiri, ut demum hoc proſtrato in alios promiſcue impetū conuerteretis, & nobilitatem omnem exterminaretis, & illi execrabili democratiæ originem faceretis. Itaq; res ut tum erant non permiſere pacē fieri, in quā Illuſtriſsimi principes tantis conatibus anniſi fuerant. Sed erat uobis expellendus rex, oportebat fœderum obliuiſci, quod ſemper feciſtis, Decuit hoc Franco regi beneficium preſtare, ut Cæſarem maioribus negociis inuolueretis & a bello ad fratris reſtitutionem compelleretis. Obtemperandum erat libidini, cui nunquam non obtemperatis. Dandum hoc auaritiæ, ut opulentiſſima regna ſordidi mercatores occuparetis. Tentatum eſt ab optimis principibus, ſi emolliri poſſitis. Omnem lapidem hanc in rem euoluerunt & fruſtra, Quando adhuc Illuſtriſſimum Ioachimum electorem imperii inſimulare non ueremini, tanq̄ non proſpexerit, quid in utriusq; partis cauſam pertineret. Et non perſpexit ſane ut uos putatis, quia cognito Sereniſſimi regis iure prudentiſſimus princeps, ut bello abſtineretis conſuluit. Quod innata uobis libido fieri permiſit. Cōſuluit egregius princeps, ut ſcriptis ſtaretis, Id autem quia nunquā facitis, indignum uiſum eſt nunc primum efficere, Ne timore ſuperbi homines a bello deſtitiſſe uideremini. Mauultis enim citra ius & æquum uictores eſſe, q̄ quietam & placidam uitam ſine iniuria trāſigere, Conſuluit ne bellum eo genere continuaretis, ꝙ timendum eſſet ne tandem ſuæ ueritati lux affulgeret. Sed fruſtra hæc omnia. Quando neq; ius, neq; fœdera, neq; tantorum principum conſpectus, uos deterrere potuerūt, quominus Sereniſsimum regem extorrem ageretis, tetra ſane conditione ſed uobis glorioſa ꝙ de nobilitate euicta primi merito poſſitis triumphare, Sed ualeant iſta, quando

Cur regiā pacem noluere amplecti.

Lubecēſes ut regi Francorū beneficiū preſtarent regem Chriſtiernū expulere.

Sordidi mercatores reges eſſe volunt.

Illuſtriſsimi principis Ioachimi Marchionis Brandeburgenſis Electoris imperii prudentia.

Lubecēſes merito triūphare poſſunt de nobilitate excisa iam em̄primā aciem proſtrauere expulſo rege.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Lubecenſes a ſulphuratis ad diademata ꝑuenere.

Lubecenſes a Sulfuratis ad diademata peruenere.

LVBECENSES.

NOn debet tum Lubecenſibus imputari, ꝙ ſeſe cum domino Fœderico Duce Holſatiæ D. & uicino & ſacri imperii principe colligarint, Ipſe ſaltem Dux ſeu electus rex cauſas ſuas & neceſſitudinem celſitudinibus ueſtris tam notas fecit, uel facturus eſt. Nec minus tacitum manebit quid cauſæ Iutas ad defectionem ſollicitauerit. Neq; Lubecenſibus impingi debet, ꝙ ipſi eos ad defectionem ſollicitarunt cum ſuo tempore literis doceri poſſit. Iutas cauſas defectionum & noui regis electionis Lubecenſibus ſcripſiſſe.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſuppradictum Articulũ Lubecenſium Reſponſio.

Conſcius animus perfidiæ nunꝗ quiet⁹ eſt.

ET non ab re ſane receptum eſt, conſcios animos perfidiæ nunꝗ tutos eſſe, nunquam quietos ſubſiſtere, Vrgentur eñi a ſemper rodente uermiculo, qui omnia illis dubia, omnia intranquilla facit. Timuere Lubecenſes & uere timuere, ne occaſionem dicerentur preſtitiſſe, ꝙ ſacramentum Iutæ exuiſſent, quod Illuſtriſſimus Holſatiæ dux aduerſus nepotem arma corripuiſſet. Proinde culpam uolunt anticipare. Quaſi non ſit longe compertiſſimum, aut ducem ipſum, aut Iutas nihil unquam auſuros fuiſſe aduerſus Sereniſſimum regem, niſi Lubecenſium & confœderatarum urbium auxiliũ accederet. Quid uero eſt quod Iutæ literis ad Lubecenſes cauſam defectionis & noui regis electionis ſcripſerint, aut quid hoc ad negocium? Nam ſcribere quidem potuere. Cur enim odium concipiatur faciles inuentu rationes ſunt. Neq; tamen hoc excuſat quominus a Lubecenſibus ad defectionem compulſi ſint. Satis eſt in

Iutę nunꝗ auſi fuiſſent rebellare niſi lubecenſiũ fœdera acceſſiſſent.

Cur odium inueniat cauſas cui ſemper.

hoc

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

hoc nefando actu oſtendiſſe, magnum Lubecenſibus emo-
lumētum fuiſſe, in ſollicitando Illuſtriſſimo Holſatiæ du-
ce, & Iutis ut deficerent compellendis. Deinde neq; ducem
neq; Iutas tale quiddam unquam attentaturos, niſi uali-
diſſimo obligandi genere ſeſe illis Lubecēſes deuinxiſſent.
Nam cum uiderent animorum inter Sereniſſimum regem
Chriſtiernum & Holſatiæ Ducem manente concordia, im-
poſſibile ſibi eſſe conceptū, aduerſus regem uenenum euo-
mere, callidi homines a lupis (ut fabula eſt) calliditatem
mutuati, imprimis alterum ab altero dirimere ſtatuerunt,
facilius ſingulos q̄ utrūq; deuoraturi. Et facile fuit aliquid
iniicere quo animorum diuortium fieret. Neq; enim unq̄
conquerendi deeſt occaſio. Itaq; hoc ſibi agendum rati, Il-
luſtriſſimi ducis conſiliarios corrupere, per quos egregius ſe-
nex miſere inductus eſt, decrepita iam etate res inauditas
moliri. Accedebat ꝙ unione regni perſeuerante nihil agere
poterant aduerſus regem, quo illius poteſtatem labefacta-
rent, unde non ſolum utile id illis fuit, ſed & neceſſum. De-
mum quid aliud indicant coniunctæ uires coadinita conſi-
lia paribus auſpiciis geſtum bellum? Porro Illuſtriſſimo du-
ci neceſſa fuit ea Lubecenſium amicitia, ꝙ ſuis opibus lon-
ge impar futurus eſſet etiam ſi attentaret, quod nobiliſſi-
mum uirum nunquam facturum fuiſſe citra illorum ho-
minum pertinacem impulſionem Illuſtriſſimus rex probe
cognoſcit. Sed hæc longe copioſius Illuſtriſſimus rex in ſua
aduerſus Iutas & Holſatiæ ducem excuſatione oſtenſurus
eſt.

Neq; Illuſtriſ-
ſimus dux ne-
q; Iutę unq̄ au-
ſi fuiſſent re-
bellare citra
Lubecēſiū fœ-
dera.

Semp̄ aliquā
occaſionē defe-
rendi eſſe quē
uelis.

Vnione Dani-
ci regni perſe-
uerante impo-
ſſibile fuiſſe Lu-
becenſib9 regē
exigere q̄re an-
nitendū fuiſſe
vt plebis ani-
mos diuerte-
rent & princi-
pes regni aba-
lienarent a Se-
reniſſimo re-
ge.

LVBECENSES.

NEc debet Lubecenſibus imputari ꝙ ipſe rex regna ſua
ſine neceſſitate & preſſura deſeruerit, immo potius
ſuæ regiæ dignitati, quæ ita omnium ſubditorum iras in
caput ſuum concitauit, ut formido eſſet diutius apud illos
conuerſari.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ Regis ad ſupradictum Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

> Lubecẽſes ſubditos in regẽ animarunt.

LVbecenſibus imputandum non eſt ꝙ rex regna deſeruerit, ſed ſubditis. At quis ſubditos in regem animauit niſi Lubecenſes? Communi utilitati regni ſemper Sereniſſimus rex conſuluerat, Stapulam in Hafnia uolebat erigere ut & Dania opulentior redderetur, Suetiam Danico imperio coniunxerat. Tot ſplendidis uictoriis clarius gentis nomen reddidit. Quæ erat ergo formido a ſuis niſi ꝙ eos Lubecenſes ad omnia mala occulto dei iudicio pepulerant? Nõne iam priuſq̃ excederet magnã regni partẽ illi ademeratis? Nonne obſidionẽ Hafniæ minabamini? Et noluit tamen Sereniſſimꝰ rex bellũ gerere, Iure contendere uoluit, legibus ſtare, principum authoritati ſuam cauſam committere, unde factum eſt ut regna deſeruerit. Putatis uero mali principis iudicium eſſe, ꝙ plebem aduerſus ſe excitauit? At dicite, bonis quod cum malis commercium eſſe poteſt? Nõne & optimi quiqꝫ ſemper a populo expulſi fuere? Exempla requiritis? Camillo quid poterat commodius eſſe Rhomanæ reipublicæ? Cariolano quid preſtantius? Quid Scipione Aphricano, quid & altero melius? & tamen a plebe expulſi fugatiqꝫ ſunt, & in exilium indignum remiſſi. Rurſus Themiſtocle, Socrate, Alcibiade, quid fortius? Et tamẽ quam a plebe gratiam retulerint, in comperto eſt. Demoſthene quid admirabilius? Et tamẽ plebis furiis ſuccubuit. Deniqꝫ ita uſuuenit ut nunquam optimus quiſqꝫ plebi acceptus eſſe poſſit, cum qua nunquã niſi quanto quiſqꝫ ſceleratior eſt, tanto magis conuenire poteſt. An neſcitis belluam multorum capitum appellari? Tum a Demoſthene monſtrum peſſimum, a Phocyllide irretentibile, ab eoqꝫ cum igne & aqua quæ omnia promiſcue deſtruunt, conferri? Itaqꝫ uirtutis ſignum eſt non maliciæ. Nullus enim illi hominum generi gratior eſt, q̃ qui optime poſſunt imponere.

> Illuſtriſsimi Daniæ Regis Chriſtierni facta.

> Non eſſe mali principis ſignũ ꝙ aduerſũ ſe Chriſtiernꝰ rex plebẽ excitauit.

> Camillus.

> Scipio Africanus.

> Themiſtocles

> Demoſthenes

> Optimus quiſqꝫ ſemper plebi ſuccubuit.

> Populus q̃uo a Demoſthene q̃uo a Pherecyde et Phocyllide vocetur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

nere. Vnde uobis facile fuit efficere, ut illius capiti inſidias ſtrueretis, Sed bonitatem & maliciã non ueſtrum eſt iudicare Lubecenſes, Deus arbiter eſt. Is demum oſtenſurus eſt tandem quãto minus illi ſuperbia diſplicet, q̃ falſo iactatæ uoces & ſparſa in uulgus diffamatoriorum libellorum tam ingens copia. Noſſe uos conuenit quid in eum ſancitum eſt, qui fratrẽ ſuum Racha nominauerit, Noſſe uos oportet & malis quoq; regibus obediendum eſſe, quod Paulus ait, ut ſi forte reſipiſcant gratum deo officium ex pacientia preſtitum ſit, Sed hæc Chriſtus iudicet.

Plebi optime acceptos eſſe q̃ optime poſſunt imponere et decipere.

Videte hec lubecenſes.

LVBECENSES.

ORat & petit Senatus Lubecenſis maiore, quam poteſt inſtantia, & q̃ humillime ueſtras celſitudines & gratiæ dignentur ſolita in omnes humanitate & prudentia iſta attentius conſyderare, quam per me craſſiore, ut aiunt, Minerua, dicta propoſita & ſcripta ſunt. Si forte Illuſtriſsimus rex querelis ſuis Lubecenſes preueniſſet, atq; animos ueſtros in Lubecenſes concitaſſet. Sed ea eſt ueſtra integritas & ſyncera conſcientia ne temere quicq̃ de quoq̃ ſtatuatis. Obſecrant igitur maiorem in modum quæ dicta ſunt attente conſyderare dignemini, ſimul quod ſuprema neceſſitas Lubecenſes iam multis cladibus & erumnis defeſſos in hanc truculentam conditionem & miſerandam rerum faciem deduxerit, & quod nulla alia uia q̃ defenſionis quam omnia iura admittunt, quo ſeruitutem & exitiũ euaderẽt ipſis reliqua fuit. Et ea propter mercatores eorũ in iis patriis negociantes commendatos habere manutenere & defendere, eorũ priuilegiis uti & libere gaudere, permittere. Lubecenſes omni gratia proſequi contra ipſos, & predictos eorũ mercatores nihil ſtatuere, ſed opem, auxiliũ & fauorem preſtare, quo ſeſe in imperii finibus tute tueantur benefacturæ, & Cæſari & imperio cuius res agitur, ſi hæ preces apud ueſtras celſitudines locum mereantur, & hoc ip-

ſum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ſum Lubecenſes, quorum humilem exhibitionem hic repeto totis uiribus erga illuſtres gratias & ſublimitates ueſtras conabuntur promereri.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſupradictũ Lubecenſiũ Articulum Reſponſio.

Supremã neceſſitatẽ bellãdi iterdixerãt Lubecenſibꝰ Cęſarei regiminis principes ſub ingẽte pęna.

SVprema neceſſitas nulla fuit, idipſum faſſi eſtis cum Illuſtriſsimi Marchionis Electoris meminiſtis, ubi non potuiſſe tamẽ ut res erãt pacem fieri aperte aſſeruiſtis. Itaqꝫ & iſtam ſupremam neceſsitatem uobis interdixerant Germaniæ principes, ipſumqꝫ Cæſareum regimen, quod ſub pœna bis mille librarum auri puri iuſſit, ut a bello abſtineretis, & iudicio ſtaretis, cum idem faceret rex, & facere noluiſtis. Non ueremini ergo ſupremam neceſsitatem ex animi ueſtri libidine facere? Porro quibus cladibus eratis defeſſi? Nullum uobis illatum bellum erat, quæ ergo clades ueſtra fuit? Vos preueniſtis, rex ceſſit, & clades illatas uobis audetis mentiri? Quis non mirabitur hic impudentiam ueſtram? Clades uobis dicitis illatas cum bellum non fecerit rex, neqꝫ illatum adhuc propulſauerit. Mirum eſt ſane ꝙ non pudet uos tam aperti mendacii. Sed quæ uia erat defenſionis? uos oppugnaſtis, rex ceſſit, ſi iſta defenſio eſt, quæ erit oppugnatio? Defenſionem iura admittũt, non autem ut citra cauſam oppugnatio fiat. At dicite, Si cum cauſa Sereniſsimum regem oppugnaſtis, cur ſacrum Cæſareum regimen ne bellum cum rege gereretis ſub bis mille librarum auri puri penſione interdixit? Omne bellum hic interdicitur, quanto magis oppugnatio? Num uidiſtis mandatum, Num uobis legitime intimatum eſt? Cur ergo iure geſtum eſſe hic audetis dicere? Sed ita eſt ut uos dicebatis, iudicium uobis nullam curam eſſe, Arma facile oſtenſura quis uiribus polleat. Iſta uobis uia fuit, non illa neceſſaria. Alioqui cur pacem uoluiſſet rex? Cur aduenifſet Marchio? & uos ipſi

Clades Lubecenſes fingũt ſibi illatas eſſe cũ nullum illis bellum indictum fuerit ſed ipſi citra defenſionẽ oppugnarũt.

Omne bellũ interdictũ fuit Lubecenſibus a ſacro Cęſareo regimine in Nurimberga.

Rege pacẽ q̃rente Lubecẽſes ad arma uenerunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ipſi faſſi eſtis ut res tum erãt pacem fieri non potuiſſe,non regis,ſed ueſtra culpa. Nam ille pacem toto animo expetiit uos neq; Cæſareo regimini,quod uobis arma interdixerat, neq; paci ſtare uolebatis. Quomodo ergo ſeruitutẽ ut euaderetis defenſionem ſuſcepiſtis? Non pudet toties mendaciũ inculcare? Et in eam rem queritis opem,auxilium , & fauorem? & ut in imperii finibus tute uos tueamini imploratis? Scilicet id a quibus poſtulatis? Nonne ab his quos toties cõtemſiſtis? Aduerſus quos Francis auxilium fertis? Quorum conſilio hoſtibus indicatis? Sed uobis opus non eſt , ut opẽ, auxilium,& fauorem poſtuletis. Nam potentiores eſtis,q̃ ut eo auxilio indigeatis. Oſtendiſtis hoc egregia cõmutatione dum cum tabernis regna commutaſtis. Dum ex mercatoribus principes,ex uſurariis & publicanis reges deuenitis. Et iſta ſane uobis ſint, dummodo tandem in ius,in leges animum conuertatis,& aliquantum finem perfidiæ imponatis,ut tum non diuites magis & opulenti , q̃ boni & iuſti uideamini.

A quibus Lubecenſes auxiliũ poſtulãt.

Lubecẽſes cũ tabernis regna cõmutarũt

LVBECENSES.

QVæ omnia poſt humilem & paratiſſimam omniũ obſequiorum exhibitionem petuntur ab inuictiſſimo potentiſsimo & Sereniſsimo rege, non pari ſed maiori inſtantia & q̃ humillime.

ILLVSTISSIMI D. CHRISTIERNI Daniæ &c. Regis ad ſupradictum Lubecenſium Articulũ Reſponſio.

QVid uero poſtulant a Sereniſſimo rege? Iuri ſtare? paratus eſt & ſemper fuit. Reſtitutionem? At omnia habẽt regnum,opes,uires,conſilia,populum. Rex extorris eſt,ipſi in locum eius ſucceſſere. Iſta eſt humilis,iſta eſt paratiſsima omnium obſequiorum exhibitio. Et putant hanc Illuſtriſſimæ Margarithæ gratam eſſe? Et non potius cogi-

Quę humilis eſt Lubecenſiũ obſequiorũ exhibitio.

Illuſtriſſimæ Margarythæ prudentia.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

tare Illuſtriſſimam principem, iſtorum maliciæ finem aliquem tandem adfuturum.

LVBECENSES.

Ma. V. erit factæ excuſationis non immemor.

ILLVSTRISSIMI D. CHRISTIERNI Reſponſio.

Quæ eſt iſta excuſatio? Ita enim putatis excuſatum iri, ꝙ regem Chriſtianum expuliſtis? ꝙ Cæſarem Sacratiſſimum Carolum contempſiſtis? ꝙ Sacrum Cæſareum regimen abominati eſtis? ꝙ nobilitati excidium, uirtuti exitium, mediramini? ꝙ populum a ſacramento, ſubditos a regibus, auertitis? ꝙ Suetiã miſſo preter fœdera Guſtano, in rebellionẽ incitaſtis? Daniam abalienaſtis? Sereniſſimo regi mortem intentaſtis? In illius uxorem Illuſtriſsimam principem Sacratiſsimi Cæſaris Caroli Illuſtriſsimiq; Ferdinandi ſororem, ius uendicaſtis? Nulla fœdera, nullas conuentiones, nulla pacta, nullas ſyngraphas, obſeruaueritis? Semper iuri ſtare recuſaueritis? Tot diffamatorios libellos, iniuſte & preter omnem ueritatem emiſeritis? Illuſtriſſimum regem apud omnes homines traduxeritis? & hæc omnia nulla ratione, nulla cauſa. Oſtendunt id iſti a uobis emiſſi articuli, in quibus multum impudentiæ, nihil autem ueritatis habetis. Indicent hæc omnes reges & principes, omnis ſtatus, conditio, ſexus. Nam omnium arbitrio Sereniſſimus rex palam & aperte ſe ſubiicit, Precatur ut nulla ſuæ dignitatis ratio habeatur, niſi iure omnia trãſegerit, ob quæ expulſum eſſe a ſordidiſſimis mercatoribus grauiſſime conqueritur. Deniq; impune ſit Lubecenſibus tot Cæſares contempſiſſe, tot nefanda perpetraſſe, nullis unq̃ pactionibus ſtare, toti Germaniæ uim inferre, omnium populorum opes exhaurire, omnia regna ſubuertere, in Cæſarem conſpirare, nobilitati excidium parare, Francos opibus, pecunia, uiribus, cõſilio, adiuuare, Ad Gheldriæ ducem, auxilia, milites & opem aduerſus

> Qua impudẽtia Lubecẽſes excuſatum iri putant quod tot ſcelera aduerſus imperium commiſerint.

> Epilogus ſcelerũ Lubecenſium.

> Illuſtriſſ. rex omnium arbitrio hec legenda ſubiicit vt omnes de cauſa ſuę Serenitatis iudicent.

> Lubecẽſes emiſere milites ſuos ad Ducẽ Gheldriæ q̃s quidẽ milites Comes Idzardus in Cęſaris partes traxit anno M. D. XXIIII.

aduerſus Cæſarem tranſmittere. Nam & hoc anno M.D. XXIIII. deuicta Dania egere, ſed a Phryſio comite Idzardo in Cæſaris partes pertracta fuere auxilia, quas Lubecẽſes ad Gheldros emiſerant & aduerſus Garolũ Cæſarem aſſumpſerant. Omnes mortales iniuria laceſſere, aperte & impudenter mentiri. In ſumma, omnia nefanda perpetrare, Latrociniis, aperta ui, media in pace graſſari, modo ſuum ius Sereniſſimo regi permittatur, & illius cauſa citra omnem aſſentationem tractetur, pleno iure, ut moris eſt. Precatur & poſtulat per iuſticiam ut temere nemo iudicet, niſi qui utramq; partem audierit, neu fidem adhibeant his, quæ promiſcue in uulgus ſparguntur. Quibus tantum ingeritur mẽdaciorum, quantum ſordidiſſimus quiſq; poteſt comminiſci. Id ſuæ innocentiæ ſat magnum ſignum eſſe, ꝙ neminem prouocatus laceſſierit, ſed paſſus ſit ſemper hæc in uulgus citra omnem rationem ſpargi, probe cognoſcẽs neminem perfidorum hominum linguam euitare poſſe, quæ in omnes promiſcue debacchatur. Cum neq; Chriſtus Iheſus dũ uiueret humano in corpore, huius mali expers fuit, ſed in nomine dæmoniorum &c. Belzebub operari diceretur. Quanto id minus mirum eſt, quod Sereniſſimus rex ab iſtorum uirulentia immunis eſſe non potuerit. Qui nõ contenti opulentiſſimis illum regnis ſpoliaſſe, famam & nomen citra omne meritum labefactare conantur, indigna obiicientes Chriſtianis hominibus, & a nemine unquã ſat ferenda, cui Chriſtiana pietas curæ fuerit. Interea omnibus regibus & principibus meliorem q̃ ſibi acceſſerit fortunam, Precatur Illuſtriſſimus rex, neue cum talibus hoſtibus illis negocium ſit, tota mente exoptat.

Illuſtriſſ. Rex cauſam ſuã citra omnẽ aſſẽtationem tractari vult & poſtulat ꝑ iuſticiam.

Petit rex ne diffamatoriis libellis aduerſus ſe ſparſis fides adhibeat, ſed cauſa ſuæ Serenitatis in iudicio maneat.

Non mirum eſſe ꝙ multa mala de rege fabulẽtur hoſtes, cũ de chriſto Iheſu phariſei multa dixerint, deinde mali ſemper mala loquantur.

Illuſtriſſ. Rex precatur meliorem fortunã omnibus regibus & principibus q̃ ſibi acciderit a tã infeſtis hoſtibus.

Cornelius Scepperus
Nouiportuenſis.

CORNELIVS DVPLICIVS SCEPPERVS Nouiportuenſis Senatui Oppidoq; Lubecenſi ſaniorem mentem.

DVm ex Sacratiſſimi Cæſaris Caroli Quinti, Inuictiſſimiq; Henrici Angliæ & Franciæ regis fidei defenſoris &c. & Clariſsimi Ferdinandi Archiducis, aliorũ item principum, ſententia, Hamburgi ad Albim de reſtitutione Illuſtriſsimi principis D. Chriſtierni, Daniæ &c. regis ageretur, accepimus ex his quos eo principum authoritas tranſmiſerat, pleraq; uos infanda & enormia, in non uſq; adeo contemnendum regem, effutiiſſe. Tametſi uero ex his, quæ Illuſtriſsimæ Margarythæ in Brabantis obtuleratis, quibus pridem ex Sereniſsimi regis mei mandato reſponderam, ſatis perſpectum haberem ingenium ueſtrum, cognoſceremq; ex profeſſo, nobilitatis hoſtes eſſe uos, nunquam tamen in id dementiæ progreſſuros exiſtimabam, ut Sacratiſsimi Cæſaris, maximorum regum & principum authoritatem ludibrio haberetis. Ab his quæſitum eſt, ut Illuſtriſsimum regem Chriſtiernum reſtitueretis, & reſpondiſtis malle uos Turcam, Ruſſum, Tartarum, & inimiciſsimos imperio & eccleſiæ Catholicæ, hoſtes inducere, Eam autem uocem num putatis aliquando, ad Chriſtianos principes delatam iri? Et deferetur ſane magno ueſtro malo, ſi tamen ſat magnum, iſti ueſtræ rebellioni infligi aut aduenire poſſit, effecturaq; eſt ut qui pridem cauſæ ueſtræ non aduerſabantur, nunquã magis plane ſint patrocinaturi. Quid enĩ per deum immortalem dicere, aut facere magis impium potuiſtis? Cæſarem paſſim ingeminatis, Vrbem ueſtram Cæſaream undiq; proclamatis, & tamem qua in re Cæſarei ſitis, non uideo, Niſi quod ubiq; Cæſarem & reges abominamini. Oblata uobis conditio eſt, honeſta ſane, & quam niſi ceci eſſetis, admittere uos decebat. Noluiſtis autem. Cum ſuam fidem Secratiſsimus Cæſar, Inuictiſsimus Angliæ rex Illuſtriſsimus Ferdinandus Archidux atq; alii principes interponerent, nihil priuilegiorum ademptum uobis iri, modo Il-

Karolus V. et Henricus octauus addietã Hamburgenſẽ legatos miſerũt anno dñi M.D. XXIIII. ut rex reſtitueretur & lubecẽſes noluerunt.

Infanda vox Lubecenſium & confœderatorum.

Cęſar fidẽ interpoſuit regẽ Chriſtiernũ non vlturũ iniuriã ſibi illatam modo reſtitueretur & noluerunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

do Illuſtriſsimum regem Chriſtiernum in priſtinas ditio-
nes,& regna reſtitueretis aperte idip̄m inficiati eſtis. Enim-
uero quid requiritis? Regna principatus dominij? At tandē
meminiſſe uos conuenit,quo hæc iure uindicatis. Neq; em̄
ſemper impoſturæ ueſtræ,fucus pretexetur. Reuelabimini
aliquando Germaniæ expilatores, qui reges & principes
aſpernamini,Cum ut cauſas preſcriberetis exacti regis,urge
remini,reſpondiſtis explicitas eſſe uulgo,neq; oportere to-
ties hanc Crābeu repetere.Simul uiſi ſunt libelli ueſtri pro-
ſtituti,quos lingua Germanica emiſiſtis,& illi tales, ut eorū
pudere uos poſſet, niſi Lubecenſes eſſetis. Itaq; neſciebam
ego prius,aliquid ex officina ueſtra prodiiſſe, quo factū eſt,

Libelli Lubecenſiū aduerſꝰ regem ī lingua Germanica.

ut cum ad me libellus ille ueſter Germanicus deferretur,nō
parum admiratus ſim.Siquidem memineram latine prius
egiſſe uos apud Illuſtriſsimam Margarytham, & inuictiſsi-
mum Angliæ regem, inſpexi tamen & perſcrutatus ſum,
num aliud aliquid q̃ Lubecenſe in ſe contineret.Et quoniā
latinis illis ueſtris obiectionibus,pro modeſtia mea, mitius
reſpōderam,id unum agebam tum,ut examinarem, ſi quæ
Germanicus ille fœtus ueſter, alia obiiceret q̃ latinus in ſe
continuiſſet.Inueni tamen breuiter obiectionum ueſtrarū
Triarios,in latinas copias coniectos eſſe.Niſi quod immo-
deſtiores eſtis Germani,q̃ latini,tametſi utraq; in parte ſitis
immodeſtiſsimi. Namq; iſthic ueterem ſyluam, & neſcio
quæ alia,Tum & Sueticā calamitatem, ingeminatis. Alibi
uero,regiam impietatem,& multa alia interſeritis. Iſta mo
deſtia ueſtra eſt,hoc ex negocio gloriam uobis immortalē

Quęcūq; dicta ſunt Germanice ꝑ maxima parte habentur latina dēptis admodū paucis ad q̃ Cornelius reſponſurus eſt.

preſcribitis.Et preſcribatis ſane, neq; enim multum refert,
quid agatis.Nos interea ocioſi non erimus. Et quoniam

Syn kunnigliche vngnade.

aduerſum nobilitatē uno animo inſurrexiſtis, pati uos de-
cet,ſuam cauſam nobilitas aduerſum uos, ut tueatur. Ad-
hærent exempla memoriæ,& doctius hoc ſeculum eſt, q̃ ut
tyrannidem ueſtram latius ſerpere permittat. Reſponde-
mus itaq; in preſentiarū,breuiter ad Germanicas obiectio-
nes,ſubinde indicantes loca ea, in quibus ſingula refutaui-

Reſpōdet Cornelius breuiter ad obiecta Lubecenſiū.

mus. Nempe quæ in reſponſionem ad articulos Illuſtriſsi-
mæ Margarythæ exhibitos, reiecimus. Exigua ſunt, ueſtra
etiam confeſſione, quæ in latinis articulis deſyderari poſ-
ſunt. Quandoquidem Germanicus libellus, tametſi a me
non uiſus, prodiit tamen non paulo ante Illuſtriſſimi regis
fugam, Latini autem eandem ſubſequuti ſunt ad menſes
plus minus duos. Ex quo dubium eſſe non poſſit, ſi quæ in
latinis articulis deſyderantur, illa ueſtra etiam confeſſione,
non poſſe niſi infirma & fragilia eſſe, tametſi non admo-
dum remoror qualia ſint, facilem enim uictoriam mihi
pollicentur, Neq; admodum operæprecium exiſtimo lon-
gam in his prefationem contexere, ſolum uos conſyderare
decet illatam iniuriam, atq; in bonam partem interpretari
breuitatem meam. Per capita enim rerum diuagamur. Si
poſthac copioſius uultis, ut impoſturæ ueſtræ prodeant, eia
tandem in harenam hanc deſcendite, & quæ in uos conie-
rimus, ſi poteſtis diluite, Sat iam crabrones irritaſtis, quieti
manſere hactenus principes, & uos illorum modeſtia abuſi
eſtis, ſupereſt ut quid iure poſſint experiamini. Vos inſon-
tem regem Chriſtiernum tam indigne traduxiſtis, & reli-
quum eſt, ut is apud omẽs homines cauſam ſuam tueatur.
Non deſunt qui in hanc rem operam omnem ſuam pol-
licentur, debellanda nobis hæc hydra eſt, quæ non commẽ-
ticias fabulas exhalat, ſed ius proprium recollectis uiribus
defendit, Vos primi claſſicum concinuiſtis, quid reſtat igi-
tur, niſi ut eo animo in certamen feramini, quo bellum ac-
ceptaſtis? Hoc facite tandem & ualete.

Germ̃anic⁹ libellus Lubecenſiũ prodiit anteq; latin⁹ emiſſus fuit.

Facilia ſunt ad refutandũ q̃ iſthic continentur.

Lubecẽſes abuſi modeſtia principum.

Lubecẽſes primi claſſicũ cõcinuerunt.

SVMMARIVM EORVM QVAE IN Germanico Lubecenſium libello aduerſus regem Chriſtiernum continentur.

LVBECENSES.

LVbeka Imperialis ciuitas eſt &c. Hæc omnia habentur in primo Lubecenſium articulo libro precedenti.

Reſponſio

RESPONSIO.

Carolus V. legationem miſit Hamburgũ pro reſtitutione regis & non paruerũt. Idẽ Inuictiſſ. Angliæ rex.

SVperiore libro oſtendimus q̃ egregie Cæſarei ſitis Lubecenſes, neq; admodum neceſſarium eſt hic ea repetere. Cæſar Carolus Quintus miſſa legatione a uobis petiit Menſe hoc Maio, ut regem Chriſtiernum introduceretis, & cum nil niſi æquiſſimum offerret, parere tamen noluiſtis, Pollicebatur priuilegiorum immunitatem, atq; ea omnia, quæ deſyderare poſſitis, fruſtra tamen hæc omnia. Inuictiſſimus Angliæ Franciæq; rex Henricus, miſſo Aſſanenſi preſule Henrico uiro docto, & graui alleroq; Equite in idipſum elaborauit. Id Illuſtriſſimus Ferdinandus, Id Brandeburgẽſis Elector Ioachimus clariſſimus princeps expetiit, ſed incaſſum omnia. Fidem hi omnes ſuam offerebant non recordaturum iniuriæ Chriſtiernum regem, paſſurum autẽ ut ex ueteri more & conſuetudine nauigaretis conſuetis uectigalibus & impoſitionibus perſolutis. Preclara hæc om̃ia, & honorifica uobis erant, non tamen admiſiſtis hanc requiſitionem. Dyploma a Sacratiſſimo Cæſare emiſſum eſt, ut Illuſtriſsimum regem Chriſtiernum reſtitueretis, Atq; hic ſi Cæſarei eratis morem geſſiſſe num conueniebat? Reliqua ſi deſyderatis adhunc articulũ libro primo inquirite, Hic ordinem ſolum obſeruare uoluimus.

LVBECENSES.

REx Chriſtiernus Lubecenſes non ſolum uiolenta depredatione nauium & bonorum, ſed & diminutione priuilegiorum & detrimento, & exemptione iurium libertatem deſtruere eademq; omnia adimere, & Lubecẽſem portum obſtruere, liberam eorum nauigationem, & negociationem per mare dimouere per ſuos capitaneos & deputatos in mari, re autem uera predones conatus eſt, & hæc omnia contra deum, ius, confecta fœdera, compacta, receſſus, ſcripta, literas & ſigilla. Tametſi uero illius regia dignitas Lube-

tas Lubecam deſtruere uoluit, nolumus tamen illius regiam dignitatem aut alium aliquem his ſcriptis noſtris traducere, aut illius famam diminuere, quod omni in loco atq; etiam hic aperte proteſtamur.

RESPONSIO.

Violenta depredatio nauium, & bonorum ueſtrorum nulla fuit, niſi quantum ex fœderibus cautis licuit, ut pote quando naues ueſtræ Sueticis mercibus onuſtæ fuere. Priuilegia ueſtra diminuta non eſſe oſtendimus, Sed iure diminui potuiſſe ex eo, quod in Noruegia & alibi perpetraſtis facinore ex ueſtra etiam confeſſione. Cautum fuit enim ut rebelles, ſi qui eſſent in Noruegia coerceretis. Id autem tantum abeſt, ut feceritis ut ultro illis ſtimulum addideritis maiorum rerum perpetrandarum. Deinde in Suetiam nauigaſtis citra fœdera omnia, & promiſſiones. Lubecenſem portum, quod obſtruere uoluerit uos probare non poteſtis, niſi forte ad id alluditis, quod latine exprimitis, nempe ſtapulæ erectionem. Sed ad hoc reſpondimus, aliquãdo potuiſſe ſcz regem Stapulam ſuis in ditionibus inducere, & quo minus faceret cautum fœderibus aut literis non erat. Liberam nauigationem ueſtram prohibere non potuit neq; uoluit etiam, in Suetiam tamen ut nauigaretis ſtante bello non permiſit, Fœderibus enim ne faceretis eandem, cautū erat, & Sacratiſſimus Cæſar aliquando conſenſit, & fœdera anno domini. M.D.VI. Deinde & ſeptimo inita prohibebant, quæ ſi deſyderatis præſto ſunt. Habuit itaq; in mari deputatos ſuos, Quid non haberet enim bello Suetico adhuc durante, deinde quid illi trium regnorū regi maris poſſeſſionem interdiceret? Ab his nunquam niſi iuſtiſſime uobiſcum actum eſt. Non inficiamur, naues aliquot ueſtræ interceptæ ſunt, ſed nō tam ueſtræ q̃ Suetorum, Si negatis, quod alias diximus eia in iudicium procedite. Vos, predones eos appellatis, qui regi ſuo ſtrennuam operam nauauerūt,

Hęc omnia in prioribus ſūt.

Reſpōſio breuis.

Rex in mari ſuos prefectos cur non haberet.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

& liberum eſt ſane ita uocare non cõtemnendos homines uobis, uti & mihi liberum eſt, uos ſanctos & religioſos uſurarios nuncupare. Hæc omnia contra deum fœdera &c. non fecit. Deum enim iudicem uocat, fœdera aperte habent, naues ueſtras Sueticis mercibus onuſtas, capi citra fractionem fœderum poſſe compacta, receſſus, ſcripta, literæ pro uobis ſunt. Si negatis, oſtenſurus ſum periculo meo, ne quid dubitare poſſitis. Tantum in iudicium deſcendite. Sed nos aliquando hanc rem copioſe digeſſimus. Vos regem traducere non uultis pii homines, qui eum regnis exuiſtis non uultis traducere. Scz enim exiguum id eſt Lubecenſibus. Hic dicite, num hæc aduerſus regem ſcripſiſtis? Num illi inuidiam apud omnes homines conflaſtis? Conflaſtis autem. Et hoc num traducere eſt? Hoc iſthic ꝓteſtamini, & ſane q̃ prudenter. Nos longiores non erimus.

LVBECENSES.

SCiendum ꝙ anno domini M.D.XII. deinde anno M.D.XIII. perpetua pax facta fuit inter regnum Daniæ & Lubecenſes, in qua cautum erat antiquo & ſolito naulo, & ſolitis priuilegiis & libertatibus nauigaturos, & eidem uectigali ſecundũ contentum literarum ſigillatarum quantitas impoſita ſigillataqꝫ fuit, hæc pax ſigillis Archiepiſcoporũ, prelatorũ, Equitũ &c. & regni Danici cõſiliariorum. Quam quidem pacem nos & confœderati noſtri egregie obſeruauimus & impleuimus.

RESPONSIO.

PAx inita fuit non diffitemur. Cautum fuit, ut Lubecenſes ſolitis priuilegiis nauigarent, non negamus. Quãtitas impoſita fuit, non diffitemur, & reliqua omnia ita ſe habent quemadmodum a uobis propoſita ſunt, Enimuero hæc uos concernunt. Nunc audite, quæ ad Illuſtriſsimum regem pertinẽt. Pax inita eſt Malmogiæ anno duodecimo

Pax Malmogienſis.

Lubecenſes hancpacẽ miris modis fregiſſe oſtendũtur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Prima conditio.

&c.his conditionibus, ut uos Illuſtriſſimo regi Ioanni, D-
Chriſtierni regis patri auxilio eſſetis ad ſubigẽdum Suetiæ
regnum, ſi Sueti regem Ioannem non reciperẽt aut filium
illius aut.xiii.milia markarum Holmenſium penderent.

Secunda conditio.

Deinde interdictum ne ullos hoſtes Illuſtriſſimi regis aut
heredum illius ſuſciperetis aut foueretis. Tertio, ꝙ arreſtata

Tertia conditio.

ut uocant, utrimq; penderentur, ut quæcunq; debita eſſent
ab utraq; parte exſoluerentur. Quarto, ut in omni bello,

Quarta conditio.

quod geri contingeret portus Noruegici regni immunes
eſſent. Quinto, ut occidentalibus liceret medio in bello,

Quinta conditio.

quod Hamburgenſibus & uobis cum illis interceſſerat, in
Noruegicis portubus citra ueſtram deturbationẽ negocia-
ri. Sexto, ut ſi inter Illuſtriſſimum Daniæ regem & uos

Sexta cõditio.

controuerſiæ eſſent, iudicio quattuor deputatorum deter-
minarentur. Sub his conditionibus permiſſum uobis fuit,
priſtino & conſueto ſub Theloneo nauigare, atq; eo genere,
quod in hoc articulo preſcribitis, Nunc ad rem ueniamus.
Pax facta fuit, uerum eſt, eam pacem uos & confœderati
ueſtri diligenter obſeruatis & impleuiſtis. Mentimini, Quid

Oſtendunt lubecenſes fregiſſe primã conditionem.

enim uobiſcum ſpecioſius loquar, qui non ueremini tam
aperta mendacia in uulgus ſpargere. Primæ conditioni
aperte contraueniſtis. Nam cum Sueti nihil tale, quale pol
liciti erant effeciſſent, uoſq; ex fœdere, ſi priuilegiis ueſtris
frui uelletis, obligati eſſetis ſocia arma coniungere, & rebel-
les in poteſtatem Illuſtriſſimi Ioannis aut Chriſtierni redi-
gere, noluiſtis tamen, imo Suetis auxilium aduerſus regem

Oſtenduntur fregiſſe ſecundam.

tuliſtis, Et hæc aperta ſunt. Secundam conditionem fre-
giſtis multipliciter. Tum omnium maxime anno domini
M.D.XX. quo tempore ad uos peruenit Guſtauus Eryczon
fruſtratus fidem datam Eryco Eryczon Iutæ ſubſequutus
eſt Erycus. Poſtulauit iudicium & iuſticiam, ut liceret capti
uum abducere in priſtinam cuſtodiam. Recuſaſtis autem,
Tametſi apertis in id fœderibus teneremini. Hic enim cum
Suetus eſſet, hoſtis eſſet, captiuus eſſet, fruſtratus fidem eſſet.
Requiſitus ad iuſticiam eſſet, reddere tamen eundem pe-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

tenti cuſtodi noluiſtis, Sed ornatum magnis promiſſioni-
bus, in Suetiam omnia conturbaturum emiſiſtis, & contur
bauit hæc omnia, ut noſtis, & regnum id a uero legitimoq;
rege abalienauit, Cuius adhuc poſſeſſionem ueſtro periu-
rio obtinet. Feciſtis & alia quædam ſat aperta aduerſus hanc
promiſſionem. Tertiam contempſiſſe uos ciuium VVar
debergenſium querelæ edocere poſſunt. Aduerſus quartam
ante tres annos feciſtis, ſpoliatis nauibus in Noruegicis por-
tubus, quarum merces duodecim milia aureorũ excedunt.
Quintã contẽpſiſſe uos, occidentaliũ, Hollãdorũ, & Dano-
rum, & Noruegorũ mille teſtimoniis oſtendere poſſumus.
Intercepiſtis enim in Noruegico portu, Hollandicas naues,
neq; interea a Danicis temperaſtis. Id quod & uobis obie-
ctũ alias eſt, neq; hactenus negare potuiſtis. Sextam condi-
tionem præſentia hæc tempora declarant a uobis minime
obſeruatam eſſe, quando enim controuerſias in iudicium
retuliſtis? Cum pax inter Illuſtriſſimum regem, & uos iam
firma eſſe crederetur, armata claſſe citra indictum bellum
in Burondiam traieciſtis, Bornolmum arcem demoliti
eſtis priuſq̃ fœciales literas unq̃ premiſiſtis. Exuſta enim &
demolita arce, tum demum literas, quibus bellum indiceba
tis, emiſiſtis. Hic quid reſpõdetis? Num proteſtari hic decuit
in omnibus uerum dicere uos? Et proteſtandum eſt ſane
Alias quis uobis fidem adhibebit? Si hic ingenio aliquid in-
dulſiſſemus, an dubitare poſſitis longe maximam tragœ-
diam excitare potuiſſe nos? Verum non id in preſentiarũ
agimus. Sex conditiones allegati fœderis, an negare po-
teſtis a uobis fractas & irritas habitas eſſe? Reſpondete. Oſtẽ
dimus. Quid hic diutius immorabimur, ego ſane fateri ue-
rum ingenue in animum duxi. Cum hunc articulum lege-
rem parum abfuiſſe, quin ſicco pede pertranſirem, ut pote
qui ſcirem conuentum eſſe eo anno Malmogiæ, & tractata
ea quæ inculcatis. Enimuero dum ſub finem articuli, fœde-
ris illius omnia egregie obſeruata diceretis, tum primũ du-
bitare cœpi, inuitantibus me uerbis ueſtris, ut idem fœdus

Oſtenduntur fregiſſe tertiã.

Oſtenduntur fregiſſe quartam.

Oſtenduntur fregiſſe quintam.

Oſtenduntur fregiſſe ſextã.

Lubecẽſes ex eo ꝙ dixerũt ſe uerum dicere ſuſpitiones incuſſerũt Cornelio mendacii, quod & ita eſſe oſtendit.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

diligentius perſcrutaret, neq; enim dubium mihi fuit, Ex quo hanc a uobis culpam amoliebamini preſcii falſitatis, ſubdé adhuc aliquid quod in eo in uobis deſyderari poſſet.

LVBECENSES.

POſt hoc tempus mercatores primi cœperunt &c. omnia quæ habentur libro priore articulo quinto.

RESPONSIO.

Reſpõſio hæc breuis, copioſe libro priore inuenitur.

LIbro priore adhanc partem reſpondimus copioſe & ſufficienter, hic tantum adiungimus, ex quo uos eas cõſtitutiones & conditiones fregeratis iuſta uobiſcum ratione actum eſſe. Nam qui prior fidem frangit, cur non eidem frangi poſſet, Non autem prius auctum ex neceſſitate tributum eſt, & uectigal q̃ primam conditionem & ſecundã fregiſſetis, & omnes ſequenti ordine, Quod uero alibi reſpõdimus uos inquirite. Niſi enim Sueticum bellum urſiſſet, tributum auctum non fuiſſet. Suetici uero belli periculum nullum erat, niſi ueſtra inſolentia eam gentem in rebellionem induxiſſet. Quod aũt ſubiungitis regé promiſiſſe, hæc omnia ſe remiſſurum, & huius reſponſionem priore libro inuenietis.

LVBECENSES.

ANno domini M.D.XVI. in uigilia Martini tempore nocturno rex media in pace nauim onuſtam, iacentem in libero portu Lubecæ & Sacri Imperii cepit, & in Hafniam perduci fecit.

RESPONSIO.

SEpenumero ad ſimilia reſponſum eſt libro ſuperiore, Triplex enim fœdus erat inter Illuſtriſſimum regem & uos,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

uos, Vnum Segebergæ anno. VI. alterum Nycopyncki anno. VII. tertium Malmogiæ anno. XII. cuius prius meminiſtis. Omnibus autem his tractatibus, ut noſtis cautũ erat, ne Suetos cõmeatibus & auxilio adiuuaretis, & naues omnes Sueticas Illuſtriſsimo Danorum regi tranſmitteretis. Hæc aperta ſunt, & priore nos libro hæc omnia prodidimus. Nauis autẽ quæ non procul a portu ueſtro, anno. M. D.XVI. diſtracta in Daniam eſt ueſtra etiam confeſſione Suetica fuit. Namqꝫ ad Stenonem Sturam Illuſtriſſimi regis hoſtem, & eum qui Suetiam gubernabat attinebat. Peruenerat ea primum in portum ueſtrum Sueticis mercibus onuſta, Cumqꝫ ex triplici fœdere deuinceremini eandem ad Illuſtriſſimum regem tranſmittere, ut qui iuraueratis, quicquid Sueticarum mercium ad uos perueniret, quicquid nauium in portus ueſtros, & ſinus aut flumina dilaberetur, id omne ad Illuſtriſſimum regem confeſtim tranſmiſſuros, non modo tamen non feciſtis idipſum, uerum eandem nauim omnibus rebus ad bellum ferendum inſtructiſſimam in mare emiſeratis, pleno curſu in Suetiam uelificaturam. Nunciata ſunt hæc Illuſtriſſimo regi. Itaqꝫ Giſlerus, nauium Danicarum prefectus, quod ſponte non feceratis id a uobis inuitis ui extorſit. Nauim eñ non procul a portu ueſtro interceptam, Hafniam deduxit, in qua nonnulli ciues ueſtri deprehenſi ſunt, preterq̃ ꝙ aliis rebus inſtructiſſimam effeceratis. Sed neqꝫ uos Sueticam fuiſſe nauim eam unq̃ inficiati eſtis, neqꝫ inficiamini uero adhuc Quandoquidem res clara eſt, Tantum id uobis indignum uidetur e ueſtro portu eoqꝫ libero diſtractam fuiſſe. Quaſi uero non iſthoc ex facto magis oſtenditis inſaniam ueſtrã, Quo eñ tempore iuramentorũ, obſeruatores uos eſſe conueniebat, eodẽ illius tranſgreſſores effecti eſtis. Et hæc in ludibrium ueſtrum proditis, ut tandem ſcilicet hominibus compertum ſit Lubecenſes nullis unq̃ fœderibus, & conuentionibus ſtetiſſe. Et gaudeo ego ſane in id cecitatis redactos eſſe uos, ut quæ in rem noſtram faciant paſſim inculcetis.

Nauis q̃ capta eſt in vigilia Martini iuſte capta eſt.

Ex fœdere Lubecenſium nauis ea capi debuit.

Manifeſtũ eſt nauim Stenonis ſturę Sueti fuiſſe quod & ipſe fatentur.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Quid enim ad rem ſi nauis direpta eſt?cum iure, ueſtra etiã confeſſione diripi & ſpoliari potuerit?ut in quam rem prius Segebergæ, Nycopyncki, Malmogiæ aſſenſeratis?Proinde hic alterum uobis ſubeundem dedecus eſt, Aut enim mẽtiri debetis Sueticam non fuiſſe, aut ſi Suetica fuit, nihil reſtat, niſi ut ueſtram a uobis fidem uiolatam eſſe teſtemini. At Sueticam fuiſſe, & Stenonis Sturæ fuiſſe ciuium, etiam ueſtrorum confeſſione & ueſtra quoqꝫ notiſſimũ eſt. Quid reliquum ergo eſſe poſſit uoſmet colligit. Ego enim uobiſcum Laconice agam. Vnum ſuperaddam ex quo Illuſtriſſimus rex cum Stenone ſtura Suetiæ gubernatore conuenerat, effectũqꝫ eſſet compromiſſum, quo neuter alteri nociturus erat, cõfeſtim immemor promiſſi Steno Reuerendiſſimum patrem Guſtauum Archiepiſcopum Vpſalenſem, ꝙ partibus regis adhæreret uinctum detinuit coegitqꝫ ui ad Archiepiſcopatus reſignationem. Deinde nobilem matronam Mettam relictam nobilis & ſtrennui Equitis Suanti, qui aliquãdo Suetiæ prefuerat e paternis bonis exegit, atqꝫ in exilium miſit, quæ cum citra fidem regi Chriſtierno datam, exactam ſe intueretur, Tilonem Giſlerum nauium regiarum prefectum, magnæ fortitudinis & animi hominem adiit, conqueſtaqꝫ de illata iniuria, ſimulqꝫ oſtendens, Stenonis nauim eſſe, quæ e Lubeca in Suetiam profectionẽ pararet, hominem impulit, ut nauem duobus milibus paſſuũ a Lubecenſi portu in poteſtatem redigeret. Id quod triplici fœdere, demum & hoc ultimo periurio Stenonis plane facere tenebatur. Et hæ inſignes querelæ ueſtræ ſunt.

Rex cum Stenone Stura cõuenerat & Steno fœdus ruperat quare et altera ratione capi nauis poterat.

LVBECENSES.

Sva regia dignitas a Germanis mercatoribus inſolita uectigalia. Item ſummam pecuniæ ſatis magnam nouis impoſitionibus accepit.

RESPONSIO.

Cum

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

CVm per uos Suetia rebellaſſet, Illuſtriſſimus rex, qui iam ad id bellum ſe accinxerat conuocatis mercatoribus Germanis, atq; ipſo regni conſilio præſens ipſe & citra ſubſtitutum & interpretem, neceſſitatem ſuam expoſuit, ſubinde inculcans eam rem non magis ſua, q̃ mercatorum intereſſe. Orauit ut ſolitis uectigalibus aliquid adiici ad ſolum biennium paterentur, Tunc ſe omnia remiſſurũ multaq; in eam rem ipſe coram omnibus diſſeruit. Conſultum eſt, Regni conſilium annuit, extranei mercatores ueſtri conſenſere, ut qui probe ſcirent, nihil niſi iuſtum petitum eſſe, Reliqua omnia libro priore inuenietis. Id adiungimus, nõ ſolum ſimile, quid ab Illuſtriſſimo rege Chriſtierno factum eſſe, ſed ab aliis fere omnibus noſtræ tempeſtatis principibus, Quis enim Sacratiſſimo Cæſari Carolo Quinto uicio uertere poteſt, ꝙ Francico hoc bello nonnihil tributis, nonnihil uectigalibus adiecit? Aut quis ideo optimum principem calumpniandum duxerit, ꝙ his in neceſſitatibus ad ea compellitur, quæ mallet omiſiſſet?

Per Lubecenſes Suetia rebellauerat.

LVBECENSES.

VEtus & ſolitum Theoloneum ab Helſckenor ad Hafniam quinq; miliaribus tranſtulit, coactis nautis eo proficiſci dimiſſis nauibus. Vbi quedam inutilis mulier Sybrechta nomine cum aliis ſimilibus mandatum habuit uectigal extorquendi. Item nautæ tantiſper illic manere cogebantur, donec Sybrechta illos abire uellet, quo factum eſt, ut multi nautæ propicium ſibi uentum negligere debuerint, Nonnulli etiam ea ratione, & uitam & naues in mari perdiderint.

RESPONSIO.

TAmetſi ubiq; ingrati, hic tamen eſtis ingratiſſimi. Sed ad primam partem articuli, Rex Theloneum ex Helſckenor Hafniã tranſtulit, Quid non faceret autem? Num

rex eſt,

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

rex eſt, Nam liberum illi fuit patriæ & regni ſui utilitate conſulere? Quid hoc ad uos? An fœderibus ueſtris & tracta-tibus cautum erat, ne Theloneum transferret? Minime. Quem ergo læſit, qui ſuis ditionibus cõſuluit? Profecto neminem. Neqꝫ em̃ ullis fœderibus uetitum fuit, quo minus id faceret, cur ergo tanq̃ malum id factum ingeminatis? Sed nautæ dimiſſis nauibus eo cogebantur uenire. Veniebant autem maximo ſuo commodo. An neſcitis idipſum? Sed nouiſtis, Cur ergo ingeminatis? Portus enim qui eſt Helſcenori cum inquietiſsimus ſit minimeqꝫ tute ibi naues quieſcere poſſint, preſertim flantibus Zephyris, & lebecchio ſtatuit utile uobis mercatoribus om̃ibus eſſe, Illuſtriſſimus rex ſi rebus quoqꝫ ueſtris conſuleret. Proinde tametſi longiorem portum iuſſit adire uos, ille tamen longe tutior & melior altero fuit, An ignoratis quoties Zephyrus aut Lebecchius ſæuiunt nullam nauim Helſcenorico in ſinu poſſe ſubſiſtere? Videre eſt iſthic ſæpenumero naufragium aut perditis anchoris diffugientes naues. Alias lacera puppi nõnullas fracta malo ubi ab occidente uentorum uis ingruit. Parte alia Hafnienſis ſinus placidiſſimus eſt, naueſqꝫ non minore cuſtodia circumuallat ingruentibus uentis, q̃ ſi nullum omnino turbinem adeſſe contingeret. Ita rebus ueſtris & ſuis quoqꝫ proſpiciendum duxit Sereniſsimus rex, & uos huic ſollicitudine talem gratiam refertis? Non cogebantur itaqꝫ nautæ a nauibus diſcedere, niſi ſi qui forte mallẽt temerarie q̃ prudenter agere, quibus compendium maximo cum periculo plus placuit, q̃ certa fidaqꝫ, neqꝫ admodũ diſtans placidiſsima ſtatio. Quid hoc ad regem? Quid ad nos? Aliorum nos dementiam expiabimus? Aliorum commiſſa luemus? Veniamus ad alteram, Mulierem quendam Sybrechtam mandatum habuiſſe dicitis uectigalia extorquendi. Ego tamen a quo mandatum habuerit plane ignarus ſum. Id tantum noui ſæpenumero ab Illuſtriſsimo rege mihi dictum eſſe, Anum illam, qualis qualis illa fuit, pleraqꝫ citra ipſius mandatum feminea inſolentia obiuiſſe,

Maxima utilitas mercatorũ fuit ꝙ Theoloneum tra latũ fuit cur ergo calumpniant.

Portus Helſckenori inquietus.

Portus Hafnienſis bonꝰ.

De muliere Sybrechta.

quominus

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

quominus autem Helſckenori Theoloneum permanſerit,
iam pridem reddita ratio eſt. Quod uero tamdiu naues
Hafniæ manere cogebãtur, donec Veneficæ illi uiſum fuit,
ſi factum eſt, non excuſamus. Sereniſſimus tamen rex huius
rei plane ignarus eſt. Multa enim ſubinde in regnis fiunt
preter principum authoritatem & cognitionem, neqꝫ pro-
tinus fieri debet, ut quæ ab uno aut altero, qui ſibi pluſq̃ iu-
ſtum eſt, arrogant, perpetrantur, in regum & principum ca-
put redundent. Ea enim optimorum regum & principum
infœlicitas eſt, ut horum pretextu ſæpenumero uiliſſimi &
ſceleratiſſimi homines nullum non facinus exequantur.
Itaqꝫ ſi idipſum effecit ſcelerata illa, quod hic ſubiungitis, in
illam agite non in Sereniſſimum regem. Id enim ut corã
uobis proteſter ab eodem mihi in mandatis datum eſt. In-
nocentiam ſcz ſuam ſatis notam eſſe, Si quid iniquum ab
aliis, inconſulto eo actum eſt, idipſum agentibus non re-
gi imputate. Non tuetur enim Illuſtriſsimus rex aniculã
illam, neqꝫ cauſam illius defendere uult. Si quid iniquum
commiſit, illa ſuam audaciam luat. Quid hoc ad Sereniſſi-
mum regem? Quis porro omnium ſcelerum, quæ in regnis
fiunt, rationem a regibus & principibus exigat? Aut quo iu-
re in regis caput redundare decet, id quod citra regis man-
datum committitur? Oſtendite Illuſtriſſimum regem iu-
ſſiſſe aliquando (citra urgentem rationem) ut nautæ & na-
ues ultraq̃ par fuit iſthic ſubſiſterent. Oſtendite regis uolun-
tatem fuiſſe, ut in mari perirent. Tum primum euiceritis,
tum uobis liberum eſt triumphum occinere. Nunc quid
ad rem ꝙ naues permanſerint? Neqꝫ uero ita id interpreta-
tum a uobis eſſe uelimus, quaſi non aliquando etiam iuſſu
regio naues aliquantiſper ſubſtiterint, Sed id ut diximus
preter urgentes rationes nõ fuit. Cum enĩ creberrime com-
pertum haberet in Suetiam preter fœdera a uobis nauiga-
tionem exerceri, frequenterqꝫ naues illæ ueſtræ in Danicos
prefectos inciderent, id unum agendum ſibi ſtatuit, ut cau-
tionem preberetis qua obligaremini in Suetiam nulla ra-

Rex aperte ꝓteſtatur ſe nõ velle defendere anum illam ſi quis dicit ab illa malũ ſibi illatum eſſe ad iudiciũ illã ꝓuocet.

Cauſa ſubſcribitur cur rex voluit aliquãdo naues iſthic manere.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

tione nauigare. Id quod fœdera ueſtra continebant. Proinde naues illic ueſtræ detentæ ſunt, donec cautionem dediſtis. Hic quid mali actũ fuit? fœderibus obligabamini a Suetia omnem nauigationem prohibere, exercebatis tamen inuitis & reluctantibus compromiſſis, Cur ergo cautionem extorquere non licuit? Quod cum ita ſit, quare in Sereniſſimum regem nautarum moram aut tarditatem reiicitis? Aut quare (quod longe magis ridiculum eſt) quorundam ſubmerſionem in Illuſtriſſimum regem retorquetis? Num imperare is tempeſtatibus poteſt? Neq; enim aut illius iuſſu, aut precepto tale quid uſuuenit, ſed ſuperuenientibus maioribus uentis, aut nautarum incuria, aliquando naues ueſtræ periclitatæ ſunt, quod & uos fatemini, ſed illius cauſam Sereniſſimum regem fuiſſe, uideri uultis. Accedit quod & nonnunq̃ nauibus illis Sereniſſimo regi opus fuit, eas ergo ſuis in ditionibus, quominus paulatim retardet ſoluto tardationis precio, quis impedire aut ꝓhibere iure poteſt?

Duę rationes obquas naues aliquando detentę ſunt aliquamdiu.

LVBECENSES.

SI quando Germanicæ naues naufragium in littore Danico fecerunt, tunc non modo non permiſſum fuit nautis ſua bona ſaluandi, uerum bona ui in mare a littore proiecta fuere uaſa in aquas immiſſa & periclitantibus hominibus ingens humanitas illata, Et precipue Danus quidam ruſticus correptus fuit, ob id ſolum q Germanũ quendam mariſluum a rupe ſaxea in terram intulerat.

Teutonice Seedriſftugen man.

RESPONSIO.

SI tale quid factum eſt, priuato conſilio, non autem Sereniſſimi regis affectum. Neq; uero nouit Sereniſsimus rex factum eſſe, quod ſi uero factum eſt, ueſtrum eſt eos iudicare, a quibus perpetratum id facinus eſt, tum demum ſi illi ſe regis mãdato feciſſe id dixerint, apta erit Illuſtriſſimum regem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

regem criminandi occaſio, ſin minus, quid eſt, quod tandẽ deſyderare in eo poteſtis? Nam quod ad Illuſtriſſimum regem pertinet, quomodo uerum eſſe arbitrari poſſitis, id quod dicitis nautis permiſſum non fuiſſe, ſuas ut merces in portum reducerent. An ignari eſtis plus huic rei a Chriſtierno rege conſultum eſſe, q̃ ab omnibus Danis regibus, qui eum preceſſere? Et ſane niſi tam bonam ueſtrarum rerũ curam habuiſſet, e regnis pulſus non fuiſſet adhuc, Quandoquidem cum legem promulgaſſet eamq; typis excuſam Hafniæ Anno domini M. D. XXI. Menſe Maio ad omnes regni angulos trãſmiſiſſet, & uos quoq; certiores reddidiſſet, ut eandem comparare poſſetis, Neq; uos modo, ſed & Hollandos mercatores, & eos omnes, qui negociandi cauſa eam maris partem inuiſunt, multorum in ſe Danorum odia contraxit, ut qui e ruinis ueſtris ditari ſoliti fuerant.

> Plus naufragiis a rege chriſtierno conſultum eſt q̃ ab aliis omnibus regibus.

Tum omnium maxime Burglonenſis predonis, qui ægerrime tulit, aliquem tandem rapinæ ſuæ modum inuentum eſſe. Et tamen cum his expilatoribus uos aduerſus benefactorem ueſtrum fœdus contraxiſtis, Eum expuliſtis, ut predonibus illis liberiorem peccandi licentiam faceretis. Burglonẽſis nunc amicus eſt, cuius ex precepto priuſq̃ promulgata optimi regis de naufragiis lex fuit, trecenti homines in littus exire, & periclitantibus uobis mortem intentare ſoliti fuerant, ut ſpoliis ueſtris fruerentur. Res nota eſt, cum ſæpenumero ſeptuaginta milium iacturam, hac una ratione feceritis. Et tamen qui huic uel rei originem fecere, mirum q̃ a uobis commẽdentur, his ſolis applauditis, horum commercio delectamini.

> Epiſcop9 burglonẽſis regis hoſtis ob id quod rex legẽ de naufragiis tulit.

Vnus eſt Henricus Cromdycius Danus Eques, qui ſupra octuaginta milia aureorum e naufragiis ueſtris nactus eſt, Alter Nicolaus Holgerus eſt, qui principio pauperrimus, mox e ruinis ueſtris quinquaginta aureorum cenſum comparauit? Eam iniuriam cum Sereniſſimus rex diutius tollerãdam eſſe non diceret, ſed leges euulgaret perq; omnes regni angulos ſcriptis, & uoce publicandas curaret, in Epiſcoporum inuidiam incidit. Conque

> Nicolaus Holgerus quinquaginta miliũ cẽſum e naufragiis aſſequutus eſt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

rebantur hinc Lundenſis illinc Burglonenſis, & VViburgẽ-
ſis innouari ab eo leges. Egre habebat lupos illos, auaritiæ
ſuæ tantũ emolumenti decedere. Nam prius quicquid bo-
narum in littus conceſſerat idipſum pii illi Epiſcopi rapie-
bant, trucidatis nautis, qui ruinis nauium adfixi in littus
euadere nitebantur, hæc nullo non die fiebant. Ditebantur
interea predones illi, & Illuſtriſſimo regi multum etiam di-
uitiarũ acceſſerat a, deo ut Hermannus Goye nobilis Danus
poſt latam legem regi diceret, ſola e Iutia deperiiſſe regi e
naufragiis non pauca aureorum milia, ut interea alii ſinus
& inſulæ omittantur, Non permotus eſt tamen his uerbis
Illuſtriſsimus rex, ſed Hermanno reſpondens, Malo, inquit,
diuitiarum iacturam facere, q̃ ut naufragi tam fœde tracten
tur permittere. Hæc uox illi tribus regnis conſtitit, Miſeran
dum ſane, niſi dei iudicium eſſet. Ex ea enim occaſionem
nacti ſunt Epiſcopi contra regem coniurandi, ꝙ cernerent
futurum eſſe, ut nihil illis emolimenti ex naufragiis proue-
niret. Itaq; uobiſcum conſpirarunt, ſed diſſimili conditio-
ne. Namq; illi propterea quod multum illis diuitiarum
ademptum eſt, uos autem propterea quod rebus ueſtris in-
tegerrime fuit conſultum. Gratiam debebatis, & iniuriam
rependitis. Quid fieri magis iniquum poteſt? ſed occultum
iudicium dei eſt. Proinde in uos nolo acerbior eſſe. Indig-
nam tamen rem commiſiſtis benefactorem ueſtrum exuiſ-
tis, & cum his, qui e ruinis ueſtris ditati ſunt aduerſus inno-
centem ſanguinem conſpiraſtis. Equidem dum hæc ſcribo
uix a lachrimis oculos cohibeo, quem enim non permo-
uebunt hæ calamitates tã humani principis? Quẽ non ma-
le habebit, ꝙ hactenus ueſtra inſolẽtia tam male apud om-
nes homines audiuit citra ullum ſuum demeritum? Sed
oblitus ſum eius, quod dictum eſt, Ve cum laudauerint uos
omnes homines. Nos populus ſumus, atq; in ea quæ car-
nis ſint efferimur. Rumoribus accedimur, atq; his quæ pro-
miſcue euulgantur fidem ſtatim, atq; animum adiicimus.
Vos iſthic egregium principem calumpniamini Lubecen-
ſes, ea in

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ſes,ea in re quam & uos ſecus habere nouiſtis. Qua id ratione fiat,equidē certior fieri cuperem. Sed ita excecati eſtis,ut quæ aduerſum uos faciunt digna tamen fateamini, quæ inſeratis,nimirum ut dæmentiæ ueſtræ finis tandem aliquis inueniri poſſit. Nam quod ad naufragorum legem pertinet,niſi omnes homines fateantur dignam eſſe, quæ ab optimo rege promulgetur, ego uobis omnem uictoriam ceſſero. Volui aūt eandem quæ in iuſtrumētum publicum redacta eſt,ſubiicere ut omnibus demum notum eſſe poſſit,q̄ indigne optimum uos regem criminamini,

DIPLOMA ILLVSTRISSIMI PRINCIPIS Chriſtierni.II.Regis,quo manifeſtum eſt,q̄ egregie naufragiis preuiderit,lege lata quæ in hoc includitur ob quam a nonnullis auaris Epiſcopis,ſed uerius lupis tribus regnis exutus eſt conſpiratione aduerſus illum facta.Lege hæc lector & horum Epiſcoporum & Lubecenſium perfidiam admirere,qui ob tam Chriſtianas leges regem Chriſtiernum expulere.

NOS CHRISTIERNVS DEI GRACIA Daniæ,Suetiæ,Noruegiæ &c.Rex,Dux Sleſuici, Holſatiæ,Stormariæ,Dythmerſiæ,Comes in Oldenborg & Delmenhorſt, omniū & ſingulis præſentes noſtras literas uiſuris ſalutem & noſtrum ſyncerum amorem,& preſentibus obedire. Quoniam indies multorum relatione diſcimus, quanta mala ex naufragiis prouenire ſolent, q̄q; iniquos ſe ſe multi hac in re exhibeant,ideo uolentes huic rei pro uiribus noſtris conſulere,diſtricte mādamus & precipimus hæc quæ ſequuntur ab omnibus,qui nobis obediunt aut quouis modo obedire uolunt obſeruari. Primo ſi aliquis nauta naufragiū & pericula maris perpeſſus fuerit,uel nauis ſcopulo illi alliſa fuerit,uolumus ut illi & ſociis eius pars , quanta quāta illa fuerit protinus cedat,nemine reclamante. Qđ ſi

Leges atq; edicta D.Illuſ regis Chriſtierni de naufragiis et Pyratis

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

propriis uiribus,ſubuenire periclitantibus mercibus non po-
tuerit,uolumus ut prefecti noſtri, minime illi auxilia dene-
gent,ſed auxiliatores ſubornent, quandocunq; pro iuſta pe
cunia requiſiuerit. Quiſquis autem fuerit prefectorum , qui
reclamauerit uel contra hoc noſtrum mandatum egerit,
protinus hoc ipſum illi capitale ſit. Item quicũq; ſuppetias
tulerit his bonis liberãdis ſingulis diebus fideliter a dilucu-
lo uſq; ad ueſperum inſudans,habiturus eſt ſex Danicæ mo
netæ ſolidos. Ita tamen ut quilibet ſibi ipſi alimenta ſuppe
ditabit , ꝙ ſi profundius ex mari bona iſta extracta fuerint
in duplo cuilibet premiũ reſpondeat , ꝙ ſi per miliare in
mari uſq; ad flumina opem tulerint cuilibet illorum, quot
quot fuerint. XXIIII. ſolidi cedant pro diligentia ſua,& ex-
penſis,ut dictũ eſt. Qđ ſi ipſi ad hoc inſtrumenta ſuborna-
rint ad ea bona,ſi quæ grauiora fuerint e profundo eleuan-
da cuilibet pro perpetui diei labore duæ markæ perſoluan-
tur. Si autem his premiis bona leuata non reſponderint,il-
lis laboratoribus ceſſura ſunt. Qui autem currus diſpoſue-
rint , atq; ad locum ſubordinatum his bonis proximũ ſcz
templum uexerint cuilibet currui marka reſpondeat ſic ta-
men ut equis aurigæ de expenſis prouidere ſuis ſumptibus
cogantur. Item,ſi naufragi non fuerint ſoluendo, hæc labo
rantium premia decernimus & mandamus, ut ipſe merca-
tori,cuius bona ſunt,uel eius ſcribæ preſenti,immo cuilibet
nautarum poteſtas ſit ex bonis tantum uendendi , quantũ
illis ſatisfaciat. Neq; uir neq; mulier audeat opem ferre peri
clitantibus bonis,niſi a naufragis ſubordinatus , & requiſi-
tus ſub pœna predicta. Qđ ſi bona quæ periclitantur talia
fuerint,ut ſeruari citra mutationem & deſtructionem non
poſſint, qualia ſunt oleum uinum &c. damus & concedi-
mus prefecto noſtro adiunctis duobus aut tribus ſpectatæ
fidei ciuibus,poteſtatem ea uendendi iuſta pecunia,atq; pe-
cuniam in commodum & uſum iuſti poſſeſſoris quando-
cunq; uenerit reſeruandi , accepta ab illo pecuniæ redditæ
quitancia , ſic ut & prefectus literas det reſtitutionis, & alter

acceptio-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

acceptionis & reacquiſitionis, ꝙ ſi aliquis prefectorum no-
ſtrorum, qualis qualis fuerit officii contra hoc egerit, nau-
frago in his bonis negocium faciens, punietur ut ſupra.
Item ſi naufragio nullus nauita uel comes fuerit noſtri cō-
miſſarii hoc in templum proxime uicinum diſponent, ut
ſupra ſeruaturi hoc poſſeſſori integrum annū, cui tum de-
mum uenienti bona reddantur. Ita tamen ut laboratori-
bus & uectoribus &c. quemadmodum preſcriptum eſt per
ſoluatur, ſi intra annum iuſtus non aduenerit poſſeſſor, fa-
cturus eſt prefectus noſter horum bonorum nobis rationē,
Ita preſertim quo nobis duæ partes, tertia proximi templi
ſacerdotibus pro naufragis oraturis proueniant. Q, ſi tertia
pars maior ſit q̄ ut admodum neceſſariū ſit in eos uſus ar-
rogare, Tum ſacerdotibus quod decet pro officio celebran-
do contribuetur, quod ſuperfuerit autem Hafniam defere-
tur, deponeturꝗ apud ciues ad hoc electos in uſum pauperū
erogandum, Quod bonorum latores quitanciam a ciuibus
recipient. Et pro his bonis ſacra ſua ſemel in die in hoſpita-
libus iſtis facta ſint. Alia autem pecunia pauperibus orpha-
niſꝗ & uirginibus pro dote ſubueniatur. Item ne aliqua
infamiæ nobis macula irrogetur, uolumus ut prefecti no-
ſtri apertam non clanculariam aut uiolentam rationem
horum naufragiorum reddant, Ita ꝙ nobis ipſe naufragus
ſub determinata pæna ſignificabit, atꝗ ſuper hos literas hu-
ius negocii promotrices impreſſas accipiet ad hoc cuilibet
expoſitas & ſubordinatas, & per magiſtrum Gaſparum ſe-
cretarium noſtrum Hafniæ impreſſas, Item hanc noſtram
ordinationem uolumus & precipimus, & uigore preſentiū
uolumus & precipimus ab omnibus tum eccleſiaſticis tum
ſecularibus, cuiuſcunꝗ generis ſtemmatis & officii inuio-
latam, cum omnibus & ſingulis punctis & articulis ſeruari,
quoadusꝗ noſtri dilecti totius Daniæ regni conſiliarii col-
lecti aliud conſilium prebuerint inuenerintꝗ articulum,
aliquem in his non ſatis iuſtæ ordinationi reſpondentem
quem tum demum iuxta illorum pium conſilium in me-
liorem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ſiorem & ſaniorem modum emendabimus. Datum in Caſtro noſtro oppidi Hafnēſis dominica trinitatis. Anno domini M. D. X X I. Regnorum noſtrorum Daniæ & Noruegiæ Anno ſeptimo Suetiæ primo.

Hæ leges ſunt Illuſtriſſimi regis Chriſtierni de naufragiis excuſæ, atq; euulgatæ, quanto magis mirum eſt nō idipſum conſyderaſſe uos aut ex aliquot milibus chartarum, quæ Hafniæ typis excuſæ fuerant ne unam quidem a uobis comparatam eſſe. Quum uero olim coacti eſſetis magnis ſumptibus literas regias pro naufragii acquiſitione impetrare tum plane cōtenti fuiſti. Neq; ullū unq̄ ſignū maleuoli animi edidiſtis. Nunc uero cum Illuſtriſſimus rex ſe depauperet, ut laborantibus uobis ſubueniat hanc tandem gratiam retuliſſe uos decebat, Comperta loquor, Ipſeq; Sereniſſimus rex non raro mihi dicere ſolitus eſt, ea ex lege deperiiſſe ſibi ſupra centum milia aureorum annui naufra fragii, nonnunq̄ ſeptuaginta, aliquando etiam octuaginta, quæ tam ingens pecunia ex naufragiis ueſtris, predeceſſoribus ſuæ Serenitatis prouenire ſolita fuerat. Hanc tamen leuem iacturam arbitratur, longe malens feſſis & cadentibus rebus ueſtris & laborantibus rebus ſuccurrere. Ea enim pridē inueterata conſuetudo fuit, ut quoties tempeſtas ingrueret, aliquot ruſticorum milia in littora concederent nauigantes ueſtros & periclitantes occiſuri, bonaq; omnia ueſtra direpturi, quod & fecere Epiſcoporum iuſſu, quibus predæ pars una ceſſerat, Adeo ut ſemineces ſubinde in mare reiicerent, ſanos autem indigne interimerent. Inſtigabantur adhæc ab Epiſcopis, quid non facerent enim hoc Carnifices illi, qui regem ſuum prodiderer? Adiūgerem hic unū ſi tempus & breuitas mea pateretur. Poſt huiꝰ legis promulgationem cum egre haberent Epiſcopi aliquot, tantum ſibi rapinæ detractum eſſe, unus ex ea fece ad regē uenit, petiitq; ut antiquas conſuetudines regni, quantum ad naufragia attinet ſibi obſeruare liberum eſſet. Audiens hominem rex confeſtim reſpondit, ſe nulla in parte Danicis conſuetudinibus

Equitas regis Chriſtierni.

De improbo quodam Epiſcopo.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

nibus detrahere uelle niſi quando diuinæ legi repugnarent Audiens hoc lupus ille perſcrutatus eſt,qua in parte cauſari rex uellet diuinis legibus priſtinam de naufragiis conſuetudinem obeſſe. Reſpondit rex, Scriptum eſſe non occides, non furaberis. Vtrumq; autem ſcelus ab eo perpetrari, qui priſtinam naufragiorum cõſuetudinem obſeruat. Abiit ille multa animo uolutans, & ad hanc tam infamem proditionem animum adiecit. Dignus ſane, qui toti orbi innoteſcat, & tamen ex peſſimis ullam ſibi facinoribus gloriam querit. Verum ego illũ & alios in Danica reſponſione perſtringam. Neq; enim cum proditoribus mihi intercedere conſuetudo aut amicitia poteſt, quanto minus etiam uobiſcum Lubecenſes,qui hac ingratitudine ueſtra tam ingentibus malis occaſionem preſtitiſtis. Et hæc quidem talia ſunt. Cæterum ad ruſticũ Danum quem correptum dicitis ꝙ marifluum Germanum littori intulerit,quid reſpondendum ſit,iam ſatis conſtat, nimirum hoc factum minime regem concernere, qui contrariam legem tulit. Neq; uero an factum ſit compertum Sereniſſimus rex habet. Vnum ſcio impudenter mentiri uos facti relatione, quandoquidem a rupe pertractum Germanũ dicitis, per Danum ruſticum, cum Dania tamen rupes non habeat. Hic inſenſati eſtis profecto qui iſta hæc minime cõſyderatis,Si fidem adhibere uultis relationibus ueſtris, nolite quæſo tam impudenter mentiri. Danus a quo correptus ſit neſcimus. Prodite locum,hominem prefectum a quo correptus ſit, & reſpondebimus,Hic quid dicamus plane neſcimus,quandoquidem tale quid ſuis temporibns actum eſſe Sereniſſimus rex plane ignorat. Deniq; manifeſtum eſt a rege correptum non eſſe,Quid ergo ad regem huius rei labes? Is ſatis preuidit,qui legem ſanciit,qui pœnam indixit, qui ſemetipſum depauperauit,ut quæ ex Chriſtianis legibus eſſent inducerentur,quid amplius requiretis?

LVBECENSES.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

GErmanos mercatores in priſtino ſolitoq; naulo non continuit, ſed Thelonea noua indixit, Centeſimumq; ab illis nummum bonorum accepit.

RESPONSIO.

QVa de cauſa id factum ſit pridem reſpondimus. Itaq; hanc camarinam iterum mouere non admodum neceſſarium eſt, libro priore hæc omnia huberius inuenientur. Q d' centeſimum nummum bonorum quæſiuit, id graue admodum non fuit, quandoquidem ad ſolum biennium impoſitum idipſum fuit. Poſt quod tempus priuilegiorum augmentum uobis promittebatur. Quid hoc non liceat media in neceſſitate? Aut cum uos huic rei initium periurio ueſtro dediſſetis, quur liberum Illuſtriſſimo regi non fuit, & ſuæ & ueſtræ utilitati conſulere? Namq; ex ſubacta Suetia non minus emolumentum prouenire mercatoribus, q̃ Illuſtriſſimo regi poterat, q & Iuta ſperabatur nauigatio, & commerciorũ mutuis prouentibus tam mercatores q̃ regna ditarentur. Accedit q Malmogiæ polliciti eratis ſubſidio futuros uos ad Suetiam ſubigendam, Cum uero neq; miles neq; claſſis a uobis impetrata ſit, quid poterat minus a uobis concedi? Deniq; & ciues & aduenæ cõſenſere. Atq; illi ipſi mercatores ueſtri, qui in Dania negociabantur, Cur ergo hic iterum uulnus hoc refricatis?

LVBECENSES.

IN Stockholmo mercatores ſiſti iuſſit, quoſdam etiam cepit naues & bona ubicunq; inuenire poterant, arreſtauit. Quaſdam etiam coegit in bella & alia ſibi ſeruire.

RESPONSIO.

VEre quidem dicitis iuſſiſſe Illuſtriſſimum regem, ut mercatores ueſtri ſiſterentur ad tempus, ſed cauſam non

non dicitis. Arreſtati ſunt mercatores, arreſtatæ ſunt naues (ut a uoce uobis nota) uerum citra urgentem cauſam id factum non fuit. Cum enim Stockholmi & in Suetia non pauca Germanorum militum milia eſſent, qui id regnum Illuſtriſſimi regis Chriſtierni auſpiciis ſubegerant, atq; ad res componendas iſthic ſubſiſterent, futurum erat propediem, ut fames exercitum inuaderet, niſi arreſtatæ naues fuiſſent, quæ commeatum extra id regnum euehebāt. Itaq; ut huic periculo obuiam iretur, Illuſtriſſimus rex mandatum emiſit, quo iubebatur prefectis ne ullum extra regnum (q̄diu exercitus illic eſſet) commeatum paterentur elabi. Proinde naues ueſtræ, quæ commeatu onuſtæ erant arreſtatæ ſunt, & retenti mercatores. Quid hic tantum piaculi cōmiſſum eſt? Num id frequentius citra ullum inimicitiæ iudicium inter amicam & uicinam gentem uſuuenit? Teſtari idipſum ego poſſum uidiſſe me intra annos duos ſimilē inter Flandros Brabantoſq; controuerſiā, immo inter ipſa Brabantiæ oppida dum ſui tenacior plebecula, excitato tumultu commeatum ad uicinas urbes euehi prohibebat, Et tamen eam ob rem nulla commotio ab aliis facta eſt, ꝙ natura ita ſancitū ſit, ut Tunica pallio propior uideatur. Vos tum amici eratis Lubecenſes, uerum proprii corporis rationem habuiſſe maiorem oportuit. Exempla oculis obuerſabantur, quo enim tempore priorem obſidionem Stockholmus pertulit tanta egeſtate & penuria in regiis caſtris laboratum eſt, ut milites herbis & gramine ueſci cogerētur. Alii equos mactarent, quorum carnibus uiuerent, adeoq; proceſſit ea annonæ caritas, ut pro equino iecinore milites ſe mutuo interimerent. Hanc penuriam num exiſtimatis Illuſtriſſimum regem permouiſſe, ut ſibi copiiſq; ſuis conſuleret? Edixit itaq; ut ſubſiſteretis, quid hic mali cōmiſſum eſt? ꝙ autem mercatores quoſdam ceperit, quid ad rem? Nā ſi quid mali cōmiſſere, cur in eos non potuit animaduerti? Neq; tamen captos eſſe mercatores Illuſtriſſimo regi conſtare poſſit. Neſcit enim capti illi an fuerint. Veſtrū eſt igi-

Quod naues arreſtatę ſunt iuſta de cauſa factum

Tunica pallio propior.

Merito ac iure in mercatores animaduertit.

tut tempus indicare & mercatorum nomina, & a quibus prefectis capti ſint, tum non deerit, quod reſpondeamus. Naues autẽ ꝙ in bella ſecum duxit cui mecum eſſe poſſit? Vrgebatur enim ad id, & debitum precium naucleris perſoluit, ꝙ ſi ſuis ſtipendiis nautæ ueſtri militaſſent, tum demũ ratio uobis fuiſſet cur conquereremini. At uero cum nihil tale ſit ſed egregie ſatisfactum remigibus, & nautis ſit, quid eſt, quod regem incuſare poteſtis? Scz uero num tantũ gratiæ pro libera in illius ditiones nauigatione reddere poſſitis? Indignam rem. Quid ergo referetis tandem? Num id apud Hollandos & Flandros ſæpenumero uſu uenit? Vt cũ Sacratiſſimo Cæſari opus ſit nauibus eas perſoluto precio a mercatoribus accipiat? quid ergo in Illuſtriſſimo rege criminamini, quod aliis regibus & principibus ſemper liberũ fuit? Non pudet huius commenti, aut defuturos uindices protinus arbitramini?

ALTERI LVBECENSIVM ARTICVLO de interdicta nauigatione ad Lubecam libro priore ſatisfactum eſt.

LVBECENSES.

CVm uero propter egregia ſeruitia noſtra uſum priuilegiorum noſtrorum conſequi debuiſſemus, reſponſum nobis eſt ab Illuſtriſſima principe Domina Elyzabeth Daniæ, Noruegiæ, Vandalorum & Gothorum regina Archiduciſſa Auſtriæ, Burgundiæ &c. Duciſſa Sleſuici Illuſtriſſimi regis conthorali uti priuilegiis illis nos non poſſe.

RESPONSIO.

NOn ſatis erat aduerſus Illuſtriſſimum regem agere Lubecenſes, niſi & aduerſus illius conthoralem principem optimam & modeſtiſſimam mẽdacia comminiſceremini

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

remini. Itaq; ex quo non deſinitis tales eſſe, decet & me prin-
cipis meæ partes agere. Referam igitur ut geſta eſt, utq; ego
ab eadē Illuſtriſſima Iſabella regina accepi, Rhomana fide.
Cū Illuſt. princeps Chriſtiernus rex Suetico bello implicitus
eſſet inq; obſidionē Stockholmi cū copiis cōceſſiſſet, Lube-
cenſes confeſtim occaſionem nacti in deſtitutam rege ditio
nem ſæuiendi ad Illuſtriſſimam reginam (quam abiens rex
toti regno prefecerat, iuſſis illi parere totius regni conſilia-
riis) Legationem miſerunt, poſtulatum ut ſibi priuilegiis
ſuis frui liceret, quod ſi non impetrarent legati confeſtim
bellum indicerent. Attulere autem ſimul & diploma, quod
ſigillo regio (id enim penes reginam abiens rex reliquerat)
munitum eſſe uolebant ſub his uerbis, ut niſi intra breuiſſi-
mum tempus (regina octo dies eſſe putat) ſigillaretur, illis
ipſis fecialibus bellum indiceretur. Regina hæc audiens (ut
eſt animo intrepido & uirili) principio recuſabat, dicens id
ſibi abeuntem regem nō iuſſiſſe, qui tametſi uxori omnem
poteſtatem feciſſet, ſibi tamen cauendum eſſe, ne eadem
abuteretur. Itaq; fortiter reclamabat offerens tamē ſeſe pro-
prio ſigillo dyploma id oblatum ſignaturam, Recuſatum
eſt, bellum indicebant, extrema omnia minabantur. Conſy
derans hæc prudentiſſima princeps conſilium regni conuo
cauit, Conuenere Epiſcopi aliquot, & monachi, & Equites
inter quos Lago Hurnus Roſkyldenſis lupus infamis pro-
ditor & Georgius quidam Scotburgus, electus in Metropo-
litanum Lundenſem. Vocata in controuerſiam hæc res
fuit, Cōſuluere cōſiliarii, ne ulla ratione dyploma id regio
ſigillo muniretur, Regina ecōtra cum mirabili uirtute, ſo-
la aduerſum omnes contenderet, primum ab his quæſiuit
an ne uires illis eſſent ad uim propulſandam, ſi a Lubecen-
ſibus inferretur. Reſpondere omēs unanimi uoce, nihil ſibi
neq; uirium eſſe, neq; pecuniæ, neq; nauium ut patriam tue
rentur, Subiunxit ad hæc regina, Quid ergo inquit mora-
mur dyploma ſigillare, quandoquidem ſi uires deſunt, qui
bus hoſtem propellamus, Cur conſilium tribuitis, ne Lube-

Cōfutatio falſo obiecti mēdacii & calumniæ Lubecenſium.

Reginæ Elyſabeth prudētia.

Infandum cōſilium proditorum.

Egregiū dictum reginæ Elyſabethæ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

cenſibus hac in re obtemperemus? Et ad Equites conſiliari-
os conuerſa, Vos inquit, hæ noſtræ calamitates parum per
mouent, quibus uxores domi ſunt. Conſilium enim facile
inuentum habebitis, quo rebus ueſtris conſulatis, uerū ego
& mariti mei regis Chriſtierni, & regni huius, & filii mei, &
meam deniq; neceſſum eſt curā ut agam. Irrumpent hoſtes
omnia demoliuntur, rex procul eſt, uires ad iniuriam pro-
pulſandam nobis deſunt, quid moramur igitur? Maritus
in Suetia hæret circumquaq; ab hoſtibus circundatus. Si Lu
becenſes acceſſerint, quid tandem ſpei nobis reliquum eſſe
poſſit? Itaq; ego uos per eam fidem, quam Illuſtriſſimo re-
gi marito meo preſtitiſtis, per ea uerba, quibus abeunti illi
uos mihi obtemperaturos pollicebamini, uos compello iu-
beoq; ut ſinguli ueſtrum dyploma id Lubecenſium, pro-
priis ſigillis muniatis. Ego regium adiiciam. Quod niſi
feceritis ego uos ut proditores Illuſtriſſimi regis, & regni hu
ius, & filii mei, & meos deniq; & habebo, & exiſtimabo. Per-
mouit hæc tam libera uox proditorum animos, & Lubecen
ſium dyploma confeſtim regio ſigillo ſignatū eſt, Proteſtā-
te Illuſtriſſima regina, ſe ad id cogi, idem fecere proditores
illi conſiliarii. Verum impetratis prius literis Sereniſſimæ
reginæ, quibus eadem teſtabatur ſeſe conſiliarios ad muni-
endas eas literas adegiſſe. Adeo iam tum aduerſus Illuſtriſſi
mum regem proditores illi conſpirauerant. Cæterum re-
ginæ iuſſu publicatum fuit, ut Lubecenſibus liberum eſſet,
priſtino ex more nauigare tantiſper, donec menſibus duo-
bus rex Chriſtiernus domita Suetia redditurus, in Dania
ſubſtitiſſet. Hæc ita acta ſunt Lubecenſes, quæ ne exiſtimetis
aliter dicta eſſe q̃ Sereniſſima mihi regina retulit, paratus
ſum iſthic literas in mediū producere ſigillatas, quibus ita
acta eſſe nullo adiecto aut dempto, fidem confeſtim facere
poſſum. Nunc ad obiectionem ueſtram reſponſum eſt tri-
bus uerbis, nempe mendacium eſſe, quod ſcribitis noluiſſe
Illuſtriſſimā reginam permittere ut priuilegiis ueſtris frue-
mini. Permiſit enim ut manifeſtum eſt, quia ut permitteret
ui adegiſ-

Audax & in-
ſigne factū re
ginę.

Regina Elyſa
beth proteſta
ta eſt ſe cogi
ad ſignandas
literas Lube-
cenſium.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ni adegiſtis. Hic uirtutem ueſtram perpēdite, Abſente rege, abſente nobilitate bellum reginæ indicebatis, minitabamini extrema, mulieri, liberis, & inſonti ætati. Egregium ſane factum & ueſtro ſenatu & conſilio perq̃ dignum. Neq; ſatis eſt, nunc mendacium impingitis, nunc falſa inculcatis, fidem ergo uobis quis adhibiturus eſt?

LVBECENSES.

REgia etiam dignitas illius ad Sereniſſimũ Angliæ regem ſcripſit, quomodo Stagnales urbes Anglicas aliquot naues cepiſſent in orientali mari, Vnde effectum eſt ut mercatores illorum iudignitatem regis Angliæ incurrerint, & in aperta dampna inciderint. Quod tamē falſum fuit, ex quo Lubecenſes & confœderati nullas uires habuerunt. Verum clarius eſt ꝙ ipſius regis ſubditi id fecerunt.

RESPONSIO.

SVperiore libro reſponſum eſt ſubiuncto diplomate Reuerendiſſimi in Chriſto patris domini Thomæ Cardinalis Eboracēſis Angliæ primatis, & Cancellarii &c, falſum eſſe aliquid tale a rege intentatum fuiſſe, quale ſcribitis. Proinde hic repetendum non eſt. Vnum adiungemus, impudenter mentiri, uos cum nullas uires in mare adfuiſſe uobis perſcribitis. Nũq̃ enim defuere predones ueſtri, Conradus Konyng, Nicolaus Tode, Gaſpar Vnimanus, & alii ſatis multi, quod ad naues attinet ſpoliatas. Neq; uobis cōſtat quid reſpondeatis, ſolum coniecturas dicitis, ut ſatis conſtare poſſit impudenter, ſed pro more mentiri, quādo quidem res ſat clara teſtimoniis eſt, ideoq; non admodum hic curioſe uerſabimur. Parati enim ſumus, ita hanc rem tranſigere, ut conqueri nō poſſitis defuiſſe rationes, quibus latrocinia ueſtra explicare potuerimus. Quod uero ea ex re ingentia detrimenta mercatoribus ueſtris accidere dicitis

ab Inuictiſſ.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Traducũt ites Lubecẽſes il-luſt. regẽ Ang-lię Henricum octauũ in uul-gus.

ab Inuictiſſimo Angliæ Franciæq; rege Henrico octauo,
uos uideritis,q̃ hæc iuſte nõ uereamini in uulgus emittere,
Equidem Illuſtriſſimum Inuictiſſimumq; regem Henricũ,
ſat puto nouiſſe me, neq; tamen in illũ unq̃ comperi tale
quid dictum eſſe,quale uos obiicitis. Nempe ex eo mercato
ribus ueſtris aliquid damni illatum citra iuſtitiam eſſe, Et
tamen citra æquum & iuſtum manifeſte aſſeritis ab illo
uobis dampnum ingens illatum eſſe. Quid enim aliud ſibi
hæc uerba uolunt, Rex Chriſtiernus ad Inuictiſſimum Ang
liæ regem ſcripſit a Lubecenſibus, & aliis Stagnalibus urbi-
bus,quaſdam naues ſpoliatas & captas Anglorũ eſſe,prop-
ter quod ingentia mercatoribus dampna prouenere,ab eo-
dem Inuictiſſimo Angliæ rege, cum falſum ſit a nauibus
Lubecenſium aut confœderatorum tale Anglis damnum
illatum cum illi nullos in mari predones habuerunt. Veri-
ſimilius eſt autem a Danis id dampnum illatum eſſe. Si eñ
non intuliſtis dampnum Anglis, & ab Inuictiſſimo Angliæ
Franciæq; rege grauia perpeſſi eſtis, protinus fit, ut iniuſte
prudentiſſimus rex in uos animaduerterit. Et liberum eſt
ſane uobis tale quid aſſerere, qui de optimis quibuſq; regi-
bus male loquimini, neq; a Cæſare temperatis. Enimuero
ego id dictum in iugulum ueſtrum recogerem. Neq; patiar
uero, quantum in me erit, ut uos optimo regi id ludibrium
inferatis, tanq̃ is iniuſte aut inconſyderate & minore cum
prudentia in uos animaduerterit. Id meminiſſe uos uelim
duplex mendacium iſthic inſertum eſſe. Principio dum ad
Inuictiſſimum Angliæ regem a Chriſtierno ſcriptum eſſe
dicitis, ut loquimini in latinis articulis pro adimendis uo-
bis priuilegiis, ut autem Germanice pro uindicta ſumenda,
Quãdoquidẽ libro priore quod negare nõ poteſtis copioſe
ad id reſpondimus. Deinde dum graues exactas pænas a
uobis per Inuictiſſimum Angliæ regem mentimini. Quæ
enim ſunt hæ tam graues penæ, quas hactenus pendiſtis
Lubecenſes? Aut quæ uobis dampna per Inuictiſſimũ Ang-
liæ regem citra ius illata ſunt? Cur non exprimitis? Quid

Bis mentiun-tur Lubecen-ſes & ꝙ Chri-ſtier. inſimu-lant ſcripſiſſe regi Anglię et ꝙ Illuſtri. rex Anglię ipſos grauarit pena impoſita.

toties

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

toties ambagibus nos circumuoluitis? Illuſtriſſimus Inuictiſſimuſq; Henricus octauus damna uobis intulit, neceſſum eſt itaq; iuſte in uos, ut animaduerterit, aut citra iuſtitiam, Si iuſte pœnas dediſtis, quid hac ex re Illuſtriſſimo regi Chriſtierno inuidiam concitatis? Imo uerius, cur citra rationem factum id eſſe cauſamini? Si iniuſte aűt, quur taliter illatam eſſe non oſtenditis? Nonne ſatis eſſe debuit Illuſtriſſimum regem Chriſtiernum nomine, & fama & ditionibus uniuerſis exuiſſe, niſi inſuper alios promiſcue Chriſtianiſſimos & optimos principes traduceretis? Prodite tādem uirulentæ uiperæ, & qua in re ab Inuictiſſimo Henrico octauo grauia detrimenta illata ſint, oſtendite. Neq; uero permoueri uelim integritatem ueſtram, neq; egro animo ferre uos decet, ꝙ his partibus ſubinde me ingeram. Ex quo enim aduerſus omnem nobilitatem uno animo conſpiraſtis, ferre & illam aliquis, ut uindicet neceſſum eſt. Proinde ſi quid in hanc partem dicere poteſtis, agite, producite, Exſpectamus hunc impetum, parati ſumus, quid remoramini?

LVBECENSES.

ANno domini M. D. XXI. octo naues cum bonis ſpectantes ad Gedanos retinuit, ita ꝙ nautæ bona in Dania exponere debuere, & cum rege contra literas & ſigillationem coacti fuere in Suetiam ad obſidionem Stockholmi ad illius ſeruitium proficiſci.

RESPONSIO.

CVm bello Suetico Illuſtriſſimus rex premeretur, octo naues ad Gedanos pertinentes, ſoluto precio in Suetiam duxit in uſus ſuæ Serenitatis. Quoties id a Cæſare nō fit? Quoties non a principibus? Precium nautis pro impenſa diligentia num perſoluit? Perſoluit autem. Cur ergo cōquerimini? Num regi liberum eſt eas naues, quæ Daniam

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ueniunt in ſuæ Serenitatis obſequium impendere, perſoluto nautis digno nauigationis premio? Cur uero mentimini contra ſigillationem factum eſſe aliquid? Quæ eſt hæc ſigillatio Lubecenſes? An fœderibus cautum fuit ne ueſtris nauibus perſoluto precio Sereniſſimus rex uteretur? Minime. Quid conquerimini igitur? At uidete num uos contra ſigillationem feceritis fœderis Malmogienſis. Namq; illic auxilium pollicebamini, hic uero ubi legibus omnibus admittentibus ueſtra opera Sereniſſimus rex uti poteſt, rem ſeriam & arduam in illius caput conuertitis. Quæ enim per deum immortalem leges non permittunt, ut princeps his nauibus, uectabulis, curribus, quæ in eius ditiones perueniũt perſoluto laborantibus digno precio uti non poſſit, ubi tale quid legiſtis Lubecenſes? ſed immemores ſumus id ſemper a uobis actum eſſe, quare ad alia tranſibimus.

LVBECENSES.

ITem aliquot alias naues ſpectantes ad Gedanos atq; inter eas tres precipue in Ortſunde ceperunt, in quas omnia Anglica bona, quæ in aliis fuere coniecta ſunt, Atq; alia plura dampna intulit.

RESPONSIO.

De mercatore Anglo & familiare quodam regis, qd utrinq; actũ.

COntrouerſia inter Anglum quendam mercatorem, & alterum quendam Illuſtriſſimi regis familiarem interceſſerat. Hic ab Anglo iniuriam ſibi grauem illatam eſſe teſtabatur, inq; eam rem literas oppidi Dordracenſis attulit, Itaq; cum idem Anglus naues quaſdam ad Gedanos tranſmitteret, eiuſdem precibus, quandoquidem iuſtitiam requirebant, arreſtatæ ſunt, donec iure cauſa determinaretur. Itũ in iudicium eſt, audite partes fuere, quid multa. Senatus Hafnenſis ſentẽtia, adiudicatæ ſunt Angli illius merces Batauo illi Illuſtriſſimi regis familiari. Hæc ita ſe habẽt,

Quid

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Quid uero ad Sereniſſimum regem hoc iudicium? Sane non deſunt, quæ reſponderi poſſunt, quantum ad illius partem attinet. Omnium ſententia in id uergebat, ut iuſte ea bona ad Batauum pertinerent, Adiudicata ſunt, quid igitur tam ingens malum commiſſum eſt. At alia plura dampna rex intulit, hoc uero aliis perſuadebitis Lubecenſes quod ſi uero hæc uobis ſententia eſt, producite, non remoramur. Reſpondebimus enim. Quandoquidem non tam defecati ſumus, ut uobis aliquid cõceſſum uelimus, Erratis profecto. Hi feciales ſunt. Referite ſi poteſtis, Tum neq; nobis arma deerunt. Plura dampna ſi uobis illata ſunt, in ſcripta redigite. Veniant in lucem tandem, non deprecatur quid moramini?

ALTER ARTICVLVS DE DEPVTATIS A Sacratiſſimo Cæſare commiſſariis reſpõſionem ſuam libro priore habet.

LVBECENSES.

Veriſimilibus item demonſtrationibus uſus eſt, ut dicat ſe ius habere in ciuitatem Lubecenſem, quod longe ſecus eſt, neq; fieri poteſt aut potuit, neq; ullo modo a Rhomano imperio, ut fiat tollerandum eſt. Nihilominus tamen illius regia dignitas eam rem coram aliquot principibus expoſuit, quod tamen aperte negamus, ex quo Lubeka urbs imperii eſt, & regia ipſius dignitas Cæſarem aut Romanum imperium pro ſuperiori non agnoſcit, quantum ad Daniam aut alia regna pertinet. Ex iſtis unuſquiſq; intelligere poteſt, quomodo animus regis ad diminuendum Rhomanum imperium inclinatus eſt, & q; nos iure aut iuris proſequutione ab illius regia dignitate nihil conſequi potuiſſemus, ex quo etiam apertum eſt, q; nobis & noſtris omnia preſcripta in uel extra Daniam acciderunt.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

ITa demum agendum eſt uobis Lubecenſes, ut mendaciũ mendacio accumuletis. Ius in urbem Lubecam regi eſſe negatis, ꝙ Cæſarem ſuperiorem non agnoſcat, Quale uero eſt hoc argumentum, Cæſarem non agnoſcit, ergo ius in Lubecam non habet? An ne enim fieri poteſt, ut ex donatione Cæſareana, citra ſuperioritatem ius alicui adeſſe poſſit? Quaſi uero in his quæ feudalia non ſunt, protinus fieri debeat, ut ſuperiorem quis Cæſarem agnoſcat. Quæ eſt hæc ratio Lubecenſes? Ita argumentari didiciſtis? Nam alia quædam bona ſunt, pro quibus neceſſum eſt ſuperioritaté Cæſari fateri, ueluti, ſi quis ducatum, aut urbem in Germania habeat. Alia uero in quibus non modo non neceſſe eſt, uerũ etiam ridiculum, ueluti ſi mihi Flandro homini, qui Rhomanum imperium non agnoſco, ob hæc mea de uobis benemerita, annuam penſionem ueſtra ex urbe ſtatuatis, aut aſinum, aut bouem, aut piſces. Tunc enim quis tam male ſenſatus eſt, qui eam ob rem me Cæſari ſuperioritatem fateri uelit? Quæ cum talia uidetis confeſtim non ob omnia bona Cæſari ſuperioritatem deberi. Deinde quæ eſt argumenti confirmatio. Rex ex parte Danici regni & aliorum regnorum Cæſarem non agnoſcit, ergo ius in Lubecam nõ habet? fieri poteſt enim, ut tametſi ſuperioritatem Cæſaris ex regnorum parte non agnoſcat, ob Lubecenſe tamen ius fateatur. O prudentes & graues ſcriptores. Quorſum uero hæc pertinent dicitis? In promptu eſt, quod reſpondeamus Quandoquidem duplex ius regibus Danis in urbem ueſtrã eſſe niſi oſtenderimus, omnem uobis cedimus poteſtatem in nos pro animi libidine animaduertendi, Et de altero quidem iure ſat dictum libro ſuperiore eſt, nempe arcem quæ Lubecæ erat, quamꝗ etiam num Burgum uocatis regiam fuiſſe, deinde & uicum magnum, quam regiam Siratam nuncupant. Cæterum de altero nihil adhuc dictũ fuit, itaꝗ nihil aliud ſupereſt, ꝗ ut de eo dicamus. Ludouicus enim

Argumentũ abſurdum.

Eque inepta ac infirma argumenti Confirmatio.

Rhomano-

Rhomanorum Imperator Illuſtriſſimo olim Ludouico
Marchioni Brandeburgenſi annuam ſex milium markarũ
argenti puri penſionem, quam Lubecenſes pendere ſoliti
fuere collocauit, quam quidem ſummam idem Ludouicus
Marchio Illuſtriſſimo VVoldemaro Quarto Danorũ regi
eiuſqꝫ heredibus collocauit, literis reſignatoriis deſuper legi-
time confectis. Negatis hæc? At oſtendemus, & principio
quidem id inculcabimus, deinde ad aliud progrediemur.

DIPLOMA ILLVSTRISSIMI PRINCIPIS
Ludouici Brandeburgenſis & Luſatiæ Marchionis &c. quo
aperte reſignat penſionem ſex milium markarum argenti
puri, quam Lubecenſes Cæſari pendere ſoliti fuerant, Cæſar
autem Ludouico huic, ut ex literis eiuſdem conſtat conceſ-
ſerat, Illuſtriſſimo regi VVoldemaro Danorum Quarto il-
liuſqꝫ Heredibus in perpetuum, unde manifeſtum etiam eſt
Lubecenſes mentiri, qui nullum ius Danorum regibus in
ciuitatem ſuam eſſe dicunt.

NOVERINT VNIVERSI tenorem prenſen-
tium inſpecturi, ꝙ nos Ludouicus dei gratia Brande-
borg & Luſatiæ Marchio, Comes Palatinus Rheni, Dux
Bauariæ & Carynthiæ Sacriqꝫ Rhomani Imperii Archica-
merarius Tyrolis & Boricenſes, nec non eccleſiarum Aqui-
legienſis, Tridentinenſis & Brixinenſis aduocatus, excellen-
ti & magnifico Principi D. VVoldemaro regi Danorum
Suagero noſtro ſyncere Chariſſimo, & ſuis heredibus ob ſin
gularis amicitiæ & dilectionis, quas apud ipſos ex debito ge
rimus cõſyderatione ac ſyncero amore reſignauimus pen-
ſioné ciuitatis Lubecenſis ad annuam, quam ab Inuictiſſi
mo Principe D. Ludouico Romanorum Imperatore dño
& progenitore noſtro chariſſimo fœlicis recordationis ha-
ctenus ſecundũ literarũ ſuarũ nobis ſuper eadem penſione
datarũ continentiam pacifice tenuimus, & poſſedimus &
preſentibus uoluntarie duximus reſignãdam, renunciantes
etiam

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

etiã beneuole pro nobis & heredibus noſtris omnibus iuri,
bus, nobis in eadem penſione competentibus cum literis &
priuilegiis noſtris deſuper ut premittitur confectis, Sic ꝙ in
antea predicta penſio ſingulis annis prenotati noſtri Sua,
geri & ſuorum heredum uſibus ſiue noſtri & heredũ noſtro,
rum impedimẽto, quolibet debeat pertinere. In cuius teſti
monium preſentibus ſigillum noſtrum duximus appen,
dendum, Datum in Budeſſin Anno domini M. C C C. L.
feria tertia ante Dominicam, qua cantatur Reminiſcere.

Quid hic reſpondetis Lubecenſes? Sex milia markarũ annuæ penſionis ad reges Danos pertinẽt, & adhuc ius illis in ciuitatem ueſtram eſſe, aut potuiſſe, negabitis? Cæſar ius ſuum reſignauit Ludouico filio, is VVoldemaro, quid ergo cauſari poteſtis? Vbi hoc in dyplomate mentio eſt, Cæſarem ſuperiorem, ut agnoſcat VVoldemarus? Libere filio Cæſar penſionem reſignauit, Libere filius VVoldemaro, Quid aduerſus hæc reſpondebitis? Literas deſyderatis Cæſaris? Præſto ſunt, Voluimus enim ſubiungere ne conqueri poſſetis.

DIPLOMA SACRATISSIMI CAESARIS Ludouici, quo penſionem annuam ſex milium markarum argenti puri, quam Lubecenſes ipſi & Rhomano Imperio pendebant, plenarie filio ſuo Ludouico Marchioni reſignauit, & ab eodem Marchione poſtq̃ decem annis leuata fuerat regi Danorum VVoldemaro & heredibus conceſſa prout ex precedenti dyplomate ſatis conſtitit.

NOS LVDOVICVS dei gratia Rhomanorum Imperator ſemper Auguſtus tenore preſentium profitemur, & conſtare uolumus uniuerſis, ꝙ nos Illuſtri Ludouico Marchioni Brandeburgenſi primogenito & principi noſtro Chariſſimo obſequiorum ſuorum fidelium nobis & Imperio beneuolentius factorum gratia, quorum refuſionis occaſione ſibi ſuiſq; heredibus in ſex milibus markarũ

argent

argenti puri tenemur & obligamur,penſionem ciuitatis Lubecenſis annuis temporibus nobis & Imperio debendam, locauimus.tam diu ſine inquietatione,qualibet percipiendam,quouſq; ipſi Ludouico prefato ſuiſq; heredibus predictæ pecuniæ,quātitas per nos aut noſtros ſucceſſores nobis in regno uel Imperio Rhomano ſucceſſuros integraliter perſoluatur,preſentibuſq; de plenitudine noſtræ imperialis maieſtatis decreuimus obligare. In cuius rei teſtimonium preſentes conſcribi,& noſtræ maieſtatis ſigillo iuſſimus conſignari. Datum Monati undecimo die Menſis Martii,Anno domini M. CCC. XLI.regni noſtri anno Viceſimo ſeptimo,Imperii uero quartodecimo.

Iam aperta igitur ſunt omnia, nimirum & Cæſarem reſignaſſe,& Marchionem reſignaſſe & uos debere. Enimuero quando perſoluiſtis? Nunq̄ ſane. Debetis itaq; adhuc, quandoquidem neq; a Cæſaribus redempta eſt, neq; a uobis perſoluta. Conſyderatis hæc? Anno trecenteſimo quinquageſimo ius factum eſt. Interea nunq̄ perſoluiſtis,ſemper autem ad arma conuerſi eſtis, Regem Erycum ꝙ hæc poſtularet Dania ſpoliaſtis, in alios reges populum conuertiſtis, Ita hactenus iuri ſtare didiciſtis. VVoldemarum ius petentem armis inſectati eſtis,Quid poterat iniquum magis a uobis inferri? Itaq; hodierna ſupputatione legitime facta Illuſtriſſimo regi Chriſtierno decies centena quadraginta quattuor markarum argenti puri milia debetis.Quid iſthic iuris eſt. Procedamus ad alia,ex quo enim nullum ius Danorum regibus in urbem Lubekam eſſe dicitis,neceſſarium eſt,ut non deeſſe tale aliquid oſtendamus , Et oſtendimus pridem ſane,niſi quod aliud aliquid adhuc eſt, quo cauſam aduerſum uos ſuam Sereniſſimus rex tueri poteſt.

Carolus enim Quartus Rhomanorum rex Illuſtriſſimo principi VVoldemaro Quarto Danorum regi cū conſilio principum electorum, & aliorum ſacri Rhomani Imperii, propter obſequia ſibi preſtita ſedecim milia makarum argenti puri dono dedit, ut uero idem VVoldemarus rex in

eandem

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

eandem pecuniam ſecurus eſſet, Locata eſt illi Lubecenſium penſio annua & heredibus illius, quã uos uulgo Steuir aut Steroce uocatis. His aũt conditionibus locata eſt, ut VVoldemarus illiuſq; heredes eãdem tamdiu penſionem in uſus ſuos conuerterent, donec ab eodem Carolo Quarto, aut eius in Imperio ſucceſſoribus tota ea ſumma ſedecim milium markarum argenti puri VVoldemaro aut illius heredibus perſolueretur, cuius totius rei dyplomata adſunt, nequid deſyderare poſſitis. Enimuero eam uos penſionem adhuc ſoluere tenemini, Ex quo neq; ſedecim illa markarum argenti puri milia a Cæſaribus perſoluta ſunt, Neq; ullus uobiſcum contractus unq̃ factus eſt, per quem ab hac penſione immunes redderemini. Sed literas ſubiungam, ut melius de uobis mereri poſſim, quandoquidem in animo eſt, pro uiribus negociis ueſtris in meliorem ſtatum reuocandis, inſiſtere.

DIPLOMA SACRATISSIMI CAESARIS Karoli Quarti quo regi Danorum VVoldemaro pro ſolutione ſedecim milium markarum argenti puri oppignerat penſionem annuam in ciuitate Lubecenſi, quam Steuir uel Steroce appellant pro illo illiuſq; heredibus, Ex quo manifeſtum eſt regi Chriſtierno in urbem Lubecam ius eſſe huius penſionis ratione, unde colligitur impudenter mentiri Lubecenſes in eo, ꝙ negant regi ius in Lubecam eſſe.

NOS CAROLVS dei gratia Rhomanorum rex ſemper Auguſtus Bohemie &c. rex, notum facimus uigore preſentium, ꝙ nos deliberato animo & conſilio Illuſtriſſimi principis Ludouici Marchionis Brandeburgẽſis & Luſatiæ & Ruperti Palatini Rheni ducũ Bauariæ, & electorum & aliorũ principũ noſtrorum, & ſacri Rhomani Imperii fidorum Illuſtriſſimo principi Domino VVoldemaro regi Daniæ noſtro ſingulari & dilecto amico propter ſeruitia, quæ nobis & Imperio impendit, & adhuc impendere

uult

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Nota Steuir et Gulte eſſe nomen penſionis annue apud Lubecēſes quā Cęſari pēdere ſolebat.

uult,&poteſt futuris temporibus ſedecim milia markarum
argenti puri monetæ Colonienſis conceſſimus,& concedi-
mus de ſpeciali gratia noſtra,&de eadem ſumma uolumus
eum ſecurum reddere, quemadmodū conueniens & iuſtū
eſt, et propterea oppignoramus ſupradicto Daniæ regi,&
ipſius heredibus pro iuſto pignore annuam Steuir &Gulte
quam nos & Rhomanum Imperium habemus ex urbe Lu
becenſi,ut ipſe & ipſius heredes ſupradictam Steuir & Gulte
habere debent & debebunt,ſine diminutione & damno,cū
om̄i iure uſqꝫ ad tēpus,quo nos aut ſucceſſores noſtri in Im-
perio , eidem aut illius ſucceſſoribus regibus Danorum
ſupradicta ſedecim milia markarū argenti ad plenum ,&
integre ſatis faciant in ea urbe , in qua eadem pecunia illi
addicta fuit,hac conditione,ut omnes literæ quæ prius per
piæ memoriæ predeceſſores noſtros ex regno uel ex parte
regni,& noſtri quoqꝫ ſpecialiter Ludouici Marchionis Bran
deburgenſis,qui eaſdem literas ex parte noſtræ regiæ digni-
tatis ſignauit,cum Bona uoluntate & propoſito aliorum,
qui prenominati ſunt,datæ uel conceſſæ ſunt annullentur,
& nullam penitus uim habeant.Sic ꝙ hæ literæ quas preno
minatus rex Daniæ ad eadem habet uim & poteſtatem
nunc penitus teneant cum teſtimonio harum literarum
ſigillatarum noſtro regio ſigillo, Quæ datæ ſunt in Budeſ-
ſin poſt Chriſti natiuitatem M.CCC.L.anno proximo die
ueneris poſt feſtum Valentini Anno regni noſtri quarto.

Hæc aperta ſunt.Penſionem tamen illam annuam ad
huc debetis,nōdum enim perſoluta ſunt ſedecim illa milia
markarum argenti puri. Tametſi Sacratiſſimus Cæſar , qui
pridem dictus eſt Carolus Quartus uobis diſtricte preceperit
ut eādem annuam penſionem regi VVoldemaro atqꝫ il-
lius ſucceſſoribus Donorum regibus perſolueretis. Sed cum
nunq̄ Cæſaribus obtemperaueritis , quid mirum eſt , ſi &
hunc contempſeritis? Dyploma ipſum ſubiiciam ut bene-
uolentiæ erga uos meæ teſtimonium prebere poſſim.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

DIPLOMA CAESARIS CAROLI QVARTI

ad Lubecenſes, quo iubebantur penſionem annuam, quam prius Imperio dederāt Danorum regibus pendere. Ex quo conſtare duo poſſunt, prius, quod Cæſarem nihil curant, deinde ꝙ impudenter mentiti ſunt Danorum regibus ius in Lubekam non eſſe. Sed mirum non eſt, ex quo nunꝗ deſinunt mentiri.

NOS CAROLVS dei gratia Romanorū Cæſar ſemper Auguſtus Bohemiæ rex mandamus Burgimagiſtris & conſilio & ciuibus comuniter ciuitatis Lubecenſis noſtris & ſacri Rhomani Imperii fidelibus, gratiam noſtrā & fauorem. Ex quo nos Illuſtriſſimo V Voldemaro regi Daniæ noſtro ſpeciali & dilecto amico annuā Sterore, quam uos nobis & Imperio ex parte ciuitatis Lubecenſis ſingulis annis dare debetis, cum omni iure, utilitate & uoluntate loco ueri pignoris oppigneravimus ꝓ ſedecim milibus markarum argenti puri, quemadmodū in altera noſtra litera, quam ſuper illis habet, plenarie cōtinetur. Ideo precipimus fidelitatibꝰ ueſtris ſerio & firmiter ex noſtra & ſubditorū Imperii parte, ut uos ſupradicto regi Danorū & ipſius heredibus in eadem Sterore perſoluēda obedientes, & ſubiecti ſitis, & eandē Sterore eidē heredibus ſuis, uel illis quos pro eadē recipienda mittēt cū eorū literis, citra obloquutionē, & repūgnātiā & citra om̄e damnū ſingulis annis totaliter pſoluatis & tribuatis. Quare nos uobis & ſucceſſoribꝰ ueſtris ciuibus Lubecēſibus, ipſiq; ciuitati modo uos eandē Sterore ipſi regi heredibus ipſius & nunciis illorū tribuatis, & perſoluatis, remittimus, uoſq; quitamus & totaliter liberos dicimus in regia noſtra poteſtate & uigore & robore harum literarū ſigillatarū noſtro regio ſigillo, quæ datæ ſunt Pragæ poſt Chriſti natiuitatem M. CCC. L. feria tertia poſt feſtū Mathiæ ſancti Apoſtoli Anno quarto regni noſtri.

Quid ſupereſt itaq;, niſi ut ueſtrum uos mendaciū fateamini: Cæſar iuſſit ut perſolueretis, & non feciſtis, immo falſum eſſe dicitis Illuſtriſſimū regem ius in ciuitatem ueſtrā

uſurpare

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

uſurpare debere. Nõ pudet mendaciorũ? Semper ne ita exiſtimatis fieri poſſe, ut traditionibus ueſtris tam mẽdacibus homines accedere poſſint? & iſtæ animus Sereniſſimi regis eſt ad diminuendũ Romanum Imperiũ. Quis hæc puer diceret, quæ uos graues & ſæueri iudices in medium producitis? An uero is Romanum Imperium minuere uelit, qui quod Cæſarum liberalitate nactus eſt, id ad ſe pertrahere & uendicare conatur? Cæſar conceſſit, literæ preſto ſunt, quid diffugitis igitur? Sed nolumus longiores eſſe, Vos iſthæc perpendite, quandoquidem futuri ſunt, qui diligentius hæc om̃ia ſunt proſequuturi. Neq; uero obiicere uos uelim temporis longinquitatẽ in cauſa eſſe poſſe, ne in eam ſolutionem teneremini, tum quia non protinus fit, ut abſolui hac a re debeatis, ꝙ tanto tempore nihil conſonũ literis preſtiteritis. Siquidem tametſi impune ſubinde ſceleratiſſimi quiq; graſſantur, inueniunt tamen tandem ſuis dignũ ſceleribus ſupplicium. Deinde nihil adimit temporis longinquitas, Vos enim ſemper uiribus ſuperiores fuiſtis, ut minime admirãdum ſit, ꝙ prius hæc exequuta non fuerint, tum etiã quia in omnibus fœderibus, quæ uobiſcum tranſacta ſunt, cautũ expreſſe fuit ſemper, ut aliæ omnes cauſæ (inter quas hæc una erat) pendentes indeciſæq; permanerẽt proſequẽte ſuum ius utraq; parte, enimuero Illuſtriſſimus rex Chriſtiernus, primus huius regis Chriſtierni auus, princeps ad arma magis q̃ forum natus, ꝙ extraneus eſſet, non perinde curãdam ſibi hanc rem duxit, Atq; adeo opinor, neſciuiſſe illũ iuris ſui qualitatẽ, huius filius Ioannes Chriſtierni ſecundi pater, tametſi magnæ prudentiæ princeps, non admodum tamen referre ſibi exiſtimauit eam rem inchoare, in quam longo tempore determinandam opus eſſet, Sciebat enim q̃ uos ubi ius obiicitur arma tractare malitis, ut minime ſit admirandum, quod Hamburgi a uobis dictum accepimus, ſi Cæſar unum aliquem ad uos miſiſſet altero ſinu pacem altero bellum adferentem, pacem, ſi Chriſtiernum regem, quem tam iniuſte expuliſtis in ditiones priſtinas reſtitueri-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

tis bellum,ſi ſecus in animo facere eſſet,bellum citius accepturos q̃ pacem,Hæc audita ſunt magna hominum frequẽtia ſub Menſem Maium anni huius,ut plane uos non egreferre conueniat,ſi quo uos alios loco habetis, eodem a me habendi ſitis.Contempnitis enim omnes promiſcue, & tot maximorum principum nulla uobis cura eſt. Proinde & me conuenit impoſturam hanc ueſtram toti orbi pandere, ut inuentum principes cõſilium habeant, quo ſuam uicem in uos ulciſci poſſint. Ite nunc & aliis perſuadete nullum Danis regibus in urbem ueſtram ius eſſe, Et ſi huberius hãc tractatam eſſe rem uolueritis, liber aduerſum uos prior adeundus eſt.Ego enim quod principio proteſtatus ſum, aduerſum uos prolixior eſſe non uelim.

LVBECENSES.

CVm nihil impetraremus priuilegiorum priorum &c. coacti ſumus in bellum cum eodem Chriſtierno rege deſcendere, eumq̧ utpote noſtrum uaſtatorem & Romani Imperii oppugnatorẽ & fractorem fœderis perſequi, quod & de iure naturali & ſcripto eſt,Neq̧ publico fœderi, quod VVormaciæ a Sacra Gæſarea maieſtate & Germanici Imperii conſilio factum fuit,ulla in parte repugnat,ſed totaliter conſonum eſt. Quod ſi idipſum non effeciſſemus aut faceremus, non ſciremus ex parte noſtra ſacro Rhomano Imperio aut Cæſari nos excuſare. RELIQVA omnia quia longus hic articulus eſt omiſſa ſunt, Siquidem libro priore ad ea reſponſum eſt.

RESPONSIO.

CVm pleniſſime oſtenderimus omnia quæ obieciſtis Sereniſſimo regi nihil aduerſus illius Serenitatem facere,nonne ſatis oſtendimus nullam uobis occaſionem bellandi fuiſſe,niſi unicam libididem? Si quid reſpondere poſ ſitis

ſitis

ſitis ad hæc, in medium procedite, Vos quidem hæc paſſim
ingeminatis, Ex iſtis & aliis cauſis ad bella coactos eſſe, &
nos parte alia oſtendimus, ex iſtis, atq; aliis ad bella iure co-
gi uos minime potuiſſe, Hæc ſane lõge alia & diuerſa ſunt.
Quæcunq; enim a uobis capta ſunt, iure capta ſunt, ex eo ꝙ
ut capi poſſent fœderibus initis continebatur. At in Impe-
rii oppugnatorem egiſtis, bellum ſane dictum. Quis uero
Imperium oppugnauit? Num uos? Qui tres illi ducatus ad-
emiſtis, quorum duo Cæſarem ſuperiorem agnoſcant? qua
uero in re Imperium Romanum per regem Chriſtiernum
oppugnatum eſt? Sed ſtulti ſumus, qui hæc tam puerilia
proſequimur, Veſtrum enim oſtendere eſt Romanum op-
pugnatum Imperium fuiſſe, quin ego parte alia oſtendere
poſſum, ſceleratiſſime uos cum Imperio egiſſe, quod uobis
pena addita bis mille librarum auri puri bellum omne cum
rege Chriſtierno interdixerat. Non paruiſtis autem, uti &
nunq̃ honeſtis admonitionibus acceſſiſtis, Vbi uero eſt is
fœderis fractor Lubecenſes? Ego ſane multis modis perfi-
diſſime a uobis fractum fœdus eſſe conuici. Vos uel ſemel
quidem fregiſſe fœdus regem Chriſtiernum ſi poteſtis oſtẽ-
dite, quorſum hæ ambages pertinent? fidem facite fœdus
illum fregiſſe aliquando, tum ſenſuri eſtis neq; nobis de-
eſſe, quod cum ueritate reſpondeamus. Quomodo uero
publicæ Germaniæ paci non repugnaret ueſtra hæc uiolen-
tia, quum tam nequiter clariſſimum principem expuleritis,
At oppugnator erat, dicitis, prior bellum intulit, prior la-
ceſſiuit, id uero oſtendendum fuit, Conuincendus erat tale
quid prius effeciſſe, neq; euiciſtis autem adhuc, quandoqui-
dem ad omnia reſpondimus. Neceſſum eſt itaq; alia ut pro
ducatis. Verum cum uobis impoſſibile id ſit, quid facietis
tandem? Publico VVormacienſi fœdere cautum fuit, ut
qui primus Germaniæ pacem perturbaret, is Imperialis pro
ſcriptionis reus eſſet. Vos autem cum primi bellum intu-
liſſetis, quomodo adhuc nihil obeſſe eam uobis pacem au-
guramini? Hic dicite, bellum ne intuliſtis? Intuliſtis uero.

Meminerint principes legũ que iu VVor macienſi fœdere ꝓmulgatæ ſunt, de eorũ penis, qui pub licam pacẽ ꝑturbant.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Ob quas auté rationes? Preſcriptas? Atqui aduerſus regem nullæ ſunt. Bellum ergo pro re nulla intuliſtis, Alioqui fidem facere uos conuenit egregie obſeruata eſſe, quæ VVormacienſi fœdere contenta ſunt; uoſq; non niſi neceſſario coactus id bellum ſuſcipere. Siquidem dixiſſe non ſatis eſt, niſi & reipſa idipſum euincere poſſitis. Multa uobis & preclara ſane oblata ſunt, Reſtitute ſubinde naues aliquot, prius iuſtiſſime ademptæ. Promiſſa plura, ſi a Suetico commercio, ut iurati eratis, abſtinuiſſetis, neq; uoluiſtis tamen citra indictum bellum Bornholmum exſcidiſtis, Scaniam inuaſiſtis, Sialandiæ uim interminati eſtis, & hæc omnia eo tempore, quo res pacatiſſime ſperabantur, Iam uero quid attinet reliqua omnia recenſere? ego hanc camarinā nunq̃ non inuitus moueo, Et tamen ut permoueam ueſtræ me ſemper nequitiæ impellunt. Quid diſſimulatione opus eſt?

LVBECENSES.

AD utilitatem Cæſareæ maieſtatis & Rhomani Imperii aliquot nobiſcum domini & principes, uicini & amici, & nos cum illis coniuncti Chriſtiano & honeſto fœdere ſumus.

RESPONSIO.

SAne Chriſtianum & honeſtum fœdus eſt, patruum in patruelem inſtigare, & ad extirpandam nobilitatem Clariſſimos principes armare. Et adhuc tam ſpecioſam confœderationem uenditatis, quaſi uero non id tandem in iugulum ueſtrum redundaturum ſit. Enimuero hanc uobis ſollicitudinem remitto.

PERORATIO.

HAEC ſunt, quæ aduerſum uos dicta eſſe uolui, Ex quo enim innocentiam regis Chriſtierni traduxiſtis,

muneris

muneris me mei eſſe duxi, perfidiam ueſtram & conceptum aduerſus nobilitatem odium, patefacere, quod ſi nondum a nequitia ueſtra deſtiteritis, ego ubicunq; locorum futurus ſum bonorum principum patrocinium non omittã, Neq; patiar uero ut ueritas diu deliteat. Sat Germaniæ impoſuiſtis. Porro ſi adhuc tam imprudentes futuri eſtis, ut finem uirulentiæ iſti, qua in principes debacchamini nullum faciatis, hulcus hoc tacturum me, qua parte deceat, uobis perſuadete. Noui enĩ, quo uobis loco bilis moueri poſſit. Hoc dictum uobis accipite, & mihi graciam adhortationis habete. Non fuit hoc Illuſtriſſimi regis Chriſtierni negocium ſolum, enimuero & Sacratiſſimum Cæſarem Carolum Quintum, & Inuictiſſimum Angliæ Franciæq; regem Henricum pertingebat, quos principes q̃ inique traduxeritis, orbis tandem aperte cognoſcet. Valete & me amate.

Illuſtriſſimi Daniæ Regis Chriſtierni in aduerſarios defenſio, fœliciter finitur per Typographum
Melchiorem Lotherum, Anno
domini incarnationis
M. D.
X X I I I I.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 244 4° copy 1